

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕೋಟ ಚಿನ್ನಯ

ಮೂಲ ಕನ್ನಡ
ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ

ಬ್ಯಾರಿಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ
ಮರ್ಯಮ್ ಇಸ್ಮಾಕೆಲ್

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೫೬

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆ - ೨೦೧೬

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ

ಕೋಟಿ ಚಿನ್ನಯ

ಮೂಲ ಕನ್ನಡ
ಪಂಚೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ

ಬ್ಯಾರಿಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ
ಮರ್ಯಮ್ ಇಸ್ಮಾಕುಲ್

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ ಅಂಚೆ
ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೫೬

KOTI CHENNAYA : Translation of Panje Mangesharaya's Kannada original into Byari Language; translated by Maryam Ismail and Published by Ishwar K. Mirji, Registrar, Kuvempu Bhasha Bharathi Pradhikara, Kalagrama, Jnana Bharathi Post, Mallathahalli, Bengaluru-560056.

First Edition : 2022
Pages : lx + 60
Price : Rs. 80/-

© : ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೨೨
ಪುಟಗಳು : lx + ೬೦
ಬೆಲೆ : ರೂ. ೮೦/-
ಪುಟಗಳು : ೫೦೦
ISBN : ೯೭೮-೯೩-೯೧೮೧೨-೬೨-೧

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಈಶ್ವರ್ ಕೆ. ಮಿರ್ಜಿ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ ಅಂಚೆ

ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೫೬

ದೂ. : ೨೩೧೮೩೩೧೧, ೨೩೧೮೩೩೧೨

ಮುಖಪುಟ: ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ಕು.ಭಾ.ಭಾ.ಪ್ರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಅಜಕ್ಕಳ ಗಿರೀಶ್ ಭಟ್

ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ. ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ

ಪ್ರೊ. ಎ. ಪಣ್ಣುಬಿ

ಶ್ರೀ. ಎಂ.ಎಸ್. ಚೈತ್ರ

ಡಾ. ಡಂಕಿನ್ ಜಳಕಿ

ಶ್ರೀ. ಸ. ಗಿರಿಜಾ ಶಂಕರ್

ಪ್ರೊ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಆರ್ ಪಾಟೀಲ್

ಶ್ರೀ. ಯತೀಂದ್ರನಾಥ್

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಕೆ. ಮಿರ್ಜಿ

ಮುದ್ರಕರು

ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ನಂ. ೨೦/೧, ಗಿನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ೩ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ

ಪುಖಾರಾಜ್ ಲೇಔಟ್, ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಸ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೩೦. ದೂ : ೦೮೦-೨೨೨೩೪೦೬೬

Title : Koti Chennaya
Author's Name : Panje Mangesharaya
Translator's Name : Maryam Ismail
Published By : Ishwar K. Mirji, Registrar
Kuvempu Bhasha Bharathi Pradhikara
Publisher's Address : Kuvempu Bhasha Bharathi Pradhikara
Kalagrama, Jnana Bharathi Post
Mallathahalli, Bengaluru-560056
Printer's Details : Raja Printers, Bengaluru
Edition Details : 1st Edition
ISBN : 978-93-91812-62-1
Copyright© : Kuvempu Bhasha Bharathi Pradhikara

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಪಲ್ಲ

‘ಇೞಾನ ಪಿನ್ನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ತೆ ನಿರಂತರ ಎಡ್ಕಲ್ ಕೊಡ್ಕಲ್ ಲೈತ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆ ಸಂವರ್ಧನೆ, ಚೆಲ್ಡೆದ್ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರತ್ತೆ ಧೈಯ ವಾಕ್ಯ ಆಯಿರ್. ಈ ಎಡ್ಕಲ್ ಕೊಡ್ಕಲ್ ಆಲ್, ಸಂಸ್ಥೆ, ಭಾಷೆ ಇದೆಲ್ಲ ಘಟಕ ತ್ತೆ ನಡುಲು ಪರಸ್ಪರ ನಡ್ಕೊನಾವುರು. ಇಜನೈತ್ ಕನ್ನಡತ್ತ್ಲ ಪೊರ್ನೆ ಇೞಾನ ಪಿನ್ನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ತೆ ಆಯತ್ತರೆ ಯಾರ ಕನ್ನಡಿಗ ಮಾಗುಂ ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಲಾತಂಕುಂ ಎತ್ತ ಬಾಟೊನಾವುರು. ಅದೇ ಕನಿಕೆ ಪರ್ತ್ ರೆ ಇೞಾನ ಪಿನ್ನೆ ಸಾಹಿತ್ಯಮ್ ಕನ್ನಡಿಗ ಮಾರ್ಗ ಸುಲಭತ್ತ್ಲ ಕಿಟ್ಪೆರೆ ಕನಿಕೆ ಆಕೊನಾವುರು. ಈ ನಿಟ್ಲ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮ್ ಕಾರ್ಯೊನ್ನುಖಿ ಆಯಿರ್.

ಭಾರತ ದೇಶತ್ತೆ ಉಲ್ಲತ್ತೆ ಭಾಸೆಜಲೆಲ್ಲ ದೇಶ ಬಲ್ಲೊನು. ಹಿಂದಿ ಪಿನ್ನೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ ಮಾತ್ರ ಚಮ್ಮೆ ಮನೆ ಇಡೊಗು ತೀರಾಂತ್ ನಜ ಸಹಜ ಐತೇ ಕೊಯ್ಕ ರೆ. ಇದ್ಕಾ ಮಾದರಿ ಐತ್ ಕನ್ನಡ ರಾಯ ಉಲ್ಲತ್ತೆ ಭಾಷೆ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿಯೋಂತು ಅದ್ದೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಡ್ಕಲ್ ಕೊಡ್ಕಲ್ ರೆ ಆಕಿಯೋಂತು ಬನ್ನ ರ್. ಕೊರಿಯ ಉಲ್ ನೊಡ್ಡಲ್ ಗೈತ್ ಪ್ರತ್ಯೇಗ ಅಕಾಡೆಮಿಜಲೆಯುಂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಆಕಿರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಗತ್ಲ ತುಳು, ಕೊಡವ ಇಜಂತೆ ಉಲ್ಲೊಡ್ಡಲ್ ಅವುರೆ ಭಾಸೆ ಐತ್ ಇನ್ನಜಲೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗ ಮಾರಲ್ಲಂತ್ ಚೊಲ್ಲೊಗಾವುಲ್ಲೆ. ಅಜ ಅದದ್ ಭಾಸರಜ ಆಯೆಪೊಲೆಮೆ ಕನ್ನಡ ತಜಂ ಐತಿಕ್ ರಾರ್. ಆಯೆಂಗುಂ ಕನ್ನಡ ರಾಯತ್ತೆ ಉಲ್ಲೊಡ್ಡಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಬಂಧ ತ್ತೆಮ್ ಆಯತ್ತರೆ ಗಟ್ಟಿ ಯಾಕೊನೊಂತು ಚೆಲ್ಡೆ ಆಶಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತ್ತೆದ್. ಇದ್ದುಲ್ಲೆ ಒರು ತೆರು ಎಂದ್ರೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ಜಲೆ ಅನುವಾದ. ಉಲ್ಲೊಡ್ಡಲ್ ಉಲ್ಲೆ ಲಿಖಿತ ಅದಲ್ಲೆಂಗ್ ಮೞಿಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ತೆ ಕನ್ನಡಿಗ ಮಾರ್ಗ ಪರಿಚಯ ಆಕ್ರೆ ನಿಟ್ಲ್ ಕೊರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸ ತ್ತೆಯುಂ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಆಕಿಂತ್. ಉಮ್ಮೆ ಭಾಸೆರೆ ಕನ್ನಡ್ತೆ ಗುಂ ಕನ್ನಡ್ತೆ ಉಮ್ಮೆಭಾಸೆಗುಂ ಕೃತಿ ಜಲೆ ಭಾಷಾಂತರ ಆಕ್ರೆ ಮಹತ್ವಾಂಕ್ಷೆರೆ ಯೋಜನೆರುಂ ಆಕೊಗು ಪರ್ತಾಯಿರ್.

ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶತ್ವ ಪುದಿಯ ಕನ್ನಡ ತ್ರೆ ಬೆಲೆ ಸುರು ಸುರು ಬರೊಗು ತೊಡ್ ಜೆದ್ ಸರ್ವ ವಿಧಿತ. ಆದ್ಯತ್ತೆ ಕಾದಂಬರಿಯುಂ ಕರಾವಳಿ ಲೈತೇಬನ್ತ್ಯೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ತ್ರೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶತ್ವಲಾಯೆ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್ ಕನ್ನಡ ತ್ರೆ ಆದ್ಯತ್ತೆ ಕತೆಗಾರ. ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ತಗ್ ಇಯಲೆ ಕೊಡುಗೆ ಚಮ್ಮೆ ನೊರ್ಇದ್. ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ರೆ ಸಂಘಟನೆ ಲ್ಲಂ ಅಯಲೆದ್ ಎಂಚೆ ಪೇರ್. ಜನಪದಮಾರ್ ಪಾಡಿಯೊಯಿನ್ನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕತೆರೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಆಕಿತ್ತ್ ಚೆರಿಯೆ ಕಾದಂಬರಿ ರೆ ರೂಪತ್ತ್ ನಿರೂಪಿಸಿಯೆದ್ ಸನ ಅಜಬುರೆ ಬಿಸಯ ಆಯಿರ್. ಇದ್ರೆ ಮರ್ಯಮ್ ಇಸ್ಮಾಕುಲ್ ಈಮ ಭಾರಿ ಚಂದತ್ತ್ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಆಕಿ ತನ್ನ ರ್. ಐಮಗ್ ನನ್ನಿ ಚೆಲ್ಲೆ. ಇದ್ರೆ ಪ್ರಕಟನೆಗ್ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಜಲೆ ತಂತ್ ಸಹಗರಿಚ್ಚೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆಯೆ ಶ್ರೀ ರಹೀಂ ಉಚ್ಚಿಲ್ ಇಯಲ್ ಗುಂ ನನ್ನಿ.

ಕನ್ನಡ ರಾಯತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಸೆರೊಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ ತ್ರೆ ಸಂಬಂಧ ದತ್ತೆ ಇನಿಯತ್ತರೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಕೊನೂಂತುಲ್ಲೆ ಆಶಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ತ್ತದ್ ಆಯೆ ಸಬೊಲು ಇಜಂತೆ ಒರ್ ಸೂರ್ತ್ ಪರ್ತಾಯಿರೆ .ಇದ್ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆರೆ ಆಲ್ಫಾರ್ಗ್ ಕೊಸಿ ಆಯಿ ಪೋವು ಚೆಲ್ಲೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ನಜಲೆದ್.

ಡಾ. ಅಜಕ್ಕಲ ಗಿರೀಶ್ ಭಟ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

(ಮೂಲ ಕನ್ನಡ: ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು)

ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ “ಉದಯರಾಗ” ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್ ಚಂಪೂ, ವಚನ, ರಗಳೆ, ಷಟ್ಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ... ಇಜನೆ ಕನ್ನಡ ಪಾಟ್ (ಕಾವ್ಯ) ಪಲೆಕನ್ನಡತ್ತೆ ರಾಜ ಮಾರ್ಗತ್ಯಲ್ಯತ್ ನಡು ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಸಾದಿ ಬೀದಿಲ್ ಆಯಿರ ವರ್ಸತತ್ತರೆ ಕಾಲ ಸಂಚಾರ ಆಕಿಯೋಂತು ಪುದಿಯೆ ಸೂರ್ಯ ಉಯಿಕ್ಕರೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಲ್ ನಿಂಡೆ ೧೯ರೆ ಶತಮಾನತ್ತೆ ನಡು ಭಾಗ. ಕನ್ನಡನಾಡ್ ಒರೇ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯತ್ತೆ ಅಡಿಲ್ ಕೊರಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಐತ್ ಓದಿ ಪಾದಿ ಯ್ಯತ್ ಪೋಯೆ ಝಮಾನ್ ಅದ್. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೆ ಒರು ಭಾಗ ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮರೆ ಅಧಿಪತ್ಯತ್ತೆ ಒಳಪಟ್ಟೆ ಇನ್ನೆಂಗ್ ಇನೊರು ಭಾಗ ಮದರಾಸ್ ಅಧಿಪತ್ಯತ್ತೆ ಒಳಪಟ್ಟೆ. ಪಿನೊರು ಭಾಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರತ್ತೆ ಅಧಿಪತ್ಯತ್ತೆ ಒಳಪಟ್ಟೆ. ಇಜನೈತ್ ಕನ್ನಡ ತಂಡೆ ಅಸ್ತಿತ್ವತ್ತೆ ಒಲಿಕೊಗೈತ್ ಉರ್ದು, ತಮಿಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಮರಾಠಿ ಬಾಸೆರೆ ಕೂಡೆ ಪೋರಾಡ್‌ರದ್ ಅನಿವಾರ್ಯ ಐತಿಂತ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರಬಿ ಕಡಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿರೆ ಅರ್ಗ್‌ಲುಲ್ಲೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯತ್ತೆ ಒಳಪಟ್ಟೆ ಅದರೆ ತೆಕ್ಕರೆ ಕೊಡಿ ಕೇರಳತ್ತೆ ಆಡಳಿತತ್ತೆ ಒಳಪಟ್ಟೆ. ಇದ್‌ಲೈತ್ ತಮಿಲು ಪಿನ್ನೆ ಮಲಯಾಳಿ ಬಾಸೆರೆ ನಡುಲು ತಂಡೆ ತನತ್ತೆಗೈತ್ ಉರ್ದ್‌ರದ್ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಅನಿವಾರ್ಯಮೇ ಆಯಿಂತ್. ಪಲೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯತ್ತಲ್ ಮೈಸೂರು ರಾಜಾಪುರೆ ಕನಕಿಲ್ಲಾತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿರಸತ್ತೆಲೈತ್ ಕನ್ನಡ ದೇವಿ ಗಡದ್ದಲ್ ಲೆಂಗಿಯಾಲಾಯೆಂಗುಂ ೧೭೦೦ರೆ ನ್ಯಾರ್ತ್‌ಲ್ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರೆ ಆಳ್ವಿಕೆ ತೀರಲೋಡು ಕೂಡಿ ಬೆಲ್‌ಇತ್ತಿನ್ನ ಪಾಟೆಲ್‌ತ್‌ರೆ ಎಲ್‌ದಲುಂ ನಿಂಡೆ ಪೊತ್‌ಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಅವಸ್ಥೆ ಬಂತೆತ್ತಿಂತ್. ಓದಿಪಾದಿ ಯಾಯಿತ್ತಿನ್ನೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡ್‌ಲ್ ಕವಿಮಾರುಂ ಪುದಿಯೆ ನಮುಂತೆ ಪಾಟೆಲ್‌ದರೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಲ್ ನಿಪ್ಪಾಟಾಮಾರೆ ತೇಡಿ ಪಿಡಿಕೊ ತೊಡಜೆದರೆ ಫಲಮೈತ್ (೧೯ನೇ) ಆಯಿರಲೆ ತೊಲ್ಲಾಯಿರತೆ ನ್ಯಾರ್ತ್‌ಲ್ ಪಲೆದ್‌ರೊಟ್ಟಿಗೇ ತಾನ್ವೋಂತು ಬೆಲ್‌ಇೋ

ಬರೊಗು ತೊಡಜೆಯೆ ಪಾಟ್ ಕುಳ್ಳಿಜ ಅಳ್ಳಿಜ್ಜಿ ಪುದಿಯೆ ಫಲಜಲೆ ಬುಡರೆ ಸೆಕಲ್ ಕಾಟೊಗು ತೊಡಜೆತ್ತ್. ಇದ್‌ಕ್ ಮೂಲ ಏತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಡಿಪು.

ಬ್ರಿಟಿಷಮಾರ್ ಅಜಲೆ ಆಳ್ವಿಕೆರೆ ಅನುಕೂಲತ್ತ್‌ಗೈತ್ ಗುಮಾಸ್ತಮಾರೆ ತಯಾರಾಕೊಗು ಪುದಿಯೆ ಪಡಿಪುರೆ ಪದ್ಧತಿರೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಮನ್ನಾರ್. ಸುರು ಸುರುಕು ಧಾರವಾಡತ್ತ್‌ಲ್ ಹುಬ್ಬಲ್ಲಿಲ್ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಜ ತೊಡಜೆತ್ತ್. ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗು ಅವಾಡಮೇ ೧೮೩೫ಲ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಲೆಜ ತೊಡಜೆತ್ತ್ ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯತ್ತ್‌ಲುಂ ತಲೆವಯ್‌ತೊಗು ತೊಡಜೆತ್ತ್. ಈ ಸಾಲೆಲ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಡ್‌ಚಿ ಎತ್ತರೆಮಾ ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗು ಇಂಗ್ಲೀಸ್‌ರೆ ಸತ್ವಶಾಲಿ ಬೂಕುಜಲೆ ಕನ್ನಡ್‌ತಂಕೈತ್ ಅನುವಾದ ಆಕೊಗು ತೊಡಜ್ಯಾರ್. ಬದಲಾಕೊಗು ತೊಡಜ್ಯಾರ್. ೧೮೫೭ಲ್ ಆದ್ರತ್ತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ 'ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆ' ನಡ್‌ನ್‌ತ್ತ್. ಈ ಹೋರಾಟತ್ತೆ ಭಾಗ ಐತ್ ಲಾವಣಿಜ ಪೊರ್‌ನ್‌ತ್ತ್. ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಅನುಭಾವಿಜ ತತ್ವ ಪದಜಲೆ ಎರ್‌ಕಿತ್ತ್ ಪಾಡೊಗು ತೊಡಜೆಯಾರ್.

ಈ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಲ್ ಶಿಷ್ಪ ಸಾಹಿತಿಮಾರ್ ಧರ್ಮ ಆದ್ಯಾತ್ಮ ಅನುಭಾವ ಇಜಂತೆ ಪಾರ ಲೌಕಿಕ ಬಿಸಯ್‌ತ್ತ್‌ಗ್ ಸಂಬಂಧಮಾಯೆ ಸಂಸ್ಕೃತತ್ತೆ ಅನುವಾದ ಆಕೊಗು ತೊಡಜ್ಯಾರ್. ಕಾಳಿದಾಸರೆ 'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಾ, ಭವಭೂತಿರೆ 'ಉತ್ತರ ರಾಮಚರಿತ, ಭಟ್ಟ ನಾರಾಯಣರೆ 'ವೇಣಿ ಸಂಹಾರ', ಶೂದ್ರಕರೆ 'ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ', ಭಾಸ್‌ರೆ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಜ ಕನ್ನಡತ್ತ್‌ಗ್ ಅನುವಾದ ಆಯಿಂತ್. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಬಸಪ್ಪ ಚಾಂದ ಕವಟಿ, ಶಾಂತ ಕವಿಜ, ಕನ್ನಡದ ದಾಸಯ್ಯ.. ಇಜಂತೆ ಕವಿಮಾರ್‌ಲ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾಟೆಲ್‌ತುಂ ಉಂಡ್ಯತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಎಸ್.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರೆ ನೋಕಿತ್ತ್ ಕೆರೋಡಿ ಸುಬ್ಬಕಾಯ, ಜಯರಾಯಾಚಾರ್ಯಾ ಇಜ ಪಲೆದರೆ ಪೂರ್ತಿಯ್ಯತ್ ಬುಡ್‌ಪಾಟೊಗಾವಾಂತೆ ಪುದಿಯೆದ್‌ಕುಂ ಪೂರ್ತಿಯ್ಯತ್ ಪತ್ತೊಗಾವಾಮಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಛಂದೋರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾವಗೀತೆಜಲೆ ಅನುವಾದ ಆಕ್ಯಾರ್. ಸ್ವತಂತ್ರ ಬೈತ್‌ರುಂ ಎಲ್‌ದಿಯಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ಯಜ ಪಲೆ ಚಟ್ಟಿರೆ ಒಡ್‌ಇತ್ತ್ ಪುದಿಯೆದ್‌ರೆಡ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪುದಿಯೆ ಬೆಲ್‌ಚೆತ್ತವ್‌ಡೆಗ್ ಬೇರ್ ಚಿಗ್‌ರಾಜಲೆ ಬುಡ್‌ಪಾಟೊಗು ಕ್ರೊಕ್‌ರೆ ಈ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯತ್ತ್‌ಗ್ ಪುದಿಯೆ ನವಿಲುಗರಿರೆ ತೊಡ್‌ಪಾಟಿಯಜ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಮೂನು ಚೇತನಜ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್. ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣರಾಯೆ ಇಯಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಇಯಲ್. ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ,

ಕವನ, ಕಥನ ಕವನ, ಪ್ರಬಂಧ ವಿಮರ್ಶೆ. ಇಜನೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರತ್ತೆ ಪ್ರಕಾರತ್ತೆ ಆದ್ಯತ್ತೆ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರತ್ತೆ ನಕಾಶೆರೆ ವಿನ್ಯಾಸತ್ತೆ ಎಲ್‌ದಿತ್ತ ಮುನ್ನೊಲ್ ಬಂಡಂಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಆಯೆ ಪಂಜಿ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಆದ್ಯತ್ತೆಲ್

ಪಂಜಿ ಇಯಲೆ ಜೀವನತ್ತೆ ಚಿತ್ರ

ಕಲಾತ್ಮಕ ಆಯೆ ಬಗೆಗಣ್ಣ್ ಉಲ್ಲೆ ಸಾಹಿತಿಮಾರ್ ಅಜಲೆ ಆತ್ಮಾನುಭವ ಲೋಕಾನುಭವತ್ತೆಗ್ ಕಲಾತ್ಮಕ ಬಾಸೆರೆ ಮೂಲಕ ಪುದಿಯೆ ಕೋಲತ್ತೆ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು ಬದುಕುರೆ ವೇದನಜಲೆ ಸಂವೇದನೆ ಆಕ್‌ರಾರ್. ನಲ್ಲೆ ಮನಸ್‌ರಂಕ್ ಕೊಸಿ ಸಂದೋಲ ಕೊಡ್‌ಕುರೆ ಮೂಲಕ ಕಾಲಾತೀತ, ರಾಯತೀತ, ಭಾಸಾತೀತ ಸ್ಥಾನ ಎಡ್ತೊಲ್‌ಡಾರ್. ಇಜಂತೆ ಸಾಹಿತಿಮಾರ್ ಬೂಕುಜಲೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಪಲ್‌ಕರ್ರೆಯ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೊಲು ಅಜಲೆ ಅನುಭವಜ ಉಂಡಾಯೆ ಕಾಲತ್ತೆಂ, ಅಜ ನಡ್‌ನ್ ಬನ್ನೆ ಅಜಲೆ ಚೈಪುರೆ ತೆರುರೆಂ ಒರ್‌ಕ ನೋಕುರೆದ್ ಅಗತ್ಯಾಂತ್ ಆವುರು. ಅದ್‌ಕೈತ್ ಅಜಲೆ ಚೈಪುರೆ ಕೊರಿಯ ಮೈಲಿಗಲ್ಲರೆ ಊಡೆ ದಾಖಲೆ ಆಕಿರೆ.

ಪಂಜಿ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್ ೧೮೭೪. ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೨ರಂಡ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಬಂಟ್ವಾಳತ್ತಲ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮನೆತನತ್ತೆಗ್ ಸೇರಿಯೆ ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ಶಾಂತದುರ್ಗ (ಸೀತಮ್ಮ) ಚೊನ್ನೆ ಸಾತೆವಿಕ ದಂಪತಿಜಲೆ ಏಲ್ ಮಕ್ಕಲ್‌ದಲ್ ಜಂಡಾಮತ್ತೆ ಮೋನೈತ್ ಪೊರ್‌ನ್‌ಂತ್. ಅಜಲೆ ಹಿರಿಯಜ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತ್ತೆ ಮುಟ್ಟತ್ತೆ ಪಂಜತ್ತಜ ಆಯೆ ಸಬೋಲು ಅಜಲೆ ಮನೆತನತ್ತೆಗ್ 'ಪಂಜಿ' ಚೊಲ್‌ಡೆ ಪೇರ್ ಬಂತ್. ಮದ್ಯಮವರ್ಗತ್ತೆ ಕುಟುಂಬ, ಅಬ್ಬ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಅರ್ಚಕ. ಉಮ್ಮ ಪುರಾಣ ಕಥೆಜಲೆ ರಾಸಿ.

ಪಂಜಿ ಇಯಲ್ ಚೆರ್‌ದಾಲೆ ಆಶುಕವಿತೆಜಲೆ, ಚೊನ್ನೆಂಂಗ್ ತನ್ನಾಲ್‌ತ್‌ಗೇ ಪಾಟ್ ಎಲ್‌ದಾರೆದ್ ಪಾಡ್‌ರೆದ್ ಆಕ್ಕೊಂತಿಂತ್. ಚಿರಿ ಕಲಿರೆ ಕುಸಾಲ್ ಬುದ್ಧಿಪರಮಾಯೆ ಪಲ್‌ಕತ್ತಲ್ ರಾಯತಂಕುಂ ಪಿರ್‌ಸತ್ತೈಲಾಯಿಂತಿಂತ್. ನಲ್ಲೆ ವಅಲ್ ಆಕೊಗುಂ ಅದೇ ಪೊಲೆ ನಲ್ಲೆ ನೀಂದೊಗುಂ ತೆರ್‌ಇಯ್ಯಲೈಂತಿಂತ್. ಎಷ್ಟೊಲುಂ ಆನ್‌ಮಕ್ಕಲ್‌ಟ ಮಾಸ್‌ಟರ್, ಟೀಚರ್ ಕಲಿಯೇ ಕಲ್‌ಚೋ ಇನ್ನೆವ್‌ಲ. ಚೆರ್‌ದಲ್ ಕಲ್‌ಚೋ ಇನ್ನೆ ಈ ಕಲಿಯೇ ಐಲೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತರೆ ನೈಪುಗುಂ. ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಪಡಿಮಗುಂ ಅಡಿಪಾಯ ಐತಿಂತ್‌ಂತ್ ಅಯಲ್ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗ್ ಆಕಿಯೋಂತು ಬನ್ನೆ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚೈಪುರೆ ಪಡಿಪಾಯಿಂತ್.

ಬಂಟ್ವಾಳತ್ತಲ್ ಆ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಒರೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆ ಇನ್ನೆ ಸಬೊಲು (ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ) ತೆಲ್ಲೆ ಬೆಲ್ಲೆ ಪಡಿಪುಗು ಮೈಕಾಲ್ತೆ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ ಪೋಗು ತೊಡಾಚಿತ್ತ. ೧೮೯೦ಲ್ ಕಡತ್ತೆ ತಲೆ ಬೆಚ್ಚತ್ತಲ್ ಅಬ್ಬ ಮೌತಾಯಪ್ಪ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಪೊವ್‌ನೆಟ್ ವರಾಸ ಆಯಿಂತ್. ಅಬ್ಬ ಮರಿಕ್‌ರೈಕ್ ಮುನ್ನೊಲು ಮೋನುಗು ಚೊನ್ನೆ ಅಕೇರಿರೆ ಪಲ್‌ಕ “ಕಲ್ಲೆ ಕುಡಿಕಂಡ, ಸುದ್ದತ್ತಲೇ ಇಕ್ಕ್. ತಡಿ ಮನಸ್ ಸುದ್ಧ ಇಕ್ಕ್ಟ್. ಕಷ್ಟ ಎತ್ತುರುಂ ಬರ್‌ಟ್. ಯಲವಾಂಡಜಲೆಂ ಯಲವಾಲಜಲುಂ ನೋಕು” ಬೆಲೆಕಾಕ ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಮದರಾಸ್‌ಲ್ ಪಡಾಚಿತ್ತ ಅವಾಡೆಮೇ ಇನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಇಯಲೇ ಅವತುರಜಲೆಲ್ಲಾ ಜವಾಬುದಾರಿ ಪೊರ್‌ತುತ್ತು ಅಬ್ಬರೆ ಪಲ್‌ಕತ್ತೆ ನಡಪಾಟಿಂತ್. ಯಾರತ್ತೆ ಪಡಿಪುಗೈತ್ ಮೈಕಾಲ್ತೆ ಸೈಂಟ್ ಎಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜ್ ಸೇರಿಂತ್. ೧೮೯೪ಲ್ ಎಫ್.ಎ. ಓದಿಯೋಂಟಿಕ್ಟೊಂಬೊಮೇ ಅಯಲ್‌ಗ್ ಮಜ್ಜಿಲ್ಯತ್. ಬೆನಗಲ್ ಮಂಜುನಾಥರಾಯ ಇಯಲೆ ಮೋಲು ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರೆ ಪೆಜ್ಜಲ್‌ಂ ಆಯೆ ಗಿರಿಜಾ ಬಾಯಿ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಪೆಇಞ್ಞಾಯಿ.

೧೮೯೫ಲ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕನ್ನಡ ಪರೀಕ್ಷೆಲ್ ಪಾಸೈತ್ ಗಣಿತತ್ತಲ್ ಆಸೆ ಇನ್ನೆಂಗುಂ ಆ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಮೈಕಾಲ್ತೆ ಸೈಂಟ್ ಎಲೋಶಿಯಸ್ ಒನ್ನೇ ಡಿಗ್ರಿ ಕಾಲೇಜ್ ಆಯೆ ಸಬೊಲು. ಈ ಪಡಿಪುಗು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಅದಾಕೈತ್ ಚರಿತ್ತೆ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಅಧ್ಯಯನ ಆಕೊಗು ತೊಡಚಿತ್ತ. ೧೯೦೦ಲ್ ಜಂಡ್ ಐಚ್ಚಿಕ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಪಾಸೈತ್. ಪೂರ್ತಿ ಪದವೀಧರ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಗುಂ ಮೈಕಾಲ್ತೆ ಗಾರ್ಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜಿಲ್ ೨೦ರೂ. ಸಂಬಲತ್ತೆ ಸಹಾಯಕ ಮಾಸ್ಟ್ ಸೊರ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಕಿಟ್ಟಿತ್ತ.

‘ಈ ಮಾಸ್ಟ್ ಸೊರತ್ತಾಗ್’ ಮುದ್ದಣ ಚೊಂತೇ ಪೇರ್‌ಪೋಯೆ ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಇಯಲುಂ ಅರ್ಜಿ ಇಟ್ಪತ್ತಿಂತ್. ಆಯೆಂಗಾ ಇಂಗ್‌ಲೀಸ್ ಭಾಸರೆ ಪಡಿಪುಲ್ಲೆದಲ್ ಗೌರ್‌ವೆಂಟ್ ನಂಡೆ ಆಯ್ಕೆ ಆಕಿತ್ತಾಂತ್ ಗೊಂತಾಯಪ್ಪಮೇ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಮುದ್ದಣಗ್ ಕಡಾಲಾಸ್ ಎಲ್ಲಿಂತ್ ಆ ಕಡಾಲಾಸ್‌ಲ್ “ನೆಲ್ಲೆ ಕುತ್ತುರೆ ಒಲಕೆರೆ ಕನ್ನಡ ಎಲ್‌ತ್ ಎಲ್‌ದೊಗು ಕೊಮನ್ನಾರ್. ಚಿತ್‌ರ ಬುಡಪಾಟರೆ ರಂಗರೆ ತುಯಿರೆ ಕಾದ್ ಕಡಿಕೆಗ್ ಇಡರೆ ಕನಿಕೆ ಆಕಿಯಾರ್” ಚೆಂತ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆದ್ ಪಂಜೆ ಅಯಲೆ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತಾಗ್ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಮುದ್ದಣರೆ ಕುಮಾರ ವಿಜಯ “ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ” ಚೊನ್ನೆ ಯಕ್ಷಗಾನ (ಆಟ)ತ್ತೆದ್ ಪಿನ್ನೆ “ಅದ್ಭುತ ರಾಮಾಯಣ” ಚೊಲ್ಡೆ ಬೂಕುರೆಂ ಓದಿ ಕೊಸಿಪಟ್ಪತ್ತಿನ್ನೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಐಲೆ ಅಭಿಮಾನಿ ಆಯಿಂತ್. ಮೇಲ್ತಿನೆಲ್ (ವೇದಿಕೆಲ್) ‘ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಲ್ ಒರು ನೇರಾತೆ ಕವಿ ಉಲ್ಲ ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟಿಂತ್‌ವಲ.

ಇಯಲೆ ಅಲಿಯರೆ ಮಚುನ ಆಯೆ ಶ್ರೀ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯ ಇಯಲ್ ನಡಪಾಟಿಯೋ ಇನ್ನೆ ‘ಸುವಾಸಿನಿ’ ಪೇಪರ್‌ಲ್ ೧೯೦೦ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ ಪಂಜೆ ಅಯಲೆ ಕಥೆ ‘ನಂಡೆ ಚಿರಿಯೆ ಉಮ್ಮ’ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಲ್ ಪುದಿಯೆ ಸಂಚಲನ ಆಕಿತ್ತ್. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ರೆ ಫಿಲಡಿಲ್ ಣರಡಿಡಿಗ್ ಸಂವಾದಿಯಾಯೆ “ಚಿರಿಯೆ ಕಥೆ” ಕನ್ನಡಾತೆ ಪಡಿರುಲ್‌ಗತ್ತಾಗ್ ಸುರೂತೆ ಪೆಜ್ಜೆ ಬೆಚ್ಚೆದ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ದಾಲೆ. ಈ ಕಾರಣತ್‌ಗೇ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಚಿರಿಯೆ ಕಥೆಜಲೆ ಜನಕಂತ್ ಪೇರ್ ಪೋಯಾಟಾಯಿರ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಮಾರ್ಸಾಟರ್ ಆಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ೧೯೦೪ಲ್ ಮದರಾಸ್‌ಗ್ ಪ್ಯೂತ್ ಒಲಿಂಬೊ ತಿಜ್ಜಿಲ್ಲೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಲ್ ಎಲ್.ಟಿ. ಪದವಿರೆ ತೀರ್‌ತ್‌ಂತ್. ೧೯೦೫ಲ್ ಸೊರಕಾಯಿಮ್ ಐತ್. ಆಯಿಂಗಾ ಅದಾಲೆ ಚಮ್ಮೆ ಕಾಲ ಮುಂದುವರ್‌ಇತ್ತೆಲ್ಲೆ.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಜಂಡ್ ಎಲಜಮಾರ್ ಚೆರ್‌ದಾಲೆ ಮೌತಾಯಿನ್ನಾರ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯ ಚೊಲ್ಡೆ ಇನೊರು ಎಲವ್‌ನು ಐಲೆ ಜೀಮ ಪೊಲೆ ಐತಿನ್ನ ಅವಾಂಡೆ ಐಲ್ ‘ಅಗಂಧ’ ಚೊಂತು ಬಿಲ್‌ಚೋ ಇಂತ್. ೧೯೦೬ಲ್ ಅವ್‌ನು ಸಡನ್ ಮರ್‌ಚಪ್ಪ ಅದಾರೆ ನೊಂಬಲ ಮರ್‌ಕೊಗು ಐತೇ ಇಲ್ಲೆಂತ್ ಚೊಲ್ಲೊಗು ಐಲ್ ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಎಲ್‌ದಿಯೆ “ಅಣ್ಣನ ವಿಲಾಪ” ಚೊಂತು ಚೊಲ್ಡೆ ಕನವಮೇ ಸಾಯಿದ್.

೧೯೦೬ಲ್ ಮೈಕಾಲ್ ವಿಭಾಗತ್‌ಲ್ ಶಾಲಾ ಉಪಸಹಾಯಕ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಐತ್ ನೇಮಕ ಆಯೆ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ವರ್‌ಸಮೇ ಕಾಸರಗೋಡು ವಿಭಾಗತ್‌ಗ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಐತ್. ಅವಾಡೆ ೧೯೦೭ರೆ ೧೯೧೫ ತೋಲು ಸೇವೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಪರೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿ ಐತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಎಪ್ಪೊ ಅಧಿಕಾರಿರೆ ದರ್ಪ ದೌಲತ್ ಕಾಟಾಮಾರೆ ಮನುಷ್ಯ ಐತ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೆ ಉಲ್‌ಗತ್ತೆ ಮನಿಸರೆ ತೇಡಿಯೋಂತು ಅಜಲೆ ಕಷ್ಟತ್‌ಗಲ್ಲ ಸ್ಪಂದಿಸಿಯೋಂತು ಇನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಪಿರ್‌ಸ ಕಿಟ್ಟುಂ

ಪೊಲೆ ಐತ್. ಅಯಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯಿ. “ಒಬ್ಬ ಉಪ ಶಾಲಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ನ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದಿನಚರಿ” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಎಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಒರು ಪಾವತ್ತೆ ಮಾಸ್ಪರೆ ಕಲ್‌ಬುರುಲ್‌ಗತ್ತೆ ನೊಂಬಲ ತೊರ್‌ನ್ ಬೆಚ್ಚೆ ಪೊಲೆ ಆಯಿರ್.

ತೆಮಾಸೆ ಕುಸಾಲ್ ಕಲಿಜ ಎಲ್ಲ ನೊರಇತಿನ್ನೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೊಟ್ಟ ಪಲ್‌ಕ ಚಿರಿಕಲಿ ಆಕಿ ಮುಂಡುರೆದ್ ಅಯಲೆ ಚಿಜ್ಜಾಯಿ ಮಾರ್‌ಗುಂ ಕೂಟಕಾರ್‌ಗುಂ ಬಾರಿ ಕೊಸಿ ಸಂದೋಲತ್ತೆ ನ್ಯಾರಜ ಐತಿಕ್ಕೆರುವಲ.

ಮಕ್ಕಮಾರ್‌ಗ್ ಪಲೇ ಪದ್ಧತಿರೆ ಪಡಿಪು (ಶಿಕ್ಷಣ) ಇರಾಂಬುರೆ ಕಡಲ್ ಚೊಂತ್ ಅರಾಇತ್ತಿನ್ನೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪಡಿಪಾಟ್‌ರೆ ಪುದಿಯೆ ಮಾರ್‌ಗತ್ತೆ ತೇಟತ್ತಲಿಂತ್. ಮದ್ರಾಸ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಲ್ ಭೇಟಿ ಐತಿನ್ನೆ ಎ.ಜಿ. ಬೌರ್ನ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಜರ್ಮನ್ ಪಡಿಪು ತಜ್ಜರೆ ಸಹಾಯತ್ತಲ್ “ನೇರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ” ಇದಾರೆ ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ಚಿರಿಯೆ ಮಕ್ಕಗ್ ಪಡಿಪು ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ದಿನ್ನ ಆವಾತೆ ಪೊಲೆ ಪಡಿಪುರೆ ಕಲಿರೆ ಮೂಲಕ, ಅಭಿನಯ ಪೂರ್ವಕ ಐತ್ ಕತೆ ಚೆಲ್‌ಡೆದಲ್ ಮಸಲೆ ಚೆಲ್‌ಡೆದಲ್ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿತ್ತ ತುಲ್ಲುರೆದಲ್ ಐತ್ ಪಡಿಪು ಕೊಸಿಯೊವುರೆ ಪೊಲೆ ಪಿರ್‌ಸ ಆವುರೆ ಪೊಲೆ ಆಕರೆ ಪುದಿಯೆ ಪದ್ಧತಿರೆ ಅನುಷ್ಠಾನತ್ತಗ್ ಕೊಮನ್ನಾರ್. ಇಜನೆ ಪಡಿಪಾಟೊಗು ತೊಡಜಾಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಸಾಲೆ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಮಕ್ಕಗ್ ಅಜ್ಜರೆ ಅಗ ಪೊಲೆ ಭಾರೀ ಪಿರ್‌ಸ್ಯತ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಯಿತ್ತಿನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಕಾಲ್‌ಗ್ ಚಕ್ರ ಕೆಟ್ಟಿಯೆ ಪೊಲೆ ಅಲ್ಲಿರೆ ಅಲ್ಲಿಗ್ ನಡನೋಂಟಾ ಅದಲ್ಲೆಂಗ್ ಬೋರಿರೆ ಗಾಡಿಲಾ ಪೋನಿಂತ್. ಇಯಲೆ ಕೂಡೆ ಬಬ್ಬು ಪೈ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಚೋರಾಕ್‌ರವಾನುಂ ರಾಮನಾಯಕ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪನಿರವಾನುಂ ಇನ್ನೊ ಇಕ್ಕೆರಾರುವುಲ. ಇಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಚೈಪುರೆ ಅಕೇರಿರೆ ನಾಲ್‌ತೋಲು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇನ್ನೆ ಮುಟ್ಟತ್ತೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್. ಅಲ್ಲಿಜ ಅವಾಡೆ ನಡನೆ ಬಿಸಯತ್ತೆಂ ನೆನಪುರೆಂ ಪಂಡತ್ತೆ ಪಾಟ್‌ರುಂ, ನೊಡಿ ಕೆಟ್ಟೆಜಲುಂ, ಗಾದೆಜಲೊಂ ಎಲ್ಲತ್ತೆ ಸಂಗ್ರಹ ಆಕಿ ಬೆಚ್ಚೊ ಇನ್ನಾರ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಚೈಪುರೆ ಸ್ವಾನುಭವ ಪಿನ್ನೆ ಲೋಕಾನುಭವ ಪಿನ್ನೆ ಈ ಅನುಭವತ್ತಲ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೆ ಕನಿಕತ್ತೆ ಚೈಪುರೆ ಉಲ್ಲುನೋಟ. ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಕಾಣ್ಕೆ ಇಯಲೆ ಎಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಸತ್ಪೂರ್ಣ ಐತ್ ಪರ್‌ತ್ ಬನ್ನಾರ್.

ಇಯಲ್‌ಗ್ ಮಕ್ಕಮಾರ್‌ಟ ಚಮ್ಮೆ ಪಿರಾಸ ಪಿನ್ನೆ ಅಜಲೆ ಪಡಿಪುರೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಚಮ್ಮೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಮಕ್ಕಗ್ ಎಜಂತೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಎಜಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಕ್ಕೊನೂಂತುಲ್ಲೆ ಆವದ್ ಇನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಐಲೇ ಸರಳ ಬಾಸೆರೆ ಚಂದತ್ತೆ ನಲ್ಲೆ ಲಯಬದ್ಧ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಆಯೆ ಕವಿತೆಜಲೆ ಎಲ್‌ದಿರ್. ಅನುವಾದ ಆಕಿರ್. ರಾಯತ್ತೆ ಜನಪದ ಕತೆಜಲೆಲ್ಲ ಮರ್‌ಇಿ ಎಲ್‌ದಿತ್ತ್. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಿನ್ನೆ ಜರ್ಮನ್ ಜನಪದ ಕತೆಜಲೆ ಕನ್ನಡತ್ತಗ್ ಆಕಿಂತ್. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಲ್ ಇಜಲೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಪಾಟ್‌ಜ ಪಿನ್ನೆ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಡಲಿಲ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಮಸಲೆಜ (ಕತೆ) ಪ್ರಕಟ ಐತ್. ಇದ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ತೆರುಲು ತೊಡಕತ್ತೆ ಮೈಲಿಗಲ್ಲೆ.

೧೯೧೨ಲ್ ಇಯಲೆ 'ಕನ್ನಡ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ' ಚೊಲ್‌ಡೆ ನುಪ್ಪೊವ್ ಪುಟತ್ತೆ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟ ಐತ್. ಇದ್‌ಲಿನ್ನೆ ಸೊಂತ ಪಾಟಿಲ್‌ತ್ ಆಯೆ 'ಹೊಗೆಯ ಗಾಡಿ', 'ಹಾವಿನ ಹಾಡು', 'ನಾಗಣ್ಣನ ಕನ್ನಡಕ' ಇಜಂತೆ ಪಾಟಿಲ್‌ತರೆ ಪುದಿಯಿ ದೃಷ್ಟಿ ಮಕ್ಕಲೆ ಕನ್ನಡಿಲ್ಲೆ ನಸ್‌ಕತ್ತತ್ತೆ (ನಕ್ಷತ್ರ) ಮಿನ್‌ಕ್ ಪಾಟಿಯೆ ಪೊಲೆ ಐತ್.

“ಟ್ಟಿಂಕಲ್ ಟ್ಟಿಂಕಲ್ ಲಿಟಲ್ ಸ್ಟಾರ್” ಚೊಲ್‌ಡೆ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಶಿಶು ಪ್ರಾಸತ್ತೆ ಅನುವಾದವುಂ ಮಕ್ಕಲೆ ಕಲ್‌ಬುಗು ಮುಟ್ಟಿ ಐತ್. ಈ ಸಂಕಲನತ್ತಲ್ ಉಗ್ರಾಣ ಮಂಗೇಶರಾಯರೆ ಪಿನ್ನೆ ಎಂ. ಅನಂತರಾಯ ಇಜಲೆ ಪಾಟಿಲ್‌ತ್‌ಜಂ ಉಂಡು. ೧೯೧೯ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ ಇಯಲೆ 'ಕನ್ನಡ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ' ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಐತ್ ಬಾರೀ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಉಲ್ಲೆದೈತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ “ಕನ್ನಡ ಮೂನನೇ ಪದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಂ ಪ್ರಕಟ ಐತ್. ಈ ಮೂನೂ ಜೊಂಕೆಜಲೆ (ಸಂಕಲನ) ಪಾಟಿಲ್‌ತರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಕಿಂಗ್ ಸುಮಾರ್ ೨೦-೨೫ ಪಾಟಿಲ್‌ಜ ಆವು. ಇದ್ ಉಲ್ಲೆದ್‌ಲೆಲ್ಲ ನಲ್ಲೆ ಸ್ವಭಾವ, ದೇಶಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮ, ಇಯಲೆ ತೆಂಕಣಗಾಳಿಯಾಟ, ಹಾವಿನ ಹಾಡು, ಉದಯರಾಗ ಭಾರೀ ಪೇರ್‌ಪೋಯೆ ಪಾಟಿಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಕೊರಿಯಜ, ಇಯಲೆ ಡೊಂಬರ ಚೆನ್ನೆ, ಕಡೆಕಂಜಿ ಇಜಂತೆ ಕಥನ ಕವನಜಂ ಇಯಲ್‌ಗ್ 'ಕಥನ ಕವನಜಲೆ ಮೂಪ' ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕನಿಕತೆ ಒರು ಹೆಗ್ಗಲಿಕೆರುಂ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು.

೧೯೧೫ಲ್ ಮೈಕಾಲ್‌ತೆ ಗವರ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆರೆ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಐತ್ ಇಯಲ್ ನೇಮಕಗೊಂಡುತು. ಶಾಲೆಜಲೆ ನಡಪಾಟ್‌ರೆ

ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿಜ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಿನ್ನೆ ತಾಲೂಕು ಮಂಡಳಿರೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿತ್ತ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಪುದಿಯೆ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನತ್ತೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿಯಪ್ಪ ಮೈಸೂರು ಕೊಡಗು. ಮೈಕಾಲ ಜಿಲ್ಲೆಜಲೆ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಜ ಐತ್ತಿನ್ನೆ ಲಿಟಲ್ ಹೇಯ್ಸ್ ಚೊನ್ನಯಲ್ ತನಿಖೆಗೆ ಬನ್ನೈಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಅಡ್ತ್ ಚಿಜ್ಜಾಯಿ ಆಯಿ ಪ್ಯೂತ್. ಇಯಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಶಿಕ್ಷಣತ್ತೆ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರತ್ತೆ ಗೆರ್ಯುಟೆಡ್ ಸ್ಥಾನತ್ತೆಗ್ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡ್ತು. ಇದಲ್ಯತ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲುಂ ಪಿನ್ನೆ ಚಮ್ಮೆ ಉಪಶಿಕ್ಷಕಮಾರ್ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟತ್ತಜ ಆಯರ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಲ್ ದಲಿತಮಾರೆ ಉದ್ಧಾರತ್ತಾಗ್ಯತ್ ವಕೀಲ ಸೂರ್ತರೆಮೇ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಶಾಲೆ, ವಸತಿ ಸಾಲೆಜಲೆ ತೊಡಜ್‌ಯೋಂತು ತಂಡೆ ಜೀಯತ್ತಮೆ ಅದ್‌ಕೈತ್ ಮುಡಿಪುತಿಟ್ಪತ್ತಿನ್ನೆ. “ಆಧುನಿಕ ಬಸವಣ್ಣ” ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯ ಪಿನ್ನೆ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯ ಇಜಲೈಲ್ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಯೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಜಲ್‌ಲ್ ಪೊರ್‌ಬುಲೇ ಬನ್ನೆ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯಂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಮನೋಭಾವತ್ತೆ ಮಾಚಿಬುಟ್ಟೆದ್ ಮಹತ್ವತ್ತೆ ಸಾಧನೆ. ಒರು ಉತ್ಸವತ್ತಲ್ ತಾನೇ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ಹೊಲೆಯನ ಹಾಡು ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪಾಟಿಲ್‌ತಾರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಕ್ಕಲ್‌ಟ ಪಾಡ್‌ಬಾಟಿತ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆರೆ ಅಗತ್ಯತ್ತೆ ವಯ್‌ತಿ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್.

೧೯೧೮ಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಉಮ್ಮೆ ಮೌತ್ಯೆಂತ್. ಅದಾರೆ ಮುದುಕೇ ೧೯೧೯ಲ್ ಅಯಲೆ ಆರ್‌ವರ್ಷತ್ತೆ ಬೆಲಿಯೆ ಮೋಲು ಅಂಬಾ ಇನ್ನುಯೆಂಜತ್ತಲ್ಯತ್ ಮರ್‌ಚಿಪೋಯೆದ್ ಚಮ್ಮೆ ಆಫಾತಕಾರಿ ಆಯಿಂತ್.

೧೯೨೧ಲ್ ಐ.ಎ. ಯೇಟ್ಸ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಶಾಲಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಐತ್ ಕೊಡಗ್‌ಗ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಕಿತ್. ಊಡೆ ಎಲಾದಿಯೆ ‘ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು’ ಕೊಡಗ್‌ರೆ ನಾಡಗೀತೆ ಆಯಿರ್.

ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಜಂಡ್ ವರ್ಷತ್ತೆ ಸೇವೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಮಡಿಕೇರಿರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ರೆ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಐತ್ ನೇಮಕ ಐತ್. ಇಲೆ ಸಂಸಾರ ಮಡಿಕೇರಿಕಲ್ ನಿಪ್ಪುತ್.

‘ರಾಯತ್ತಂಕ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ರೆ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಸ್ಥಾನ ಕಿಟ್ಟಿಯೆದ್ ಇದೇ ಆದ್ಯತ್ತೆದ್. ಚೆಲ್‌ಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯತ್ತೆ “ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ನೆನಪಿಗಾಗಿ” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬೂಕುರೆ “ನಮ್ಮ ತಂದೆ” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಲೇಖನತ್ತಲ್ ಪಂಜೆ ರಾಮರಾಯ ಇಯಲ್

ಚೆನ್ನರ್. ಇಯಲ್ ಕೊರಿಯ ಕಾರಣತ್ವಲ್ ಈ ಸೊರ್ತರೆ ಬುಟ್ಟು ಪೋಂಡೆದಾಕ್ ಮುನ್ನೋಲೇ ೧೯೨೮ಲೇ ಮೈಕಾಲ್ತ್ ಪೆರ್ಗ್ ಬಂತ. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ೧೯೨೯ರಂಡ್ ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸೇವೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಐತ್.

೧೯೨೭ಲ್ ಮೈಕಾಲ್ತ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡನೆಪ್ಪ ಇದಾರೆ ಪೆರ್ಗುಲುಲ್ಲೆ ತಾಕತ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಉಲ್ಲಾಳ ಇಯಲ್‌ಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡಾರ್ ಎ.ಸೀ.ರಜ. ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಕಾಲತ್ತೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಸಾಹಿತಿಮಾರೊಟ್ಟ ಇಯಲೆ ಚಚ್ಚಾಯಿ ಪಾಡ್ ನಲ್ಲಿಂತ್. ೧೯೨೮ಲ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘತ್ತಜ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘತ್ತಜ ಏರ್ಪಡಿಸಿಯೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವತ್ತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಐತ್.

ಅದೇ ನ್ಯಾರ್ತ್ ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪ್ಪರೆ ಬಿಸಯತ್ತ್ ಇಯಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕತ್ತ್ ಪ್ರಕಟ ಐತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಿಯಮಾರೆ ಮನಸ್ ಗೆಂದಿತ್. ೧೯೩೦ಲ್ 'ಕನ್ನಡತ್ತ್ ಹಾಸ್ಯ' ಈ ಬಿಸಯತ್ತ್ ಮದರಾಸ್ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಆಕಿಂತ್. ೧೯೩೨ಲ್ ಮಂಗಳೂರು ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣತ್ತ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ 'ಹೊಸ ದಾರಿ' ಚೆಲ್‌ಡಾರೆ ಮೇಲ್ ಬೆಲ್‌ಚ ಪಾರ್ ಬಾಟಿಯೆದ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಯಿರ್.

೧೯೩೪ಲ್ ಪಲೇ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನತ್ತ್ ಸೇರಿಯೆ ರಾಯಚೂರ್ ನಡನೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನತ್ತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಐತೆ. ಐಲ್ ಆಕೆ ಭಾಷಣತ್ತ್ ಪಲೇ ಕಾಲತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ತರೆ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ ಪುದಿಯೆದ್‌ರವ್‌ಡ್ ತೋಲ ಇನ್ನೆ ಸಫರ್ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಸುಧಾರಣೆಬಲೆಂ ಮಿಸಾಲ್ ಕಾಟಿತ್ತೆ ಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ನಿದರ್ಶನ ಸಹಿತ ಕಟ್ಟಿಕೊಡ್ತೆ ರೀತಿಗ್ ಕನ್ನಡತ್ತಜ ಎಲ್ಲ ಅಜಬಾಯಾರ್.

೧೯೩೫ಲ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಡನೆ ನಾಡ ಹಬ್ಬತ್ತೆ ಭಾಷಣತ್ತ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ರೂಪುರೇಷೆರುಂ, ಎಟ್ ಸೂತ್ರ (ಅಷ್ಟಸೂತ್ರ)ತ್ತೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿತ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆಗೂರು ಗಟ್ಟಿಯಾಯೆ ಅಡಿಪಾಯ ಇಟ್ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು. ೧೯೩೬ಲ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಉಪನ್ಯಾಸತ್ತ್ ಕವಿ ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸರೆ ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಸತ್ವತ್ತೆಂ ಅದರೆ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆರುಂ ಸತ್ವಪೂರ್ಣಮಾಯಿತ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಕೊಡ್‌ತುರು. ೧೯೩೫-೩೬ಲ್ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಕಣ್ಣು ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ ಇಯಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿತ್ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯತ್ತ್‌ಗೈತ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶರೆ "ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ" ಭಾರತತ್ತೆ ಸಂಪಾದಿಸಿತ್ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು.

ಇಯಲ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪಿನ್ನೆ ಸಾಹಿತ್ಯತೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಆಕಿಯೆ ಉಪನ್ಯಾಸಜ, ಎಲ್‌ದಿಯ ಪ್ರಬಂಧಜ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಜ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕಂಠೀರವ, ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧು ಇಜಂತೆ ಪೇಪರ್‌ಲೆಲ್ಲ ಪಂ, ಮಂ. ರೆ. ಉಲ್‌ಟ ಎಲ್‌ದಿಯೆ 'ರಾಮಪಂ'. 'ಕವಿಶಿಷ್ಯ' ಪಿನ್ನೆ 'ಹರಟೆ ಮಲ್ಲ' ಇಜಂತೆ ಕಾವ್ಯನಾಮತ್ತಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್. ಅಕೇರಿರೆ ದಮ್ಮು ಬುಡಾರೆ ತೋಲು ಕನ್ನಡತ್ತಾಗ್ಯತ್ ಪೆನ್ನ ಪಿಡ್‌ಚೆ ಮಹಾತ್ಮ ಐತಿಕ್ಕ್‌ರ್ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಮೂನು ಆನ್ ಮಕ್ಕ ಪಿನ್ನೆ ಜಂಡ್ ಪೆನ್ನ ಮಕ್ಕ ಅಜಲಜಲೆ ಪನಿಲೈತ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಮೋತು ನೆಲೆ ಐತಿನ್ಯಾರ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಐಲೆ ಆನ್ ಮಕ್ಕ ದೆಚ್ಚಿತ್ತಿನ್ನೆ ಜಮ್ಗಡ್ಡುರ ಪಿನ್ನೆ ಪಟ್ಟತ್ತೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕಾ ವಲಯ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತಿಲ್ಲಾಂತ ಜಂಡನೇ ಮೋನು ಗೋಪಾಲರಾಯರೊಟ್ಟ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಲ್ ದೆಚ್ಚಿತ್ತಿನ್ನಂಗುಂ ಮೈಕಾಲ ಐಲೆ ಜೀಯ ಐತಿಂತ. ಚೆಚ್ಚಾಯಿ ಮಾಸ್ತಿ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ಹಾಳೂರು ಪಾಟಿಲ್‌ರೆ,

“ಇಂಡ್ ಈ ರಾಯತ್ತಗ್ ಪಗೆರಜ ಇಲ್ಲೆ,

ತಂಡೆ ನಾಲ್ ಬಂತಂತ

ಕಣ್ಣಾರೆ ಮುಚ್ಚಿತ್ತ

ಇನಿ ನಕ್ಕ ಮೈಯ್ಯಾವುಂತು ಚಪ್ಪೆ ಐತ್..”

(ಇಂದು ಈ ಊರಿಗೆ ಹಗೆಗಳಿಲ್ಲ,

ತನ್ನ ದಿನ ಬಂತೆಂದು

ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಚ್ಚಿ

ಇನ್ನೆನಗೆ ಸಾಕೆಂದು ತಣ್ಣಗಾಯ್ತು”)

ಇಜಂತೆ ಸಾಲ್‌ರೆ ತಂಡೆ ಅಕೇರಿರೆ ನಾಲ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪಿನ್ನೆ ನೆನ್‌ಪಾಕಿಯೋ ಇಂತುವುಲ, ನ್ಯೂಮೋನಿಯ ಪನಿರೆ ನೀತತ್ತಲ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೪, ೧೯೩೭ರಂಡ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ತಂಡೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಪಿನ್ನೆ ಒಡಪರ್‌ಪುರೆ ಎದುರುಲೇ ಮುನ್ನೊಲ್ಲ ಪಿನ್ನೆಮೇ ಕ್ಯೂಚೆ ಪೊಲೆ 'ಕೃಷ್ಣ' ಚೊನ್ನೊಂಟು “ಕನ್ನಡ” ಚೆಂತ ಚೊನ್ನೆಂಟೇ ಪೊಂಚಿರಿಕೇಲೇ ಶಾಂತ ಐತ್ ತಂಡೆ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನೆ ಮೌತುರೆ ಅರಗಿ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ

ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲೆ ತಡಿ (ಭೌತಿಕ ದೇಹ) ನಾಶ ಆಯೆಂಗುಂ ಸಂಜೀವಿನಿ ಪೊಲಾತೆ ಅಯಲೆ ಎಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಅಯಲೆ (ಆತ್ಮ) ರೂಹ್ ಇನ್ನುಂ ಚಿರಂಜೀವಿ ಐತ್ ಉಸಿರಾಡಿಯೋ ಉಂಡು. ಇಕ್ಸ್ಕರ್.

ಐಲ್ ಮೌತ್ಯತ್ ನುಪ್ಪತ್ತೇಲ್ ವರ್ಷತ್ತ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ೧೯೭೪ಲ್ ಐಲೆ ಮಕ್ಕಂ ಪುಲ್ಲಿಮಾರುಂ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಿಯೆ ತಲಮಾರರೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಬಂಟ್‌ವಾಲತ್ತೆ ಐಲ್ ಪೊರ್‌ನ್‌ತ್ತ್ ಬಲ್‌ನೆ ಜಾಗೆಲ್ ಒರು ಸ್ಮಾರಕ ಶಿಲೆರೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿರೆ ಆಚರಿಸಿಯಾರ್. ಈ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್‌ಲ್ 'ಓರಿಯೆಂಟೆಡ್ ಲಾಂಗ್‌ಮೆನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಪ್ರಕಾಶನತ್ತ್‌ಲ್' ಪಂಜೆ ಐಲೆ ಮೋನು ಪಂಜೆ ರಾಮರಾಯರೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಲೇಖನತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಯಲೆ ಅತ್ತರೆ ತೋಲ್‌ತೆ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ ಎಲ್‌ತ್‌ರೆ ನಾಲ್ ಸಂಪುಟಜ ಅನಾವರಣ ಐತ್. ಇದಿಪ್ಪ ಈ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ ಎಲ್‌ತ್‌ಜ ೨೦೧೫ರೆ 'ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರೆ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪೇರ್‌ಲ್ ಅಂಕಿತ ಪ್ರಕಾಶತ್ತ್‌ಲ್ಯತ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್.

ಅದು ವರ್ಷ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ೨೦೧೫ಲ್ ಡಾ. ವರದಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯಲ್ ಸಂಪಾದಿಸಿಯೆ 'ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರೆ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಬರಹಗಳು' ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬೂಕು ಇದೇ ಪ್ರಕಾಶನತ್ತ್‌ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್. ಈ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಎಲ್‌ತಜ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕಿತಾಬುಲು ಅಯಲೆ ಇತ್ತರೆ ತೋಲು ಪ್ರಕಟ ಆವಾತೆ ೧೮ ಮಕ್ಕಲೆ ಕಥೆಜ, ೬ ಲೇಖನಜ, ೨ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಜ, ಒರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಥೆ ಪಿನ್ನೆ ಒರು ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಉಂಡು. ಇದ್ ಇಯಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪ್ರಕಾರತ್ತ್‌ಲ್ ಪುದಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಪ್ರಯೋಗಜಲೆ ಆಕಿಯೋಂಟೆಂತ್‌ತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ಸಾಯಿದ್.

ಚೆರಿಯೆ ಕಥೆಜಲೆ ಜನಕ ಚೊಲ್ಲೊನಾಯೆದ್ ಎಂದಾ ಒರು ನಲ್ಲೆ ಬಿಸಯ. ನಲ್ಲೆ ನೀತಿರೆ ಮಸಲೆಲ್ಯತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಇಪ್ಪತ್ತೆ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಕಂಡೋಂತು ಬನ್ನೊ ಉಲ್ಲೆ ಪುದಿಯೆ ತಂತ್ರ ಎಂದುಂ ಅಲ್ಲ. ಇದ್ ರಾಯ, ಝಮಾನ್, ಭಾಷಾತೀತ ಐತ್ ಪಂಡ್ ಲಿಪರಮೇ ತೊಲ್ಲಾಯಿರ ವರ್ಷತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲಪರಮೇ ಬನ್ನೊ ಉಲ್ಲೆ ಜಾಗತಿಕ ತಂತ್ರ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ಪತ್ತೊಲಿಂಬಾ ಶತಮಾನತ್ತ್‌ಲ್ ದುನಿಯಾವುಲಡಕಂ ಸಂಗ್ರಹ ಐತುಲ್ಲೆ ಮೌಖಿಕ ಕತೆಜಲೇ ಸಾಯಿದ್. ಸ್ವಿಡ್ಸ್ ಥಾಂಸನ್ ಪಿನ್ನೆ ಆರ್ನೆ ಆಂಟಿ ಚೊನ್ನಜ ಈ ಕತೆಜ್ ಭಾರೀ ಬೆಲಿಯೆ ವರ್ಗ್ ಸೂಚಿರಮೇ ತನ್ನಾರಾರ್. ನಜಲೆ ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ ಇಯಲುಂ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬೂಕುರೆಂ ಎಲ್‌ದಿರ್.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಯ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಅಯಾಲಾಕಿರಾತೆಂಗ್ ಸಂಸ್ಕೃತತ್ತ್ಲ್ ಬನ್ನೆ “ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರ” “ಪಂಚತಂತ್ರ” ತೆ ಕನಿಕೆತೆ ಕೂರಿಯ ಮಸಲೆಜಲೆ ಬುಟ್ಟಿಂಗ್ ಊಡೆ ಪಾಟಿಲ್ (ಕಾವ್ಯ) ಬಿರ್‌ಇದೇಯಾರ. ಪಾಟಿಲ್ ಅವೆಟ್ಸ್, ನಾಟಕ ಅವೆಟ್ಸ್ ಅದಾರೆ ಕೇಂದ್ರತ್ತ್ಲ್ ಉಲ್ಲೆ ಕತೆಮೇ (ಮಸಲೆಜ) ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತ್ತ್ಲ್ ಕಿಟ್ವರೆ ಗದ್ಯ ಕೃತಿ. ‘ವಡ್ವಾರಾಧಾನೆ’ರೆ ಉಲ್‌ಗ ಎತ್ತರೋ ಬಾಯಿ ಮಸಲೆಜ (ಮೌಖಿಕ ಕತೆಜ) ಜೈನ ಪುರಾಣತ್ತೊಟಿಗೆ ಬೆರ್‌ಇ ಪೋಯಿರ್. ಪಂಚತಂತ್ರ ಅನ್ನೋಕ್ತಿ ವಿಧಾನತ್ತ್ಲುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತತ್ತ್ಲ್ಯತ್ ಕತೆಜ ಕನ್ನಡತ್ತ್ಲ್ ಅನುವಾದ ರೂಪತ್ತ್ಲಾ ರೂಪಾಂತರ ಐತಾ ಕೂಡಿಯೊಂಡುರು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಇತಿಹಾಸತ್ತೆ ನೋಕುರೆಂಗ್ ಸ್ವತಂತ್ರಮಾಯೆ ಶಿಷ್ಯ ಕತೆಜ ಪೊರ್‌ನೆದ್ ಚಮ್ಮೆ ಕೊರೊಡೀಂತೇ ಚೆಲ್ಲ. (ಸಣ್ಣ ಕಥೆ) ಚೆರಿಯೆ ಮಸಲೆಜ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೊರ್‌ನೆದ್ ಪತ್ತೊಲಿಂಬೊ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಇಪರ್‌ತ್‌ಗ್. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್ಲ್, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಡಿಪುಲೈತ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೆ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಓತುಜಲೆ ಫಲಮ್ಯತ್ ಇಂಗ್ಲೀಸರ್ ‘short story’ಗ್. ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ಸಂವಾದಿಯ್ಯತ್ ಕನ್ನಡತ್ತ್ಲ್ ಪೊರ್‌ನೆದೇ ‘ಸಣ್ಣ ಕಥೆ’ ೧೯೦೦ಲ್ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರೆ “ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಾಯಿ” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಚೆರಿಯೆ ಮಸಲೆ ಸುವಾಸಿನಿ ಪೇಪರ್‌ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಐತ್ ಪುದಿಯೊರು ಸಂಚಲನ ಉಂಡಾಕಿತ್ತ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಗ್ ‘ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಜನಕ’ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬಾಕಿಯಾವುರೆ ಪೇರ್‌ರೆ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು.

ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಇಯಲ್ ಅಯಲೆ ೧೯೫೨ರೆ ‘ಕನ್ನಡ ಕಥೆಗಳ ವಿಧಾತ್ಯ’ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಎಲ್‌ತ್‌ಲ್ ೧೯೦೦ರೆ ತೋಲು ಕನ್ನಡತ್ತ್ಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಅಂಗ ಐತಿನ್ನೆ ಚೆರಿಯೆ ಮಸಲೆಜ ಇಲ್ಲಾತಿನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಅದೊರು ಪುದಿಯೆತನ ಉಂಡಾಕಿತ್ತ್ ಅದಾರೆ ನಜಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ಲ್ ಆದ್ಯತ್ತ್ಲ್ ಎತ್ತಬಾಟಿಯೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೇ ಕನ್ನಡ ಕತೆಜಲೆ ವಿಧಾತ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ನೇರಾಯೆ ಬ್ಯಾರೆ ಯಾವೊರು ಮಾಪನಂ ಬೇನೂಂತಿಲ್ಲೆಂತ್ ಚೆನ್ನೆಂತ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಚಿಜ್ಜಾಯಿ ಮಾಸ್ತಿ ಇಯಲುಂ ಇದಾರೆ ಒಪ್ಪಿಯೊಂಡುರು ಒತ್ತೊಂಡುರು.

೧೯೦೦ಲ್ ‘ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಾಯಿ’ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ೧೯೦೩ರೆ ತೋಲು ಸುವಾಸಿನಿಲ್ ಇಯಲೆ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಂದೆ, ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಂದೆಯವರ ಉಯಿಲ್, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಕಮಲಪುರದ ಹೋಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಶ್ರವಣ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಚೆರಿಯೆ ಕಥೆಜ ಪ್ರಕಟ ಐತ್. ಇದಾರೆ ಕೂರಿಯ ಕತೆಜಲೆ ಒನ್ನರೆ ಪೆರ್‌ಗ್

ಒನ್ನುರೆ ಪೊಲೆ ಅಧ್ಯಾಯತ್ತೆ ಕನಿಕೆ ಜೋಡಿಸಿಯೆಂಗೆ ಒನ್ನುಗೊನ್ನು ಸಂಬಂಧ ಆಯೊಂತು ಕಾದಂಬರಿರೆ ರೂಪ ಪಡೆಯಿರೆದ್ ಊಡ್ತೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕತೆಜಲ್‌ಲುಂ ಒರು ಲಹರಿ ಉಂಡು. 'ನಾನು ಚೆಲ್‌ಡೆ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ವಾಚಕತ್ವಲೇ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಕತೆಜಲ್‌ಲ್ ಬಳಸಿರ್ ಸರಳ ಐತ್ ನೇರ ನಿರೂಪಣೆರೆ ತಂತ್ರತ್ತೆ. ಹಳ್ಳಿಜಲ್ ಪಟ್ಟಾಂಗತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ ನಜಲೆ ಮುನ್ನೊಲ್ಲು ಕೇಕರಜ ದೆಚ್ಚಿರಾರಾ ಎಂದಾಂತ್ ಇನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಅಂಕ್ ಕುತೂಹಲ ಉಂಡಾವುರೆ ಪಲ್‌ಕರೆ ಶೈಲಿಲೇ ಕಥೆರೆ ನಿರೂಪಿಸಿಯೋಂತು ಪೋಂಡಾರ್. ಏದೇ ಉದ್ಯೋಗ ಭಾವ ತೀವ್ರತೆ ಯಿಲ್ಲಾಂತೆ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡತ್ವಲ್ ಹಾಸ್ಯ ವಿನೋದ ಕುಸಾಲ್ ಕಲಿರೆ ಬೆರೆಕೆ ಆಕೆ ವ್ಯಂಗ್ಯಂ ಉಲ್ಲೆ ಪುದಿಯೆ ಶೈಲಿಲ್ ಚೊನ್ನೋಂತು ಪೋಂಡೆ ಸಬೊಲು ಕಥೆಜ ಓದುಬಾಟಿಯೋಂತು ಪೋಂಡು. ಪಲ್‌ಕರೆ ಶೈಲಿಲೇ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ಸಬೊಲು ಸಹಜ ಮೈತೇ ವಿವರಣೆ ಯಾರೈತ್ ಕಥೆರೆ ಓಫ ನಿಧಾನ ಆವುರು. ಬದುಕುರೇ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಸನ ಕತೆಜಲೆ ಪಾತ್ರಂ ತೀವ್ರ ಐತ್ ಬದುಕುರೆ ಅನುಭವಿಸಿಯೆ ಸಬೊಲು ಪೊರ್‌ಕಲ್ಲೆ. ವಿವರಣೆರೆ ನಡುಲೇ ಅವ್‌ಡವ್‌ಡೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಐತ್ ಮೇಲ್ತೆಮೇ ಪಿಡಿಯಾವುರು.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕತೆಜಲೆ ಪೊಲೆಮೇ ಮಾಸ್ತಿ ಇಯಲೆ ಕೊರಿಯ ಕತೆಜಂ ವಿವರಣಾತ್ಮಕಮೇ. ಇದ್ ಋಣಾತ್ಮಕಮಾಯೆ ಅಂಶ ಅಲ್ಲ. ಎಂದ್‌ಗ್ ಚೆನ್ನೆಂಗೆ ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜ ಪೊರ್‌ಕಾತೆ ಝಮಾನ್‌ಲ್ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಐತ್ ಪೊರ್‌ನ್‌ತ್ ಸಂಚಲನ ಆಕಿಯೆ ಆದ್ಯತ್‌ಲ್ ಈ ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜ ಮನ್ನಲ್ ತಾನ್‌ತ್ ಬೇರ್‌ಪೊತ್ ಪರ್‌ಕರೆ ಝಮಾನ್‌ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಯಾಯೋಂತು ಪುದಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಪ್ರಯೋಗತ್‌ಗ್ ಮೈಯೊಡ್ಡಿಯೋಂತು ಪುದಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಕಬೆಜ ಪೊಟ್ಟೊಗು ಕಾರಣ ಆಯಿರ್. ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸತ್ವತ್ವಲೈತ್ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಪರ್‌ಕಲೋಡು ಕೂಡಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡ್‌ಇಲೋಂಡುರು.

ಇಪ್ಪ ನಜ ಚೈಚೋಂತುಲ್ಲೆ ಪೇಸ್ಪುಕ್, ವಾಟ್ಸಪ್, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಯಂತ್ರ ಬದುಕುರೆ ಓಟ ಭಾರೀ ಚಮ್ಮೆತೆದ್. ಸಬೂರು ಕೊರೊಡಿ, ವಿವರ ಎಂದುಂ ಬ್ಯಾಂಡ. ಓತು ಕೊರಿಯ. ಚೈಪುರೆ ಒತ್ತಡತ್ತೆ ನಡುಲು ಆಲ್‌ಮಾರ್ ತೀವ್ರ ಗತಿಲ್ ಚೆರಿಯೆ ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜಲೆ (ಮಸಲೆಜಲೆ) ಓದೊಗು ಇಷ್ಟಪಡ್‌ರೆದ್ ಅಯಾಲಾಕಿರೆ. ಆಯೆಂಗಾ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕತೆಜ ಪೊರ್‌ನ್‌ರೆ ೧೯ ಪತ್ತೊಲಿಂಬೊವಾಮತ್ತೆ ಶತಮಾನತ್‌ಲ್. ಅಪ್ಪ ಯುರೋಪ್‌ಲು ಆಯೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿರೆ ಉಗುರು

ಬೆಪ್ಪು ಭಾರತತ್ತ್ವ್ ಗ್ ತಟ್ಟಿರತ್ತರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತತ್ತರೆ ತಾಂತ್ರಿಕಮ್ಯಾತ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಮ್ಯಾತ್ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯಾವಾತೆ ಝಮಾನ್. ರೈಲ್, ಕಾರ್ಖಾನೆಜ ಎಲ್ಲ ಬನ್ನರತ್ತರೆಗೆ. ಯಂತ್ರಜ ಕೊರೊಡಿನೆ ಮಂದಗತಿರೆ ಅಡಿತ್ಪ್ಪಲಿನೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಝಮಾನ್. ಭಾರತತ್ತ್ವ್ ಇದ್ ಪುದಿಯೆ ಸ್ಥಿತಿ. ಬ್ರಿಟಿಷಮಾರೆ ಆಡಳಿತತ್ತ್ವಡಿಲ್ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯತ್ತ್ವ್ ಚೈಕ್ಕರೆ ಝಮಾನ್. ಇಡೀ ದೇಶತ್ತೆ ಮೇಲ್ ಅದಾರೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೂನೋ ಇಂತ್. ಭಾರತೀಯಮಾರೆ ಚೈಪುರೆ ಅಸ್ತಿತ್ವತ್ತ್ವ್ ಬೆಲೆಮೇ ಇಲ್ಲಾತೆ ಝಮಾನ್. ನಾನ್, ನಂಡೆದ್, ನಕ್ಕುತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಸ್ವಾರ್ಥ್ ಎಂಚಿಕಂಡೊ ಇನ್ನೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಝಮಾನ್ ನೈತಿಕತೆ, ಮೌಲ್ಯಜ ಪೈಸತ್ತ್ವ್ ಪಣೆಯೆ ಬೆಕ್ಕಾರೆ ಪೊಲ್ತೆ ಕಾಲಘಟ್ಟ, ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕಥೆಜಲ್ಲುಂ ಬ್ರಿಟಿಷಮಾರೆ ಕಾಲಘಟ್ಟತ್ತ್ವ್ ಎಜನೆ ಸಮಾಜತ್ತ್ವ್ ಪೈಸಮೇ ಕೇಂದ್ರ ಆಯೋಂತುಂಡು. ಅದ್ಕುತ್ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಎಜನೆ ಬೂನೋಲುಂಡಂತು ಚೆಲ್ಡೆದೇ ಕಡ್ಪತ್ತ್ವ್ ಕಂಡ್ ಬನ್ನೊ ಉಂಡು.

ಇಯಲೆ ಯಾರತ್ತೆ ಕಥೆಜಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಪಾತ್ರ ಆಯೆ ನಿರೂಪಕರೆ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ್ ಅವಂಡೆ ಪೆಜ್ಜಾಯಿ, ಕುಳ್ಳುಬ್ಬ, ಅಡುಗೆ ಭಟ್ಟ ಮುದ್ದಣ. ಪೊಲೀಸ್.. ಸ್ವಾರ್ಥಿಮಾರೆ ಐತ್ ಕೋಲಿ ತಂಡೆ ಕಾಲ್ಗೆ ಮೊದಲ್ಲವಡೆಮೇ ಒಕ್ಕುರೆ ಪೊಲೆ ಅಜಲಜಲೆ ಸ್ವಾರ್ಥ್ ಸಾಧನೆಗೈತೇ ಅಜ ಕಾತೊಂತು ಇಕ್ಕಾರಾರ್. ನಿರಪರಾಧಿ ಪಿನ್ನೆ ಪಿನ್ನೆ ಅಪರಾಧಿ ಆಯೋಂತು ಜೈಲ್ಗ್ ಪೊತ್ ಬನ್ನೋಂತೇ ಇಕ್ಕಾರಾನ್. ಕಲವು, ಕಕ್ಕಲ್, ಲಂಚ ಎಡ್ಕಲುಂ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಅನ್ಯಾಯ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆರೆ ನಡುಲು ಮನಿಸ ಕುಡ್ಚಿತ್ತೆ ಇಕ್ಕಾರಾನ್.

ಪ್ಲೇಗ್ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಮೌತು ಏಶರೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೀಕ್‌ಜ ಆಲ್ಮಾರೆ ಚೈಪುರೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಭಾದಿಸಾರೆ ಚಿತ್ರಣ ಇಯಲೆ ಯಾರ್ತೆ ಎಲ್ತಜಲ್ಲ ಕಂಡೊಂತು. ಚತ್ತ ಬೂನೊಂತಿಕ್ಕಾರೆ ಎಲಿ ಪೆರ್ಗುಡಜ “ಮರಿಪುಗು ಪಾವ-ಕಚಲ ಕಾರ್ಂತ್ ಇಲ್ಲೆ ಅದೇ ಪೊಲೆ ಮೇಲ್‌ಜಾತಿ-ಕೀಲ್‌ಜಾತಿ ಆನ್-ಪೆನ್ನ- ಚೆಲ್ಡೆ ಬೇಧಂ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಡೆ ಸಾಂಕೇತಿಕ ರೂಪಮಾಲೆ ಕಂಡೊಂತಿಕ್ಕಾರ್. ಅದಾರೆ ಕೂಡೆ ಕೂಡೆಗ್ ಕಾಸರೆ ಸೀಕ್‌ಜ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಐತ್ ಪರಡಿಯೋಂತು ಎಜನೆ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನತ್ತ್ವ್ ಕಾರಣ ಆವುರೂಂತು ಚೆಲ್ಡೆದಾರೆ ಪ್ರತಿಮೆ ಪೊಲೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಾಂಡ್. ಇಯಲೆ ಎಲ್ತಜಲ್ಲ ಅನುಭವಿ ಬೆಲಬ ಒರ್ತ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಬನ್ನೊಂತು ಆಯೆ ಪೋಯೆದ್ಕೇ ಇಪ್ಪ ಆವುರೆದ್ಕುಲ್ಲೆ ಕನ್ನಾಟಿ ಪೊಲೆ ಆವುರೆ. ಕತೆಜಲೆ ಅಕೀರಿಗ್ ನಡ್ಕಾರೆ ಭಗ್ನ ಘಟನೆಜ ಮನಿಸರೆ ಉಲ್‌ಗತ್ತೆ ಪಶುತ್ವತ್ತೆ ಪರ್ತ್ ಕೊಮಂತ್ ಮೂಲಭೂತ

ಸ್ಥಿತಿಲ್ ನಕ್ಕನೆ ಆಕಿತ್ ನಿಪ್ಪಾಟಿ ಬುಡುರು. ಇದಲ್ಯೆತ್ ಮೌಲ್ಯಜ ಅಪಮೌಲ್ಯ ಆವೊಗು ತೀರಾಂತ್ ಸೂಚ್ಯಮ್ಯತ್ ಅರಿಪಾಟ್‌ರ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲತ್ಲ್ ಬನ್ನೆ ಸಾಹಿತಿ. ಪಲೆಯ ಕನ್ನಡ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಇದ್‌ರೆ ನಡುರೆ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭ. ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಎಜನಿಕ್ಕೊನೂಂತು ರೂಪುರೇಷೆ ಇಟ್ಪ್ ಕೊಡ್‌ತೆ ಕವಿಮಾರ್‌ಲೊರಾಲ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕತೆಜಲೆ ಈ ರುಮಾನ್‌ಲ್ ಬನ್ನೆ ಪುದಿಯೆ ಕತೆಜಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿತ್. ವಿಮರ್ಶ್ ಆಕ್‌ರೆದ್ ತಪ್ಪಾವುರು. ಪುದಿಯೆದಂದುಂ ಇಕ್ಕಾತೆ ರುಮಾನ್‌ಲ್ ಒರ್‌ಕತ್ತ್‌ಗೆ ಪುದಿಯೆದ್ ಪೊರ್‌ನತ್ತ್‌ಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದೇ ಬೆಲಿಯೆ ಬಿಸಯ. ಇಜನಿಕ್ಕೊಂಬೊತುಗು ಆ ರುಮಾನ್‌ಗ್ ಅದುವೇ ಪುದುಕ. ಪುದಿಯೆ ಕಾಲತ್ತೆ ನ್ಯಾರ ಉಯಿಚಿಮೇ ಇಯಲೆ ಕಥೆಜಲ್‌ದಲ್. ಅದ್‌ಕೈತೇ ಈ ಕಥೆಜಲೆ ಅದ್‌ರೆ ಕಾಂಟಿ ಮುನ್ನೊಲಿನ್ನೆ ಕಥೆಜಲೊಟ್ಟಿಗೆಮೇ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸೊ ನುಗಾವುರು. ಅದ್‌ರೆಕಾಂಟಿ ಮುನ್ನೊಲಿನ್ನೆ ಕಥೆಜ ಬಾಯಿ ಪಲ್‌ಕಲ್‌ತಲಿನ್ನೆದ್. ಈ ಮೌಖಿಕ ಕತೆಜಲೆ ತಂತ್ರತ್ತೆ ಪ್ರಭಾವತ್ತೆ ಐಲೆ ಕಥನ ಶೈಲಿಲ್ ನಿರೂಪಣೆಲ್ ನಜ ಚಮ್ಮೆ ಹಯಾಲ್ ಆಕ.

ಇಯಲೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಐತಿನ್ನೆ ಕವಿ ಮುದ್ದಣ ಇಯಲೆ ಬೂಕುಜಲೆ ಹಯಾಲ್ ಆಕಿಯೆಂಗ್ ಪಲೆ ಕನ್ನಡತ್ತ್‌ಗ್ ನಡು ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಕಸಿಕೆಟ್ಟಿತ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೆ ಬೆರಕೆ ಫಲತ್ತೆ ಪೊಲೆ ಭಾಸೆ ಸುವ್ದಾಡ್ ಆಯಿಂತ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಅಯಲೆ ಕಾಂಟಿ ಭಿನ್ನ ಐತ್ ಪಾರದರ್ಶಕ ಐತ್ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಆಯೆ ನೇರತೆ ಸರಳ ನಿರೂಪಣೆರೆ ಮೂಲಕ ಅಪ್ಪಟ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡತ್ಲ್ ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜ ರಚನೆ ಆವೊನೂಂತುಲ್ಲೆ ಉದ್ದೇಶ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತೆ ಎಲ್‌ದಿರೆ ಕಾಂಡ್‌ಂತ್ ಆವುರು. ಕನ್ನಡತ್ಲ್ ಇಯಲೆ ಕತೆಜ ಬನ್ನೆಂತ್‌ಲೆಂಗ್ 'ಸಣ್ಣ ಕಥೆ' ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪುದಿಯೆ ಪ್ರಕಾರಜ ಪೊರ್‌ಕಾತಾ. ಇಲ್ಲಾಂತಾ! ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪ್ರಕಾರಮೇ ಪೊರ್‌ಕಾಂತಿನ್ನೆಂಗ್ ನವೋದಯ, ನವ್ಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ದಲಿತ, ಬಂಡಾಯ ಪ್ರಕಾರತೆ ಕತೆಜ, ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಆಯೆ, ಸಾಂಕೇತಿಕ ಆಯೆ ವಾಸ್ತವವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನತ್ತೆ, ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದತ್ತೆ ಅಸಂಗತವಾದತ್ತೆ ಕತೆಜ ಊಡೆ ಪೊರ್‌ನ್‌ತ್ತ್ ಇಕ್ಕಲಾಂತ್. ಇರಿಯವ್ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಪುದಿಯೆ ಸಾಹಿತಿಜಲೆ ಪುದಿಯೆ ಸಂಘರ್ಷ ಆಯೆ ಪುದಿಯೆ ಸಮಸ್ಯೆಜ ಆಯೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದ ಪಿನ್ನೆ ಚೈಪುರೆ ಅಸಂಗತತ್ತೆ ತೆಲುಪುರೆ ಅಡಯಾಲಜ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕೃತಿಜಲ್ಲ್‌ಲ್. ಪೊರಾಯತ್ತೆ ಲೇಖಕಮಾರೆ ಕಾಂಟಿ ಮುನ್ನೊಲ್ ನಜ ಗುರುತಿಸೊಗಾವುರು.

೧೯೦೩ಲ್ 'ಸುವಾಸಿನಿ' ಪೇಪರ್ ನಿಂಡ್ ಪೋಯೆ ಸಬೊಲು ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕತೆಜ, ಎಲ್ತಜ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪೇಪರ್‌ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್. ೧೯೩೫ಲ್ ಕಂಠೀರವತ್ತಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ "ಹಳೆಯ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟಿನ ಸುಳ್ಳು ಡೈರಿಯಿಂದ" ಕತೆ ಯಾರ ಧನ್ಯಾತ್ಮಕ ಐತ್ ನುಪ್ಪೊವ್ ವರ್‌ಸತ್ತಾಗ್ ಮುನ್ನೊಲು ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ ಅಯಲೆದೇ ಕತೆರೆ ಕಾಂಟಿ ಭಿನ್ನ ಆಯಿರ್. ಇದ್‌ರೆ ಹಾಸ್ಯ ಬೆರೆಕೆ ಆಯೆ ನಿರೂಪನೆಯುಂ ಓದುರಜಲೆ ಚಿರಿಕೆರೆ ಕಡಲ್‌ಲ್ ತೇಲ್ ಬಾಟ್‌ರ್. ಇದ್ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೊರ್‌ತ್‌ಲಿಕ್ಕೊಂಬೊತ್ತೆ ಅಯಲೆದೇ ಅನುಭವ ಕಥನ.

"ಹಳೆಯ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟಿನ ಸುಳ್ಳು ಡೈರಿಯಿಂದ" ಕತೆಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೇ ನಿರೂಪಕ, ಅಯಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಪಾತ್ರ, ಪಾವತ್ತೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಜಲೆ ಚೈಪು.. ಸೊರಪನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರಜಲೆ ಮೇಲ್‌ರೆ ಕಳಕಳಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ. ಸರಕಾರತ್ತೆ ಬದಲಾವುರೆ ನಿಯಮಲ್‌ತ್ ಲ್ಯತ್ ಅನಿವಾರ್ಯ ಐತ್ ಆಕೊನಾಯೆ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸೊರಜ, ನೊಂಬಲ-ಕೊಸಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವತ್ತಲ್ ಹಳ್ಳರೆ ಶಾಲೆಜಗ್ ಕಿಟ್ಟರೆ ಗ್ರಾಂಟುಜಲ್‌ದಲ್ ಅಸಮಾನತೆ, ತುಳು ರಾಯತ್ತೆ ಶಿಕ್ಷಕಮಾರೆ ಚೈಪುಲು ಬೆರೆಇ ಕೋಲ, ಕಂಬಳ, ತಾಳಮದ್ದಳೆ.. ಇಜನೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಕತೆಜಲ್ಯತ್ ತುಳುನಾಡ್‌ರೆ ತುಳು ಬಾಸೆರಜಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆಂ ಹಾಸ್ಯ ಗುಣತ್ತೆಯುಂ, ವಿನೋದ ಪ್ರವೃತ್ತಿರುಂ, ಮುಗ್ಧತೆರುಂ ಕರ್ನಾಟಕತ್ತಾಗ್ ಪರಿಚಯ ಆಕಿರ್. ಇದ್‌ಲ್ ಕನ್ನಡತ್ತೇ ಚೊನ್ನೆಪೊಲೆ ನೂಂಡುತ್ತಲೆ ಮೊಹರು, ಪುಕಾರು, ತನಿಖೆ, ಸವಾರಿ, ಶಿಫಾರಸ್ಸು, ಗ್ರಾಂಟು ಇಜಂತೆ ಸರಕಾರಿ ಸೊರ್‌ತ್‌ಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಅನ್ಯದೇಶಿ ಪದಜ, ಹಳ್ಳಿಮಾರ್ ಗಲಸ್‌ರೆ ತಂಬಿಲ, ನೇಮ.. ಎಕ್ಕಡ, ತೋಡು, ಒಕ್ಕಣೆ, ವಾಡಿಕೆ ಇಜಂತೆ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ರಾಯತ್ತೆ ಪದಜ, ತನ್ನಿರೆ ಮೇಲ್‌ರೆ ಗುಲ್ಲೆರೆ ಪೊಲೆ, ನೇವರಿರೆ ಉಲ್‌ಗತ್ತೆ ಪಂಡತ್ತೆ ಪೊಲೆ, ಸೀಮೆತುನಿರೆ ಚೋಪು ರಂಗ್‌ರೆ ಪೊಲೆ ಇಜಂತೆ ಹೋಲಿಕೆಜ ಭಾಸೆರೆ ಸತ್ವ ಪೂರ್ಣ ಆಕೆದ್ ಓದುರೆಂಕ್ ಇಷ್ಟ ಆವುರು.

ಇಯಲೆ 'ಕಮಲಾ ಪುರದ ಹೋಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ' ಕತೆಲ್ ಬಂಡೆ "ಹೋಟೆಲ್ ದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆ ಪ್ರವೇಶ ಆಕೆ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಬೆಳ್‌ಚಲೆರೆ ಮೂಲಕ ಮಾರ್‌ಕೆಟ್‌ರೆ ಪೊಲೆ ಭಾಸ ಆವುರು ಊಡೆ ಒರ್‌ತಗೊರ್‌ತ ಡೋಂಗಿ ಆಕೆರೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆರೆ ಚಾಲಾಕಿ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಇದ್ ಹಲಾಕತ್ತಿ ಆವುರೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧತ್ತೆ ದ್ಯೋತಕ ಪೊಲೆ ಕಂಡ್ ಬಂಡ್. "ಶೈಲಿನಿ" ಚೆಲ್‌ಡೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕತೆಲ್ ರಾಜ

ಸಿಂಹರೆ ಮೋಲಾಯೆ ಶೈಲಿನಿಗ್ ಔರಂಗಜೇಬರೆ ಮೋಂಡೆ ಮಜ್ಜಿಲ ಆವೊಗು ಇಷ್ಟ ಇಕ್ವಲ್ಲೆ. ಅವಾನು (ಸರೆ) ಪಿಡ್‌ಚೆ ಶಿವಾಜಿರೆ ಮೇಲ್ ಅವಾಲುಗು ಮನ್‌ಸ್. ಶಿವಾಜಿರೆ ಪೊಲೆಮೇ ಉಲ್ಲೆ ಮರಾಠರೆ ಒರ್‌ತರೆ ಶಿವಾಜಿಂತ್ ಬಿಯಾರ್‌ಚೆತ್ತ್ ಪಿರ್‌ಸ ಆಕೊಗು ತೊಡಜ್‌ರಾಲ್. ನಾನ್ ಶಿವಾಜಿ ಅಲ್ಲಂತ್ ಚೆಲ್ಲೊಗಾವಾಂತೆ ಅವಾನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡ್‌ರ. ಶಿವಾಜಿಗೈತ್ ಜೀಯತ್ತೆಮೇ ಪಣಯ ಬೆಕ್ಕರೆ ಅವ್‌ಂಡೊಟ್ಟ ಕತೆರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಕೇರಿರೆ ತಿರ್‌ಚಲ್‌ಲ್ ಶೈಲಿನಿಯುಂ ಅವಲೆ ಅಬ್ಬಂ ಚಾವುರಾರ್ “ಶಿವಾಜಿ ತಪ್ಪಾಟಿ ಪೋಯಿರ. ಓನು ಶಿವಾಜಿಯಲ್ಲ ಚೆಂತ್ ಪಿಡಿಯಾಯೆ ಔರಂಗಜೇಬ ಹಿಂದೂ ವಿಧಿರೆ ಪ್ರಕಾರ ಅಜಲೆ ಕತ್ತ್ ಬಾಟ್‌ರಾನ್.

ಈ ಪ್ರಥುಲಾ ಕಥೆರೆ ಕನಿಕಮೇ ಇಯಲೆ ಶೈಲಿನಿ. ದುರ್ಗಾವತಿ ಪಿನ್ನೆ ವೀರಮಲೆ ಭಾರತತ್ತೆ ವೀರ ರಮಣಿಮಾರೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕತೆಜ, ಸುಲ್ತಾನರಜಲ್‌ದಾಲ್ ತಂಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೆ ಒಲಿಕೊಗೈತ್ ಅಲ್ಲಾಮಾರೆ ಮೊಗಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಜಲೆ ಕಾಕ ಐತ್ ಧನ್ಯತೆ ಕಾನೊಗು ಹಿಂದೂ ರಾಜರಜ ಅಜಲೆ ಪೆನ್‌ಮಕ್ಕಲೆ ಇಷ್ಟತ್ತೆಗ್ ವಿರುದ್ಧ ಮಜ್ಜಿಲ ಆಕೊಗು ಪರ್‌ತಾವುರೆದ್ ಈ ಕತೆಜಲೆ ಬಸ್. ಮೊಗಲರೈಲ್ ನಜಲೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೆ, ಧರ್ಮತ್ತೆ, ಪ್ರೇಮತ್ತೆ, ಅಸ್ತಿತ್ವತ್ತೆ ಒಲಿಕೊಗೈತ್ ಪೋರಾಡಿತ್ ಜೀಯ ಕಲಇಗೊಲ್‌ಡೆ ಹೈಂದವ ರಾಜಕುಮಾರಿಮಾರೆ ಕತೆಜ ಇದ್. ಚಮ್ಮೆ ವಿವರ ಯಾರೈತ್ತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಕಥನ ಶೈಲಿ ಚಂದ ಇನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಓದ್ ಬಾಟಿಯೋಂತು ಪೋಂಡು.

ಇಯಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ‘ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯ’, ತುಳುನಾಡ್‌ರೆ ಪಡುಮಲೆರೆ ಎರಂಟೆ ವೀರಮಾರೆ ವೀರಕತೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್ ಅಯಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಆಕಿಯೆ. ‘ಪಾದ್ವೊನೆಳೊ’ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬೂಕುಲಿನ್ನೆ ಪಾಡ್ಡನತ್ತೆ ಓದಿತ್ತ್. ಪಂಜ ಪಡುಮಲೆಲ್ ಸಂಚಾರ ಆಕಿತ್ತ್ ಸೈಂತ ಕೆಟ್ಪಾಬಾಟ್‌ರಜಲ್‌ಟ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪಾಠಂತರತ್ತೆ ಸಂಗ್ರಹ ಆಕಿತ್ತ್. ಇದಾರೆ ಆಧಾರತ್ತ್‌ಲ್ ಅಯಲೆದೇ ಆಯೊ ಸೃಜನ ಶೀಲ ಶೈಲಿಲ್ ಪುದಿಯೆ ರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಸಾಲ್ ಅಧ್ಯಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆರಿಯೆ ಕಾದಂಬರಿ ಪೊಲೆ ತುಳುನಾಡ್‌ರೆ ಪಂಡತ್ತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಾಡ್ ನಡವಡಿರೆ, ಚೈಪುರೆ ಕ್ರಮತ್ತೆ ಕನ್ನಗ್ ಕೆಟ್ಟರೆ ಪೊಲೆ ಎಲ್‌ದಿರ್. ಇದಾರೆ ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದಾರೆ ಕಾಂಟಿ ಒರು ಬೆಲಿಯೆ ಕತೆಂತೂಂ ಚೆಲ್ಲ. ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿ ಚೆಂತುಂ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ತಪ್ಪಾವಾಲೆ. ಒಟ್ಟುಲು ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ “ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಾಯಿ” ಪಿನ್ನೆ ಬ್ಯಾರೆ ಕೊರಿಯೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕತೆಜ ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆ ಸ್ವರೂಪತ್ತ್‌ಗ್ ನಾಂದಿ

ಆಯಿರ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಟ ತೊಡಜ್‌ಯೆ ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜಲೆ ಪರಂಪರೆ ಗೆಲ್ಲ್ಯ ಬುಟ್ಟೊಂತು ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ, ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಇಜಂತೆ ಪ್ರಕಾರತ್ತ್ಲ್ ಸಮೃದ್ಧ ಐತ್ ಬೆಲ್‌ಇ ಬನ್ನರ್.

ಚೈಪು ಇನಿ ಎತ್ತರೆ ಆಯಿರ ಆಂಡ್ ಮುನ್ನೊಲು ಪೋಯೆಂಗುಂ ಬದಲಾವಾತೆ ನೇರ್, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಅಹಿಂಸೆ ಇಜಂತೆ ಸ್ಥಾಯಿ ಮೌಲ್ಯಜಲಾವಟ್ತ್ ಅದಲ್ಲಾಂತೆ ಅದದ್ ಝಮಾನ್, ರಾಯ, ಭಾಸೆ ಇಜಂತೆ ಬದಲಾಯೋಂತುಲ್ಲೆ ಸಂಚಾರಿ ಮೌಲ್ಯ ಐತಿಕ್ಕು.... ಅನುಭವ. ಜ್ಞಾನ, ಜೀವನಕ್ರಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇಜಂತೆದಾಕ್ಲ ಪಿಡ್‌ಚೆ ಕೈಕನ್ನಾಟಿ ಐತಿಕ್ಕ್ರ್ ಈ ಚೆರಿಯೆ ಕತೆಜ.

ಪ್ರಬಂಧ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನೆ

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳು ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬೂಕುರೆ 'ಪ್ರಬಂಧಜ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನೆಜ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಓದಿಲ್ ೧೪, ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಪ್ರಕಟ ಆವಾತೆ ಕೃತಿಜ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬೂಕುಲು ೬ ಇಜನೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೨೦ ಲೇಖನಜ ಉಂಡು. ಇದ್ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ಲ್ ಸೂರ ಪನಿ ಆಕಾರಜಗ್ ಮುಖ್ಯ ಅಕರ ಆವೊಗುಂ ಮೈಯ್ಯಾವು.

ಇಯಲೆ "ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ ಹೆಗ್ಗಲಿಕೆ" "ಸರ್ವಜ್ಞನ ಓನಾಮ ಪದ್ಧತಿ" "ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪ್ಪನವರು, ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪ್ರಬಂಧ ಲೇಖನತ್ತ್ಲೆಲ್ಲ ಅದದ್ ಕವಿಜಲೆ ಸಾಧನೆ ಸಿದ್ಧಿರೆ ಅಜಲಜಲೆ ಝಮಾನ್ ಕಾಲತ್ತ್ಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಅವಾಡೆ ಬಲಸಿಯೆ ಭಾಸೆ, ಬಸ್ತ್, ಚೇಲ್‌ಜಲೆ ಸರಳ ಮೈತ್, ಚಂದತ್ತ್ಲ್. ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ತ್ಲ್ ನೋಕಿತ್ತ ವಿಮರ್ಶೆ ಆಕಿಕಾರ್. ಈ ಪ್ರಬಂಧತ್ತ್ಲ್ ಉಲ್ಲೆದ್ ತೌಲನಿಕ ಐತುಲ್ಲೆ ಮೌಲಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸರೆ ಹೆಗ್ಗಲಿಕೆ ಲೇಖನತ್ತ್ಲ್ ಪಂಪ ಪಿನ್ನೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸರೆ ಕಾವ್ಯಜಲೆ ತೂಕಿ ನೋಕಿರಾರ್. ಕೂಡೆ ಕೂಡೆ ಲಕ್ಷೀಶ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯರೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸರೆ ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟತ್ತ್ಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಬಸ್ತ್. ಬಾಸೆ, ಶೈಲಿರೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಕಿರಾರ್.

"ಪದ್ಯ, ವದ್ಯಂ, ಗದ್ಯಂ, ಹೃದ್ಯಂ", ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನೆದಾಯೆ ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪ್ಪ. ಐಯಲೆ ಓಡನಾಟತ್ತೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವತ್ತ್ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅಜಲೆ ಕೃತಿಜಲೆ ಓತುಲು ತಾನ್ ಕಂಡ್ ಕೊಂಡೆ ಅಯಲೆ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತೆ. ಅಯಲೆ

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಪಿನ್ನೆ ಕಾವ್ಯಜಲೆ ಮಹತ್ತರೆ ಅಯಲೆ ಗದ್ಯ ಲೇಖನತ್ವಲ್ಯತ್ ಓದುರಂಕ್ ಹೃದ್ಯ ಆವುರೆ ಪೊಲೆ ಪಂಜೆ ಇಯೆಲ್ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರ್. ಇನಿ ಮುನ್ನೊಲುಗು ಬಂಡೆದಾಯೆ ಪುದಿಯ ಕೊಡಿ ತಲೆಮಾರಜ ಪುದಿಯೆ ತೆರುಲು ನಡನೆಂಗುಂ ನಜಲಕಾಂಟಿ ಪಂಡತ್ತಲಿನ್ನೆ ಕಾವ್ಯಜಲೆಂ ಅದಾಯೆದ್ ಪಾಟ್‌ಜಲೆಯುಂ ಪಲೇ ಬೇರ್‌ಡುಂ ಹೀಂಕರಿಸೊಗು ತೀರ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕಳಕಳಿ ಅಜಲೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನತ್ತೆ ಪ್ರಬಂಧಜಲೆ ಕೇಂದ್ರತ್ವಲುಂಡು. ಯಂತ್ರ ಪೊಲೆ ತೀವ್ರಮಾಯೆ ಧೃತ್‌ಗತಿಜಲ್ ಪಂದರೆ ಸಂದರ್ಭತ್ವಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕಾಲತ್ತೆ ಪಲೇಯೆ ಸಾಹಿತಿಜ ವಿಸ್ತೃತಿಗ್ ಸರಿರೆ ಅಪಾಯ ಯಾರಾವುರೆದ್‌ಲ್ ಇಜಂತೆ ಸಂದರ್ಭತ್ವಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಶಿಷ್ಯ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ... ಇಜಂತಜಲೆ ಲೇಖನಜ ಪುದಿಯೆ ತಲೆಮಾರರಜಲ್‌ಟ ಪಲೇ ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಬಿಸಯತ್ವಲ್ ಗೌರವ ಪಿನ್ನೆ ಓದುರೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡ್‌ಬಾಟ್‌ರ್.

ಇಯಲೆ “ಹೊಸದಾರಿ” ಪುದಿಯೆ ತೆರು ಚೆಲ್‌ಡೆ ಲೇಖನತ್ವಲ್ ಪಲೇ ರಾಜವೈಭವ ಪಿನ್ನೆ ಪಲೇ ಕಾವ್ಯಜಲೆ ಸ್ವರೂಪತ್ತೆ ಬಿಸಯತ್ವಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಅಗತ್ಯತ್ತೆ ಬಿಸಯ ಚೊಲ್ಲಂತೋರು “ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಚೈಪು ಅದಾಯೆದ್ ಜೀವನ ಹೀಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಂತ್. ೨೦ನೇ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಆದ್ಯತ್ವಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆ ಸಾಧಾರಣ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಬದುಕುರೆ ವಿವರಜಲೆ ದಾಖಲೆ ಆಕೊನು. ಅಜಲೆ ಮನೋವೃತ್ತಿರೆ ಕಾವ್ಯಜಲ್ ಪುದಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಲಯತ್ವಲ್ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಬೆಕ್ಕೊನುಂತು ಚೊನ್ನುರಾರ್. ಅಂಡ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ತನ್ನೆ ಸಲಹೆ ಚೆಲ್‌ತ್ ೧೯೮೦ರೆ ಪಿನ್ನೆ ಬನ್ನೆ ದಲಿತ ಪಿನ್ನೆ ಬಂಡಾಯ ಕವಿತಜಲ್‌ಲ್ ಚಮ್ಮೆ ಕಡ್‌ಕೈತ್ ಸಾಕಾರ ಆಯೆದರೆ ಹಯಾಲಾಕೊಗಾವುರು. ಇದ್ ೨೦ರೆ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಅಕೇರಿಲ್ ಕಂಡೆ ಸಬಾಲ್ತ್ವನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮತ್ವಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸರೆ ನೆಲೆ ಉಂಡು.

“ಕನ್ನಡತ್ವ್ ಕೈಪಿಡಿ ಬೇನು” ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಸುಧರಣೆಜ (ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೈಪಿಡಿ ಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು) ಚೆಲ್‌ಡೆ ಲೇಖನಜಲ್‌ಲ್ ಊನು ವರಕ್‌ರೆ ಪೊಲೆ ಬಾಸೆಂ ಸನ ಮನಿಸಗ್ ಎತ್ತರೆ ಅಗತ್ಯ ಚೆಲ್‌ಡೆದರೆ ತೆರಿಬಾಟಿಯೋಂತು ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆರೆ ಚೇಲ್‌ತನ ಅದರೆ ಅಗತ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಿಯೆಕಾಲತ್ವ್‌ಗ್ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದಲ್ ಆವೊನಾಯೆ ಸುಧಾರಣೆಜಲೆ ಬಿಸಯತ್ವಲ್ ಅದರೆದೇ ಆಯೆ ನಕಾಶೆರೆ ವಿನ್ಯಾಸತ್ತೆ ಕಣ್ಣೆಡೆದುರುಲು ತೊರ್‌ನ್ ಕಾಟ್‌ರಾರ್. ಬ್ರಿಟಿಷಮಾರೆ ಬರಲ್‌ಕೂಡಿ ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಸೆ ಎಜನೆ ಮೆಲ್‌ಇತ್ತ್ ಇಂಗ್‌ಲೀಸ್ ಪಡಿಪು

ತೊಡಜಾಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೆಲ್‌ಇತ್ತ್ ರಾಯತ್ತೆ ಬಾಸೆಜಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಬೆಲ್‌ಇತ್ತ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಸೆಜ ಎಜನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆವೊಗು ತೊಡಚಿತ್ತ್? ಇದ್‌ಲ್ ಶಿಕ್ಷಕಮಾರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞಮಾರೆ, ಸಾಹಿತಿಮಾರೆ ಪಾತ್ರ ಎತ್ತರೆ? ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಿಶನ್ ಬನ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬೂಕುಜಲೆ ಬೆಲೆಯಾರಾಯೆದಾರುಂ, ಬೂಕುಜಲೆ ಅಭಿರುಚಿ ಯಾರಾಯೆದಾರುಂ... ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣಮಾಯೆ ಚಮ್ಮೆ ಬಿಸಯತ್ತೆ ವಿವರಿಕ್ಕಾರಾರ್ ಚೊಂತಂಡಾರ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಈ ಲೇಖನಜಲ್‌ಲ್ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ, ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಇಜಂತಜಲೆ ವಿಮರ್ಶೆರೆ ಸ್ವರೂಪತ್ತೆ ಬಿಸಯ ಪಲ್‌ಕರಾರ್. ಮಿಸಾಲ್‌ಗ್ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಇಯಲೆ ವಿಮರ್ಶೆರೆ ಬಿಸಯ ಚೊಂತುಲ್ಲೆ ಕೊರಿಯ ಸಾಲ್‌ಜ ಇಜನುಂಡು. “ಪದಶಕ್ತಿರೆ ಮೀಮಾಂಸೆರೆ ಆಕೃಜ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡಪ್ಪ ಇಯಲ್. ಉಚ್ಚಾರಣೆಲ್ ನಜಲೆ ಕಾದಾಜಲೆ ಮೇಲ್ ಒರು ನಮೂಂತೆ ಪರಿಣಾಮ ಆಕ್ರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಎಲ್‌ತಾಜಲೆ ಜೋಡಣೆ ಆಕೊಗುಂ ಮನಸಾರೆ ನಮುನಮುಂತೆ ಭಾವತ್ತೆ ವ್ಯಕ್ತೆಗುಂ ಸಾಯ ಆವುರು. ಚೆಲ್‌ಡೆ ಬಿಸಯತ್ತೆ ವಿಷಧೀಕರಿಸಿರಾರ್. “ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಈ ಬಿಸಯತ್ತೆ ವಿವರಿಚ್ಚಿಯೋಂತು ಇದಾರೆಮೇ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡಾರ್. ಇಜಂತೆ ವಿಮರ್ಶೆರೆ ಬಿಸಯ ವಿಮರ್ಶೆರೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಬುಟ್ಟು ಬುಟ್ಟುರ್‌ತೆಂಗ್ ಪ್ರಾಯೆಶಃ ಮುನ್ನೊಲು ಕಂಡೊಂತುಲ್ಲೆದ್ ನವ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಲ್‌ಂತ್ ಚೊಲ್ಲ. ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ಲ್ ಪುದಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಪ್ರಕಾರಜ ಉಂಡಾಂತಾವುರಾಯೆಂಗುಂ ಇದ್‌ಕ್, ತಕ್ಕಂತೆ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲೆ. ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಅಯಲ್ ಹಯಾಲಾಕಿಯೆ ಬಿಸಯ ಐತಿಕ್ಕಾರ್.

ಅಯಲ್ ಮಾರ್ಗ ಪಿನ್ನೆ ದೇಸಿರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರ ಐತ್ ಚರ್ಚೆ ಆಕಿಯೋಂತು ದೇಸೀ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಅಗತ್ಯತ್ತೆ ಒತ್ತಿತ್ತ್ ಚೆಲ್‌ಡ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಪಿನೊರು ಮುಖ್ಯಮಾಯೆ ಚಿಂತನೆ ಜ್ಞಾನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆರೆ ಪಿನ್ನೆ ಈ ಜುಂಡುಂ ಪದಜ್ಞ್ ಇಕ್ಕರೆ ಸಾಮ್ಯ ವೈಪಮ್ಯತ್ತೆ ಗುರುತಾಕಿತ್ತ್ ಈ ಬಿಸಯ ಚರ್ಚೆರೆ ರಾಷ್ಟ್ರತ್ತೆ ಉನ್ನತಿರೆ ಬಿಸಯತೋಲು ಕೊಂಪೊಯೆದ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಅಜ್ಜ ನಟ್ಟೆ ಆಲತ್ತೆ ಮರತ್ತ್‌ಗ್ ಜೋತು ಬೂನ್ಯಲಲ್ಲ. ಅಯಲೆಪ್ಪೊಂ ಪಶ್ಚಿಮತ್ತೆ ಜ್ಞಾನತ್ತೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಆಕಿತ್ತ್‌ಲ್ಲೆ. ಅದಾರೆ ನಜಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಾಡು ನುಡಿ ಬಾಸೆರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗ್ ಬಳಸನೂಂತು ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಅಯಲೆ ವಾದ ಐತಿಂತ್. ನಜಲೆ ನೆಲತ್‌ಲ್ ಪಶ್ಚಿಮತ್ತೆ ಜ್ಞಾನತ್ತೆ ಸತ್ವ ಆಕಿತ್ತ್ ಪೂರ್ವತ್ತೆ ಜ್ಞಾನ ಮರತ್ತೆ ಬೆಲಿಯೆ ಐತ್. ಉದಾತ್ತ ಐತ್.

ಉನ್ನತ ಐತ್ ಆಗಾಸರೆ ಎತ್ತರತ್ತ್ ಬೆಲೆಸೊನೂಂತು ಚೆಲ್ಡೆದ್ ಅಯಲೆ ಉದ್ದೇಶ ಐತಿಂತ್. ಅಯಲ್ ಅದರೆ ಅಯಲೆದೇ ಪಾಟ್ ಪಲ್ಕತ್ತಲ್ ಇಜನೆ ಎಲ್ಲಿರ್.

“ಪಡುವಣದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಣದ ಭಕ್ತಿ ಬೆರೆಸುವ ಹಾರೈಕೆ - ಸರ್ವತೋಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ, ಹೊಸ ಪರಿಯ ರಾಜ್ಯವಂ ಕಟ್ಟುವಾ ಸಂಕಲ್ಪ - ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆವುದಕೆ ಬಾರದಿರುವಳೆಗೂಸ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುವನು” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನರ್. ಪೊರಾಯತ್ತೆ ಜ್ಞಾನತ್ತೆ ನಜ ಅಳವಡಿಸಿಯೆಂಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಎಂದುಂ ಉಪದರ ಆವಾಲೆ. ಒರು ನ್ಯಾರ ಉಪದರ ಆವುರೆಂಗೆ ಅದಕ್ ನಜಲಜಲೆ ಅವಿದ್ಯಮೇ ಕಾರಣ. ಪೊರಾಯತ್ತೆ ಜ್ಞಾನ ಅಲ್ಲ ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆದ್ ಅಯಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇಯಲ್ ಶಾಸನಜಲೆ ಮೇಲ್ ಎಲ್ದಿಯೆ ‘ಮೂಡಬಿದಿರೆಯ ಹೊಸ ಬಸದಿಯ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳು’ ಪಿನ್ನೆ ಬಿಳಿಗಿರಿಯ ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳು ಚೆಲ್ಡೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಜ ಇಯಲೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗ್ ನಿದರ್ಶನಜ ಐತಿಕ್ಕರ್. ಅದ್ ೧೫-೧೬ರೆ ಶತಮಾನತ್ತ್ಗ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿರ್ಂತ್ ಕಂಡು ಪಿಡ್ಚಿರಾರ್. ಇಪ್ಪತ್ತೆ ಮೂಡಬಿದಿರೆ ಮುನ್ನೋಲು ವೇಣುಪುರ, ಸುರಪುರ ಆಯಿಂತ್. ಮುನ್ನೋಲು ರಾಜಧಾನಿ ಐತಿನ್ನೆ ಗೇರುಸೊಪ್ಪತ್ತ್ಗ್ ಸಂಗೀತಪುರ ಅಲ್ಲಾಂತೆ ಭಲ್ಲಾಪುರ ಚೆಲ್ಡೆ ಪೇರಿಂತ್. ಮುನ್ನೋಲು ಜೈನ ಒಡೆಯಮಾರುಂ ಮಂಡಲಾಧಿಕಾರಿಜಂ ವಿಜಯ ನಗರತ್ತ್ಗ್ ಸೇರಿಯಜ ಐತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವತಂತ್ರಮಾಯಾರ್. ಇಜನೆ ಶಾಸನತ್ತೆ ಆಧಾರತ್ತಲ್ ಇತಿಹಾಸತ್ತೆ ಮರ್ಇ ಪುದಿಯೆದಾಯಿತ್ ಕೆಟ್ಟಿಯೋಂತು ಮೂಡಬಿದಿರೆ ಸಾಳ್ವ ದೇವರಾಯ, ಬೈರರಸ, ಚೈತ್ಯಾಲಯಜ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ... ಇಜಂತೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಗತಿಜಲೆ ಮೇಲ್ ಬೆಲ್ಕ ಪಾರ್ಬಾಟಿಯೋಂತು ನೇರ್ದರ್ಶನ ಕಾಟ್‌ರಾರ್. ಇಯಲೆ “ಪದಾರ್ಥವೇನು?” ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಒತ್ತೆ ಒತ್ತೆ ಐತ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ ಚಮ್ಮೆ ಬೆಲಿಯೆದಾಯೆ ಸತ್ಪೂರ್ಣ ಮಾಯ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಐತುಲ್ಲೆ ಲೇಖನಮಾಯೆ ಇದ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮತ್ತ್ಗ್, ಭಾಷಾಜ್ಞಾನತ್ತ್ಗ್, ಅದಮ್ಯಮಾಯೆ ಅಧ್ಯಯನಾಸಕ್ತಿಗ್, ವಿದ್ವತ್ತ್ಗ್, ಪಾಂಡಿತ್ಯತ್ತ್ಗ್ ಕೂಡೆಗ್ ರಸವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತ್ಗ್ ಪಿಡ್ಚಿ ಕನ್ನಾಟಿ ಆಯಿರ್.

ಕನ್ನಡಿಗಮಾರೆ ಅಡುಪುಕರೆರೆ ಪರ್ತಾವುರೆ “ಪದಾರ್ಥ” ಅದಾಯೆದ್ ಕರಿ ಚೆಲ್ಡೆ ಪದ ಕೊಂಕಣಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ ಇಜನೆ ಬ್ಯಾರಿ

ಬ್ಯಾರೆ ಭಾಷೆಜಲೆ ಅಡ್‌ಪು ಕರೆಕ್ ನೂಂಡುತ್ತು ಅದ್‌ಕ್ ಸಂವಾದಿ ಐತುಲ್ಲೆ ಆದದ್ ಭಾಷೆಜಲೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಜಲೆ ಕೂಡೆ ಸೇರ್‌ಬಾಟಿಯೋಂತು ಹರಟಿ ಆಕಿಯೋಂತು ಅದದ್ ಮೂಲತ್ತೆಂ ಅರ್ಥತ್ತೆಂ ತೇಡಿಯೋಂತು ಸ್ಥೂಲತ್ತ್‌ಲ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಯೋಂತು ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ತ್‌ಲ್ ಸ್ಥೂಲ ಆಯೋಂತುಂ ಭಾಷಾಯಾತ್ರ ಆಕರ್. ಈ ಪದಜಮಾ ಅದಮ್ಯ ಕುತೂಹಲ ಸ್ವಭಾವತ್ತಜ ಆಯೆ ಸಬೋಲು ಕಾಲ್‌ಗ್ ಚಕ್ರ ಕೆಟ್ಟತ್ತ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ರೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆದ್ದೇ ಪ್ರತಿರೂಪಂತ್ ಅನಿಸ್‌ರ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪ್ರತಿಯೊರು ಪದತ್ತೆ ಮೂಲತ್ತೆ ತೇಡಿಯೋಂತು ಆ ಪದತ್ತೆ ಒಡ್‌ಚಿ ಒಡ್‌ಚಿ ಭಾವ ಅರ್ಥತ್ತೆ ತೇಡಿಯೋಂತು, ಆ ಪದತ್ತೆ ಕನಿಕಮೆ ಕಾಂಡೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪದತ್ತೆಂ ತೇಡಿತ್ತ್ ಎಡ್‌ತ್ತ್ ಜೀಯತ್ತೆ ಜೀವನ ಕ್ರಮತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ತಾಳೆ ಆಕಿಯೋಂತು ಈ ಪದಜಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಅಲಾಕತ್ತಿ, ಉತ್ತತ್ತಿರೆ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ತಾನ್‌ತ್ತ್ ಮುಜ್ಜಿತ್ತ್ ಅಧ್ಯಯನ ಆಕೆದ್ ಗೆಬ್ಬಟ್ಟಿಯ ಪೊಲೆ ಆಯಿರ್ ಇದಲ್ 'ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳು', 'ಬೀಳ್ಕೊಡು' ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ರೆ ಮೂಲತ್ತ್‌ಲುಲ್ಲೆ "ಬೀಡು" ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪದತ್ತೆ ಪೊರ್‌ಬುರೆ ಅರ್ಥತ್ತೆ ಮುದುಪಿಡಾಚಿತ್ತ್ ತೇಡಿಯೋಂಟಿಕ್ಕೊಂಬೊಮೆ ಮೈಕಾಲ್ತೆ ಮೈಸೂರ್‌ಗು ಪರ್‌ತಾಯೆ ಬಸ್ಸಲಿನ್ನೆ ತುಳುರೆ ಒರ್‌ತ 'ಮಾಣಿ' ಪಿನ್ನೆ ಅವ್‌ಂಡೆ ಪೆಇಠ್ಠಾಯಿರೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಕ್ ಗುರ್‌ತ ಇಲ್ಲಾತೆ ನಾಡವ ಜಾತಿರೆ ವಾಚಾಲಿ ಯೊರ್‌ತ ಅವ್‌ನು ಇಲಿಯೊನಾಯೆ ಜಾಗೆ 'ಮಾಣಿ' ಚೆಲ್‌ಡೆ ರಾಯ ಬಂತಾ ಇಲ್ಲೆಂತ್ ಪಿಡಿಯಾವಾಮಾರೆ ಇಜಲೆ ನಡುಲು ಮಾಣಿಯಾ ಬುಡೋಳಿಯೋ? ಚೆಲ್‌ಡೆ ಸವಾಲ್‌ಡೆ ತುಳುಪದತ್ತೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಗಲಸಿಯೋಂಟಿನ್ನೆ ಸಬೋಲು ಆ ತುಳುರೆ ಮಾಣಿ ಚೆಲ್‌ಡವ್‌ನು 'ನಾನ್ ನಂಡೆ ಪೆಇಠ್ಠಾಯಿರೆ ಬುಟ್ಟೆದ್ ಓನುಗು ಗೊಂತಾಯಿರ್ "ಚೆಂತ್ ಅವ್‌ನು ಅಜನೆ ಬಿಯಾರ್‌ಚೋಂತು ಜಂಡಾಲೆ ನಡುಲು ನಡ್‌ನೆ ಗುಲ್‌ಮಾಲ್‌ಲ್ ಅಕೇರಿಗ್ ಮಾಣಿ ಚೆಲ್‌ಡೆ ರಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಜಂಡಾಲುಂ ರಾಜಿ ಐತ್ ಬೆತ್ತಲೆ ಅಡಿಕೆ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು ಕಡ್‌ತಿಕೊಡ್‌ಕುರೆದ್‌ಕ್ ಅಜಲೆ ಸಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಐತ್ ಅಜಲೆ ಮುಟ್ಟ ಇನ್ನೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಸಾಯಿದ್ ಆವುರು. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಅಕೇರಿಗ್ 'ಬೀಳ್ಕೊಡು ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ತುಳುರಜಲೆ 'ಬೂಳ್ಕೊವಾಕೊರು; ಕೊಂಕಣಿರೆ ವೀಡೀದಿ; ಹಿಂದಿರೆ ಬೀಡಾ ದೇನಾ, ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ರೆ ಅನುವಾದ. ಬೀಳ್ಕೊಡು ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಕಡ್ತಿಕೊಡು ಬೀಡುಕೊಡು. ಬೆತ್ತಲೆ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು ಬೀಳ್ಕೊಡುಕುರೆ ಚೆಂತುಲ್ಲೆ ತೀರ್ಮಾನತ್ತ್‌ಗ್ ಬಂಡ್. ಇಜನೆ ಈ ಲೇಖನತ್ತ್‌ಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪದಜಲೆ ಅರ್ಥ ತೇಡ್‌ರೆ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್‌ಲ್ ಅಯಲ್‌ಗಾಯೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಅನುಭವತ್ತೆ ಬಾರೀ ಸ್ವಾರಸ್ಯತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನೊಂತು ಚಿರಿಕಡಲ್‌ಲ್ ತೇಲ್ ಬಾಟ್‌ರ್. ಇಯಲೆ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿರೆ

‘ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ’ ಚೆಲ್ಡೆ ಲೇಖನತ್ತ್ ಆರ್ಯಮಾರ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನತ್ತ್ಗ್ ಬಂಡೆಡ್ ಮುನ್ನೋಲು ಮಜ್ಜಿಲ ಚೆಲ್ಡೆ ಪದ್ಧತಿ ಎಜನಿಂತ್ ಪಿನ್ನೆ ಬನ್ನೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಎಜನೆ ಬದಲ್ಯತ್ತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಬಿಸಯ ವಿವರಿಕ್ಕಾರ್. ಮನುಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೆ ಬಿಸಯ ಪಲ್ಕರಾರ್. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಬೆಲಿಯ ಚರಿತ್ರಕಾರ್ ಆಯೆ ಟೆಟ್ಟೋಸ್ ಫ್ಲೀಟ್ ಆರ್ಯಮಾರೆ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವತ್ತೆ ಬಿಸಯತ್ತ್ಲುಲ್ಲೆ ಕೊರಿಯ ವಾದತ್ತೆ ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ ಪಿನ್ನೆ ಪುರಾಣತ್ತೆ ಕಥೆಜಲೆ ದೃಷ್ಟಾಂತತ್ತೆ ಮೂಲಕಮೇ ಅದ್ ಸಮಾಜತ್ತ್ ಮಾನ್ಯ ಐತಿಲ್ಲಾಂತ್ ಆಧಾರ ಸಮೇತ ಖಂಡಿಸ್. ಏಕಪತ್ನಿ ಪರಿಗ್ರಹಣ, ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಇಜಂತೆಲ್ಲ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಚರ್ಚಿ ಆಕಿಯೋಂತು ಭಾರತತ್ತ್ ಮಜ್ಜಿಲ ಚೆಲ್ಡೆದ್ ಸ್ಥಿರ ತಳಪಾಯತ್ತೆ ಬಿಸಯಂ ಚೆಲ್ಡೆ.

ಇದೇ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿರೆ “ಕಾರದ ಮಣಸು” ಚೆಲ್ಡೆ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧತ್ತ್ ಮನುಷ್ಯರೆ ಐಷಾರಾಮಿ ಜೀವನ ಯಾರಾಯೆ ಕನಿಕೆ “ಖಾರ” ಚೆಲ್ಡೆದೇ ಮುಖ್ಯ ಐತ್ ಎಜನೆ ಅವಾಂಡೆ ನಾವು ಸುವ್ವಾದ್ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ್ ಎಜನೆ ಮಂಗಾಕಿ ಬುಟ್ಟುರು? ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜ ಐತ್ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಐತುಲ್ಲೆ ನಲ್ಲೆ ಮೊಲೊವುಗು ವಿರುದ್ಧ ಮೈತ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜ ಅಲ್ಲಾತೆ ಈ ಮೊಲವರೆ ಖಾರ ಎವುಡ್ತೆ ಬಂತೆ? ಅದರೆ ಮೂಲ ಎವುಡೆ? ಅದಲಾವುಡೆ ಬೆಡಕತ್ತರ ಎಂದರೆ? ಚಿಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಬಾರೀ ಚಂದತ್ತ್ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಐತ್ ವಿವರಿಚ್ಚಿ ತನ್ನರ್.

ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿರೆ ‘ಮುದುಕನ ಬುದ್ಧಿವಾದ’ ಚೆಲ್ಡೆ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧತ್ತ್ ಪೊರಾಯತ್ತೆ ವ್ಯಾಮೋಹತ್ತ್ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ ಪಡ್ಚೋಂತು ನಜಲೆಮೇ ಸ್ವಭಾಷೆ ಆಯೆ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಕಾಟಿಯೋಂತು ಅಷ್ಟೆ ಇಂಗ್ಲೀಸುಂ ಇಲ್ಲೆ ಇಷ್ಟೆ ಕನ್ನಡಂ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಡೆ ಅತಂತ್ರತರೆ ಕೊಮಂತ್ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಸ್ಥಿತಿರೆ ಅಧೋಗತಿರೆಡೆಕ್ ಕೊಂಪೊಯೊಂತುಲ್ಲೆ ಪುದಿಯೆ ಕಾಲತ್ತೆ ಮಕ್ಕಗ್ ಅಯ್ಯರಜಲೆ ‘ಸಾಲೆಲ್ ಪಡ್ಚಿ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ ಬರಾತೆ ಅನುಭವಿ ಜ್ಞಾನಿ ಕೆಲವ ಒರ್ತ ಬುದ್ಧಿ ಚೆಲ್ಡೆದ್ ಇದಲ್ ಕಾನೊಗಾವುರು.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ಗ್ ನವಿಲು ಗರಿ ತುರಾಯಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಕ, ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತಿ, ಕವಿ ಕತೆಗಾರ, ವಿಮರ್ಶಕ... ಇಜಂತೆ ಎಲ್ಲಂ ಎಲ್ಲಂ ಐತಿನ್ನೆ ಬಹುಮುಖಿ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಮನ್ನಾರ್ ಕನ್ನಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಉಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಐತಿನ್ನಂಗುಂ ತುಳುವಮಾರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚೈಚಿತ್ತ್ ಆ ಮೂಲಕ ಕಂಡ್

ಕೊಂಡೆ ಅನುಭವತ್ತೆ ಕಾಣಿಕೆರೆ ಕನ್ನಡಿಗಜ ಮಾರ್ಗ್ ತನ್ನಾರ್. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆ ಕರ್ನಟಕತ್ತ್ ಗುರತಾಕಿ ಪರಿಚಯ ಆಕಿ ತನ್ನೆಲ್ ತುಳು ಚೈಪು ಪಿನ್ನೆ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ ಪಡಿಪುರೆ ಮೂಲಕ ಪಡ್ ಇ ಜ್ಞಾನ ಅನುಭವತ್ತಲ್ಯೆತ್ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಆಕಿತ್ತ ಬೆಲೆಯಿಪಾಟಿಯ್ಯಲ್. ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ ಇಯಲ್ ಅಯಲೆದೇ ಆಯೆ ಅನನ್ಯ ಐತುಲ್ಲೆ ಕೊಡುಗೆರೆಂ ತನ್ನಾರ್. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಎಲ್ತ್ಲ ಐಲೆ ಕೊರಿಯ ಲೇಖನಜಲೆಂ ಇಟ್ಪತುಂಡು.

ಒಟ್ಟುಲು ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆಗ್ ಇನ್ನೆದಿನ್ನೆದಾಂತ್ ಚೇಲ್ ಚೆಲ್ತ್ ಇಲ್ಲಾತೆ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್ಲ ತೌಲನಿಕ ಮೈತ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಐತುಲ್ಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ಆಕಿತ್ತ ಪುದಿಯೆ ವಸೌಲ್ಯ ತನ್ನಾರ್. ಇನಿ ಬಂಡೆದಾಯೆ ಸಂಶೋಧಕಮಾರ್ಗುಂ ತೆರು ಕಾಟಿರ್ ಚೆಲ್ಡೆದ್ ಸ್ವಟಿಕತತ್ತರೆ ಎಡ್ತ್ ಕಂಡೊತ್ತುಲ್ಲೆ ನೇರ್. ಇಯಲೆ ಅಕರ ತೇಡಲ್. ತೇಡಿಯೆ ಅಕರತ್ತ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿತ್ತ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸರೆ ಕನಿಕತ್ತೆ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣತ್ತ್ಲುಲ್ಲೆದಾಯೆ ಪ್ರತಿಭೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಓದುರಜಲೆ ಮೇಲ್ ಪ್ರಭಾವ ಆಕುಂಪೊಲೆ ಉಂಡು. ಇನಿ ಬಂಡೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕಾರ್ಮಾರ್ಗ್ ಅಧ್ಯಯನ ಆಕರಂಕ್ ಇದೊರು ಕೈಪಿಡಿ ಆವುರು.

(ಜೋಗುಳಗಲು) ತೊಟ್ಟಿಲಾಟೊಂಬೊ ಪಾಡರೆ ಪಾಟ್‌ಜ. ತಾಲರಿ, ತಾಲೋಲ ಪಾಟ್‌ಜ

“ಕಿಡಾವು ಉಸಿರಾಡರೆಮ ಜೋಗುಲತ್ತ್ಲ ದುನಿಯಾವುರೆ ಎಲ್ಲ ರಾಯತ್ತೆ ಜನಪದ ಮನ್ನಾಲುಂ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಲುಂ ಜೋಗಳ ಲಲ್ಲೆಮಿ, ಮಕ್ಕಲೆ ಕಲಿರೆ ಪಾಟ್‌ಜ ಪೊರನೆದೇ ಇದ್‌ಕ್ ಸಾಯಿದ್. ಇತ್ತರೆ ತೋಲು ಬನ್ನೆ ಜೋಗುಲ ಪಾಟ್‌ಜಲೆ ಹಯಾಲಾಕಿಯೆಂಗೆ ಬಸ್ತರೆ ಬುಟ್ಟಿಂಗ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪಿನ್ನೆ ಪರಿಣಾಮತ್ತೆ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ಜನಪದ ಜೋಗುಲತ್ತೆ ಪರಂಪರೆಲೇ ಜನಪದ ಅಚ್ಚಿಲೇ ಜೋಗುಲ ಉಂಡಾಯಿರೆ. ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಕವಿಜಲ್ ಉಂಡಾಯೆ ಜೋಗುಲಜಲೆ ಒನ್ನುರೆ ಮುಟ್ಟಿ ಇನ್ನುರೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಅಧ್ಯಯನ ಆಕೃಪ್ಪ ಗೊಂತಾವುರು.

ಕಾತ್ ಬಲ್ಲಿರೆ ಆಕಿತ್ತ ಭೂಮಿರೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಆಕಿ / ಜೋಜೋ

ಆಗಾಸೆಗ್ ಕೆಟ್ಟಿಯಾರುಮ್ಮ / ಜೋ ಜೋ..||

ಚಿನ್ನಯ ಶವಕುಳ್ಳಿ ಗ್ನಾನ ನೊರಇೆ ಬೆಲ್‌ಕ್ / ಜೋಜೋ

ಸುಜ್ಞಾನ ಸೋ ಪಾಡೊರು ತೊಟ್ಟಿಲ್ / ಜೋ ಜೋ ||

(ಗಾಳಿ ಹಗ್ಗವ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿ ತೊಟ್ಟಿಲ ಮಾಡಿ / ಜೋ ಜೋ
 ಆಕಾಶದೊಂಕಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದರವು // ಜೋ ಜೋ //
 ಚಿನ್ನಯ ಶಿವಕೂಸು ಗ್ನಾನ ತುಂಬಿದ ಬೆಳಕು / ಜೋ ಜೋ ||
 ಸುಜ್ಞಾನ ಸೋ ಹಾಡಿ ತೊಟ್ಟಿಲದಾಗ // ಜೋ ಜೋ //)

ಇದೊಂದು ಜನಪದ ಜೋಗುಳ, ಚಿನ್ನಯ, ಸುಜ್ಞಾನ ಇಂಚಂತೆ ಪದಜಲೆ ಕಂಡೆಂಗೆ ಈ ಜನಪದ ಕವಿ ಶಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆರೆ ಜ್ಞಾನವುಲ್ಲೆ ದೇಸೀ ಕವಿ ಚೆಂತ್ ಪಿಡಿಯಾವುರು. ರಾಯತ್ತೆ ಲಯ. ಪಲ್ಕತ್ತೆ ನೊಡಿ, ಧಾಟಿ, ರೂಪಕ, ಪ್ರತಿಮೆ, ಧೋರಣೆ ಎಲ್ಲತ್ತಲುಂ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಲುಂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಐತುಲ್ಲೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಆಟ್ರೆ ಪಾಟ್ ಇದ್. ಊಡೆ ಜನಪದಮಾರ್ಗ್ ಕಿಡಾವುರೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧಾರಣ ಭಾವವುಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲ. ಊಡೆ ಕಿಡಾವು ಮೃಣ್ಮಯ ಅಲ್ಲ, ಚಿನ್ನಯ ಸಿವ ಸ್ವರೂಪಿ ಜ್ಞಾನ ನೊರಇ ಬೆಲ್ಲ. ಅದ್ರೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಪಂಚ ಭೂತತ್ತಲ್ ಪರನೋಂತು ಪೋಂಡೆ ಆಡಿಯೋಂತುಲ್ಲೆ. ವಿಶ್ವ ತೊಟ್ಟಿಲ್, ಮುಗ್ಧ ಕಿಡಾವುಲು ದೇವರೆ ರೂಪತ್ತೆ ಕೃಷ್ಣರೆ ರೂಪತ್ತೆ ಕಾಂಡೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಜನಪದರಜಲೆ ಅಲೌಕಿಕ ದಿವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆರೆ ಕಲೆರೆ ದುನ್ಯಾವು ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ದುನ್ಯಾವು ಪಾರಂಪರಿಕ ಐತ್ ಅನುಸರಿಯೋಂತೆ ಬನ್ನಾರ್. ಇದ್ಕ್ ನಿದರ್ಶನ ಪುರಂದರೆ ದಾಸರೆ “ಜೋ ಜೋ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾನಂದ ನಂದ ಗೋಪಿಯ ಕಂದ ಕೃಷ್ಣ ಮುಕುಂದ” ಚೆಂತ್ ತೊಡಜೆರೆ ಜೋಗುಲತ್ತೆ ಕೊರಿಯ ಚಾಲ್ಜ

ಪಾಲ್ರೆ ಕಡಲ್ಲ್ ವರ್ಜ್ ಯವ್ನೇ
 ಆಲತ್ತೆ ಎಲೆರೆ ಮೇಲ್ ಕೆಡ್ನೆ ಕಿಡಾವೆ
 ಶ್ರೀ ಲತಾಂಗಿರೆ ಚಿತ್ತ ವಲ್ಲಭ
 ಕುಣ್ಣಿ ನಿಂಡೆ ಆಟಿತ್ತ ಪಾಡರೆ || ಜೋ ಜೋ ||
 (ಪಾಲಗಡಲೊಳು ಪವಡಿಸಿದವನೇ
 ಆಲದೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ ಶಿಶುವೆ
 ಶ್ರೀ ಲತಾಂಗಿಯ ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭನೆ
 ಬಾಲ ನಿನ್ನನು ತೂಗಿ ಪಾಡುವೆನಯ್ಯ || ಜೋ ಜೋ ||

ಪುರಂದರ ಈ ಜೋಗುಲತ್ತಲ್ ಶಿಷ್ಯ ಪದಜಲೆ ಗಲಸಿತ್ತ ಪುರಾಣಜಲ್ಲ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿತ್ತಿನ್ನೆ ವಿಷ್ಣುರಮೇ ಕಿಡಾವು ಆಕಿ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲಿಟ್ಟ ಆಟರೆ. ಜನಪದರಜಲೆ ಕಲ್ಪನಲ್ ಕಿಡಾವು ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪಿ ಶಿವ ಐತಿನ್ನೆಂಗ್ ಇಯಲೆ ಕಲ್ಪನಲ್ ಪಾಲ್ಡೆ ಕಡಲ್ ಪರಜ್ಞೆಯ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಷ್ಣುಮೇ ಕಿಡಾವುರೆ ರೂಪತ್ತ ಕೃಷ್ಣ ಐತ್ ಆಲತ್ತೆ ಎಲೆರೆ ಮೇಲ್ ಕಾಲ್ಡೆ ಬೆರ್ಲರೆ ಉಜ್ಞಂಬಿಯೋಂತು ಕೆಡನೆ ಕುಳ್ಳೆ ಸಿರಿದೇವಿರೆ ಮನಸಾರೆ ಮಾಪುಲೆ. ಈ ಕಿಡಾವೇ ಔತುರೆ ಐಸಾರ. ಇದೊರು ಚಂದತ್ತ ಸೈಸಾರೆ ಜೋಗುಲ. ಆನ್ ಮಕ್ಕಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣರೆ, ಪೆನ್ನ ಮಕ್ಕಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಮಿರಮಾ ರಾಧರೆಮಾ ಕಾಂಡೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ. ಇಜಂತೆಡ್ ಇಂಡ್ಗುಂ ನಡನೋ ಉಂಡು. ಹಳ್ಳಿಲ್ಲ ಇಂಡ್ಗುಂ ಕಿಡಾವುರೆ ಜೇಜ (ದೇವ) ಚೆಂತ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಬಾಲಬಾಸಲ್ ಬಿಲ್ಚೋಂತು ಬಹುವಚನತ್ತಲ್ ಪಲ್ಕರಿ ಪಾಟಿಯೋಂತು ಇಕ್ಕರೆ ಕ್ರಮ ಕಾನೊಗು ಕಿಟ್ಪರ್. ದಾಸರೈಲ್ ಎಲ್ದಿಯೆಡ್ ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿಲ್ ದೇಸಿಲಯತ್ತಲ್ ದೇವಭಾಸರೆ ಪದಜಲೆ ಗಲಸಿತ್ತ, ಇಂಡ್ಗುಂ ದಾಸರೆ ಈ ಜೋಗುಲ ಪಾಟ್ರೆ ಪಾಡಿಯೋಂತು ಕಿಡಾವುರೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲಿಟ್ಟ ಆಟತ್ತ ಕೆಡಪಾಟ್ರೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಕುಟುಂಬಜ ಉಡುಪಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಜಲ್ಲ ಉಲ್ಲಾರ್. ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕ ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ ಇಯೆಲ್ ಇದಾರೆ ನಾಟಕಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಲ್ ಭಾವಪೂರ್ಣ ಐತ್ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆ ಆಕಿತ್ತ ಪಾಡಿರ್.

ಮೇಲ್ ಕಾಟಿತುಲ್ಲೆ ಜನಪದ ಜೋಗುಲತ್ತೆ ಕನಿಕೆಮೇ ಪುರಂದರದಾಸರೆ ಜೋಗುಲತ್ತೆ ಕನಿಕೆಮ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ 'ಜೋಗುಳ' ಪಾಟ್ಲುಂ ಕಿಡಾವು ದೇವೆರ್. ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಕೆಡಬಾಟಿತ್ತ ತೂಜುರೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ರಂಗನಾಥ;

ಕಿಡಾವುರೆ ಕಲಿರೆ ಚೊಲ್ಲೊನೆಜನೆ ನಾನ್

ಉಮ್ಮರೆ ಪಿಡ್ಚಿ ಬಲ್ಚಿ ತಲೆಡೆದುರ್ತೆ ಮುಡಿ ಜೋ |

ಉಮ್ಮರೆ ಪಿಡ್ಚಿ ಬಲ್ಚಿ ಮುಡಿರೆ ಬಾಯಿರುಲ್ಗತ್ತಾಗ್

ಕೊಂಡಾಟತ್ತಲ್ ಇಡಾರೆ ಕಾಲ್ ಬೆರ್ಲರೆ ಕೊಡಿ ಜೋ ||

(ಬಾಲನಾ ಲೀಲೆಯನು ಹೇಳಲಿನ್ನೇನು ನಾ

ಲೋಲ ಹಿಡಿದೆಳವ ಮುಂಗುರುಳ ಜೋ |

ಲೋಲ ಹಿಡಿದೆಳವ ಮುಂಗುರುಳ ಬಾಯೊಳಗೆ

ಲೀಲೆಯಿಂದಿಡುವ ಕಾಲ್ಪುದಿ ಬೆರಳ ಜೋ |)

ಆಯಿಂಗಾ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಈ ತಾಲರಿಕರೆ ಕಿಡಾವು ಜನಪದತ್ತೆ ಜೋಗುಲತ್ತೆ ಸಾಲಲ್ ಗಂಬೀರ ಐತ್ ಕೆಡ್‌ನುತ್ತುಲ್ಲೆ ದೇವ ಅಲ್ಲ. ತುಂಟ ಕೃಷ್ಣ, ಮನಿಸ ದುನಿಯಾವುರೆ ಒರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಿಡಾವು ಆಕರೆ ಉಪದರಬಲೆಲ್ಲ (ತುಂಟಾಟ) ಆಕರಾನ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಈ ಪಾಟ್‌ರೆ ಕಿಡಾವು. ಉಮ್ಮರೆ ತಲೆಡೆದುರಾತೆ ಮುಡಿರೆ ಪೊಡೀ ಯಲ್‌ತ್ ಬೆರ್‌ಲ್‌ಲ್ ತಾಕತ್ತಿಟ್ಟತ್ತೆ ಬಲ್‌ಚಿತ್ತೆ ಬಾಯಿಗಿಡಾರೆ, ತಂಡೆ ಕಾಲ್‌ಬೆರಲ್‌ರೆ ಎಡ್‌ತ್‌ತ್ ಬಾಯಿ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಆ ಬೆಲಿಯೆ ಬಸ್ತರುಲ್‌ಗತ್ತೆಗ್ ನೊರ್‌ಕೊಗು ಪೋಂಡೆ ಕಿಡಾವುರೆ ಕೊಂಡಾಟತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಉಮ್ಮಮಾರುಂ ನೋಕಿತ್ತೆ ಕೊಸಿ ಪಟ್ಟೊಂತಿಕ್ಕಾರಾರ್.

ಅಪ್ಪಟ ಜನಪದ ತ್ರಿಪದಿ ಜೋಗುಲತ್ತೆ ಪೊಲೆಮೇ ಉಲ್ಲೆ ಶೈಲಿ, ದೈವಿಕ ಅರ್ಥ, ಭಾವತ್ತೆ ಚೊರಿಕರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಈ ತಾಲರಿಕಲ್‌ಲ್ ಕನ್ನಗ್ ಕೆಟ್ಟರೆ ಪೊಲೆ ನೈಇತ್ತೆಲ್ಲೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮುಂತೆ ಕಿಡಾವು ಕಲಿಜ ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಗ ಆಕರ್. ಎಜನೆ ಜನಪದರಂಕ್ ದೇವರ್ ದುನ್ಯಾವುರೆ ಕಿಡಾವುರೆ ಕಲಿಜ ಕಾಟ್‌ರೆ ಅಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾ ಅಜನೆಮೇ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಗುಂ ಕಿಡಾವು ಮನಿಸ ದುನಿಯಾವುರೆ ಲೀಲಿರೆಮೇ ಕಾಟ್‌ರೆ ರಂಗನಾಥ.

ಕುವೆಂಪು ಅಯಲೆ ಜೋಗುಲತ್ತಲ್ ಕಿಡಾವು ಇನ್ನುಂ ಬೆಲಿಯೆ ಅದಾಯೆದ್ ವಿಶಾಲ ಆಯೋಂತು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ಪಾಲಕ. ಲಯಕರ್ತ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಸ್ವರೂಪ ಆಯೋಂತು ದುನಿಯಾವುರೆಮೇ ಅಮರ್‌ತ್‌ರೆ ವಿಶ್ವದೇವ.

ನಿಕ್ಕೈತ್ ದುನಿಯಾವು ಉಂಡಾಯಿರೆ ಜೋ ಜೋ |

ನಿಕ್ಕೈತ್ ದುನಿಯಾವುರೆ ಲಯ ಜೋ ಜೋ |

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನೀನ್ ಜೋ ಜೋ |

ಶಿವ ನೀನ್ | ಶಿವ ನೀನ್ | ಜೋ ಜೋ |

(ನಿನಗಾಗಿ ಜಗದುದಯ ಜೋ ಜೋ |

ನಿನಗಾಗಿ ಜಗದಲಯ ಜೋ ಜೋ |

ಪರಬ್ರಹ್ಮನೈ ನೀನು ಜೋ ಜೋ |

ಶಿವ ನೀನು | ಶಿವ ನೀನು | ಜೋ ಜೋ |)

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನೀನ್, ಶಿವ ನೀನ್ ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನೋಂತೆ ಮುನ್ನೋಲತೆ ಬಾಲ್‌ಲ್ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ಚ್ಯುತನೇ ಜೋ ಜೋ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪದಜ ಬಂಡ್. ಇಡೀ ದುನಿಯಾವು ಇಕ್ಕರೆಮೇ ನಿಕ್ಕೈತ್. ಜೀವನಮೇ ದೇವರ್, ಆನಂದಮೇ ದೇವರ್, ನಿಂಡೆದಲ್ಯತೇ ಜೀವನ ಪ್ರೇಮ ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನೋಂಟೇ ಅಯಲೆದೇ ಆಯಿ. “ಆಗು ನೀ ಅನಿಕೇತನ” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಸಾಲ್‌ರೆ ನೆನ್‌ಪಾಕ್‌ರೆ ಸಾಲ್‌ರೆ ಅಕೇರಿಲ್ ಬಂಡೆ ಭಾವ ಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆಜಿ. ಕಿಡಾವುರೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಇಕ್ಕರೆ ಅಜಬುಜ ಅಲೌಕಿಕ ಭಾವನೆಜಲೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಆಕ್‌ರ್. ಇಯಲೆ ಪಾಟಿಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಕಾಂಡೆದ್ ಬಹಿರಂಗತ್ತೆ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಅಂತರಂಗತ್ತೆ ತೊಟ್ಟುತ್ತು ಅಂತರಂಗತ್ತೆ ಬಹಿರ್ಮುಖಿಯಾವುರೆ ಸೌಂದರ್ಯನುಭವಜ ಸೌಂದರ್ಯಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಊಡೆ ಕಿಡಾವು ಕಲಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿರೆ ಮೂರ್ತತ್ತೆ ಅಮೂರ್ತತ್ತೆಡೆಕ್ ಪಂದ್‌ರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಆಕ್‌ರ್ ದುನಿಯಾವುರೆ ಕೇಂದ್ರ ಐಪ್‌ರ್. ಇದ್ ಚಂದತ್ತೆ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆರೆ ಅನಾವರಣ ಆಕ್‌ರ್. ತೊರ್‌ನ್ ಕಾಟ್‌ರ್.

ಪುರಂದರ ದಾಸರೆ ಜೋಗುಲತ್ತಲ್ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರತ್ವಲುಲ್ಲೆ ಭಕ್ತಿರೆ ಬೆಲ್‌ಕ್ ಕಂಡ್ ಬನ್ನೆಂಗೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡತ್ತಲ್ ಪ್ರಕೃತಿರೆ ಪ್ರತಿಮೆಜಲೆ, ರೂಪಕ ಆಕಿತ್ತೆ. ಉಪಮೆಜ ಆಕಿತ್ತೆ ಗಲಸಿಯೋಂತು ನಮೋದಯ ರುಮಾನರೆ ಬರಲ್, ಭಾವಗೀತೆಜಲೆ ಬರಲ್. ಇದಾರೆ ಸೂಚನೆರೆ ತನ್ಮಲ್. ಕುವೆಂಪು ಅಯಲ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಪಿನ್ನೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೆ ನೈಜಿತ್ತೆ ನಮೋದಯ ಸೃಷ್ಟಿರೆ ತೊರ್‌ನ್ ಕಾಟಿಯ್ಯಲ್. ಪುರಂದರದಾಸರೆ ಜೋಗುಲತ್ತಲ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ತಾಲರಿಕ್‌ರೆದ್‌ಲ್ಯತ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೆಯುಂ, ದೇವರೆಯುಂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಮಾರ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟಾಕ್‌ರೆ ಕೀರ್ತನಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಲತ್ತೆ ಉದ್ದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಕಂಡೆಂಗೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೊಟ್ಟ ನಡುಗನ್ನಡ ಪಿನ್ನೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆ ಆಧುನಿಕ ಹೊಸಕನ್ನಡತ್ತೆ ನಡುರೆ ಸ್ಥಿತಿರೆ ಕಾಂಡೆ. ಕುವೆಂಪು ಅಯಲೊಟ್ಟ ಸರಳಮಾಯೆ ಕನ್ನಡತ್ತಲ್ ಸಂಕೀರ್ಣ ಆಯೆ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಬೆಕ್ಕರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ ಕಂಡ್ ಬಂಡ್.

ಜನಪದ ಜೋಗುಲ ಪರಂಪರೆಲೇ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ಇದೇ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಬಸ್ತಾರೆ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ಈ ಪರಂಪರೆರೆ ಮುರಚಿತ್ತೆ ಪುದಿಯೆದ್ ಕೆಟ್ಟೊಗು ಪರ್ತಾಯಿರಾರ್ ಚೆಲ್‌ಡೆಡೆಕ್ ಇಯಲೆದೇ ‘ತೂಗುವೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್’ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಇನೊರು ಜೋಗುಲ ಸಾಯಿದ್.

ಅದಾರೆ ಕೊರಿಯ ಸಾಲ್‌ಜ ಇಜನುಂಡು.

ತನ್ನಿರೆ ಮೇಲ್ ಕೆಡನೆ ಕುಣ್ಣಿ ಬಾತ್‌ರೆ ಪೊಲೆ

ಎಲೆರೆ ಉಲ್‌ಗತ್‌ಲುಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆರೆ ಮುಗ್ಗೆರೆ ಪೊಲೆ
 ಚಂದತ್ತೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಕೆಡೆ ಅರೆಗಿಲಿಯೆ
 ತಲೆಕ್ ತಲ್‌ಕಾನಿಯ್ಯತ್ ಈಶರೆ ಕೈ ನಿಂಡೆ ಮುಟ್ಟಮೇ ||
 ಜೋ ಜೋ ||

(ಜಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಹ ಮರಿಹಂಸದಂತೆ
 ಎಲೆಯೊಳಗಿಹ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗಿನಂತೆ
 ಚೆಲು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗು ಅರಗಿಳಿಯೆ
 ತಲೆಗಿಂಬಿಗೀಶನ ಕೈ ನಿನ್ನ ಬಳಿಯೆ || ಜೋ ಜೋ ||)

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಈ ತಾಲರಿ ಪಾಟ್‌ರೆ ಜೋಗುಲತ್ತಲ್ ಕಿಡಾವು ತನ್ನಿರೆ
 ಮೇಲ್ ಕೆಡನೆ ಕುಣ್ಣಿ ಬಾತು ಕೋಳಿ, ಎಲೆರೆ ಉಲ್‌ಗ ಉಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆರೆ ಮುಗ್ಗೆ...
 ಇಜನೆ ಪ್ರಕೃತಿರೆ ಉಪಮೆಲ್ಯತ್ ಚಮೆಯ್‌ಬಾಟಿತ್ತ ಚಂದತ್ತೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಕೆಡನ್‌ತುಲ್ಲೆ
 'ಅರಗಿಳಿ' ರೂಪಕ ಐತ್ ಈಶರೆ ಕೈರೆಮೇ ತಲ್‌ಕಾನಿ ಆಕಿತ್ತ ಅವಂಡೆ ರಕ್ಷಲ್
 ರಹಾತ್‌ಲ್ ಕೆಡನೊರ್‌ಜೆರೆ ದೇವರೆ ಶಿಶು. ಅದಾಯದ್ ಪಡಚೋಂಡೆ ಕಿಡಾವು.
 ಪಂಡ್ ತುಳುನಾಡಲ್ ಇರಂಬುರೆ ತಾಕೊಲುರೆ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ನಿವಾರಣೆಗ್ಯತ್
 ಬೆಡಕ್ ಎಂದುಂ ಬಂಡೆಡ್ ಬ್ಯಾಂಡಾಂತ್ ಬಿಯಾರ್‌ಚಿತ್ತ ತಾಕೊಲ್‌ರೆ ತಲ್‌ಜಾನಿ
 ಅದಾಯದ್ ತಲ್‌ಕಾನಿರೆ ಮುಟ್ಟ ಬೆಕ್ಕರೆ ಕೆಟ್ ಇಂತ್. ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಕೇಟ್‌ರೆ.
 ಊಡೆ ಚೊಂತುಲ್ಲೆ ಕಿಡಾವು ಪಡಚೋಂಡೆ ಕಿಡಾವು. ಅದುವೇ ಪಡಚೋನಲ್ಲ.

ಇದಾರೆ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಹಂತ ಐತ್ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಪಿನ್ನೆ ಪಳಕಳ
 ಸೀತಾರಾಮ ಭಟ್ಟ ಇಯಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ತಾರಾಟ್ ಜೋಗುಲತ್ತಲ್ ನವೋದಯತ್ತೆ
 ಮಾಧುರ್ಯ ನವ್ಯ ಕಾಲತ್ತೆ ವೈಚಾರಿಕ ಅಂಶಜ ಈ ಜಂಡುಂ ಕಾಲಘಟ್ಟತ್‌ಲ್
 ಅಜಲೆ ಚೈಪುರೆ ನೆಲೆಜ ಇಕ್ಕರೆ ಸಬೊಲು ಸಹಜ ಐತೇ ಕಾನೊಗು ಕಿಟ್‌ರ್.
 ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅಯಲೆ ತಾರಾಟ್ ಜೋಗುಲತ್ತೆ
 ಕೊರಿಯ ಚಾಲ್‌ಜ (ಸಾಲ್‌ಜ) ಇಜ ನುಂಡು.

ಆಟ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ರೆ ಆಟ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ರೆ
 ನಜಲೆ ಜಾಣ ಕುಣ್ಣಿ ಕೆಡ್‌ಕಟ್ಟ್
 ಆಟ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ರೆ ಪಾಟ್ ಪಾಡಿಯೋಂತು

ಚಿರಿಯ ರಾಗತ್ತೆ ಸ್ವರತ್ತಲ್

(ತೂಗು ತೊಟ್ಟಿಲನು ತೂಗು ತೊಟ್ಟಿಲನು

ನಮ್ಮ ಜಾಣ ಮರಿ ಮಲಗಲಿ

ತೂಗು ತೊಟ್ಟಿಲನು ಲಾಲಿ ಹೇಳುತಲಿ

ಸಣ್ಣ ರಾಗದ ದನಿಯಲಿ)

ಊಡೆ ಕಿಡಾವುರೆ ಅದ್‌ಕ್ ಅರ್ಥ ಆವುರೆ ಮೊಗ ಭಾವತ್ತಲ್ “ಜಾಣಮರಿ” ಚೆಂತ್ ಪುಗಲಿಯೋಂತು ಒರಕ್ ಬಾಟ್‌ರೆ ಸೌತು ಮೋಡಿ. ಭಾವ ಮೋಡಿ ಊಡೆ ಉಂಡು. ಚಿರಿಯ ರಾಗತ್ತಲ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಪಾಡೊಂಬೊ ಪಾಡಿ ಆಟೊಂಬೊ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಚುತ್ತೇ ಕೆಟ್ಟಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತುಲ್ಲೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಗೆಂಟೆಜಲೆ ಜಾಲರಿಜ ಆಡಿಯೋಂತು ಚಿರಿಯ ಸೌತಾಕಿತ್ತ ಕೊಸಿ ಕೊಡ್‌ಕಟ್ಟ್, ಅದ್ ರಹಾತ್‌ಲ್ ವರಜಟ್ಟ್, ಚೆಲ್‌ಡೆ ಅಪರೂಪತ್ತೆ ಭಾವ ಕಂಡ್ ಬಂಡ್. ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಕವಿಜಲೆ ಪೊಲೆ ಪರಂಪರಾಗತ ಐತ್ ಬಂತುಲ್ಲೆ ಜೋ.. ಜೋ... ಪದಜಲೆ ಇಯಲ್ ಗಲಸಾಮಾರ್ ಕೈ ಬುಟ್ಟಿದ್‌ರುಂ ಹಯಾಲಾಕೊಗಾವುರು. ಊಡೆ ದೈವಿಕ ಭಾವ ಎದುಂ ಇಲ್ಲೆ. ಕಿಡಾವು ದೇವರ್ ಅಲ್ಲ. ಊಡೆ ಇಕ್ಕರೆ ಉಮ್ಮಗ್ ಕಿಡಾವುರೆ ಮೇಲ್ ಉಲ್ಲೆದಾಯೆ ಕಿರ್‌ಫ. ಪಳಕಳ ಇಯಲೆ ಒರು ತಾರಾಟ್ ಜೋಗುಲತ್ತೆ ಕೊರಿಯ ಜಾಲ್‌ಜ ಇಜನುಂಡು.

ಅರ್‌ಗಿ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಮುತ್ತಿತ್ತ ನೆತ್ತಿರೆ ಮುಡಿರೆ ಪೂಇತ್ತೆ

ಮಡಿರೆ ಎಡ್‌ಕ್‌ಲ್ ಮೊಲೆಪಾಲ್ ಕುಡಿಪಾಟಿತ್

ಮತ್ತಂಡೆ ಕೆಡಿಕೆರೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಉಲ್‌ಗ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತೆ

ಆಟ್‌ರೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತೆ ಪಯ್‌ಕರೆದ್‌ರೆ ಪಯ್‌ಬಾಟಿ | ಜೋ ಜೋ |

(ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಮುದ್ದಿಸಿ ಕುರುಳ ನೇವರಿಸಿ

ಮಡಿಲಿನ ಮರೆಯಲಿ ಮೊಲೆ ಹಾಲನುಣಿಸಿ

ಮತ್ತನೆ ಹಾಸಿನ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿರಿಸಿ

ತೂಗುವೆ ಬೆಚ್ಚನೆ ಹೊದಿಕೆಯ ಹೊದಿಸಿ | ಜೋ ಜೋ |)

ಪಳಕಳ ಜೋಗುಲತ್ತಲ್ ಕಿಡಾವುರೆ ಮಾನಸಿಕ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯತ್ತೆಗೈತ್ ಅದರೆ ಅಗತ್ಯತ್ತೆ ಒರುಸಾತ್‌ಗ್ ಪೂರೈಸಿತ್ತೆ ಚಂದ ವರ್‌ಕ್ ಬರ್‌ಪಾಟ್‌ರೆ

ಉಮ್ಮೆ ಕಾಂಡಾಲ್. ದೇವರ್‌ಗ್ ತಲೆ ತಾತ್, ಗುಣಶಾಲಿಯಾವು, ಪಡಿಪುಕಾರ ಆವು. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಆವು, ರಾಯತ್ತೆ ಕೀರ್ತಿರೆ ಬೆಲ್‌ಚಾಕ್ “ನಿನ್ನಯ ಬಾಳುವೆ ಬೆಳಗಲಿ ಮುಂದೆ” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಹಾರೈಕೆಲ್ ಅಕೇರಿಯಾವುರು. ಊಡೆಂ ಕಿಡಾವು ದೇವರಲ್ಲ.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೊಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವಿತರೈತ್ ಎಲ್‌ದೊಗು ತೊಡ್‌ಜೆಯೆ ಕವಿಜ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಪಿನ್ನೆ ಪಳಕಳ ಸೀತಾರಾಮ ಭಟ್ಟ ಇಯಲ್, ಮೇಲ್ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಕಿಯೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಜೋಗುಲತ್ತೆ, ವಿಚಾರತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಭಾಗಮಾ... ಎಂದಾ? ಚೆಂತ್ ಇನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಇಜಲೆ ತಾರಾಟ್ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಎಚ್ಚೊಂ ಕಿಡಾವು ದೇವರೆ ರೂಪತ್ತೆ ಧರಿಸಾಂತೆ ಲೌಕಿಕ ನೆಲೆಲೆ ಇನ್ನೆಕೊಂಡುತ್ತು ಮನಶ್ಚಾಸ್ತ್ರ ತಳಹದಿರೆ ಮೇಲ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಿಸ ಕಿಡಾವ್ಯತ್ ಮಹತ್ತರೆ ಪಡೆಯಿರೆದ್ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಕವಿಮಾರೆದರೆ ಕಾಂಟಿ ಭಿನ್ನ ಐತುಲ್ಲೆ ಅಂಶಜ, ಕಿಡಾವು ಮನಿಸರೂಪಿ, ಮಾನವೀಯ ಗುಣಜಲೆ ಬೆಲೆಯಿ ಪಾಟಿತ್ ಬೆಲೆಯೊನು ಚೆಲ್‌ಡೆ ಉಲ್ಲದನಿ ಇಯಲೆ ತಾರಾಟ್ ಪಾಟ್‌ಲುಂ, (ಜೋಗುಲ ಪಾಟ್) ಮಕ್ಕಲೆ ಕತೆ ಕವನಜಲ್ಲುಂ ಕೇಟ್ ಬಂಡ್.

ಮಕ್ಕಲೆ ಕವನಜ ಪಿನ್ನೆ ಕವಿತೆಜ

೧. ದುನಿಯಾವುರೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಸೆಜಲೆ ಪೊಲೆ ಕನ್ನಡತ್ತಲುಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕಲಾ ಶಿಲ್ಪ ಲಿಖಿತ ರೂಪತ್ತೆ ಕೊಮಂಡೆದ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೊಲು ಇನ್ನೆದ್ ಮೌಖಿಕ ದೇಸಿ ಬೋಲು ರೂಪತ್ತಲ್. ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ಮಕ್ಕಗೈತ್ ಆಕಿಯೆದಾಯೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಲಯಬದ್ಧ ಐತುಲ್ಲೆ ತಾರಾಟ್ ಪಾಟ್‌ಜ, ಲಾಲಿ ಪದಜ, ರಮಿಸರೆ ಪಾಟ್‌ಜ, ಕಲಿಕರೆ ಪಾಟ್‌ಜ, ಎನ್ನರೆ ಪಾಟ್‌ಜ, ಕತೆಜ, ಎದುರು ಮಸಲೆಜ, ಇಜಂತೆದೆಲ್ಲ ನಿದರ್ಶನ ಐತ್ ಕಾಂಡ್.
೨. ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಐತುಲ್ಲೆ ಎದ್ದಿತ್ತುಲ್ಲೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಜಲೆ ತಿರ್ಚೆಂಗೆ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಆದ್ಯತೆಲಿನ್ನೆ ಕಿಟ್ಪರೆ ಬೂಕುಜ ಪೂರ್ವತ್ತೆ ಪಲೆ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ‘ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ’ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಡುಕನ್ನಡತ್ತೆ ಶಿಷ್ಪ ಕಾವ್ಯತ್ತಲ್ ಅಣ್ಣಾಣ್ಣಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಪಾಟ್‌ಜಲೆ ಜನಪದ ಜಾಡ್‌ಜಲುಂ ಸಂಶೋಧಕಮಾರ್ ಗುರುತಿಸಾರಾರ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದರೆ ಬುಟ್ಟಿಂಗೆ “ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ” ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಐತುಲ್ಲೆ ವಿಭಾಗ ಇಲ್ಲಾಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಮೂರ್ತಿ ಶಿಲ್ಪ... ಇಜನೆ ಏದೇ ಲಲಿತ ಕಲೆರೆ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಹಯಾಲಾಕಿಯೆಂಗುಂ ಮನ್‌ಸಾಲಾವುರು. ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಅನುಕರಣೆರೆ ಮೂಲಕ ಪಡ್‌ಚೋಂತು ಹಿರಿಯಜಲೆ ದುನಿಯಾವುರೆ ಅನುಭವತ್ತೆ ನಜಲ್‌ದಾಕಿತ್ತ ಎಡ್‌ತ್‌ತ್ತ್ ಬೆಲಿಯಜಲೆ ದುನಿಯಾವುಗೇ ಅಜಂ ಕೂಡುರಜ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದಾರೆ ಪೆರ್‌ಗಲುಲ್ಲೆ ಕಾರಣ ಐತಿಕ್ಕು.

೨. ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಕಾಲತ್ತವ್‌ಡೆಗ್ ಮೊಗ ತಿರ್‌ಚೆಂಗ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲ್ಪನೆ ಪೊರ್‌ನ್‌ರೆ ಪೊರ್ರಾಯತ್ತಜಲೆ ಸಂಪರ್ಕತ್ತ್‌ಲ್, ಪ್ರಭಾವತ್ತ್‌ಲ್ಯತ್. ಅದುಂ ೧೫೦ ವರ್‌ಸತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲೂಂತು ಪಿಡಿಯಾವುರು. ೧೭ನೇ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಯುರೋಪ್‌ರೆ “ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿರೆ ಪರಿಣಾಮತ್‌ಲ್ಯತ್ ಪೆನಿಜ ಸನ ಕಾರ್ಖಾನೆಲ್ ನೈಕೊಗು ತೊಡ್‌ಜ್‌ಯಪ್ಪ ಶಿಶುಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರ ಮಕ್ಕಲೆ ಬಲ್‌ತಾರೆ ಅಗ ಉಂಡ್ಯತ್. ಮಕ್ಕಲೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಕೊಗು ಚೆರಿಯೆ ಚೆರಿಯೆ ಶಿಶು ಪ್ರಾಸಜಂ ಉಂಡ್ಯತ್. ‘ಉಟಜಡಿಜಿಟಿ ಖರಟಿಂ’, ‘ಓರಣ್‌ಜಡಿ ಉರಣ್‌ಜಿ’, ‘ಓಣ್‌ಡಿಜಿಡಿಡಿ ಖಿಡಿಜಿ’ ಇಜಂತೆ ಪೇರ್‌ಲೆಲ್ಲ ಪೇರ್ ಪೋಯೆ ಇದ್ ಭಾರತತ್ತ್‌ಗ್ ಕಾಲ್‌ಬೆಚ್ಚೆದ್ ೧೯ನೇ ಶತಮಾನತ್ತೆ ನಡು ಭಾಗತ್ತ್‌ಲ್.

೪. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ರೆ ನೇರ ಆಡಳಿತ ತೊಡಜ್‌ಯೆ ಪಿನ್ನೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ೧೮೫೭ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಇಂಗ್‌ಲೀಸ್ ಪಡಿಪು ತೊಡಜ್‌ಯೆ ಸಬೊಲು ಯುರೋಪ್ ಚಿಂತನೆಜಲೆ ಭಾರತೀಯರಜ ತೆರಿಯುಂಪೋಲೆ ಐತ್. ೧೮೭೦ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ೧೯೨೦ ರವ್‌ಡೆತೋಲು ನವೋದಯ ಪೂರ್ವ ಅಲ್ಲಾಮಾರೆ ನವೋದಯ ಸುರೂತೆ ಹಂತತ್‌ಲ್ ಇಂಗ್‌ಲೀಸ್ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತತ್ತೆ ಕನ್ನಡತ್ತ್‌ಗ್ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯ ಬರಾಬರಿ ನಡ್‌ನ್‌ತ್ತ್. “ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ” ಕಂಡ್ ಬನ್ಸರೆ ಅಪ್ಪಮೇ. ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಲೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಛಂದೋ ಪರಂಪರೆರ ಬುಡೊಗಾವಾಮಾರೆ ಪುದಿಯೆದ್‌ಕ್ ಪತ್ತೊಗುಂ ಆವಾಮಾರೆ ಹಿರಿಯ ಕವಿಮಾರ್ ಅನುವಾದಿಸಿಯೆ ಉಂಡಾಕಿಯೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಕವನಜ ಮಕ್ಕಲೆ ಪಾಟೆಲ್‌ತ್‌ಜ ಮಕ್ಕಲೆ ಬಾವ ಪ್ರಪಂಚತೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್ ಭಾಷಾ ಪ್ರಪಂಚತ್ತ್‌ಗುಂ ಎಕ್ಕರೆ ಪೊಲೆ ಇಲ್ಲಾಂತ್.

೫. ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯಜ ಸರಳಮಾಯೆದ್ ಮಕ್ಕಲ್‌ದೇ ಆಯೆದ್ ಪಂಚೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್ಯೆಲ್. ಇಯಲ್ ದ್ವಿಪದಿ ರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆ

“ಆಡಿನಾ ಮರಿ. ಆಡ ಬಾರಲೆ! ಓಡ ಬೇಡಲೆ, ನೋಡಿ ನನ್ನನು! ಚೆಲ್ಡೆ ಆರ್ ಪಾದಜಲೆ ಶಿಶು ಪ್ರಾಸತ್ವಲ್, ಜಂಡ್ ಕಾಲ್‌ಜಲೆ ಕಿಡಾವು ನಾಲ್ ಕಾಲ್‌ಜಲೆ ಆಡರೆ ಕುಟ್ಟರೆ ಕುಡುಗು, ಕಡಲೆ, ಅರಲಿಯಲೆ, ಚೆಕ್ಕರೆಲೆ, ಕಲ್‌ಕಿ ತಿನ್ನೊಗು ತಂಡೆ ಚೆಲ್ಡೆ ಆಸೆ ಕಾಟಿಯೋಂತು ಕಲಿಕೊಗು ಬಿಲಿಕ್‌ರ್. ಊಡ್‌ತೆ ಆಡರೆ ಕುಟ್ಟಿ ಕಿಡಾವುರೆದೇ ಮುದ್ದು ಬೊಂಬೆ.

೬ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ “ಸಂಜೆಯ ಹಾಡು” ಪೋಲ್‌ಮನಾತೆ ಅಕೇರಿರೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತತೊಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವುರೆ ಭೂಮಿಗ್ ಕಂದೀಲು ಬೆಲ್‌ಕ್ ಪಿಡ್‌ಚೋಂತು ಅಸರೆ ನ್ಯಾರ ಕಿಡಾವು ತಂಡೆ ಪೋಲ್‌ಮನ ಎಲ್ಲ ಕಾತೆ ಸೃಷ್ಟಾವುಗು ಶುಕ್ ಆಕೊನು ಚೆಂತ್ ತೊಡ್‌ಚೆತ್ ಸಲ್‌ಸ್ವಭಾವ ಸಜ್ಜನಿಕೆಲ್ ನೇರ್ ಮಾರ್ಗತ್ತ್‌ಲ್ ಸಂಪತ್ತರೆ ಎಡ್‌ಕೊನು ಚೆಲ್ಡೆ ನೀತಿರೆ ಚೆಲ್ಡ್. ಅಕೇರಿಗ್ “ಈ ಬಡ ಕೂಸನು ಸಲಹೋ ಮುಕುಂದಾ” ಚೆಂತ್ ದುವಾರ್‌ಕ್‌ರಾರ್.

೭ ಇಯಲೆ “ಎಂಟು ಬೇಡರು” ಚೆಲ್ಡೆದ್ ಸೋಮಾರಿತನ, ಕುಡ್‌ಚಲ, ಕೊಲೆಗಡುಕಮಾರೆ ಸಹವಾಸ, ನಂಜಿ, ಮಚ್ಚರ, ಡೋಂಗಿ ಇಜಂತೆ ಬೆಡ್‌ಕತರ ದೋಷಪೂರ್ಣ ಮಾರೆ ಅಂಬುಜಲೆ ಗುರಿಬುಟ್ಟ್‌ತ್ ಅಡಿಕರ್ ಎಟ್ಚೆ ಬೇಡ ರಜಲ್‌ದಲ್ ದೂರ ಇಕ್ಚೆಂತ್ ಕಿಡಾವುರೆ ಯಸಾರ್‌ತಾಕ್‌ರೆ ಕವನ, ಇಯಲೆ ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಯತ್ನ “ಇಡು ಭಕ್ತಿ ನಡೆ ಮುಂದೆ” ಪಿನ್ನೆ “ಉದ್ಯಮ” ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಕವನಜ ಪಡ್‌ಚೋಂಡೊಟ್ಟ ಭಕ್ತಿಲ್, ಮನಸ್‌ರೆ ನಲ್ಲೆ ನಮುಂತುಲು ಸ್ಥಿರ ಆಕಿತ್ತ್ ಸೋತೆಂಗುಂ ಪೇಡಿಕಾಮಾರ್ ಮರ್‌ಇಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕ್; ಬೆಚ್ಚ ಆಯಪ್ಪಮೇ ಇರಾಂಬುಗ್ ಅಡಿ, ನೆಲೆಕ್ ಎತ್ತಿತ್ತ್ ಗುರಿಕ್ ಎತ್ತ್ ಚೆಂತ್ ಹುರಿದುಂಬಿಸರೆ ಮುದುತಚ್ಚೆರೆ ಕವನ.

೮. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ‘ಹೊಗೆಯ ಗಾಡಿ’ ಚೆಲ್ಡೆ ಚೌಪದಿ ಕವನಜ ಎರ್‌ದಾರೆ ಕಲ್‌ತ್‌ಲ್ ನೊಗ ಕೆಟ್ಟರೆದ್ ಕುದುರೆಡೆ ಗಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಕ್ಕರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಕಷ್ಟ ಇಪ್ಪ ಇಲ್ಲೆ. ಪಯಕ ತನ್ನ ಸೆಕೆ ಬನ್ನೊ ಬನ್ನೊಂತು ಪೊಗೆರೆ ಗಾಡಿ ಕಾತ್‌ರೆಂ ಸೋಪಾಟಿಯೋಂತು ಪಟ್ಟಿರೆ ಮೇಲೆ ಅರ್‌ಇೋಂತು ದೂರ ದೂರತ್ತೆಂ ಮೀರಿತ್ತ್ ಪೋಯಿರಾಂತ್ ಚೆನ್ನೋಂತು ಅಪ್ಪ ಬನ್ನೆತ್ತಿಯೆ ದಾಯೆ ರೈಲ್ ಗಾಡಿರೆ ಬರೊವು ಕೂಡೆ ಯಂತ್ರತ್ತೆ ಝಮಾನ್‌ರೆ ಪೊಗೆರೆ ಝಮಾನ್‌ರೆ ಮುನ್ನರಿಪ್ಪು ಕಾಟ್‌ರ್. ಚುಕುಬುಕು ರೈಲ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಕನ್ಸಲ್ ಮನಸ್ಸೆಗ್

- ಮನ್‌ಸಾರೆ ಕನ್ನಡ್ಗೆ ಅಜಬು ಪೊಲೆ ಕಾಂಡೆದ್ ಇಂಡ್‌ಗುಂ ಅದರೆ ಪಂದಲ್ ಪೋವಲ್ ಅಜಬೇ. ಈ ಕವನಜ ಯುರೋಪ್‌ಲಾಯೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಭಾರತತ್ವಗುಂ ಬಂತೆತ್ತಿತ್‌ಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಸುಳಿವುರೆಂ ತಂಡ್.
೯. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕವನಜಲೆ ಪ್ರಾಸ, ಲಯ, ನಾದ, ಎಜಂತಜಲುಂ ಸಮ್ಮೋಹನ ಆಕರೆ ಪೊಲ್‌ತೆದ್, ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಪ್ರಾಸ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಕವನ ರಚನೆ ಆಕರೆದ್ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಆಯೆಂಗಾ ತಾನ್ ಕನ್ನಡತ್ವಲ್ ಸುರೂಕು ಪ್ರಾಸ ಬುಟ್ಟುತ್ತು. ಕವನ ಎಲ್‌ದಿಯಪ್ಪ ಮಾತಾರ ಚಮ್ಮೆ ಕೊಸಿ ಪಟ್ಟೆತ್ತ್, ಚೆಂತ್ ಅಯಲೆ ಶಿಷ್ಯ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಇಯಲ್ ತಂಡೆ ಲೇಖನತ್ವಲ್ ಚೊನ್ನರು.
೧೦. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ “ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿಯಾಟ”ತ್ವ್‌ಗ್ ಮನಸ್ ಸೋಲಾತ್ತಜ ಇಲ್ಲೆ. ಇಯಲೆ ಎಲ್‌ದಿಯ “ನಾಗರ ಹಾವು” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕವನ ಕೇಟಿಂಗ್ ಉಚ್ಚಿಯೇ ಜಡೆ ಆಡ್‌ಬಾಟು. ಇದಾರೆ ಭಂದಸ್ಸರೆ ಮೂಲತ್ವುಲ್ಲೆ ಪ್ರಭಾವೀ ಅಂಶ ಐತುಲ್ಲೆ ಲಯತ್ವ್‌ಗ್ ಗೇಯತ್ವ್‌ಗ್ ಮನಸ್ ಕೊಡ್‌ಕಾತ್ತಜಯಿಲ್ಲೆ. ಇದ್ ಬ್ರಿಟಿಷಮಾರೆ ಭಾರತ ಬುಟ್ಟು ಪರ್‌ತ್ ಪೋರು ಚೆಲ್‌ಡೆದಾರೆ ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಕವನ ಚೆಂತುಲ್ಲೆ ಚರ್ಚೆಯುಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯತ್ವುಲುಂಡು.
೧೧. ಸಂಶೋಧನೆಲ್ ಅಕರ ಸಂಗ್ರಹ ಪಿನ್ನೆ ಅಧ್ಯಯನತ್ವಲ್ ಬ್ರಿಟಿಷಮಾರ್‌ಗಿನ್ನೆ ಶಿಸ್ತು ಬದ್ಧತೆರೆ ಬಿಸಯತ್ವಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಗ್ ಗೌರವ ಇನ್ನೆಂಗುಂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಪತ್ಯತ್ತೆ ಬಿಸಯ ಅಯಲ್‌ಗುಲ್ಲೆ ಅಸಮಾಧಾನತ್ತೆ ಅಯಲ್ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಯೆ ಸಬೊಲು ಎದುರೆದುರು ಚೊಲ್ಲೆಗಾವಾಮಾರೆ ಅದಾರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಐತ್ ಅಯಲೆ ಎಲ್‌ತಜಲ್ಲ್ ಕಾಟಿರ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ಅಯಲೆ “ತೂಕಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆಯದೇಕೆ ಕುಳಿತಿಹೆ ಗೆಳೆಯ? ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪಾಟೀ ಸಾಯಿದ್. ಇಯಲ್ ಗೋಖಲೆ, ತಿಲಕ್ ಮರ್‌ಚಪ್ಪ ಕೊರಿಯ ಪಾಟ್‌ಜಲೆಂ ಎಲ್‌ದಿರ್‌ಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡ್ ವಿ.ಸಿ. ಇಯಲ್.
೧೨. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಅಯಲೆ ಕವನತ್ತೆ ಮೂಲಕ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಗ್ ಒರು ಪುದಿಯೆ ತೆದುರೆ ಕಾಟ ಕೊಡ್ತುರು. ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಮಾರ್‌ಗ್ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಆಯೆ ಪಠ್ಯಜಲೆ ರೂಪಿಸಿರ್. ತ್ರಿಪದಿ, ಚೌಪದಿ, ಗೋವಿನ ಕಥೆ ದಾಟಿಲ್ ಇಯಲೆ ಕವನಜ ಉಂಡಾಯೆದ್ ಹಯಾಲಾಕೊಗಾವುರು.

೧೩. ೧೯೦೨ಲ್ ಸುವಾಸಿನಿ ಪೇಪರ್‌ಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ “ಕಬ್ಬಿಣನ ಬುದ್ಧಿವಾದ” ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕಥನ ಮಾದರಿರೆ ಕವನ ಪ್ರಕಟ ಐತ್. ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ ಇಯಲ್ ಇಂಗ್‌ಲೀಸ್ ಪಾಟೆಲ್‌ಲ್ ಅನುವಾದ ಆಕೆ ಕಥನ ಕವನಜಲೆ ತಂಡೆದ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೋಲೇ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ “ನಾಗಣ್ಣನ ಕನ್ನಡಕ” ಜೇಡನೂ ನೋಳವೂ” (೧೯೧೨ಲ್ ಆದ್ಯತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಪಾಟ್ ಬೂಕುಲು) “ಕಡೆಕಂಜಿ” ಡೊಂಬರ ಚೆನ್ನೆ (೧೯೧೯ರೆ ಜಂಡಾಮತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಪಾಠಬೂಕುಲು) ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್. ಇದ್ ಇಂಗ್‌ಲೀಸ್ ಕಥನ ಮಾದರಿಜ ಆಯಿರ್. ಈ ಕವನತ್‌ಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ಲ್ ಕಥನ ಕವನಜಲೆ ಆದ್ಯತ್ತೆಲ್ ಚೆಂತುಲ್ಲೆ ಪೇರ್ ಕಿಟ್ಟಿಯುಲ್ ‘ಕಬ್ಬಿಣದ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಕವನತ್‌ಲೆ’.

೧೪. ಎಲೆಲೆ ಕಬ್ಬುನ ೧ ನೀನ್ ನಿಂಡೆ ಬೆಡ್‌ಕ್ ಕೈಲ್ ನಂಡೆ ತೊಟ್ಟುತ್ತು ನಂಡೆ ಮೇಲ್‌ರೆ ಬೆಡ್‌ಕಾಕೆ ಎಂದಿಗ್ ಇಂಡ್? ಕಲಿಯುಗತ್ತೆ ಪೊಲೆಯ ಸತ್ಕುಲದ್ವಿಜರೆ ತೊಟ್ಟುತ್ತು ಖಲನೆ! ತೊಟ್ಟುರೆಂದಿಗ್ ನಂಡೆ ಮುಟ್ಟ ಬಂತಾ? ಚೆಂತ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಸಾಲ್‌ಜ ಜಾತಿ ಅಸಮಾನತೆರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆರೆ ಪಿಡುಗುರೆ ಮೇಲ್ ಬೆಲ್‌ಚ ಪಾರ್‌ಬಾಟ್‌ರ್.

(ಎಲೆಲೆ! ಕಬ್ಬುನ ೧ ನೀನು ಮಲಿನ ಹಸ್ತದಿ ತುಡುಕಿ ಪೊಲೆಗೈದು ದೇತಕೆನ್ನಯ ಮೈಯನಿಂದು? ಕಲಿಯುಗದ ಪೊಲೆಯ ಸತ್ಕುಲದ್ವಿಜನ ಸೋಕುವೊಲ್ ಖಲನೆ! ಮುಟ್ಟಿದುದೇತಕೆನ್ನೆಡೆಗೆ ಬಂದು?)

೧೫. ಬಂಗಾರ್ ತಂಡೆ ‘ಸುವರ್ಣ’ ಚೆಂತ ಇರ್‌ಂಬುರೆ ‘ಕಾಕವರ್ಣ’ ಚೆಂತ ಬಿಲಿಕ್‌ರ್. ಇದ್ ಜಂಡರೆ ನಡುತೆ ವಾದ ವಿವಾದ, ಪಲ್‌ಕ್ ಪಲ್‌ಕ ಕನಕದಾಸರೆ ‘ರಾಮಧ್ಯಾನ ಚರಿತೆರೆ ನೆನ್‌ಪಾಕ್‌ರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ಪಂಥ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ್ ಬಂಗಾರ್ ದುನಿಯಾವುರೆ ಕಾನಾಮಾರಾವುರು. ಬಂಗಾರ್ ಇಲ್ಲಂತಾಂಬೊ ಸುರು ಸುರು ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಬೇಜಾರಾಕೆಂಗುಂ ಪಿನ್ನೆ ಪಿನ್ನೆ ಮರ್‌ನ್‌ತ್ ಚಂದತ್‌ಲಿಕ್ಕರಾರ್. ಇರ್‌ಂಬು ಕಾನಾಮಾರಾಯಪ್ಪ ನಾಲ್‌ತೆ ನಾಲ್‌ಗುಂ ಮೌತು ಚೈಪಯ್ತ್ ಎಲ್ಲ ದುನ್ಯಾವುರೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ “ಚೆಂತ ಚೆನ್ನೊಂಟು ಅದರೆ ಅಗತ್ಯತ್ತೆ ಸಾರ್‌ಡಾರ್. ಇರ್‌ಂಬು ಊಡೆ ನೈಕೆರೆ ವರ್ಗತ್ತೆ ಪ್ರತಿಮೆ.

೧೬. ಇಯಲೆ 'ಹೊಲೆಯನ ಹಾಡು' ಕವನ ಇನ್ನಂಕ್, ಮೇಲ್ ಜಾತಿರಂಕ್, ಅಧಿಕಾರಿಮಾರ್ಗ್, ದಲಿತ ಒರ್ತ ಮಾನವೀಯತೆರೆ ನೆಲೆಲ್ ಎಸರ್ ತಾವೊನೂಂತುಂ ಇನ್ನಲ್ಲೆಂಗ್ ಪಾಡ ಪಡಿಕ್‌ವಾರ್ ಚಿಂತ್. ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆಕರೆ 'ಎಚ್ಚರಿಗೀತೆ' ಇನಿ ಪೊರ್ಕರೆ 'ದಲಿತ ಪಿನ್ನೆ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ' ಮೂಲ ಸನ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಪ್ರತಿಭಟನಾತ್ಮಕ ಮಾಯೆ ಈ ಕವನತ್ವಾಲುಂಡುತ್ತು ಆವುರು. ಎಲ್ಲ ಕವನಜ, ಕತೆಜ ಸುಖತ್ವಾಲೇ ತೀರೊನು ಚೆಲ್‌ಡೆ ಉದ್ದೇಶ ಇನ್ನೆ ಕಾಲತ್ತ್ಲ್ ಇಯಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆ 'ಅಣ್ಣಿನ ವಿಲಾಪ' ಕವನ ಸನ ಪಾಟ್‌ರೆ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತ್ಲ್ ಅದರೆದೇ ಆಯೆ ಭಿನ್ನ ಮಾಯೆ ಅಸ್ತಿತ್ವತ್ತೆ ಪಡ್‌ಇಗೊಂಡ್. ದುರಂತತ್ತೆ ಮೂಲಕ ಐತ್ ನೀತಿ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕವನಜಗ್ ನಾಂದಿ ಆಯಿರ್.

೧೭. ಕೊಡಗರೆ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜೀವನ ಪಿರಾಸ, ಜೀವನಕ್ರಮತ್ತೆ ವೈಭವತ್ತ್ಲ್ ಪ್ರಭಾವಿತ ರಾಯೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ 'ಕವಿ ಶಿಷ್ಯ' ಕಾವ್ಯನಾಮತ್ತ್ಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆ "ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡು" ಅದರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸತ್ವತ್ವಲ್ಯತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಐತ್ ಕೊಡಗರೆ ನಾಡಗೀತೆ ಆಯೆದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಹೆಮ್ಮೆ.

೧೮. 'ಬಾ ನೊಳವೆ, ಬಾ ನೊಳವೆ, ಬಾ ನಂಡೆ ಔತುಗು' ಚಿಂತ್ ತೊಡಜರೆ ಬನ್ನಾತೆಂ ಪಿನ್ನೆ ನೊಳವೊ ಕವನತ್ತ್ಲ್ ನಂಡೆ ಔತುಗು ಬಂತ್ ಉಂಡುತ್ತು' ಎಲ್‌ತ್ ಕೆಡಿಕೆಲ್ ವರ್ಚಿತ್ತ್ ಪೋ ಚಿಂತ್ ನೊಳತ್ತೆ ಬನ್ನಾತೆ ಬಿಲಿಕರ್. ನಿಂಡುಟ್ಟ ಉಂಡವ್‌ನು ಪಿನ್ನೆ ಚೈಕೊಗುಂಡೆ? ಪಿನ್ನೆ ಎನಿಕೊಗುಂಡಾ? ಚಿಂತ್ ಬೆಲಿಯಜಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಪಲ್‌ಕತ್ತೆ ನೆನ್‌ಪಾಕಿಯೋಂತು ಬಂಡಿಲ್ಲೆಂತ್ ಚಿಂತ್ ನಿರಾಕರಣೆ ಆಕರೆ ನೊಳ (ಇರ್‌ಟಿ) ಕ್ರಮೇಣ ಅದರೆ ಪುಗರಾಟೆಗ್ ಮನ್‌ಸ್ ಸೋತುತ್ತು ಮದಿಮರ್‌ನ್‌ತ್ತ್ ಅದಕ್ ಬಲಿಯಾವುರು. ಈ ಮೂಲಕ ಇದಾಲ್ಯೆತ್ ಮಕ್ಕಗ್ ಪುಗಲ್‌ಚತ್ತ್‌ಗ್ ಮಂಗ ಆವೊಗು ತೀರಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ ನೀತಿರೆ ಪಡಿಪಾಟ್‌ರ್.

೧೯. ಕಡೆ ಕಂಜಿ ಕವನತ್ತೆ ಕಡೆ ಕಂಜಿ (ಅಕೇರಿರೆ ಕಡ್‌ಚಿ) ತುಲುಲ್ ಚೆಲ್‌ಡೆ. ಅಕೇರಿರೆ ಕೊಂಡಾಟತ್ತೆ ಕಿಡಾವುಗು ಕಡೆ ಕಂಜಿ ಚಿಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಇಪ್ಪಂ ತುಳುನಾಡಲ್ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಕಂಡ್ ಬಂಡ್. ಈ ಕವನ ಪೈರೆ ಕತೆ ಪೊಲೆ "ಧರಣಿ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ" ಚಿಂತ್ ತೊಡಜರ್. ಚೌಟರಸ ಚಂದ್ರನಾಥಗ್ ಬಿರಮ ಸೆಟ್ಟಿ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕತೆಯಿದ್. ತಾನ್ ಎಡ್‌ತೋ ಬಂತ್ ಬಲ್‌ತಿಯೆ ಕಡ್‌ಚಿಲ್ ಅದ್ವೈಷ್ ಮಿಲಾಯಿಸಿಯೆಂಗುಂ (ಯಾರಾಯೆಂಗುಂ)

ಕುಡಿಕೆರೆ ಬುದ್ಧಿಲ್ಯತ್ ಎಲ್ಲತ್ತಂ ಕಲಇಗೋಂತು ನಿರ್ಗತಿಕ ಆಯವ್‌ಂಡೆ ಕತೆಯಿದ್.

೨೦. ಇಯಲೆ 'ಡೊಂಬರ ಚೆನ್ನೆ' ಅಪೂರ್ವಮಾಯೆ ರೂಪಕ ಉಪಮೆಲ್ಯೆಟ್ ಕೂಡಿಯೆ ಕಾವ್ಯ ನಂದಾವರತ್ತೆ ಬಂಗರಸರೆ ಅಬ್ಬರೆ ಯಲವ್‌ಳು ಸುನಂದೆ ಡೊಂಬ ಒರ್ತರೆ ಕಲಿಕ್ ಮನಸ್ ಸೋತುತು ತಂಡೆ ಒರು ವರಸತ್ತೆ ಕಿಡಾವು ರತ್ನಾವತಿರೊಟ್ಟಿಗೆ ಓಡಿ ಪೋಂಡಾಲ್. ಇರಿಯೊವ್ ವರಸತ್ತಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಇದೇ ಡೊಂಬರಾಟತ್ತವನು ಡೊಂಬರಾಟ ಕಲ್‌ಚೋಂತು ಬಲ್‌ತಿಯೆ ಮೋಲೊಟ್ಟಿಗೆ ನಂದಾವರತ್ತಾಗ್ ಬಂಡ. ಅವುಲಾಯೆಂಗಾ ಕ್ಯಾ ಬುಡಾತೆ ಚಿರಿಯ ಬಲ್ಲಿರೆ ಚಂದತ್ತೆ ಪೆನ್ನೆ ಮನ್ನಲ್ ಕಲಿಕ್‌ರೆ ಬೆಣ್ಣೆರೆ ಪೊಲ್‌ತವಲು. ರಾಜ ಮನೆತನತ್ತೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಆಯೆಂಗುಂ ಡೊಂಬರೆ ಮೋಲ್ಯತ್ ಮನ್ನಲ್ ಕಲಿಕೊನಾಯೆ ಗತಿಗೇಡ್ ಅವಲುಗು. ಮನ್ನಲ್ ಕಲ್‌ಚೆಂಗುಂ ಅವಲು ಬೆಣ್ಣೆ ಬೆಣ್ಣೆಮೇ ಅಜಂತೆ ರಾಜಲಕ್ಷಣ ಅವಲೆದ್. ಇನಿ ಅವಲೆ ಡೊಂಬರಾಟ ಅಂತೂ ಅಪೂರ್ವ ಆಯೆದ್.

೨೧. ಎಡ್‌ತ್‌ತ್ ಬಲ್ಲಿಗ್ ಪಾರಿ ತುಲ್ಲಿಯಾಲ್, ತುಲ್ಲುರೆ ಕುಳ್ಳಿ ಚೆಡಿಲ್ ಪೊಲೆ ಮೇಲ್ ಕೈರೆ ಪೀಂಚ್ ಬಾಟಿಯೋಂತು ಉಬ್ಬರೆ ಪೊಲೆ ನೂಂಡಾಲ್ ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಮುದುಲ್ ಕೆಡನೆಪೊಲೆ ನೂಂಡಾಲ್ ಕೈ ಕಾಲ್‌ಡೆ ನೇಕಿತ್ತ ಮಿನ್ನಿಯಾಲ್. ಮಲೆರೆ ಬಿಲ್ಲರೆ ಪೊಲೆ, ಸ್ಥಾಣುರೆ ಇಾರ್ ಪೊಲೆ ಮಾದತ್ತತ್ತರೆ ಚಂದತ್ತಲ್ ಕಲ್‌ತ್ ಮಾಲಿತ್ತ, ಮುಡಿರೆ ಜಡೆ ಆಡಿತ್ತ, ಎದುರೆ ಮುಡಿ ಪಾರಿಂತ್ ಉರುಂಡೊಂತೆ ಕಾಲ್‌ಬೆರಲ್‌ರೆ ಕಡಲ್ ಮರ್‌ಇನೆ ನೈಇಗಾಲ್ ಮುಡಿರೆ, ಈ ಡೊಂಬತಿ ಕಲ್‌ಚೆದ್ ಎಜನಿಂತ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್. ಕಾತ್ ಕೈಗಿರಿ. ಸುಳಿರೆ ತನ್ನಿರೆ ತಲೆರೆ ಪೂಗರಿ, ಮಿನ್ನಡಿಕೆರೆ ಪೊಲ್‌ತೆ ಕೈರೆ ಐಸಿರೆ.

(ಮಣಿದು ಹಗ್ಗಕೆ ಹಾರಿ ಸಿಡಿಡಳು ಕುಣಿವ ಮರಿಸಿಡಿಲಂತೆಯೇ ಹೆಣೆದು ಮೈಯನು ಹಾವಿನಂತೆಯೇ ಗಣಿಗೆ ಸರಿದಳು ಸರನೆ! ಬಳಿಕ ಬೆನ್ನನು ಕೋದು, ಕೈ ಕಾಲ್ಗಳನು ತೇಲಿಸಿ ಹೊಳೆದಳು. ಮಳೆಯ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಾಗೆ, ಸ್ಥಾಣುವಿನಳೆಯ ಚಂದ್ರನ ಚಂದದಿ ಕೊರಳು ಮಾಲಿತು, ಹೆರಳು ಜೋಲಿತು, ಕುರುಳು ತೇಲಿತು ತರಳೆಯಾ ಉರುಳು ತಲೆ ಕಾಲ್ಬೆರಳ ಕೊನೆಯಲಿ ಮರಳಿ ಹೊಲಿದಳು. ಜಡೆಯನು, ಗಳೆಯ ಡೊಂಬತಿಯಾಟದಾ ಪರಿಗಾಳಿ ಕೈಗಿರಿ ಗಿಟಗಿರಿ.

ಸುಳಿಯ ನೀರಿನ ತಲೆಯ ಹೂಗರಿ, ಸೆಳೆಯ ಮಿಂಚಿನ ತೋಳ್ಳದಿ)

೨೨. ಚೆನ್ನರೆ ಡೊಂಬರೆಕಲಿಕ್ ಪಂಡ್ ಸುವಂದೆ ಸೋತೆ ಕನಿಕೆಮೆ ಚೆನ್ನರೆ ಕಲಿ ಬಂಗರಸರೆ ಮೋಡಿ ಆಕಿತ್ತ್. ಪುಡಿ ಮಿಳ್ಳುಲ್ ಪಾರಿಯೋಂತು ಪಾರಿಯೋಂತು ಬಂತ ಕನ್ನಗ್. ಮುದ್ದು ಗಿಲಿರೈಲ್ ಮಿಳ್ಳುಲ್ ಮನಸ್ ಪಾರಿತ್ತ್ ಬೇಗಮೆ. ಕಿಟ್ಟಿ ಬೂನೆದ್ ಅರಸರೆ ಜಂಡ್ ಕನ್ನಗ್..... ಅವಂಡೆ ಮಜ್ಜೆಲ್ ಕಾಮದೃಷ್ಟಿ ಮಿರ್ಗತನತ್ತೆ ಕಾಟ್ರ್ ಈ ಸಾಲ್. ಅವಂಡೆ ಕನ್ನಗ್ ಚೆನ್ನೆ ಇಪ್ಪ ಡೊಂಬರಜಲೆ ಪೆನ್ನೆ ಕುಳ್ಳೆ; ಡೊಂಬರವನ್‌ಗು. ನಂಡೆ ಮುಟ್ಟ ಕೂಟಿಯೋಂತು ಬಾಂತ ಆಜ್ಜೆ ಆಕರ. ಈ ಅರಸ.. ಮೋಲೆ ಪೇರೆ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಸೂಲೆರೆ ಬೆಡಗರೆ ತುನಿ ಉಡ್‌ಪಾಟ್‌ಲ್ಲೆ? ಪೇರೆ ತಲೆಕ್ ಪಾದರಿ ಮುಗುಳು ಪೂರೆ ಬೆಕ್ಕಲ್ಲೆಂತ... ಚೆಲ್‌ಡಾನ್. ಜಂಡಾಲುಂ ಜೀಯ ಎಡ್‌ಕೊಗು ಪರ್‌ತಾವುರಾರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ತಾನ್ ಮರಿಕರೆದ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೋಲು ಓಲು ಬಂಗರಸರೆ ಅವತುಗು ಸೇರಿಯವಲು ರತ್ನಾವತಿ (ಚೆನ್ನೆ) ಚೆಂತ್ ಮುನ್ನೋಲ್‌ತೆ ಕತರೆ ಚೊಂತು ಡೊಂಬ “ಓಲು ಆರುಂ ತೊಡಾತೆ ಮಲಿನ ಆವಾತೆ ಸುಕನ್ಯೆಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡಾನ್. ರಾಜಾವು ತಂಡೆದೇ ಮಾಮಿರೆ ಮೋಲಾಯೆ ಔಲೆ ಮಜ್ಜೆಲಾ ಆವಲ್ ಕೂಡೆ ಅಕೇರಿ ಸುಖಿತ್‌ಲಾವುರು.

೨೩. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪಲೆ ಕನ್ನಡತ್ತಲ್ ಚಂದತ್ತಲ್ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಆಕ್ಕೊಂತಿಂತ್. ಇದ್‌ಕ್ ಐಲೆ “ಕಮಲ”, ಚಂದ್ರೋದಯ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿ, ಭೀಷ್ಮ ನಿಯಾಣಾ, ಪಿನ್ನೆ ‘ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ರಾಜ್ಯ ವಿಯೋಗ’ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪಲೇ ಶೈಲಿಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯ ಕವನಜ ನಿದರ್ಶನ. ಆಯೆಂಗಾ ಪಲೆ ಕನ್ನಡ ಪಾಟಿಲ್‌ರೆ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆರೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಚಮ್ಮೆ ಗೌರವ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತೇ ಕನ್ನಡಿಗಮಾರ್‌ಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತಲ್ ರಾಜ ಮಾರ್ಗತ್ತೆ ಕಾಂಟಿ ಭಿನಮಾಯೆ ಇಂಗ್‌ಲೀಸ್ ಮಾದರಿಡೆ ಸರಳ ಆಯೆ ಚಂದತ್ತೆ ಪುದಿಯ ಮನ್ನರೆ ತೆದುರೆ ಇಟ್ತ್ ಕೊಡ್‌ಕೊನು ಚೊಂತುಲ್ಲೆ ಉದ್ದೇಶತ್ತಮೇ ಅಯಲ್ ಬೆಚ್ಚಿರ್‌ಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ಅಯಲೆ ಬಾಲಗೀತೆಜ (ಮಕ್ಕಲೆ ಪಾಟ್‌ಜ) ಜೋಗುಲ (ತಾಲರಿಪಾಟ್) ಕಥನ ಕವನಜ, ಶೋಕಗೀತೆಜ (ಬೇಜಾರ್ರೆ ಪಾಟ್) ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿನ್ನೆ ದೇಶಭಕ್ತಿರೆ ಪಾಟ್‌ಜ ಸಾಯಿದ್.

೨೪. ೧೮೯೬ರರೆ ಸತ್ಯ ದೀಪಿಕೆ ಪೇಪರ್‌ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್‌ಂತ್ ಚೊನ್ನೆದಾಯೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ. ಮರಳಿ ತಮ್ಮನ ಕರೆಯಪ್ಪಾ ಕವನತ್ತೆ ಮೂಲ ಫಲಸಿಯಾ

ಹೆಮ್ಮನ್ನಳ O call my brother back to me; ೧೮೯೬ರ ಇದೇ ಪೇಪರ್‌ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ. ಉತ್ತಮ ರಾಜ್ಯ, ಚೆಲ್ಡೆ ಕವನತ್ತೆ ಮೂಲ ಎಫ್. ಹೆಮನ್ಸ್‌ರೆ 'The better Land; ೧೯೧೯ಲ್ ಕನ್ನಡ ಜಂಡನೆ (ಪದ್ಯ) ಪಾಟ್ ಬೂಕುಲು ಪ್ರಕಟ ಆಯೆ. ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಯತ್ನತ್ತೆ ಮೂಲ ವಿಲಿಯಂ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಹಕ್ಸ್‌ನ್‌ರೆ 'Try and Try again; ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿಯಾಟತ್ತೆ ಮೂಲ The frolic of the Wind; ಜೇಡನೂ ನೊಳವೂ ಕಥನ ಕವನತ್ತೆ ಮೂಲ ಮೇರಿ ಹೂವಿಟ್ಟರೆ 'The spider and the fly; ಕಡೆಕಂಜಿ ಕಥನ ಕವನತ್ತೆ ಮೂಲ ವರ್ಡ್ಸ್‌ ವರ್ತ್‌ನ 'The last of the flock'... ಇಜನೆ ಇಯಲೆ ಕೊರಿಯ ಕವನಜಲೆ ಮೂಲತ್ತೆ ಸಂಶೋಧಕಮಾರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವನಜಲ್ಲ್ ತೇಡಿರಾರಾಯೆಂಗುಂ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕವನಜಲೆ ಈ ಮೂಲಜಲೆ ಯಥಾವತ್ತಾಯೆ ಪದಶಃ ಭಾಷಾಂತರಜ ಅಲ್ಲ, ಕರಡು ಪ್ರತಿಜಂ ಅಲ್ಲ. ಇದ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆದೇ ಆಯೆ ಸೃಜನಶೀಲ, ಮರುಸೃಷ್ಟಿ ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಲೊಗು ಚಮ್ಮೆ ಮಿಸಾಲೆಂದುಂ ಬ್ಯಾಂಡ. ಜೇನ್ ಟೇಲರ್ ರಚನೆ ಆಕಿಯೆ ಭಾರೀ ಪೇರ್ ಪೋಯೆ 'ಖುಜ ಖಣಚಿಡಿ' ಚೆಲ್ಡೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಕವನತ್ತೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ 'ನಕ್ಷತ್ರ' ಚೆಲ್ಡೆ ಪೇರ್‌ಲ್ ಅನುವಾದ ಆಕೆದ್. ಇದ್‌ರೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊರಿಯ ಸಾಲ್‌ಜಲೆ ಹಯಾಲಾಕಿಯೆಂಗುಂ ಮೈಯಾವುರು. ಮಿನ್‌ಕೆಲೆ ಮಿನ್‌ಕೆಲೆ ನಸ್‌ಕತ್‌ರೆ (ನಕ್ಷತ್ರ) ನಕ್ಕಿದ್ ಅಜಬಾವುರೆದ್ ಬಹಚಿತ್ರ

ಬೆಲಿಯೆ ಆಗಾಸಲ್ ಬಾರೀ ದೂರತ್ತ್‌ಲ್

ಮಿನ್‌ಕರೆ ವಜ್ರತ್ತೆ ಸೈಸ್‌ಲ್

(ಮಿನುಗೆಲೆ ಮಿನುಗೆಲೆ ನಕ್ಷತ್ರ !

ನನಗಿದು ಚೋದ್ಯವು ಬಹುಚಿತ್ರ !

ಘನ ಗಗನದಿ ಬಹು ದೂರದಲಿ

ಮಿನುಗುವೆ ವಜ್ರಾಕಾರದಲಿ)

ಎಸ್.ಜಿ.ನ ಅಯಲ್ ಇದ್‌ರೆಮೇ "ಮಿನು ಮಿರುಗುರೆ ಚೆರಿಯೆ ತಾರಗೆಮೇ ತೆರಿಯಲೆ ನಾನೆಲೆ ನೀನ್ ಆರ್? ನೆಲ್‌ತ್‌ಗಿಳಿಯಾಮಾರ್ ನೀನಿಕ್ಕರೆ ದೂರತ್ತೆ ನೆರೆ ಮಿನ್‌ಕರೆ ವಜ್ರರತ್ತೆ ಕನಿಕೆ. ಚೆಂತ್ ಅನುವಾದ ಆಕಿತ್ತ್ ಅದ್‌ರೆ ಕೂಡೆಗ್

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಸಾಲ್‌ಡೆಂ ಇಟ್ವೊತ್ತಾ ನೋಕ್ಯಪ್ಪ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಪ್ರತಿಭೆ ಮಿನ್‌ಜಾರೆ
'ನಕ್ಷತ್ರ' ಪೊಲ್‌ತೆದಾಂತ್ ಪಿಡಿಯಾವುರು.

ಒಟ್ಟುಲು ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕವನಜ ಏ ರುಮಾನ್‌ಗುಂ ಮಕ್ಕಗ್ ಮಾತ್ರ
ಅಲ್ಲ ಬೆಲಿಯಜಲೆ ನೆಚ್ಚೆರುಲ್‌ಗುಲ್ಲೆ ಕಿಡಾವುರುಂ ತಲೆ ಆಟ್ ಬಾಟ್‌ರೆ ಕನಿಕೆತ್ತ
ಕವನಜ.

ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆ:

ಪತ್ತೊಲಿಂಬೊವಾಮತ್ತೆ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಅಕೇರಿರೆ ಪಿನ್ನೆ ಇರಿಯೊವಾಮತ್ತೆ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲ್ತೆ ಪಾದಿರೆ ಝಮಾನ್ಂಡೆ ನ್ಯಾರತ್ತಲ್ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲೊಟ್ಟ ನವೋದಯತ್ತೆ ತೊಡ್ಕತ್ತೆ ರಾಗ ಕನ್ನಡತ್ತೆ ಮೂಡ್ರೆ ಆವರಿಸಿತ್ತ ಬೆಲ್ಚ ಕಾಟಿತ್ತ, ನಿಂಡವ್ಡೆ ನಿಕ್ಕಾಮಾರೆ ದೆಚ್ಚವ್ಡೆ ದೆಕ್ಕಾಮಾರೆ ಬೀಂಪಲೆ ಪೊಲೆ ಬೀಇಲೋಂತೇ ಇಕ್ಕಾರೆ ಮಕ್ಕಲೆ ತೆಲ್ಲ್ ನ್ಯಾರ ಆಯೆಂಗುಂ ಪಿಡ್ಚಿ ಬೆಕ್ಕೊಗು ಪೊರಾನೆ ಕತೆಂಜಲ್ಲ್ ಕಿಡಾವುರೆ ಮುಗ್ಗ ತುಂಟತನತ್ತೆ ಪುದಿಯೆ ಚೈತನ್ಯತ್ತೆ ಕಾತ್ ಬೀಇತ್ತೆ. ಮಕ್ಕಲೆ ಮಸಲೆಜ (ಕತೆಜ) ಕಾತ್ ಕಾದ್ಗ್ ನೂಂಡೆ ಕಡ್ಚಿರೆ ಪೊಲೆ ಮುಗ್ಗ (ತುಂಟತನ) ನುಪ್ಲಿಸ್ ತನ ನೊರ್ಇತ್ತೆ ನೇರತೆ ಅರ್ಥತ್ತಲ್ ಮಕ್ಕಲೆಮೇ ಮಸಲೆಜ ಆಯಿರೆ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್ಲ್ಯತ್.

ನಜಲೆದುರು ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಬುಟ್ಟಿ ಕನ್ನಬುಟ್ಟುತ್ತು ಪೊಲ್ನ್ ಬೆಚ್ಚೆ ಕನ್ನಲೋಡು ಕೂಡಿ ಕನ್ನ ಮುಚ್ಚಾಮಾರೆ ಕಾದ್ ಪೊಲ್ನ್ತ್ತ ದೆಚ್ಚಿರಾರಾ? ಎಂದಾ? ಚೆನ್ನೆ ಕನಿಕೆ ಅಭಿನಯ ಆಕಿತ್ತೆ ಚೊಲ್ಲೊಗಾವುರೆ ಪೋಲ್ತೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಭಾಸೆರೆ ನೆಇಗ್ಗೆ ತಟ್ಟರೆ ಮೌಖಿಕ ಶೈಲಿಲ್ 'ಇಲಿಗಳ ಥಕಥೈ' 'ಗುಡು ಗುಡು ಗುಮ್ಮಟ ದೇವರು', 'ಕಾಗೆ ಸತ್ತು ಹೇನು ಬಡವಾಯ್ತು' 'ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು', 'ಬೆಲ್ಲದ ಬೈಲು ಬೆರ್ಚಪ್ಪ', ಇಜಂತೆ ಜನಪದ ಸತ್ತ ಇನ್ನೆ ಕತೆಜಲೆ ಎಲ್ದಿತ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಾತ್ತೆಲ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಕಥಾರಥತ್ತೆ ಬಿಲ್ಚಿತ್ತ ಬೊಂಬೆರೆ ಪೊಲೆ ತುಲ್ಲುಬಾಟಿಯಿಲ್ ಈ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಬೋಬ, ಬೆಲಬ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್.

'ಮುನ್ನೊಲು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆರೆ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆವಟ್ತ್, ಆಯತ್ತರೆ ಕಿಟ್ಟಾತೆ ಪೊಲ್ತೆ ಕಿಡಾವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಆವಟ್ತ್ ಪುಷ್ಟಿ ಆಯಿರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವರ್ಗತ್ತಜಲೊಟ್ಟಿಗೆ. ಮೇಕ್ಲಿನ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬಾಲ್ ಮಿಶನ್ ಸಂಸ್ಥೆಜಲೆ ಚಚ್ಚಾಯಿ ಪಾಡ್ಲೈತ್ ಪಠ್ಯ ಬೂಕುಜಿಲ್ಲಲ್ ನಜಲೆ ಹಿರಿಯಜಲೆ ಬೂಕುಜಂ ಬಂತ್. ಶಾಲೆರೆ ಚಟುವಟಿಕೆರೆ ಏತ್ಲೈತ್ ಕತೆ ಕವನ ಮಸಲೆ ಪಾಟಿಲ್, ನಾಟಗಜಲೆ ಎಲ್ದಿಯೋಂತು, ಪೇಪರ್ರೆ ಸೊರ್ತರೆ ಸಾಯತ್ತಲ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಕೈಷಿರೆ ವಿಸ್ತಾರ

ಆಕಿಯೋಂತು ಪಂಜೆ ಇಯಲುಂ, ಎಂ.ಎನ್. ಕಾಮತ್ ಇಯಲ್, ಕೊರಡ್ಕಲ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯ ಇಯಲುಂ ಅಜಲೆ ಕೈಜಲೆ ಇನಿಯತ್ತರೆ ಬೆಲಿಯಾಕಿ ಬುಡುಪಾಟಿಯೋಂಡಾರ್.” ಚೆಂತುಲ್ಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಇಯಲೆದ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕೃತಿಜಲೆ ಓದಿಯಂಕ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಮನಿಸ ತಡಿಯ್ಯತ್ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಂಗುಂ ಅಕ್ಷರ ರೂಪತ್ತಲಾಯೆಂಗುಂ ಇನಿಯುಂ ಉಂಡು. ಇನಿ ಮುನ್ನೊಲ್ಗುಂ ಇಕ್ಕರ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ', ಓದಿ ಮಚ್ಚಾತಜ, 'ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿ, ಕಲಿಕೆ ತುಲ್ಲಿ ತುಲ್ಲಿ ಮದಿ ಮರ್ಕಾತಜ, 'ನಾಗರ ಹಾವಿ'ರೊಟ್ಟಿಗೆ ತಲೆ ಆಟಾತಜ, 'ಆರ್ಗಣೆ ಮುದ್ದೆ', ತಿನ್ನಾತಜ, 'ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣ್ಣೆರೆ ಪೆರ್ಗಲ್ ಓಡಾತಜ. "ಹೇನು ಸತ್ತು ಬಡವಾದ ಕಾಗೆರೆ ಕಂಡ್ತ್ ಕೊರಗಾತಜ. ಆರ್ ಇಕ್ಕವಾರ್? ಸಾಲೆ ನಾಲಕ್ಷರ ಪಡ್ಚಜ ಎಲ್ಲ ಈ ಬೂಕುಜಲೆ ಓದಿರಾರ್. ಅಜಂತಜಲ್ದಲ್ ನಾನುಂ ಒರ್ತ. ಮಹಾಭಾರತತ್ತೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಉಮ್ಮರೆ ಗರ್ಭತ್ತಲ್ ಇಕ್ಕೊಂಬೊಮೆ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹತ್ತೆ ರಹಸ್ಯತ್ತಾಗ್ ಹೂಂ ಕುಟ್ಟಿರವಲ್! ನಾನ್ ಉಮ್ಮರೆ ಬೈತ್ಲಿಕ್ಕೊಂಬೊಮೇ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಪಾಟ್ರೆ ತಾರಾಟ್ ಪಾಟ್ರೆಂ ಸ್ವರತ್ತರೆ ಕೇಟ್ತ್ ತಲೆ ಆಟಿಯವನು" ಚೆಂತ್ ವಿಮರ್ಶಕ ಎಂ. ರಾಮಚಂದ್ರರೆ ಪಲ್ಕತ್ತಲ್ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ ಕಾಂಡಿಲ್ಲೆ.

೨೯-೧೦-೧೯೩೫ರೊಂಡ್ ನಾಡ ಹಬ್ಬತ್ತೆ ಭಾಷಣತ್ತಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಕತೆಜ ಎಜನಿಕ್ಕೊನು? ಚೆನ್ನೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಚೊಂತನ್ನೆ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಎಟ್ತ್ ಸೂತ್ರತ್ತೆ ಚೆರಿಯ ರೂಪಜ ಇಜನುಂಡು.

೧. ಪೋಲೆ ಬೀತರೆ, ಗಾಡಿ ಓಡ್ಬಾಟ್ರೆ, ತೇರ್ ಬಲಿಕ್ರೆ... ಇಜಂತೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಇಂದ್ರಿಯಜಗ್ ಪಿಡಿಕರೆ ಪೊಲ್ತೆ ಮಕ್ಕಲೆ ದುನಿಯಾವುಗು ಒಲಪಟ್ತ್ತ್ತಿನ್ನೆ ಗುರ್ತ ಉಲ್ಲೆ ಕತಾ ಬಿಸಯಜ ಇಕ್ಕೊನು. ರಾಜ್ಯಭಾರ ಆಕ್ರೆದ್, ಕಡ ಆಕಿ ದಿವಾಲಿಯಾವುರೆದ್ ಇಜಂತೆ ಬಿಸಯಜ ಅಜಲೆ ಬುದ್ಧಿಗ್ ಮೀರಿಯೆ ಬಿಸಯಜ ಐತಿಕ್ಕರ್.

೨. ಕಾಲ್ ತಟ್ಟಿಯೆಂಗ್ ಆಗಾಸೆಗತ್ತರೆ ಒಲ್ಲಿ, ಕಾದ್ ತಿರಂಬಿಯೆಂಗ್ ತನ್ನಿರುಲ್ಗ ಪೋಂಡೆ ಮಾಟತ್ತೆ ಕುದುರೆ, ದೀಪತ್ತೆ ತಿಕ್ಕಿಯೆಂಗ್ ಕನ್ನರೆದುರುಗು ಬಂಡೆ ಭೂತ (ಸೈಂತ)... ಇಜಂತೆ ಅಜಬುರೆ ಸುವಾದ್ ಇನ್ನೆಂಗ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಕಲ್ಪನೆರೆ ತಾಕತ್ತಾಗ್ ಮಾಲ್ಡೆ ಅವಗಾಸ ಇಕ್ಕರ್.

೩. ಇಸೊಪರೆ ಕತೆಜಲೆ ಪೊಲೆ ಬೆರುಂ ಬುದ್ಧಿ ಪಲ್ಕ ಚೆಲ್ಡೆ ಕನಿಕೆ ಇಕ್ಕರೆ ಕಟ್ಟು ಕತೆಜ ಮಕ್ಕಲೆ ಮನಸಾರೆ ಅತ್ತರೊರು ಕೊಸಿಯಾಕ್ ಬಾಟ್ಲೆ. ಕತೆರೆ ಅಕೇರಿಲ್ ಬುದ್ಧಿ ಪಲ್ಕ ನೀತಿ ಚೆಲ್ಡೆದ್ ನಲ್ಲಲ್ಲ. ನೇರಾಯೆ, ಪಲ್ಕ ಪೋಲಾತೆ ದೀನ್ ಪಡಿಪಾಟ್ರೆದ್, ನೀತಿ ಪಡಿಪಾಟ್ರೆದ್ ಮಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ್ ಇಷ್ಟ ಆವುಲ್ಲೆ. ಅದ್ ಕತೆಜಲೆ ಉಲ್ಗತ್ತಲ್ ಒಂಚಿ ದೆಚ್ಚಿತ್ತಿಕ್ಕೊನು.
೪. ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಮನಸಾಲೆ ನನ್ಕಾರೆ ಪೋಲಾತೆ ಔತು ಒಲಸಾರೆ ಪದಜಲ್ಲೆ ಚೆರಿಯೆ ಚೆರಿಯೆ ವಾಕ್ಯ ಇಕ್ಕರೆ ಅಭಿನಯ ಆಕಿತ್ತ್ ಚೆಲ್ಲೊಂಪೋಲಾತೆ ಸರಳಮಾಯೆ ಭಾಸೆ ಇಕ್ಕೊನು.
೫. ಪುನರುಕ್ತ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಮರ್ಇಣಿ ಮರ್ಇಣಿ ನನ್ಕಾರೆ ಪೋಲಾತೆ ಬಿಸಯಜ ಇನ್ನೆಂಗು ಮಕ್ಕಗ್ ಭಾಸೆಜ ಮನಸಗ್ ನಾಟ್ರ್. ಆದತ್ತಾವುರು.
೬. ನಿರೂಪಣೆ, ವಿವರಣೆ, ಚೊಲ್ಲಲ್, ಇದ್‌ರೆಲ್ಲತೆ ಕಾಂಟಿ ಯಾರ ಸಂಭಾಷಣೆಜ ಯಾರ ಇನ್ನೆಂಗ್ ಮಕ್ಕ ಕಥೆರೆ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೆ ಕನಿಕೆ ಅನುಭವಿಸಿರಾರ್. ಅದಾರೆ ಪಾತ್ರಜ ಅಜಲೆ ಕನ್ನಡೆದುರುಲು ಜೀಯ ಆಯೆ ಪೊಲೆ ತುಲ್ಲುರು.
೭. ಬೆಡ್‌ಕತ್ತರ, ಸೆಕ್ಯ ಪೋಲಾತೆದ್ ಎಇಳ್ಳೊ ಇಕ್ಕೊಗು ತೀರ. ಅಇಳ್ಳೊಚಿರಿ, ಕಲಿ, ಕುಸಾಲ್, ಸೂರಪನಿ, ಪಂದಲ್ ಇಕ್ಕೊನು.
೮. ಕಥೆಜಲೆ ಅಚ್ಚಿಡ್‌ರಜ ಅದಾರೆ ಚಂದತ್ತೆ ಚೆತರ ಇಟ್ಟಿದ್‌ಲ್ ಆಕೊರು. ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಕೈಲ್ ಪಿಡಿಕೊಗು ಸುಲಭ ಆವುರೆ ಪೊಲೆ ಚೆರಿಯೆ ಬೂಕುಜಲೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಅದಾರೆ ಎಲ್‌ತಜ ಬೆಲೆಯೆ ಬೆಲೆಯೆ ಇಕ್ಕರೆ ಪೊಲೆ ಅಕಿತ್ತ್. ಅದಾರೆ ಕೊರೋಡಿ ಬೆಲೆಗ್ ಬಿಕ್ಕೊನು.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಎಲ್‌ದಿಯೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಮಕ್ಕಲೆ ಕತೆಜಲೆ, ಬೇರಿಕ್ಕರೆ ರಾಯತ್ತೆ ಪಿನ್ನೆ ಪೊರಾಯತ್ತೆ ಜನಪದ ಮನ್ನಾರೆ ಸತ್ತತ್ತೆ ಅಡೀಲ್. ಆಯೆಂಗಾ ಇಯಲೆ 'ಖುಜ ಛಿಡಿರತಿ ಚೆಟಿಜ ಣುಜ, ರಿಚಿಡಿಡಿರತಿ. ಊರತಿ ಣುಜ ಟುಛಿಜ ಜಚಿಟಿಛಿಜ' ಇಂಜಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜನಪದ ಕತೆಜಲೆ, ಕೊರಿಯ ರಶ್ಯನ್ ಪಿನ್ನೆ ಜರ್ಮನ್ ಜನಪದ ಕತೆಜಲೆ ಓದಿಯೆ ಸಾತ್‌ಗ್ ಈ ಕಥೆಜ ನಜಲೆದೇ... ಈ ಕನ್ನಡ ಮನ್ನಾರೆದೇ... ಚೆಂತ್ ಏಂಗರಿಕಾರತ್ತರೆ ಸಹಜ ಮೈತ್ ಈ ನೆಲತ್ತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಗತ್ತೆಗೇ ಅದಾರೆ ಬಿತ್ತಿಟ್ ಬಲ್‌ತಿರ್. ನಜಲೆದೇ ಮುಟ್ಟತ್ತೆ ರಾಯತ್ತೆ ಜನಪದ ಕತೆಜಲೆ ಮಕ್ಕಮಾರ್ಗ್ ಸರಳಮಾಯೆ ಕನ್ನಡತ್ತಲ್ ಎಲ್‌ದಿತ್ತ ಮಕ್ಕಲೆ

ಭಾಸೆ, ಶೈಲಿ, ಬಸ್ತು ನಿರೂಪಣೆ ಎಜನಿಕ್ಯೂನು? ಚೆಲ್‌ಡೆಡ್‌ಕ್ ಒರು ಪುದಿಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ಮಾಯೆ ವ್ಯಾಖ್ಯೆರೆಮೇ ತನ್ನಾರ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕತೆಜಲ್‌ಲ್ ಮಕ್ಕಮಾರ್‌ಗ್ ಗುರ್‌ತ ಇನ್ನೆ ಮನಿಸಮಾರೆ ದುನಿಯಾವೇ ತೊರ್‌ನೊಲ್‌ಡು. ಊಡೆ ಬಂಡೆದಾಯೆ ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟಜ, ಮಿರ್‌ಗ-ಪಕ್ಕಿಜ, ಜೀಯ ಇನ್ನೆದುಂ ಜೀಯ ಇಲ್ಲಾತೆದುಂ ಆಯೆ ಬಸ್ತಾಜ... ಮನಿಸ ಆಕಿಯೆದಾಯೆ ಸಾಮಾನ್‌ಜ ಅನ್ನರೂಪ ಮನಿಸಮಾರೆ ಪೊಲೆಮೇ ಆರ್‌. ಅಯಲೆ ಝಮಾನ್‌ಲ್ ನಿಂಡ್‌ತ್ತ್ ನೂರು ವರ್‌ಸ ಪೆರ್‌ಗ್ ತಿರ್‌ಇ ನೋಕಿಯೆಂಗುಂ ಅದಲ್ಲೆಂಗ್ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗು ನೋಕಿಯೆಂಗುಂ ಹಳ್ಳಿಜಲ್ಲ ಇಪ್ಪುಂ ಕಂಡ್ ಬಂಡೆದಾಯೆ ಜನಪದ ಚೈಪುಲು ಬೇರ್ ಬುಟ್ಟಿದಾಯೆ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಮನ್ನರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕೆಟ್ಟ ಪಾಡ್‌ಜ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಜೀವನಕ್ರಮತ್ತೆ ಕನ್ನರೆ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗ್ ಕೆಟ್ಟಯೆ ಪೊಲೆ ಕಾಂಡ್.

ಇಯಲೆ ಕತೆಜಲೆ ಮಿರ್‌ಗ ಪಕ್ಕಿಜ ಅಗ ಕೆಟ್ಟತ್ತ ಸಂಸಾರ ಆಕಿತ್ತ ಪೇರ್‌ಬೆಕ್ಕರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಕೆಟ್ಟಪಾಡ್‌ರೆಂ ಆಕಿಯೋಂತು ಮನಿಸರೆ ಕನಿಕೆಮೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆರುಲ್‌ಗ ಚೈರ್‌. ಮನಿಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆ ಗುರ್‌ತಾಕಿ ತಂಡ್. ಮೇಲ್ಯತ್ ಬೆಲಿಯಜಲೆ ವಾಸ್ತವತ್ತೆ ಚೈಪುರೆ ತಂಡೆ ಕಲಿಜಲ್ಲ ಆರ್‌ದಾಯೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಕಾಲ್ಪನಿಕಮಾಯೆ ದುನಿಯಾವು ಊಡೆ ತೊರ್‌ಕ್‌ರ್. ಕತೆಜಲೆ ಪಾತ್ರಜ ಕಿಡಾವುಡೆ ರೂಪಕ ಪೊಲೆ ನೆನ್‌ಕ್‌ರ್. ಮಕ್ಕಲೆ ಸಹಜಮಾಯೆ ಸ್ವಭಾವತ್ತೆಯುಂ, ವರ್ತನೆರುಂ, ತೊರ್‌ನ್ ಕಾಟ್‌ರ್. ಇದ್‌ಕ್ ಮೀಸಾಲೈತೆ 'ಹೇನು ಸತ್ತು ಕಾಗೆ ಬಡವಾಯಿತು' ಕತೆಲ್ ಕಾಕೆರೆ ಗಮ್ಮತ್ತರೆ ಚೋರುಗು ಬಿಲ್‌ಚಿತ್ತ್ ಸುಬೈಗ್ ಎಂಚಿತ್ತ್ ಚಾನಜ ಪೂಜಿತ್ತ್ ಯಡ ಕಲ್‌ಗಿತ್ತ್, ಕುಲ್‌ಚಿತ್ತ್, ಅಡ್‌ಪುಗು ತೀ ಪಿಡ್‌ಪಾಟಿತ್ತ್, ತನ್ನಿಗೋರಿತ್ತ್, ಚೋರು ಕರಿ ಆರ್‌ರೆ ಚೆರಿಯೆ ಪೇನ್ ಝಮಾನ್‌ರೆ ಅವ ನಡ್‌ಪಾಟ್‌ರೆ ಪೆನಿಜಲೆ ಪೊಲೆ ಪೆನ್ನ್ ಬೊಂಬೆರೆ ಪೊಲೆ ಕಂಡೆಂಗುಂ ಅದ್‌ರೆ ಕಾಂಟಿ ಯಾರತ್ತಲ್ ಉಮ್ಮರೆ ತುನಿ ಚುತ್ತಿತ್ತ್ ಅಡ್‌ಪುಕರೆ ಕಲೆರೆ ಕಲ್‌ಚೋ ಇಕ್ಕರೆ ಪೆನ್ನ್ ಕಿಡಾವುರೆ ಪೊಟಮೇ ದೃಶ್ಯವತ್ ಮನಸಾರೆ ಪರದೆರೆ ಮೇಲೆ ಪಂದ್‌ರ್.

ಇಯಲೆ 'ಅರ್ಗಣೆ ಮುದ್ದೆ' ಕತೆಲ್ ಚಕ್ಕರೆ ಅಚ್ಚೆರೆ ಜಪ್ಪಿತ್ತ್. ಬೊಂಡತ್ತೆ ತನ್ನೆಲ್ ಕಲ್‌ಕಿತ್ತ್, ಔತುರೆ ಮದಲ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್. ಕರಂಬುರೆ ಕೊಯ್‌ಇತ್ತ್, ಕಂಬತ್ತೆ ಪೂತಿತ್ತ್, ಮೈಕಾಲ್ತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚೆಂಡರೆ ಬುಡ್‌ಪಾಟಿತ್ತ್.. ಮಾಡ್‌ಗ್ ಬಿಲ್‌ಚಿತ್ತ್ ಚಂದತ್ತೆ ಅವಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್ ಸಂಸಾರ ಆಕಿತ್ತ ಕುಳ್ಳಿಜ್‌ಗ್ ಪೇರ್ ಬೆಕ್ಕರೆ ಮಾಪುಲೆ

ಪೆಇಝಾಯಿ 'ಸೋರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು' ಪಕ್ಕಿ ಅಗ ಆಕಿತ್ತ್ ಸಂಸಾರ ಅಗ ಮಕ್ಕ ಕುಟ್ಟಿಂತ್ ಸಂಸಾರತ್ತೆ ಕಲಿ ಕಲಿಕಾರೆ ಮಕ್ಕಲೆ ನೆನ್ಪಾಕ್ರ್.

'ಅಂಗಳ ದುಗ್ಗು' ಕೋಲಿ ಅಪ್ಪಟ ಕೃಷಿಕರ ಪೊಲೆ 'ಇಲಿಗಳ ಥಕಥೈ' ಕತೆರೆ ಎಲಿ ಸಾಮಾನ್ ಅಪರಿಪರ ಎಡ್ಕಲ್ ಕೊಡ್ಕಲ್ ಆಕಾರೆ ಪಲೇ ಬಾನ್ಯತ್ತಜಲೆ ಪೊಲೆ ದಾವತ್ತಾರಂಡ್ ಮನ್ನಿ ಆಕಿತ್ತ್ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತಾಗ್ ಪೋಂಡೆ 'ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು' ಭಕ್ತರಜಲೆ ಪೊಲೆ; ಲೇಪ ಕಷಾಯ ಆಕಿತ್ತ್ ಕುಡಿಪಾಟ್ರೆ 'ಮೆಣಸಿನ ಕಾಳಪ್ಪ' ಆಯುರ್ವೇದ ಪಂಡಿತರೆ ಪೊಲೆ. ಅಜ್ಜರೆ ಔತುರೆ ಪಿಂಡಿ, ನೇವೆರಿ, ಪೋಲೆ, ಚಕ್ಕುಲಿ, ವಡೆ ತಿನ್ನರೆ ಆಸೆಲ್ ಪ್ಯೊತ್ ಕಾಡಾರೆ ತೆರುಲು ಕುಂಬಲಜೆರೆ ಉಲ್ಗ ದೆಚ್ಚಿತ್ತ್ ಬಂಡೆ. 'ಗುಡುಗುಡು ಗುಮ್ಮಟ ದೇವರು' ಕಥೆರೆ ಆಡಾರೆ ಕುಟ್ಟಿ ತಿನ್ಬಟ್ ಕಿಡಾವುರೆ ಪೊಲೆ... ಜೀವನ ರಂಗತ್ತಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ವಾಸ್ತವ ಪಾತ್ರಜಲೈಲ್ ನಾಟಗ ಪೊಲೆ ಆಕಿಯೋಂತು ಕಲ್ಪನೆಲ್ಯೆತೇ ಎಂದೂ ಇಕ್ಕಾತ್ವವಡೆಂ ದುನಿಯಾವುರೆಮೇ ನೋಕುರೆ ಗಲಿಗೆ ಗೊರ್ಕ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪಾತ್ರಜಲೈತ್ ಬದಲಾವುರೆ ಅಜಬುರೆ ತಾಕತ್ತಾರೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಕಲಿಜಲೆ ಪೊಲೆ ನಾಟಕೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಲ್ ಪಂದಿಯೋಂಟಿಕ್ಕರ್.

"ಮಕ್ಕ ಮಾರೊಟ್ಟ ಉಂಡಾಕ್ರೆ ತಾಕತ್ತ ಯಾರ. ಅದಾರೆ ಪಿಡ್ಚಿ ಬೆಕ್ಕರತ್ತರೆ ಬುದ್ಧಿ ಬೆಲ್ ಇತಿಕ್ಲೆ. ಕತೆಜಲ್ಲ ಅದೀಸಪೊಲೆ ಇನ್ನೆಂಗೆ ಅಜಲೆ ನಿರಿಕ್ರೆ ತಾಕತ್ತಲುಂ ಯಾರಾವುರೆ ಅವಕಾಶ ಇಕ್ಕರ್." ಚಿಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕತೆಜಲ್ ಅಜಬುರೆ ಸುವ್ವಾದುಂಡು. ಇದ್ಕ್ ಮಿಸಾಲ್ಯತ್ ಚೆಲ್ಡೆಂಗೆ ಇಯಲೆ "ಒಡ್ಡನ ಓಟ" ಕತೆಲ್. ಅರರೆ ಕೊಡಲಿ ಪರ್ತೆ ತರಟ್ಟ ಮರ್ತೆ ಮೊದೊಲುಗು ಅಡಿ ಕೊಡ್ಕಟ್ಟ್, ಚಿಂತ್ ಒಡ್ಡ ಪಾಡಿಯೆ ಸಾತ್ಗ್ ಸ್ವೀಲರೆ ಕೊಡಲಿ ಅದುವೇ ತನ್ನಾಲ್ತಾಗೇ ಪಾರಿ ಬಂತಮರ ಕೊತ್ತುರು. ಓಹೋ.. ಸಬ್ಬಲ್ ಇರಾಂಬುರೆ ಸಬ್ಬಲ್ ಕೆನ ತೋಂಡಟ್ಟ ಕಲ್ಲ ಸಬ್ಬಲ್" ಚಿಂತ್ ಪಾಡಿಯೆ ಸಾತ್ಗ್ ಕೆನ ತೋಂಡುರು. ಒಸರೆ ತನ್ನಿ ಮಿನ್ಚೆರೆ ನಸ್ಕತರಮೇ ಪರ್ನ್ತ್ತ ಬಾ ತನ್ನಿ ತಾ" ಚಿಂತ್ ಪಾಡಿಯೆ ಸಾತ್ಗ್ ಪುಲೆರೆ ಪಚ್ಚಿ ಕೆಂತ್ಗ್ ತುಲ್ಲಿತ್ತ ಒಸರ್ ಉಕ್ಕುರು, ಇಜಂತೆ ಅಜಬುರೆ ಮಾಯಾ ಸಕ್ತಿರೆ ಬಸ್ತಜ, ಜೀಯ ಇನ್ನೆ ಜೀವಿಜ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕತೆಜಲ್ ಉಂ ಕಾನೊಗು ಕಿಟ್ಟರ್.

ಇಯಲೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಕತೆಜ ಪಿನ್ನೆ ಕವನಜ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಮೂಲಕ ಐತ್ ಪಠ್ಯ ಬೂಕುಜಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿರ್. ಇದಾರೆಲ್ಲತ್ತೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಮಾರೊಟ್ಟ

ಅಭಿನಯ ಪೂರ್ವಕ ಐತ್ ಕೇಟ್ತ್, ಪಾಡಿತ್ತ್ ಬೆಲಿಯಾಯೆ ಪಳಕಳ ಸೀತಾರಾಮ ಭಟ್ಟರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಮಕ್ಕಜ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗು ಮಾಸ್ಪರೈತ್. ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತಿಯ್ಯತ್ ಅಯಲ್ ಕಾಟಿ ಕೊಡ್ತೆ ತೆರುಲೇ ಮುನ್ನೊಲು ಬಂತ್ ಪೇರ್ ಪೋಯಜ ಆಯಾರ್. ಇದ್‌ಕ್ ಮಿಸಾಲ್ಯೆತ್ 'ನಾನ್ ಕಡಲಕರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆಲ್ ಓದಿಯೋಂತಿಕ್ಕೊಂಬೊ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮಾಸ್ಪರ್ ಒರಾಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ "ಕಾಗೆ ಸತ್ತು ಹೇನು ಬಡವಾಯಿತು". "ಬಿಟ್ಟ ಬಸವಯ್ಯ", "ಇಲಿಗಳ ಧಕ ಧೈ", ಇಜಂತೆ ಕತೆಜಲ್ಲೆ "ನಾಗರ ಹಾವು", "ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿ", "ಆಡಿನ ಮರಿ", ಇಜಂತೆ ಪಾಟ್‌ಜಲೆ ಅಭಿನಯ ಆಕಿಯೋಂತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಐತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟಿಂತ್. 'ಚೆರ್‌ದಾಲೆ ನಂಡೆ ಮೇಲ್ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿಯ್ಯಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಬಾಸೆ, ಮಕ್ಕಲೆ ಬೂಕು, ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಜನಿಕ್ಕೊನು? ಚೆಂತ್ ಮಾದರಿ ಇಟ್ತ್ ತನ್ನೊಲ್ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್. 'ಇಯಲೆ ಪೋಲ್‌ತೆ ಇನೊರ್‌ತ ಇಲ್ಲೆ' ಚೆಂತ್ ತಂಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯತ್ತೆ ಚೆನ್ನೊಲ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತಿ ಪಳಕಳ ಸೀತಾರಾಮ ಭಟ್ಟರ್. ಇಯಲ್ ತಂಡೆ ಚೆರ್‌ದಾರೆ ಬಾಲ್ಯತೆ ಕ್ಷಣತ್ತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆರೆ ನೆನ್‌ಪಾಕಿಯೋಂತು ಚೆಲ್‌ಡ್.

ಇದ್‌ಕ್ ಪೂರಕ ಐತ್ ಪಳಕಳರೆ ಕತೆಜಲ್ಲೆ ಓದಿಯಪ್ಪ ಅಯಲೆ ಆದ್ಯತ್ತೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಕಥೆಜಲ್ಲೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆದೇ ಛಾಯೆ ಇಕ್ಕರೆದ್ ಕಂಡ್ ಬಂಡ್. ಇದ್‌ಕ್ ಒರು ಮಿಸಾಲ್ಯೆತ್ ಇಯಲೆ 'ಟಿಕ್ಕಿ-ಡಿಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ' ಕಥೆ, ಅದಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ 'ಅಂಗಳ ದುಗ್ಗು' ಚೆಲ್‌ಡೆ ಕತೆರೆ ಬಸ್ತರೆ ಛಾಯೆ ಕಂಡ್ ಬಂಡ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ 'ಅಂಗಳ ದುಗ್ಗು' ಕೋಲಿ ಅದ್‌ಕ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೆ ನೆಲ್ಲರೆ ಅದ್‌ವೇ ಬಿತ್ತಿಡ್‌ರ್. ನೆಲ್ಲ ಕೊಡ್‌ಚಿತ್ತೆ ಕೈ ಐತ್, ತೆನೆ ಬುಟ್ಟುತ್ತು, ಪಾಲ್ ನೊರ್‌ಇತ್ತೆ ಅರಿ ಆಯಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೈ ಕೊಯ್‌ಇನೆ, ಅಡ್‌ಚಿತ್ತೆ ನೆಲ್ಲ ಬಿರಕಿತ್, ಬ್ಯಾಪಾಟಿತ್ತೆ ವನ್‌ಕಿತ್ತೆ, ಕುಟ್ಟಿತ್ತೆ, ಚೇರಿತ್ತೆ ತೋಲ್ ಬುಡ್‌ಪಾಟಿತ್ತೆ, ಅರಿ ಅರ್‌ಚಿತ್ತೆ, ಪೋಲೆ ಬೀತಿತ್ತೆ ಕುರ್‌ವೆ ನೊರೋಡಿ ಪೋಲೆ ನೊರಜೋಂತು ತನ್‌ಕ್ ಸಾಯ ಆಕಾಂತೆ ಬಚ್ಚಲ್ ಪಿಡ್‌ಚೆ ದೆಚ್ಚಿದಾಯೆ ಕಾಕೆ, ಗುರ್‌ಬಿ, ಗಿಲಿಕ್ ಕೊಡ್‌ಕಾಮಾರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಆಸೆಲ್ ನೋಕು ನೋಕು ಪೊಲೆಮೇ ಗುಲುಕ್ಕಾಂತ್ ಮುಲ್‌ಜೆ ಬುಡ್‌ರು. ಪಳಕಳರೆ ಟಿಕ್ಕಿ-ಡಿಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಕತೆರೆ ಪಿಕ್ಕಿ ಪನ್ನಿ ಅದ್‌ಕ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೆ ಗೋಧಿರೆ ತೆನೆರುಂ ಇಜನೆಮೇ ಪತ್ತರ್ ಆಕಿತ್ತೆ ಸಾಯ ಆಕಾಂತೆ ಬಚ್ಚಲ್ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತಿನ್ನೆ ಟಿಕ್ಕಿ-ಡಿಕ್ಕಿ- ಪೆರ್‌ಗುಡೆರೆ ಎದುರುಲು ಅದ್‌ಕ್ ಕೊಡ್‌ಕಾಮಾರೆ ಅದುವೇ ಪತ್ತರ್ ತಿನ್ನರ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್‌ಲ್ಯತ್ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಯ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಪಳಕಳರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಜೆ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂರೆ ಕನಿಕೆತ್ತಿ ಎತ್ತರೆಮಾ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತಿಮಾರೆ ಬೂಕುಜ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಸೂತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟುರುಲ್‌ಗತ್ತಲೇ ಪೊರ್‌ನಾತ್ತಿನ್ನಂಗುಂ ಎತ್ತರೆಮಾ ಬಬ ಬೇರ್‌ಸನ ಚೌಕಟ್ಟುರೆ ಒಡ್‌ಇತ್ತೆ ಪೊಟ್ಟಿತ್ತ ಪರ್‌ತ್ ಬಂತ್ ತಂಡೆ ಗೆಲ್ಲ ಗೆಲ್ಲರಲ್ಲ ಮುಗ್ಧತೆರೆ ಕಾಂಟಿ ಯಾರ ದುನಿಯಾವುರೆ ಜ್ಞಾನ ಪಡಿಕೆರದಾಯೆ ನಾಲ್‌ತೆ ನಾಲ್‌ಗುಂ ಬದಲಾವುರೆ ಟಿ.ವಿ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯಂತ್ರರುಮಾನ್‌ರೆ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲತ್ತೆ ವಾಸ್ತವ ಪ್ರಜ್ಞೆಲ್ ಬಲ್‌ಕೆರದಾಯೆ ಮಕ್ಕಗೈತ್ ಅನಿವಾರ್ಯ ಮೈತ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವೈಚಾರಿಕ, ವಾಸ್ತವ ವಾದಿ ನೆಲೆಜಲ್‌ ನೀಟಿ ಬೆಚ್ಚೆದಾರೆ ಹಯಾಲಾಕೊಗಾವುರು.

ಒರು ರುಮಾನ್‌ರೆ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತಲ್ ಅದಾರೆ ಕಾಂಟಿ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಲೆ ಪಿನ್ನೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಕೃತಿಜಲೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಭಾವ ಇಂತೇ ಇಕ್ಕರ್. ಸಾಹಿತಿ ಚೈಕೆರೆ ಕನಿಕೆತೆ ಪರಿಸರ, ರುಮಾನ್‌ಕಾಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶತ್ತಲ್ ಅನುಗುಣ ಐತ್ ಸಾಹಿತಿರೆ ಬಾಸೆ ರೂಪು ಪಡ್‌ಇಗೊಲ್‌ಡು. ಬದುಕುರೆ ಅನುಭವತ್ತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡುತ್ತೆ ಪೊರ್‌ನೆ ಭಾವ, ನೊಂಬಲ-ಕೊಸಿ, ವೇದನೆ-ಸಂವೇದನೆ ಇಜಂತೆದಾರೆಲ್ಲ ತಂಡೆ ಕಾಲತ್ತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶತ್ತಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಸಾಹಿತಿ ಎಲ್‌ದಾರಾನ್. ಚೈಪು ಸಮೃದ್ಧ ಐತಿನ್ನವ್‌ಡೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯುಂ ಸಮೃದ್ಧ ಆವುರು.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಕಥೆಜಲ್ಲ ಮಕ್ಕಲ್‌ಟ ಕಾವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆರೆ ಉಂಡಾಕ್‌ರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಕುಸುರಿ ಸೂರಜಲ್ಲಾಲುಂ ಸೇರಿರ್. ಇಯಲೆ “ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು” ಕತೆರೆ ಕಥನ ಶೈಲಿ ಎತ್ತರೋರು ವಿಶಿಷ್ಟಮಾಯಿರ್‌ಂತ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಬಾಸೆಮೇ ಭಾವ ಆಯೋಂತು ಭಾವಮೇ ಬಾಸೆಯಾಯೋಂತು ಬಾಸೆ ಭಾವಜಲೆ ಜಂಡ್‌ರುಂ ಮೀರಿಯೆ ಅನುಭವ ಉಂಡಾಕ್‌ರ್.

“ಈ ಮೂನು ಕರಡಿಜ ಮಾಲಿಗೆರೆ ಮೇಲ್ ಪೊತ್. ಬೆಲಿಯ ಕರಡಿ - ರಪ್ ರಪ್ ರಪ್

ಚೆಂತ್ ಮಾಲಿಗೆರೆ ಚೌಟುರೆ ಪತ್ತಿತ್ತ

ನಡುತೆ ಕರಡಿ - ಟಪ್ ಟಪ್ ಟಪ್

ಚೆಂತ್ ಮಾಲಿಗೆರೆ ಚೌಟ್‌ರೆ ಪತ್ತಿತ್ತ

ಚೆರಿಯೆ ಕರಡಿ ಟಪ್ ಟಪ್ ಟಪ್

ಚೆಂತ್ ಮಾಲಿಗೆರೆ ಚೌಟ್ರೆ ಪತ್ತಿತ್ತ.

ಊಡೆ ವಾಕ್ಯತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಉಂಡು. ಚೆರಿಯೆ ಚೆರಿಯೆ ವಾಕ್ಯಜ, ಔತುಲು ಗಲಸರೆ ಕನಿಕತ್ತೆ ಗುರಾತಿನ್ನೆ ಸೌತುಜ. ಸರಳಮಾಯೆ ಭಾಸೆ ಊಡಾತೆ ಎಡಾತ್ ಚೆಲ್ಡೆದಾಯೆ ಬಿಸಯೆ ಇದ್ ಮಕ್ಕುಗ್ ಓದೊಗುಂ ಕೊಸಿ ಕೇಕೊಗುಂಕೊಸಿ. ಅಲ್ಲ ಪ್ರಾಣ, ಮಹಾಪ್ರಾಣ, ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರತ್ತೆ ಕೂಡೆ ಕೂಡೆಗ್ ಬೆಲಿಯೆ ಮಿರ್ಗ. ನಡು ಸೈಸರೆ ಮಿರ್ಗ, ಚೆರಿಯೆ ಮಿರ್ಗ.. ಇಜನೆ ಚೆಲ್ಲೊಂಬೊ ಇದಾರೆ ದಿನ್ನ, ಸೈರ್ಯ್, ಇದಾರೆ ಗುರಾತ ಆಕ್ಬಾಟಿ ತನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಆವುರು. ಪೇರ್ ನಾಮಪದ, ಗುಣವಾಚಕ (ಸೊಭಾವ) ಪರಿವಾಚಕ, ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ (ಎನ್ನಲ್ ಕನಕ್) ಏಕ ವಚನ, ಬಹುವಚನ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ... ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ, ಸಂಧಿ, ವಾಕ್ಯ ಆಕರೆದ್ ... ಇಜಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧತ್ತೆ ಬಿಸಯಜ ಮಕ್ಕಲೆ ಮನ್‌ಸಾಲ್ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿಯೆ ಪೊಲೆ ದೆಚ್ಚಿತ್ತ ಮುನ್ನೊಲುಗು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಡಿಪುಗು ಸುಲಭ ಆವುರು.

ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ “ಬೆಲ್ಲದ ಬೈಲು ಬೆರ್ಚಪ್ಪ” ಚೆಲ್ಡೆ ಕತೆಲ್ ಕೆಲವ ಕೆಲ್ತೀರೆ ಕರಂಬುರೆ ತೋಟತ್ತೆ ಕಾಕೊಗು ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಆಕೆ ಬೆರ್ಚಪ್ಪ ಕಲ್ಲ ಕುದಿಕರೆ ಮುದು ಪಿಡಿಕ್ರ್. ಅದಾರೆ ಪೆರೊವಾಲೆ “ಬೆರ್ಚಪ್ಪಾ ಬೆರ್ಚಪ್ಪ! ಎವಾಡೆಗ್ ಓಡರೆ ಬೆರ್ಚಪ್ಪಾ?” ಚೊನ್ನೊಂತೆ ಕೆಲವ ಕೆಲ್ತಿ, ನೆರೆಡಜ ತೆರುರೆ ನಾಯಿ.... ಇಜನೆ ಹಂತ ಹಂತ ಮ್ಯಾತ್ ಕೂಡಿಯೊಂತು ಸರದಿಲ್ ಓಡರೆ. (ಸಾಲಲ್ ಓಡರೆ) ಬೆರ್ಚಪ್ಪ” ನಾನ್ ಓಡರೆ, ನೀನುಂ ಓಡರೆ, ಅವನು ಓಡರಾನ್, ಅವಲು ಓಡರಾಲ್, ಅಜಂ ಓಡರಾರ್, ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೇ ಓಡಿ ಓಡಿತ್ತಾ ಅಕೇರಿಗ್ ಬೋರಿರೆ ಮೇಲ್ ಪಾರೊಂಬೊ ಕಾಲ್ ತಪ್ಪಿತ್ತ ಕೀಲ್ ಬೂಲ್ಡು. ಅದಾರೆ ಬೈತರೆ ಪುಲ್ಲು ಪರ್ತ್ ಬಂತ್ ಅದ್ ಬೋರಿರೆ ಬಯತ್‌ಗ್ ಪೋಂಡೆದ್. ಇದ್ ಕತೆರೆ ಬಸ್ತ, ಏಕವಚನ, ಬಹುವಚನ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ... ವ್ಯಾಕರಣತ್ತೆ ಕಿಡಾವುಗು ಬ್ಯಾರೆಮೇ ಚೆಂತ್ ಕೊಡಾಕುರೆ ಅಗತ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲೆ. ಕೊಸಿರೆ ಪಾಕತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆಕೆ ಐತ್ ಭಾಸೆ ಭಾವ ಮನಸ್‌ಗ್ ತಟ್ಪರ್.

ಮೈಲ ಹಳ್ಳಿ ರೇವಣ್ಣ ಇಯಲ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಪಿನ್ನೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗತ್ತೆ ಪಿನ್ನೆ ಚುತ್ತು ಮೋತುರೆ ಸಂಗ್ರಹ ಆಕೆ ದಾಯೆ ಜನಪದ ಕತೆಜಲ್ಲ ಒನ್ನಾಯೆ ‘ಹೇನವ್ವನ ಸಾವು’ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ‘ಹೇನು ಸತ್ತು ಕಾಗೆ ಬಡವಾಯಿತು’. ಕತೆರೆ ಕಾಂಟಿ

ಬ್ಯಾರಿಂದುಂ ಐತ್ಲೆ. ಆಯಿಂಗಾ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಆಯೆ ಭಾಸೆಲೈತ್ ಸಂಭಾಷಣೆಲೈತ್ ಅಭಿನಯ ಪೂರ್ವಕಮಾಯೆ ಕನ್ನಡದುರುಲು ಕೆಟ್ಟರೆ ನಾಟಕೀಯ ಮಾಯೆ ಆಂಗಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಆಹಾರ್ಯ ದೃಶ್ಯಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ ಅಪೂರ್ವ ಮಾಯೆದ್. ಕಥನ ಕೌಶಲ ಅದ್ಭುತಮಾಯೆದ್. ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೇ! ಅಯಲೆಗ್ ಸರಿಸಾಟಿ ಆರುಂ ಆವುಲೇಂತ್.

೧೯೩೩ಲ್ ಅಪ್ಪತ್ತೆ ಕಾಲತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಒನ್ನನೇ ತರಗತಿರೆ ಮಕ್ಕಗೃತ್ ಪ್ರಕಟಮಾಯೆ “ಸಚಿತ್ರ ಬಾಲಾವಳಿ” ಚೆಲ್ಡೆ ಕಥೆ ಬೂಕುರೆ “ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸೂಚನೆ” ಚೆಲ್ಡೆ ಶೀರ್ಷಿಕೆರಡಿಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಎಲ್ದಿಯೆ ಮುನ್ನುಡಿರೆ ಕೊರಿಯ ಸಾಲ್ಬ ಇಜನುಂಡು, “ಭಾಷರೆ ಗುರ್ತತ್ತೆ ಚೆರಿಯ ಮಕ್ಕಗ್ ಕತೆರೆ ರೂಪ ಆಕಿತ್ತೆ ಆಕಿ ಕೊಡ್ಕುರೆದೇ ಈ ಬೂಕುರೆ ಉದ್ದೇಶ. ಪುದಿಯೆ ಭಾಸರೆ ಪಡಿಕರೆ ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಆ ಬಾಸೆಲ್ ಏದ್ ಏದ್ ಶಬ್ದಜಲೆ ಮುನ್ನೋಲ್ ಪರ್ಕಿ ಎಡ್ಕರೆ? ಅಜಲೆ ಯಲ್ತ್ ಮನಸ್ಲ್ ಮುನ್ನೋಲು ಬಲಿಕರೆ ದಾಯೆ ಬಿಸಯಜ ಏದ್? ಪದಜಲೆ ನೈಇತ್ ಎಜನೆ ವಾಕ್ಯ ಮಾಲೆ ಕೆಟ್ಟಾರಾ? ಚೆಲ್ಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆಜಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಚೊಲ್ಡೆ ಸೂತ್ರಜಲೆ ಮೇಲ್ ಈ ಕತೆಜ ನೇಲ್ಡೆ ಸಬೊಲು ಅದ್ ಇನಿಯುಂ ತಾನ್ ಬೂಲಾಮಾರೆ ಒಲ್ಇರೆ.

ಮಕ್ಕಲೆ ಕತೆಜಲೆ ಉದ್ದೇಶತ್ತೆ ಬಿಸಯ ಊಡೆ ಚೊನ್ನರು. ಮಕ್ಕಗ್ ಕತೆಜ ಬಾಸೆರೆ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣತ್ತೆ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ಎತ್ತರೆ ಮುಖ್ಯೆ ಚೆಲ್ಡೆ ಬಿಸಯ ಊಡೆ ಉಂಡು. ಇಯಲೆ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿರೆ “ಕಾಕೆ ಪಿನ್ನೆ ಗುರ್ಬಿ”, ಬಾ ಪುರುಲೆ ಬಾ “ಸೋಮಾರಿ ಮಲ್ಲ” “ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೈರಾಗಿ”, “ಜೋಡು ನಕ್ಷತ್ರ”, ಇಜಂತೆ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಪುನರುಕ್ತಿ ನೊರ್ ಇರೆ ಕತೆಜಲೆ ಹಯಾಲಾಕಿಯೆಂಗ್ ಇದರೆ ರಚನೆಜಲ್ ಮೇಲ್ತೆ ಉದ್ದೇಶ ಚಂದತ್ಲ್ ಸ್ಪಷ್ಟ ಐತ್ ಕಾನೊಗು ಕಿಟ್ಟರ್.

‘ಕವಿಶಿಷ್ಯ’ ಕಾವ್ಯನಾಮತ್ತೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಆಯಲೇ ಚೊನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮತ್ತೆಗುಂ ಬದ್ಧರೈತ್ ಇಂತೇ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಡಾಕಿಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆದ್ಕ ಅಯಲೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಬೂಕುಜಮೇ ಸಾಹಿದ್. ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೂಕುಜ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿರೆ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ಎಜನಿಕ್ಕೊನು? ಮಕ್ಕಲೆ ಬೂಕುಜಲೆ ಉಲ್ಗ ಪಿನ್ನೆ ಪರ್ತ್ಲೆಲ್ಲ ಎಜನಿಕ್ಕೊನು? ಚೆಲ್ಡೆದ್ಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮಾಯೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಚೌಕಟ್ಟು ಇಟ್ಟೆತನ್ನೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಗಾಸೆರೆ ಧುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್. ಇರಿಯವಾಮತ್ತೆ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಜಂಡ್ ದಶಕತ್ತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರತ್ತೆ ತೋಲು ಯಾರ್ತೆ

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತಿಮಾರ್ ಅನುಸರಿಸಿರೆ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಬಾಲಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರತ್ತಮೇ ನವೋದಯತ್ತೆ ನವಿಲುಗರಿರೆಂ ಪಿನ್ನೆ ನವ್ಯತ್ತೆ ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಬೋಟ್‌ರೆ ಕಂಡೆ ಎತ್ತರೆಮಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತಿಮಾರ್ ಇಯಲ್ ಇಟ್ನೊಡಾತೆ ಅಡಿಪಾಯತ್ತೆ ಗೇಲೆಮೇ ಮಕ್ಕಗ್ಯತ್ ಪಕ್ಕರೆ ಔತುರೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡ್‌ತಾರಾರ್.

ಅಂಡಲ್ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಇಂಡ್ ತೋಲು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿಂಡ್‌ತುಲ್ಲೆ ತನ್ನಿ ಐತ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೃತಿಜಲೆ ಬಸ್ತ್, ಛಂದಸ್ಸು, ಭಾವ, ಭಾಸೆ, ಶೈಲಿ... ಒಟ್ಟು ಸ್ವರೂಪತ್ತಾಲೇ ಪುದಿಯೆ ತನ ಕಂಡೊ ಬನ್ನಾರ್. ಮಕ್ಕಳೆ ಮನಸ್ಸು ಪಿನ್ನೆ ಬುದ್ಧಿ ಜಂಡ್‌ಗುಂ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆಕ್ರೆ ಕನಿಕತ್ತೆ ನಲ್ಲೆ ನಲ್ಲೆ ಕೃತಿಜ ಇಂಡ್‌ಗುಂ ಪೊರ್‌ನೋಂತೇ ಉಂಡು.

ಮೂಲತಃ ಮಿರ್‌ಗ ಐತಿನ್‌ವಾನು ಮನಿಸ ಆಯೋಂತು ಬನ್ನೆ ಕ್ರಿಯೆ ಆಯಿರಾಯಿರ ವರ್‌ಸಜ್ಜಲ್‌ಲ್ ನಡ್‌ನ್ ಬನ್ನೆದ್, ಇದ್‌ಕ್ ಅಕೇರಿಂತಿಲ್ಲೆ ಇದ್‌ರೊಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮಾನವತ್ತ, ಸಂವೇದನೆಜಗ್ ಕನ್ನಾಟಿ ಪಿಡಿಕ್ಕರೆ ಸೂರತ್ತೆ ಕಲೆಜ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಿರ್. ಆಕ್ಯೋ... ಉಂಡು. ಈ ಉನ್ನತಿರೆ ಕಲ್ಪನೆರೆ ಇತಿಮಿತಿಯಿಲ್ಲಾತೆ ಅನಂತ ಪ್ರವಾಸತ್ತಲ್ ನಡ್‌ಕರೆ “ಮನುಷ್ಯತ್ವತ್ತೆ ತೇಡಾಟ (ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಹುಡುಕಾಟ) ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಕ್ಕಟ್, ಬೆಲಿಯಜಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆವಟ್ ಇದ್‌ಲೈತೆಲ್ಲ ನಡ್‌ನರೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವತ್ತೆ ತೇಡಾಟತ್ತಮೇ.

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಜ ಒರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಂದೋಲನತ್ತೆ ಭಾಗಮೈತೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯೋಂತಿಕ್ಕಾರ್. ಇದ್ ಪೊರ್‌ಕರೆ ಕೊಸಿರೆ ಕಾಂಟ ಯಾರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೈತ್. ಬಸವಣ್ಣ ಇಯಲ್ ವಚನಜಲೆ ಎಲ್‌ದಿಯೆಡ್ ಕವಿಯಾವೊನೂಂತಲ್ಲ. ಅಯಲ್‌ಗದ್ ಚೈಪುರೆ ಸವಾಲಾಯಿಂತ್. ಇಪ್ಪ ನಂಕ್ ಅದ್ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಆಯಿರ್. ಪಂಡಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅಪ್ಪತ್ತೆ ಝಮಾನ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪ್ರತೀ ಒರ್‌ತರ್ ಇದ್‌ರೆ ಗಲಸಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದರೆ ಕಾಂಟ ಎಂದರೆಮಾ ಚೊಲ್ಲೊಗೈತ್. ಸಮಾಜತ್ತಲ್ ಬದಲಾವಣೆ ಕೊಂಬರೊಗೈತ್.

ಒರು ಚಳುವಳಿರೆ ಅಗತ್ಯ ಬಂಡೆದ್ ಒರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾ ಕಲೆಮಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ಐತ್ ದಿವಾಲಿಯಾಂಬೊ ಅದಲ್ಲೆಂತ್ ವಿಸ್ತೃತಿರೆ ಅರ್‌ಗ್‌ಗ್ ಪೊಂಬೊತ್ತುಗು.. ಆರ್ ಆರಾ ಎಲ್‌ದಾರಾರ್ ಕ್ರಾಂತಿಯಾವುಲ್ಲೆ. ಪುದಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಸೃಷ್ಟಿಜ ಆವುರು. ಆಯೆಂಗಾ ಅದ್ ಒರು ‘ಪ್ರಕಾರ’ ಆವುರೆ ಒರು ಕವಿ ಪುದಿಯೆ ಸಂಚಲನತ್ತೆ

ಆಕ್ಕಷ್ಟು ಆ ಕವಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಗಮೈತ್ ನಜ ಒಪ್ಪಿಯೊಂಡಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ “ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ”, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಾಂತಿರೆ ಒಂದು ಭಾಗಮೈತೇ ಮೂಡಿತ್ತ್ ಇನಿ ಬಂಡಕುಂ ಪುದಿಯೆ ತೆರು ಕಾಟಿ ತನ್ನರ್. ಇಯಲೆ ಚೆರಿಯ ಕತೆಜ ಬ್ರಿಟಿಷಮಾರೆ ಕಾಲತ್ತೆ ಕೈಗಾರೀಕರಣ ಕಾಲತ್ತೆ ಯಂತ್ರ ನಾಗರಿಕತೆ ಭಾರತತ್ತ್ಗ್ ಕಾಲಿಟ್ಟಿ ಕಾಲತ್ತೆ ಸಮಾಜತ್ತ್ಗ್, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗ್, ಚೈಪುಗು ಕನ್ನಾಟಿ ಪಿಡಿಕ್ರೆ ಸೊರತ್ತೆ ಆಕಿಯೋಂತೆ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ಲ್ “ಸಣ್ಣ ಕಥೆ” ಚೆಲ್ಡೆ ಒಂದು ಪುದಿಯೆ ಪ್ರಕಾರತ್ತೆ ಪೊರ್ಕಲ್ಗ್ ಕಾರಣ ಆಯಿರ್.

ಪಂಜೆ ಇಯಲ್ ಅಯಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸತ್ತ್ಲ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಸತ್ತತ್ತೆ ಮಿಸಾಲ್ ಕಾಟಿಯೋಂತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ಗ್ ಪುದಿಯೆ ತೆರುರೆ ಆಕೊನಾಯೆ ಅಗತ್ಯತ್ತೆ ಚೊನ್ನೊ ಇಂತ್. ಕಥನ ಕವನಜಲೆ ಎಲ್ದಿತ್ತ್ ಈ ಪ್ರಕಾರತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ಗ್ ಕೊಡ್ತೆ ಆದ್ಯತ್ತ್ಲ್ ಇಯಲ್. ಮುನ್ನೊಲು ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರತ್ತ್ಲ್ ನಡನೆ ನಡಕ್ರೆ ಪುದಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಪ್ರಯೋಗತ್ತ್ಗ್ ಇಯಲೆ ಮುನ್ನೊಲೆತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಮೇ ಅಕರಜಲಾಯಿರ್. ಆಯೆ ಸಬೊಲು ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತೆ ಉಲ್ಗತ್ತೆ ನೋಟಜಲೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನತ್ತೆ ಹೊಳಹುಂ ಕಾಣ್ಕೆಂ ಸದುಪಯೋಗ ಆಕೊಗ್ಯತ್ ಓದುರಂಕೃತ್ ಇಯಲೆ ಆಇನೆ ಎಲ್ತಜಲೆ ಈ ಎಲ್ದಲ್ ತನ್ನೆದಾಯಿರ್.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್ಗ್ ಸುರೂತೆ ಕವಿ ಪಂಪ ಬೆಲ್ಕ್ ಆಯೆಂಗೆ ಪುದಿಯೆ ಕನ್ನಡ ಕಾಲತ್ತ್ಗ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲ್. ಇಯಲ್ ಕುವೆಂಪು ಅಯಲೊಟ್ಟಿಗೆ ‘ಪಾಲುಂ ಪಂತರೆ ಕೂಡಿತ್ತ್ ನಿಜ ಆಯಾರ್ ಆಚಾರ್ಯ ನಡೆರೆ ನುಡಿಲ್ ನುಡಿರೆ ಸವಿಯಲ್’ ಚೆಂತ್ ಪಾಡ್ಬಾಟಿಯೆ ಮಹಾಗುರು ಡಿ.ವಿ.ಜಿ., ಮಾಸ್ತಿ, ವಿ.ಸೀ., ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ, ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ಉಳ್ಳಾಲ ಪಿನ್ನೆ ಉಗ್ರಾಣ ಮಂಗೇಶ ರಾಯ ಇಯಲ್ ಪಂಜೆ ಇಯಲೆ ಶಿಷ್ಯ, ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಇಜಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಿಗ್ಗಜಮಾರ್ ಇಯಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಿಶಿಷ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತ್ಲ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯೆ ಅಪೂರ್ವ ಕೃತಿಜಲೆ ಬಿಸಯತ್ತ್ಲ್ ಸತ್ವಯುತಮಾಯೆ ಪಲ್ಕಜಲೆ ಚೊನ್ನೂರಾರ್. ‘ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಜನಕ’ ‘ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆದ್ಯ ಮರುಷ’ ‘ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕ’ ‘ಕಥನ ಕವನಗಳ ಮೊದಲಿಗ’ ‘ನವೋದಯದ ಮುಂಗೋಳ’ – ಇಜನೆ ಕನ್ನಡತ್ತಜಲೆ ನೆಇಳ್ಲೆಲ್ ಬೆಲಿಯ ಮಹತ್ತರ ಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಎಡತೆ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ ಇಯಲ್ ಪಲೇ ತಾಲರಿಪುರೆ ಪಾಡಿ ಪಾಡಿಯೋಂತೆ ಪುದಿಯೆ

ಉಯ್‌ಕರೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ 'ಏರಿಯವಾನು ಚಿರಿಯವನ್ಯೈತಿಕ್ಕೊನು' ಚೆಲ್‌ಡೆ ಪಲ್‌ಕತ್ತೆ ಚೊನ್ನೊಂತೇ ನೊರ್‌ಇ ಕೊಡ್‌ಪಾನ ಪಂದಾಲೆ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಜೌಗರೆತಲ್ ನಡನೆ "ನವೋದಯದ ಮಹಾ ಬೆಳಗು", ಪಲೆದ್ ಪಿನ್ನೆ ಪುದಿಯದರೆ ನಡುರೆ ತೂಜುರೆ ಸಂಕ, ನವೋದಯತ್ತೆ ಉಯ್‌ಕರೆ ರಾಗ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಪಲ್ಲ	v
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	vii
ಮಕ್ಕಲೆ ಕಥೆಜ:	xlvi
೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಒನ್ನನೇ ಭಾಗ ಪಡುಮಲೆಲ್	೧
೨. ಜಂಡನೇ ಭಾಗ ಪಂಜತ್ತಲ್	೨೧
೩. ಮೂನಾಮತ್ತೆ ಓದಿ (ಭಾಗ) ಎಣ್ಣೂಲ್	೩೨

ಕೋಟ ಚಿನ್ನಯ

ಒನ್ನನೇ ಭಾಗ

ಪಡುಮಲೆಲ್

ಚಮ್ಮಿ ವರಸತ್ತಾಗ್ ಮುನ್ನೋಲು ತುಲು (ತುಳು) ರಾಯತ್ತೆ ಒರೊರು ಭಾಗತ್ತೆಂ ಒರೊರು ತರವಾಡರೆ ರಾಜಾವು ಆಲಿಯೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ಆ ರಾಯತ್ತೆ ಒರು ಜಾಗೆಗ್ ಬಂಗರು ಅವತುರಜ ರಾಜಾವು ಐತಿನ್ನಾರ್. ಒರು ಸೀಮೆಗ್ ಚೌಟರ್ ರಾಜಾವು ಐತಿಂತ್. ಒರು ಮೋತುಲು (ಭಾಗತ್ತಲ್) ಅಚಲ ಔತುರಜ ಮಿಡ್ಕಾಲಿನ್ನಾರ್. ಇಪ್ಪ ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಲುಂ ಪಟೀಲಮಾರ್ ಇನ್ನೆ ಕನಿಕೆ ಆ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಗ್ರಾಮತ್ತಾಗೊರು ಗುರಿಕಾರ ಇನ್ನ. ಇಜಂತೆ ನಾಲಂಜಿ ಆಲ್ ಗ್ರಾಮ ಗುರಿಕಾರ ಮಾರೆ ನೋಕೊಗು ಪಿನೊರು ಅಧಿಕಾರಿ ಇನ್ನ. ಅವನುಗು ಬಲ್ಲಾಳ ಚೊಂತು ಪೇರ್. ಬಂಗಮಾರ್, ಚೌಟಮಾರ್, ಅಚಲಮಾರ್, ಸಾವಂತಮಾರ್ ಇಜಂತಜಲೆ ಕೈರೆ ಕೀಲ್ ಚಮ್ಮಿ ಆಲ್ ಬಲ್ಲಾಳಮಾರಿನ್ನಾರ್. ಇಜಂತೆ ಒರು ಬಲ್ಲಾಳ ಇಪ್ಪತ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆರೆ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುರೆ ಪಡುಮಲೆ ಚೊನ್ನವಾಡೆ ಇನ್ನ. ಪಿನೊರ್ತ ಪಂಜತ್ತಲ್ ಇನ್ನ. ಮೂನ್ನೂಮತ್ತವನು ಎಣ್ಣೂರ್ಲ್ ಇನ್ನ.

ಅದೊರು ನಾಲ್ ಪಡುಮಲೆರೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಬೋಂಟಿ ಪಿಡಿಕೊಗು ತಂಡೆ ಚಿಜ್ಜಾಯಿ ಮಾರಟ್ ಪರತ್ಯತ್ ಪೋಂಬೊ ಮುಟ್ಟತ್ತೆ ಕಾಡ್ಗ್ ನೊಂಡುತ್ತು ಒರು ಕಾಡ್ ಪನ್ನಿರೆ ಬೆರಿಪಿಡ್ಚೊಂತು ಪೋಯೊಂಟಿಕ್ಕೊಂಬೊ, ತೆರುರೆ ಮೇಲ್ ಇನ್ನೆ ದೂಂಚಿರೆ ಕಾಸರ್ಕರೆ ಮುಲ್ಲೊನ್ನು ಅವಂಡೆ ತಲಂಕಾಲ್ಗ್ ತರಚಿತ್ತ, ತಲೆಕ್ ಬೆಡ್ಕ ನೊಂಬಲ ಏರಿತ್ತ ಅವನು ಅವಡೆಮೇ ಬೂನ್ನ.

‘ಎಬಾ, ನಂಡೆ ಎಂದರೆ ನೋಕುರಾರ್? ಊಡೆಮೆ ಮುಟ್ಟತ್ತಲ್ ಬೂದಿ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಚೊನ್ನವನು’... ಇಜಂತೆ ಪಲ್ಕ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಬಾಯಿರೆ ಬೂಲಲೋಡು ಕೂಡಿ ಅವನುಗು ಕನ್ನ ಚಿಮ್ಮಿ ಬಂತ್ ಅವನು ಅಣ್ಣಿಮೇ ಚಾಣ್. ಅಪ್ಪ ಅವಂಡೆ ಆಲ್ಮಾರ್ ಮಲೆಕ್ ಇಲ್ಚಿತ್ತ ಮರ್ತರೆ ಗೆಲ್ ಕೊತ್ತಿತ್ತ ಚಿಟ್ಟಕಿಟ್ಟಿತ್ತ

ಅದರ ಮೇಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮೆಲ್ಲೆ ಬಲ್ತಿತ್ತ ಬೂದಿ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯರೆ ಕೋಟಿಚೆಗ್ಗೆ ಕೊಂಪ್ಪೊತ್ ಇಲ್ಚಾರ್.

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರತ್‌ಗ್ ಪೆರುಮಾಳ್ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಮುಲ್ಲು ತರಾಚೆ ಬಿಸಯ ರಾಯತ್ತಗಲ್ಲ ಪಿಡಿಯ್ಯತ್. ಮುಲ್ಲು ಎಡ್‌ಕರಜ ಬೇಗ ಬಂತ್ ನೋಕಿತ್ತೈತ್. ಮಂತ್ರಿಮಾರಜ ಬಂತ್ ಮಂತ್ರಿರಾಚಿತ್ತುಂ ಐತ್. ಮರಂದ್ ಕೊಡ್‌ಕುರಜ ಕೊಡ್ತೈತ್. ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಬಲ್ಲಾಯರೆ ಬಲಿಂ ಐತ್. ಅಮ್ಮಣ್ಣ ಬೈಚೆರೆ ಮರಂದಂ ಐತ್. ಆಯೆಂಗುಂ ಎಂದ್ ಫಲ? ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ನಾಲ್‌ತೆ ನಾಲ್‌ಗುಂ ನೊಂಬಲ ಉರಾಚಲ್ ಕಡ್‌ಚಲ್, ಬೀಕ ಎಂದಂ ಕೊರೊಡಿ ಆವಾಮಾರೆ ಚೀಯುಂ ಚೋಪು ಯಾರಾಯೋಂತು ಪೊತ್. ಬಾಯಿಗ್ ಸುವಾದುಂ ಇಲ್ಲೆ ವರಜೊಗು ರಹಾತುಂ ಇಲ್ಲೆ. ಊನು ವರಕ್ ಎಂದಂ ಇಲ್ಲಾಮಾರ್ ತಡಿಕ್ ಯಾದೊರು ಆಫಿಯತ್ತುಂ ಇಲ್ಲಾಮಾರೆ ನೊಂಬಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಪೆಡ್‌ಚಿ ಪೆಡ್‌ಚಿ ಹೈರಾಣಾಯ. ಮಾಗನೆರೆ ಆಲ್‌ಮಾರೆಲ್ಲ ಪಡುಮಲೆರೆ ಬೀದಿಗ್ ಪೊತ್. ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಅವಸ್ಥೆರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ ಕಣ್ಣನ್ನಿ ಎಡ್ ಬನ್ನೊ ಇನ್ನಾರ್.

ಇಜನೆ ಅವಂಡೆ ನೋಕೊಗು ಬನ್ನೆದಲ್ ಒರತ ಒರ ನಾಲ್ “ಇಜಂತೆ ಮುಲ್ಲು ಪುನ್ನುಗು ನಜಲೆ ಸಾಯಿಬೈಚಿ ಮುನ್ನೊಲು ಮರಂದ್ ಆಕಿಯೋಂಟಿಂತ್. ಇಪ್ಪ ಅವನುಗು ಚಾಲೀಸ್. ಕಣ್ಣ್ ಕಾಂಡಿಲ್ಲೆ. ಆಯೆಂಗಾ ಅವಂಡೆ ಎಲವಲು ದೇಯಿಗುಂ ಆ ಮರಂದ್ ಗೊಂತ್ತುಂಡುವುಲ. ಚೆಂತ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಅದ್‌ಕ್ ಪಿನೊರತ “ಅದ್ ಒಕ್ಕು ದೇಯಿರೆ ಮರಂದ್ ನಲ್ಲೇದೇ. ಆಯೆಂಗಾ ಅವಲಿಪ್ಪ ಬಂಡೆ ಎಜನೆಮಾ!? ನೊರೆಇ ಚೆಂತ್ ಕರ್ಪಂಚಿ” ಚೆಂತ್ ತಂಸಯಿತ್ತಲ್ ಚೆನ್ನ. “ಮಾಪುಲೆ ಕಾಂತಣ್ಣ ಬೈಚು ಮರಾಚಿತ್ತ ಇನಿಂ ಮೂನು ತಿಂಜಲೈತ್‌ಲ್ಲೆ.” ಚೆಂತ್ ಇನೊರತ ಚೆನ್ನ. ದೇಯಿ ಬೈದಿತ್ತಿಯುಂ ಮರಂದ್ ಪಡ್‌ಚಿರಾಲೂಲಂತ್ ಚೆನ್ನ ಪಲ್‌ಕ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕಾವುಗು ಕೇಕೊಂಬೊ ಅವನು “ನಂಡೆ ದಂಡಿಗಲ್ ಅವಲೆ ಬಿಲ್‌ಚೋಂತು ಬರು” ಚೆಂತ್ ಬೋವಿರಂಕ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಕ್ಯ ಪಣಿರಜ ಅಪ್ಪಮೇ ಪರ್ತಾಯಾರ್.

ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಬೋವಿರಜ ತಂಡೆ ಔತುರೆ ಬಾಯಲ್‌ಗ್ ಚಮಚಿತ್ತ ಕೊಮನ್ನೆ ದಂಡಿಗರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ ದೈಯಿಬೈದಿತಿ “ಆಹಾ, ಅಗತ್ಯಯಿಲ್ಲಾತೆ ಭವಿಷ್ಯ ಬಂತಲ್ಲೆ! ಚೊಂತು ಮನ್‌ಸಾಲೇ ನಿರಾಚೋಂತು, ಉಡ್‌ತೆ ತುನಿಲೇ ಎಲ್‌ಮಲೆಗ್

ಪ್ಯೂತ್ ಏಲ್ ಪಿಂಡಿ ಚೊಪ್ಪು ಕೊಯ್‌ಇಗಾಲ್; ಮೂರ್ಮಲೆಗ್ ಪ್ಯೂತ್ ಮೂನು ಪಿಂಡಿ ಮರಾಂದ್ ಕೊಮನ್ನಾಲ್. ಔತುಗು ಬಂತ್, ಅಟ್ಟತ್ತಾಗ್ ಪತ್ತಿತ್ ತ್ಯಾಚಿ ಕೊಮಂತ್ ಮೀಸಲು ಕೆಟ್ಟಿಯಾಲ್ ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅವಲು ಆ ಮರಾಂದ್‌ರುಂ ತ್ಯಾಚಿರೆಂ ದಂಡಿಗಿಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ ಪರ್ತಾಯಾಲ್. ಬೋವಿರಜ ದಂಡಿಗರೆ ಪೊರ್ತೊಂತು ಬನ್ನಾರ್.

ಈ ಮೋತು ಬಲ್ಲಾಳ "ದೇಯಿ ಬನ್ನಾಲಾ? ಬಂಡಾಲಾವುಲ? ಬರುವಾಲಾ? ಚೆಂತ್ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಪಾಡೆಂ ಪಾಡೆಂ ಕೇಟೋಂತು ಅವುಲು ಬಂಡೆದರೆಮೇ ಎದುರು ನೋಕಿಯೋಂಟಿನ್ನ. ಅತ್ತ ನ್ಯಾರಾತ್‌ಗ್ ದೇಯಿ ದಂಡಿಗರೆ ಇಲ್‌ಇತ್ ಚಂಗೆಲ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಬಂತ್ ಬಲ್ಲಾಳರ ಕೆಡಿಕೆರೆ ಅರ್‌ಗಲ್ ದೆಚ್ಚಾಲ್.

ಬಲ್ಲಾಳ ದೇಯಿಡೆ ಮೋತುರೆ ನೋಕಿಯೋಂತು "ಬೈದಿತಿ, ನಂಡೆ ಒರು ಜೀಯತ್ತ ಬಜಾವಾಕುಮ್ಮ. ಸುರುಕು ನಂಡೆ ಉಮ್ಮರೆ ಬಯಾತ್‌ರೆ ಕರ್ಪತ್ತಲ್ ನಾನ್ ಬನ್ನೆ. ಇಂಡ್ ನಿಂಡೆ ಕರ್ಪತ್ತಲ್ ಬನ್ನರೆಂತ್ ಬಿಯಾರಿ ಉಮ್ಮ. ನಿಕ್ಕ್ ಆರುಂ ಆಕಾತೆ ಮರ್ಯಾದಿ ನಾನ್ ಆಕರೆ. ಆರುಂ ತರಾತೆ ಉಡಿಗರೆ ನಿಕ್ಕ್ ತರುವೆಂತ್ ಅಂಗಲಾಚಿತ್ ಕೇಟೊಂಡ.

ದೇಯಿ ಬೈಚಿತಿ ಅಪ್ಪಮೇ ಎಂಚಿತ್ ತಾನ್ ಕೊಮನ್ನೆ. ಮರಾಂದ್‌ರೆ ಕೆಟ್ಟರೆ ಬುಡುಪಾಟಿತ್. ಅಮ್ಮಣ್ಣ ಮುನ್ನೊಲು ತೋತಿಯೆ ಮರಾಂದ್‌ರೆ ಕಲ್‌ಗಿತ್ ಎಡ್ಡಾಲ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ತಾನ್ ಆಕಿಯೆ ಮರಾಂದ್‌ರೆ ಪೂಇಗಾಲ್. ಮಂತ್ರಿಚ್ಚಿ ಊದಿಯಾಲ್. ಚೊಪ್ಪಿಟ್‌ತ್ ತಣಿಚಾಲ್.

ಇಜನೆ ಆಕೊಗು ತೊಡಜಿಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ - ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಗಲಿಗೆ ಗಲಿಗೆಗುಂ ನಾಲ್‌ತೆ ನಾಲ್‌ಗುಂ ಕೊರ್‌ಇಣಿ ಕೊರ‌ಇಣಿ ನೆಇಣ್ಣಿಲ್ ಇನ್ನೆದ್ ನಡುಕು ಬಂತ್. ನಡುರೆದ್ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಬಂತ್. ಕಾಲ್‌ಲ್ ಇನ್ನೆದ್ ತಲಂಕಾಲ್‌ಗ್ ಬಂತ್ ನೆಲ್‌ತ್‌ಗ್ (ಭೂಮಿಗ್) ಬೂಂತು ಪ್ಯೂತ್. ಪೋಯೆ ಸುವಾದ್. ನಿಂಡೆ ಪಸಿ, ಬರಾತೆ ವರ್‌ಕ್ - ಇದೆಲ್ಲ ಪೆರ್‌ಗ್ ಬಂತ್. ಬಲ್ಲಾಳ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಆಯ. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬಲ್ಲಾಳಗುಂ ಬೀಡ್‌ರಂಕುಂ ದೇಯಿ ಬೈದಿತಿರ್‌ಟ ಗೌರವ ಯಾರ್ಯತ್. ಅದರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ ಕೊರಿಯಾಲ್‌ಗ್ ಬಯಾತ್‌ರೆ ಅಗ್ಗಿ ಯಾರಾವೊಗು ತೊಡಜಿತ್ ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ಮಚ್ಚರ ಅವೊಗು ಸುರುವ್ಯತ್. ಇಜನೆ ಮಚ್ಚರ ಪಿಡ್‌ಚಜಲ್‌ದಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮಂತ್ರಿ ಐತಿನ್ನೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಚೊನ್ನೆವ್‌ನು ಒರ್‌ತ.

ಇಪ್ಪ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಮುನ್ನೋಲ್ತೆ ಕಾಂಟಿ ನಲ್ಲಂತಲ್ ತಡಿ ಬನ್ನೆದ್ ಕಂಡ್ತ್ ಒರು ನಾಲ್ ದೇಯಿ ಬೈದಿತಿ “ಬಲ್ಲಾಳರೇ, ನಾನ್ ಔತುಗು ಪೋನೂಂತುಲ್ಲೆ. ನಕ್ಕೆಂದಾಯೆಂಗ್ ತಂಡೆದ್ ಇನ್ನೆಂಗ್ ತಂತ ಬುಡೂರು” ಚಿಂತೆ ಕೈ ಮುಗಿಇ ಕೇಟೋಂಡಾಲ್.

ನೀನ್ ಪೋಂಡೆದೇ. ಆಯೆಂಗಾ ಉಡುಗೂರೆ ತರೂಗು ನಜಲೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಇಪ್ಪ ಊಡೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲೆ. ಅವನ್ಂಡೂಟ್ಟ ಒರ್ ಪಲ್ಕ ಕೇಟ್ತಾವೂನು ಚಿಂತೆ ಪೆರುಮಾಳ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಪುರ್ಬು ವಯಾತಿ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಅಜನೆಮಾ? ಅಲ್ ಇ ಜೀಯ ಒಲ್ ಇ ತರೂಗು ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲಾತಜ ಇಪ್ಪ ಮಾತ್ರ ಬೇನಾಯಮಾ? “ಚಿಂತೆ ದೇಯಿ ಒರು ಪಲ್ಕ ಚೆನ್ನೊಂತೇ ಬೀಡರೆ ಕೊಟಿಚೆರೆ ಎಂಚಾಲ್.

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್ತಗ್ ಬೀಡರೆ ಯಜಮಾನ್ತಿ ಪೆನ್ನಿಜ “ಜೀಯ ದಾನ ಆಕಿಯೆದಕ್ ಎಂದ್ ಮರ್ಮಾದಿ ಕಿಟ್ಟಿತ್ತ? ಆಹಾ! ಚಿಂತೆ ತನ್ನೂಲೆಚಿಗ್ ಪಲ್ಕರ್ ಇಂದ್ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಕೇಟ್ತ್, ಅದಾಕೈತ್ ಕೊಟಿಚೆಗ್ ಮುದು ತಿರ್ಚಿ ಪೋಯೋಂತಿನ್ನೆ ಆ ದೇಯಿರೆ ಪೆರ್ಗ್ ಬಿಲ್ಚಿತ್ತ ‘ಇದಾ ಈ ತನ್ನದರೆ ಎಡ್ಂತ’ ಚಿಂತೆ ಬೆತ್ತಲೆ ಬಟಿಚೆರೆ ಅವಲೆ ಕೈಲ್ ಕೊಡ್ತು “ಉಮ್ಮಾ, ಈ ಎನ್ನೆ ಕುಡ್ಕ, ಎಸಲ್ಲೆ ಬುಗುಡಿ, ಮುಲ್ಲರೆ ಕೊಪ್ಪು, ಪಚ್ಚೆರೆ ಮೂಕುತಿ ಇದೆಲ್ಲ ನಿಕ್ಕ; ಇನಿ ನಿಕ್ಕ ತರೂಗು ಇನ್ನೆದರೆ ನಿಂಡೆ ಇನಿ ಬಂಡೆ ಮಕ್ಕಗ್ ತಂಡೆ ಚಿಂತೆ ಸಮಾದಾನ ಆಕ್ಕಾನ್.

“ನಂಡೆ ಮೋಲು ಕಿನ್ನಿದಾರು ಉಲ್ಲಾಲ್. ಅವಲುಗು?” ಚಿಂತೆ ಬೈದಿತಿ ಕೇಟೆದಕ್. “ಅವಲು ನಿಜಲೆ ಅವತುಲು ಉಲ್ಲಾಲ್? ಚಿಂತೆ ಬಲ್ಲಾಳ ಕೇಟಾನ್.

ಬೈದಿತಿ “ಅವಲುಗು ಎಲ್ ಬಯಸ್ ಆಂಬೊ ಪಂಜತ್ತೆ ಪಯ್ಯ ಬೈಚೆಗ್ ಕೈ ಪಿಡಿಪಾಟಿ ಕೊಡ್ತು. ಈ ವರಸತ್ತೆ ಜಾತ್ರಗ್ ಊಡೆಗ್ ಬಿಲಿಪಾಟೊ ನೂಂತುಲ್ಲೆಂತೆ ಚೆನ್ನಾಲ್.

ಅದಕ್ ಬಲ್ಲಾಳ “ಈ ಪಟ್ಟರೆ ತುನಿ. ಈ ಕುತ್ತನಿರೆ ರವಕೆ, ಈ ಬಂಗಾರ್ ಬಲೆ ಅವಲುಗು ಚಿಂತೆ ಕೊರಿಯ ಬಸ್ತಜಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಡತುತ್ತು, ದೇಯಿ ಬೈಚಿತಿರೆ ಕಡತಿ ಕೊಡ್ಕರ.

ಬೀಡರೆ ಕೊಟಿಜೆರೆ ಇಲ್ ಇ ಬನ್ನೆ ದೇಯಿಗ್ ಕಂಬಲತೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಮುಟ್ಟು ಬಂಡೆತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್ತಾಗ್ ಪೇತ್ ನೊಂಬಲ ತೊಡಜ್ಜರ್. ಅವ್ಲು ಕಂಡತ್ತೆ ಪುನಿರೆ ಅರ್ಗ್ಲುಲ್ಲೆ ಗೆಂದಲಿ ತೆಂಜ್ಜಾಗ್ ಚಾಣ್ಣಿತ್ ಬೇಜಾರ್ಲ್ ನಿಂಡಾಲ್. ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್ತಾಗ್ ಆ ಸುರುಕು ಚೊನ್ನೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಬೀಡಾಗ್ ಪೋಗು ಅದೇ ತೆರುಲು ಬನ್ನೊ ಇಕ್ಕೊಂಬೊ “ತೆರುಕು ಅಡ್ವೈತ್ ಪಂದಾಮಾರೆ ನಿಂಡೊಯಿನ್ನೆ ದೇಯಿರೆ ಕಂಡತ್ತೆ” ಅಬ್ಬ, ಬಿಲ್ಲರೆ ಪೆನ್ನಾ? ಚೋರೆರೆ ಮದ ಮಾ? ಪೈಸೆತೆ ಆಂಕರಮಾ? ಚೆಂತ್ ಜೆಡ್ ಇತ್ ಚೆನ್ನಾನ್. ದೇಯಿ ಉಸ್ಸಾಂತ್ ದಮ್ಮ ಬುಟ್ಟೊಂತು “ನಾನ್ ಆಂಕಾರ್ತಲ್ ನಿಂಡರೆಮೆ ಐತ್ತಿನ್ನೆಂಗ್ ನಾನ್ ಆಕೆದರೆ ನಾನೇ ಉನ್ನುವೆ. ನಾನ್ ಸಂಕಟ್ತಲ್ ನಿಂಡರೆ ಐತ್ತಿನ್ನೆಂಗ್. ನಂಡೆ ಮಕ್ಕ ನೋಕುವಾರ್” ಚೆಂತ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಜಬಾಬು ಕೊಡ್ತಾಲ್.

ಅತ್ತರೆನ್ಯಾರ್ತಾಗ್ ಬೈಚಿತಿಗ್ ನೊಂಬಲ ಬಂಡೆ ಬಿಸಯ ಬೀಡಾಗ್ ಎತ್ತರ್. ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ದೇಯಿರೆ ಬಿಲ್ ಪಾಟಿತ್ತೆ ಅವ್ಲು ಪೆರೊಗು ಬೇನಾಯಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆರೆ ಆಕ್ ಬಾಟಿ ಕೊಡ್ತಾನ್.

ದೇಯಿ ಬೀಡರೆ ಒರು ಮುರಿಯಗತ್ತಲ್ ಯರಾಟಿ ಆನ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಪೆತ್ತಾರ್. ಸೂತಕತ್ತೆ ನಾಲ್ ಕಲ್ ಇಲೆ ಪಿನ್ನೆ ಮಕ್ಕಗ್ ಪೇರ್ ಬೆಕ್ಕರೆದುಂ (ತೊಟ್ಟಿಲಿಡೆರೆದ್) ಆಕಿಯಾರ್. “ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಟೀಶ್ವರ ದೇವರೆ ಬದಿಕಲ್ಲೆ ಚೈಚಿ ಪೂಲೆ ಚೈಕ್” ಚೆಂತ್ ಹರಸಿತ್ತೆ ಬೆಲಿಯೆ ಕಿಡಾವುಗು ಕೋಟಿ ಚೆಂತ್. “ಉತ್ತರ ಚೆನ್ನಿಗ ದೇವರೆ ಬದಿ ಕಲ್ಲೆ ಚೈಚಿ ಪೂಲೆ ಚೈಕ್ಂತ್. “ಹರಸಿತ್ತೆ ಚೆರಿಯೆ ಕಿಡಾವುಗು ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಚೆಂತ್ ಜಂಡಾಲ್ ಗುಂ ಪೇರಿಟ್ಟಾರ್.

ಮಕ್ಕಗ್ ಪೇರ್ ಬೆಕ್ಕರೆದ್ ಅಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ದೇಯಿ ಬೈಚಿತಿ ಚಮ್ಮೆ ಕಾಲ ಚೈಚಿತ್ತಲ್ಲೆ. ಅವ್ಲು ಆಯಿಸ್ ತೀಂತ್ ಮರ್ಚೆರೆಮಾ ಅಲ್ಲ ಅಮ್ಮಣ್ಣ ಬೈಚಂ. ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಂ ಕೂಡಿತ್ತೆ ಆಕೆ ಮಾಟತ್ತಲ್ ಮರ್ಚೆಮಾಂತ್ ಇತ್ತರೆ ತೋಲು ಪಿಡಿಯೆತ್ತಲ್ಲೆ. ಆಯೆಂಗ್ ಆ ಪಡುಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳ ಮಾತ್ರ ಆ ಅಬ್ಬ ಉಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಾತೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಬುಟ್ಟುಲ್ಲೆ. ಅವ್ನು ಅಜಲೆ ದೂರತೆ ಸಂಬಂಧತ್ತೆ ಕಾಕ ಆಯೆ ಸಾಯಿನ ಬೈದ್ಯ ಚೆಲ್ಡೆ ಚೂತರೆರೆ ಬಿಲ್ ಚಿತ್ತೆ. ಆ ಯತೀಂ ಮಕ್ಕಲೆ ಅಜಲೆ ಮಡಿಕ್ ಇಟ್ಟತ್ತೆ. ಮಕ್ಕಲೆ ಬಲ್ತೊಗ್ಯತ್ ಚೊಂಬುನೊರೋಡಿ ಪಾಲ್. ಪಾಲ್ ಗ್ಯತ್ ಪೈ. ಪೈ ಬತ್ತಿಯೆಂಗ್ ಎರ್ ಮೆ, ಮಕ್ಕಗ್ ಕೆಡ್ಕೊಗು ಒಲ್ಲೆ ತಲ್ ಕಾನಿ. ಒಲ್ಲೆ ಪರ್ ಇಂಗ್ ಪಯಕರೆದ್ ಚೆಂತ್ ಇಜಂತೆಲ್ಲ ಕೊಡ್ತು ಕಡ್ತಾರ.

ಸಾಯಿನ ಬೈಚರೆ ಔತುಲು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ಸಾಯಿನ ಬೈಚತಿರೆ ಆರೈಕಲ್ ಬೆಲ್‌ಇಶೆತ್ತ್ ಬೆಲಿಯೆ ಆಲ್ ಆಯಾರ್.

ಪಡುಮಲೆಲ್ ಒರು ಬೆಲಿಯೆ ಕಲಿಕರೆ ಜಾಲ್ ಉಂಡು. ಅಲ್ಲಿರೆ ಮಕ್ಕಮಾರೆಲ್ಲ ಅಸರ್‌ನ್ಯಾರ ಆ ಬೈಲ್‌ಲ್ ಬೋಲ್ ಕಲ್‌ಚೋಂತು. ಬಿಲ್ಲ ಬುಡುರೆ ಕಲಿರೆಲ್ಲ ಕಲ್‌ಚೋಇನ್ನಾರ್. ಪಾವತ್ತಂಜ ಕಚಲಕಾರ್, ಬೈಚಮಾರ್, ಒಕ್ಕಲಿಗಮಾರ್ ಇಜಂತೆ ಏ ಒರು ಭೇದಂ ಇಲ್ಲಾಂತೆ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಕೂಡಿತ್ತ ಕಲ್‌ಚೋಂತಿನ್ನಾರ್. ಕಲಿಕೊಂಬೊ ಪಲ್‌ಕತ್ತಾಗ್ ಪಲ್‌ಕ ಬಂಡಲ್ಲೆ. ಇಜನೆ ಒರು ನಾಲ್ ಕಲ್‌ಚೋ ಇಕ್ಕುಂಬೊ ಪಲ್‌ಕತ್ತಾಗ್ ಪಲ್‌ಕ ಐತ್ ಅಂಡತ್ತೆ ನಾಲೆಲ್ಲ ಲಡಾಯಿಲೇ ತೀಂತ್. ಬಿಲ್ಲವ ಮಾರೆ ಮಕ್ಕ ಅಂಡ್ ಗೆಂದಿತ್ತಿನ್ನಾರ್. ಒಕ್ಕಲಿಗರೆ ಮಕ್ಕ ಸೋತುತ್ತಿನ್ನಾರ್. ಸೋತಜ ಗಲಾಟೆಗೆ ಎಕ್ಕ ಎಡ್‌ತ್ತ್ ಕಲಿಕರೆ ಜಾಗೆಗೆ ಬಾಡ್ಯ ತರ್‌ನೂಂತು “ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಮಕ್ಕಂ” ಕಲಿಕರೆ ಜಾಗೆಗೆ ಬಾಡ್ಯ ಉಂಡೂಂತು ಆದ್ಯತ್ತಲೇ ಚೊಂತುಲ್ಲೇಂತ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯಂ ಗಲಾಟೆ ಆಕಿ ಆಕಿ ಅಜಲಜಲೆ ಔತುಗು ಪೋಂಡಾರ್. ಬೋಲ್ ಮಾತರ ಬೈದಿತಿರ ಮಕ್ಕಲೆ ಕೈಲೇ ಒಲ್‌ಇಶೆತ್ತ್. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಮಕ್ಕಮಾರ್ ಬುಲ್‌ಪಿಟ್ಟೊಂತೆ ಕಾಲಿ ಕೈಲ್ ಪೋಯಾರ್.

ಔತುಗು ಬನ್ನೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಮೊಗ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಅಜಲೆ ದೂರು ಕೇಟೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ತೇಡಿಯೋಂತು ಪೋಯ. ತೆರುಲು ಅಜ ಜಂಡಾಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೋಲ್ ಕಲ್‌ಚೋಂತೆ ಎದುರುಗು ಬನ್ನೊ ಉಲ್ಲದ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಅಜಲೆ ಕೈಗೆ ಅಡ್‌ಚೆತ್ತ್ ಬೋಲ್ ಪತ್ತಿಯೆಡ್‌ತ್ತ್ ಔತುಗು ಪೋಯ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಕೈ ವಯತಿಲ್ಲೆ.

“ಅಯ್ಯಾ, ಬೋಲ್‌ರೆ ಚಂದ ಕೆಟ್ಟಿ ಬೆಕ್ಕೊರು. ನಜಲೆ ಚೆರಿಯೆ ಕೈರೆ ನಿಜ ಪತ್ತಿಯೆಡ್‌ತೆ ಬೋಲ್‌ರೆ ನಜಲೆ ಬೆಲಿಯೆ ಕೈಯಿಲೇ ಬಲ್‌ಚೋಂತು ಬರುವ, ಮರ್‌ಕಂಡ್” ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೆ ಜಂಡ್ ಮಕ್ಕ ಔತುರೆ ತೆರು ಪಿಡ್‌ಚಾರ್.

ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಔತುರಂಕುಂ, ಬಿಲ್ಲವರೆ ಔತುರಂಕುಂ ಮನ್‌ಸಾಗ್ ಸರಿ ಬರಾಮಾರೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಗಲಾಟೆ ಗುಲ್‌ಮಾಲ್ ಆಯೋಂಟಿಂತ್. ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಬೀಡ್‌ಗುಂ ದೂರು ಪೋಯೋಂಟಿಂತ್. ಇಪರ್‌ತವ್‌ತುರೆ ಕೋಲಿರೆ ಕುಣ್ಣಿ ಅಪರ್‌ತವ್‌ತುರೆ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಪಾರಿತ್ತಂತ್ ಗಲಾಟೆ. ಅಪರ್‌ತವ್‌ತುರೆ ಪೈ ಕಡ್‌ಚಿ ಇಜಲೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಪುನಿಲ್ ಇಂತ್‌ಂತ್ ಲಡಾಯಿ. ಇಜಂತೆ ಗುಲ್‌ಮಾಲರೆ

ಅಪಪ್ಪ ತೀರ್ಕೊನಲ್ಲೇಂತ್ ಬಿಯಾರ್ಚೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಇಜಲೆ ಜಂಡ್ ಓದಿಕಾರಂ ಬೆಬ್ಬೇರೆ ಆಕರೆದೇ ನಲ್ಲೇಂತ್ “ನಿಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಒರೇ ಬೈಲ್ ಒರೇ ನೆರೆಲ್ ಇನ್ನಂಗ್, ನಿಜಲೆ ಗಲಾಟೆ ಗುಲ್ಮಾಲ್ ಎಪ್ಪತ್ತಗುಂ ತಪ್ಪಾಲೆ. ಭೂಮಿರೆ ಓದಿ ಆಕಿ ತಂಡೆ. ಆಸ್ತಿಲ್ ಕೀಲ್ತೆ ಕಂಬುಲತ್ತೆ ಕಂಡ ಬುದ್ಧಿವಂತಗ್ ಮೇಲ್ತೆ ಕಂಬುಲತ್ತೆ ಕಂಡ ಬಿಲ್ಲವಮಾರ್ಗ್ ಚೊಂತು ತೀರ್ಮಾನ ಆಕಿತ್ತ್. ಗಡಿ ಬುಡ್ಪಾಟಿ ಕೊಡ್ಕೊಂಬೊ “ಕಂಬುಲ ಗೋರೊಂಬೊ ಬಿಲ್ಲವಮಾರ್ ಬುದ್ಧಿವಂತಗ್ ಒರು ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡ್ಕೊನು. ಚೊಂತು ಕೆಟ್ವ್ ಆಕ್ಯ ಇಜನೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಓದಿ ಪಾದಿಯಾಕಿ ಕೊಡ್ಡೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ಅನಿಲಜೆ ಚೊನ್ನೆ ಜಾಗೆರೆ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಏರಜೆ ಚಿಲ್ಡೆ ಜಾಗೆರವಡೆಗ್ ಪ್ಯೂತ್. ಅವಾಡೆ ದೆಚ್ಚಿನ್ನಾರ್.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ದೂರತ್ತಾಯೆಂಗುಂ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಮನಸ್ಸಲೆನ್ನೆ ನಂಜಿ ಮಾತ್ರ ಆರಿತ್ತಲ್ಲಾಂತ್. ಉಲ್ಗುಲ್ಗಮೇ ಬೆಂದೊ ಇನ್ನೆ ಆ ಪಗೆ ಒರು ನಾಲ್ ಪಯ್ಚಿ ಪರ್ತ್ ಬಂತ್.

ವರಾಸ ವರಾಸಂ ಬಂಡೆ ಅನಿಲಜೆ ಬೈಲ್ ಕಂಬುಲತ್ತೆ ಜಾತ್ರೆ ಮುಟ್ಟಬನ್ನೊ ಇಂತ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಕಂಬುಲತ್ತೆ ಉತ್ತವತ್ತೆಗ್ ಮುಹೂರ್ತ ನ್ಯಾರಸಾತ್ ಕೇಕೊಗ್ಯತ್ ತಂಡೆ ಔತುರೆ ಪರ್ತ್ಯತ್ ರಾಯತ್ತೆ ಜೋಯಿಸರವಡೆಗ್ ಪೋಗು ಪರ್ತಾಯಿನ್ನ. ಜೋಯಿಸರೆ ಅವತುಗು ಪೋನೊಗು ಏರಜೆ ಬೈಲ್ ಕಲ್ ಇನೆ ಪೋನಿಂತ್. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಪೋಂಡೆದ್ ಕಂಡ್ತ್ ಕೋಟಿ ತಂಡೆ ಔತುರೆ ಪರ್ತ್ ಬಂತ್. “ಅಯ್ಯಾ, ನಜಲೆ ಕಂಬುಲತ್ತೆಗುಂ ನ್ಯಾರಸತ (ಮುಹೂರ್ತ) ಕೇಕೊರು” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೋಂಟೀ ಜೋಯಿಸರೆ ದೇವರೆ ಕಾಣಿಕೆಗ್ಯತ್ ತ್ಯಾಚೆರೆ ಕೊಮಂತ್ ಕೊಡ್ತ. ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಹೂಂ ಕುಟ್ಟಿತ್ತ ಮುನ್ನೊಲು ಪ್ಯೂತ್, ಅವಾಂಡೆ ತಲೆ ಕನ್ನರೆ ಮರಾಬಿ ಆಯೆದೇ ಆ ನೇರ್ಚೆತ್ತೆ ತ್ಯಾಚೆರೆ ತೆರುರೆ ಕಲ್ಲೆಗ್ ಅಡ್ಚಿ ಪೊಟ್ಬಾಟಿತ್ತ ತನ್ನಿ ಕುಡ್ಚಿತ್ತ, ತ್ಯಾಚಿ ತಿಂಡ್ತ್ ಜೋಯಿಸರೆ ಮುಟ್ಟ ಪೋಯೆ. ಪೆರ್ಗ್ ಬರಾಂಬೊ ‘ನಜಲೆ ಕಂಬುಲತ್ತೆಗ್ ಈ ಚೊವ್ವಾಸೆ ಮುಹೂರ್ತ, ನಿಜಲೆ ಕಂಬುಲತ್ತೆಗ್ ಬಂಡೆ ಚೊವ್ವಾಸೆ ನ್ಯಾರ ಕೂಡಿ ಬಂಡೆವಲ ಚೊಂತು ಕಲವ್ ಚಿಲ್ಡೆ. ಆಯೆಂಗ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯಗ್ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಪಲ್ಕತ್ತಲ್ ತಂಸಯ ಬರಾಂತ್ಯೆಲ್ಲೆ “ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಕಂಬುಲ ನಾಲಕ್ಕಲಿ ಚೊವ್ವಾಸೆ ಅಲ್ಲೆ. ನಂಕುಂ ಅಂಡೆ ಅದೇ ನಾಲ್ ಕಂಬುಲ ಆವೊನು. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗೋರುರಂಡೆ ನಜಂ ಗೊರೊನು. ಅವಾನು ಬಿತ್ತ ಇಡ್ ರಂಡೆ ನಜಂ ಬಿತ್ತಿಡೊನು.” ಚೆಂತ್ ತನ್ನಾಲ್ತ್ಗ ನಿರ್ಚೋಂತೆ ಒರು

ನಿರ್ಧಾರತ್ತಾಗ್ ಬಂತ್ ಅಟ್ಟತ್ತಲಿನ್ನೆ ಬಿತ್ತಿಡೊಗ್ ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿತ್ತರೆ ಎಡ್ತ್ತ್ ತನ್ನಿಲ್ ನಂಚೆಟ್ತ್. ಔತವತುಗು ಪ್ಯೂತ್ “ಕಂಬುಲತ್ತಾಗ್ ನಾಲೆ ಆಲ್ ಬೇನು. ಎರ್ದ್ ಬೇನು. ನಾಲೆರ್ದ್ ಇನ್ನಜ ಜಂಡೆರ್ದರೆ ನಜಲೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಬುಡೊರು. ಜಂಡ್ ಎರ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಬುಡೊರು. ಜಂಡ್ ಎರ್ದ್ ಇನ್ನಜ ಮನಸ್ಸಿನ್ನೆಂಗ್ ಜಂಡ್ರುಂ ನಜಲೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಆಟೊರು. ಅದಲ್ಲೆಂಗ್ ಅಜಲೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಕಡತೊರು ಚೆಂತ್ (ಸಾರಿತ್ತ) ಬನ್ನ.

ಇದರೆ ಕೇಟ್ತ್ ಬುದ್ಧಿವಂತಗ್ ತಲೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್.” ನಿಜಲೆ ಕಂಬುಲತ್ತಾಗುಂ ನಾಲೆತ್ತೆ ನಾಲೆ ಕೂಡಿ ಬಂತಾ ಇಕ್ಕಟ್ತ್ ನಜಲೆ ಕಂಬುಲ ನಾಲೆಮೇ ಆವುರು. ಬೆಲ್ವಿರಿ ಉಯಿಚಿತ್ತ ಬೆಲ್ಚ ಬಂಡಂತಾಂಜೊ ನಿಜಲೆ ಎರ್ದ್ ನಜಲೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಇಲಿಯೊನು. ಔತುರೆ ಪೆನಿಜ ತನ್ನಿಗ್ ಬಂಡೆಡ್ಕ್ ಮುನ್ನೊಲು ನಜಲೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ನಿಜಲೆ ಎರ್ದ್ ಬಂತ್ ನಿಂಡತ್ತಿಕ್ಕೊನು” ಚೆಂತ್, ಸುಂಯ್ಯಿಚೋಂತು ಚೊಂತು ತಂಡೆ ಔತುಗು ತಿರ್ಚಿ ಪೋಯ.

ಚಿಮ್ಮೆ ಕಲ್ಚಿ ಬೆಲ್ಚ ಬಂತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜಲೆ ಕಂಡತ್ತ ಜಂಡ್ ಸಾಲ್ ಅಡ್ತಿತ್ತ ಐತ್. ಆಯೆಂಗುಂ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಎರ್ದಜ ಇಲ್ಚಿತ್ತಲೆ ಕಂಡ ಗೋರಿತ್ತಾಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜಲೆ ಜಂಡ್ ಚೋಡಿ ಎರ್ದರುಂ ಜಂಡ್ ಆಲ್ರುಂ ಬುದ್ಧಿವಂತಗ್ ಕಡತಿಯಾರ್.

ತಂಡೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಕಾಂಟಿ ಮುನ್ನೊಲು ಬಿಲ್ಲವಮಾರೆ ಕಂಬುಲ ಗೋರಿತ್ತ ಆಯೆದ್ ಕಂಡತ್ತ ಬುದ್ಧಿವಂತಗ್ ಆರ್ಸ ಸದಿಕೊಗ್ಯತ್ತಲೆ. ತಂಡೆ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಇಲ್ಚಿ ಅಜಲೆ ನಾಲಂಜಿ ಎರ್ದರೆ ಕಂಡತ್ತ ತಾನ್ ನಿಂಡತ್ತಿನ್ನೆ ಕಟ್ಟಿರೆ ಪಾರಿತ್ತ, ನೇಗಿಲ್ಚ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತಿನ್ನ ಎರ್ದಗ್ ಅಡ್ಚಿ ಅಡ್ಚಿ ಓಡ್ಪಾಟಿತ್ತ ತಂಡೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಗೋರೊಗು ತೊಡಚ್ಚ. ಇಜನೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಅರ್ಸತ್ತಲ್ ಎರ್ದಗ್ ಅಡಿಕ್ಕರೆದ್ ಕಂಡತ್ತ, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ “ಅಯ್ಯಾ, ಬ್ಯಾರಜಲೆ ಎರ್ದಗ್ ಅಡಿಕ್ಕರೆದ್ ಸಮಲ್ಲ. ಅಡಿ ಎರ್ದರೆ ಮುದುಕು. ನೊಂಬಲ ಮಾತ್ರ ನಜಲೆ ನೆಚ್ಚಿಗ್. ನಜಲೆ ಮೇಲ್ ನಿಂಕತ್ತರೆ ಪಗೆ ಇನ್ನೆಂಗ್ ಅದರೆ ನಜಲೆ ಮೇಲ್ ತೀರ್ಕೊನಲ್ಲಾಮಾರೆ. ಅದರೆ ಪಾವತ್ತೆ ಎರ್ದರೆ ಮೇಲ್ ಕಾಟೊನಾ? ಚೆಂತ್ ಎಂದುಂ ಪೇಡಿಲ್ಲಾಮಾರೆ ಪಲ್ಕರ್ಚಾರ್. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಬಾಯಿಲ್ ಎಂದುಂ ಜಬಾಬು ಬರಾಂತೆ. ಊಂ ಕುಟ್ಟಲ್ ಮಾತ್ರ ಪರ್ತ್ಯತ್.

ಆ ನಾಲ್ಕೆ ಕಂಬುಲೆತೆ ಗೌಜಿ ಎಜನುಂ ತೀಂತ್. ಚೋರು ಉನ್ನುಂಕ ಚೋರು ಕೊಡ್ತುತ್ತ್ಯತ್. ಚೋರು ಉನ್ನಾತಂಕ್ ಬೊಂಡ ಓದಿಯಾಕ್ತುತ್ತ್ಯತ್. ಬನ್ನಜಲೆ ಮರಾಧಿಲ್ ಕಡ್ತಿ ಕೊಡ್ತುತ್ತ್ಯತ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಮುನ್ನೊಲ್ತೆ ಪದ್ಧತಿರೆ ಪೊಲೆ ಸರಿಯ್ಯತ್ ಕಂಡತ್ತಲ್ ಬೀಇ ಬಿತ್ತಿಡ್ತರೆ ಸಂದೋಲಂ ಸುರುವ್ಯತ್. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಬಿತ್ತರೆ ದಂಡಿಗಲುಂ, ಬಿಲ್ಲಮಾರೆ (ಗದ್ದೆರೆ) ಕಂಡತ್ತೆ ಬಿತ್ತರೆ ಬುಟ್ಟಿಲುಂ ಕೊಮಂತ್ ಬಿತ್ತಿಟ್ತ್ಯತ್ ಕಂಡತ್ತೆ ನಡುಲು ಬಾಲೆರೆ ಪೂಕರೆರೆಂ (ಬಾಲೆರೆ ತೈ) ಬೆಚ್ಚಾರ್.

ಬಿತ್ತಿಟ್ಟೆ ಕಂಡತ್ತಲ್ ತೈ ಕೊಡ್ಚೊಂತು ಚಂದತ್ತಲ್ ಬರ್ನಂತಾಯೆಂಕ್, ಬಿತ್ತಿಟ್ಟೆ ನಾಲಂಜಿ ನಾಲ್ತುಲ್ಗ ಮುನ್ನೊಲ್ತೆ ಚೇರ್ ತನ್ನಿ ಪೋಬಾಟಿತ್ತ್. ನಲ್ಲೆ ತನ್ನಿ ಬುಡುರೆದ್ ಕೊರಿಯ ಮೋತು ಆದತ್ತಾಯಿರ್. ಅದ್ಕೈತ್ ಕೋಟಿ ಏರಚೆರೆ ಪರ್ತೈತ್ ಅನಿಲಜೆಗ್ ಬನ್ನ. ಕೋಟಿರೆ ಕಂಡ ತನ್ನಿ ನೊರ್ಇ ರಾಮಕಡಲ್ ಪೊಲೆ ಕಂಡೊ ಇಂತ್. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಕಂಡತ್ತಲ್ ಪಕ್ಕಿ ಕುಡಿಕೊಗು ಸನ ತನ್ನಿ ಇಲ್ಲಮಾರೆ. ಕೊಕ್ಕರೆ ಕಲ್ಚೋ ಇಂತ್. ಕೋಟಿ ಸೀದ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಔತುಗು ಮೊತ್ತು. ತಲೆಲಿನ್ನೆ ಪೊರೆರೆ ಕೀಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ್ ಬಗ್ಗಿತ್ತ್ ಕೈ ಮುಗಿಇ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಅವಾಂಡೆ ನೋಕಿತ್ತುಂ ನೋಕಾತೆ ಪೊಲೆ ಆಕಿತ್ತ್ ಮೊಗ ತಿರಾಚಿ ದೆಚ್ಚ. ಕೋಟಿ ತಾನ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಆಕಿತ್ತುಮ್ ಕಣ್ಣ್ ವಯತಿ ನೋಕಾತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಗ್ ಕೇಕುಂ ಪೊಲೆ “ಅಯ್ಯಾ.... ನಾನ್ ನಾಲ್ ಬಟ ನಿಂಕ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಆಕೆ ನಿಜ ಒನ್ನುಗಾಯೆಂಗುಂ ಕೈ ಪಂದ್ಬಾಟಿತ್ತಲ್ಲೆ. ಇಕ್ಕಟ್ಟ್ ಕಾಡ್ತರೆ ಕಾಸರ್ಕರ ಮರ್ತ್ಗ ಅಡ್ಡ ಬೂಂತಿನ್ನೆಂಕ್ ಪಲ್ತೆ ಎಲೆ ಆಯೆಂಗುಂ ತಾಲ್ ಬಾಟಾತ್. ಎಲ್ತ್ ಕೊಡಿಯಾಯೆಂಗುಂ ಚರಿಕಾತ್ಂತ್” ಚೊನ್ನ. ಆಯೆಂಗುಂ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮೀಸೆ ತಿರಾಚೋಂತು ಮುಂಡದೆಚ್ಚಿನ್ನ.

ಕೋಟಿ “ಅಯ್ಯಾ, ನಜಲೆ ಕಂಬುಲತ್ತ್. ಬಿತ್ತತ್ತ್ ಮೂನು ನಾಲ್ಯತ್. ನಜಲೆ ಕಂಡತ್ತೆ ತನ್ನಿ ಬುಡೊಗು ನಿಜ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಕೊನು. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೀ ಪಾಡೊರ್ಕ ಕೈ ಮುಗಿಇ.

ಮೇಲ್ತೆ ಕಂಡತ್ತಲ್ ಬುಟ್ಟಿ ತನ್ನಿ ಕೀಲ್ತೆ ಕಂಡತ್ತಗ್ ಇಲ್ಇತ್ತ್ ತೋಡುಗು ಒಲ್ಗೊಂಬೊ ಕೀಲ್ತೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಬಿತ್ತುಂ ತೈಯುಂ ತನ್ನಿರೊಟ್ಟಿಗೆ ಒಲ್ಗಿತ್ತ್ ಪೋಡೊಂತು ಬುದ್ಧಿವಂತ ತೆರ್ಇತ್ತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಅವಾನು ಕಣ್ಣ್ ಇನ್ನೆಂಗುಂ ಕುರುಡರೆ

ಪೊಲೆಂ, ಕಾದ್ ಕೇಕಾತೆ ಕೆಪ್ಪರೆ ಪೊಲೆಂ. ಬಾಯಿ ಇನ್ನೆ ಪೊಟ್ಟರೆ ಪೊಲೆಂ ಮುಂಡಾತಿನ್ನ.

ಅವಾಂಡೆ ಬಚ್ಚಲ್ ಪಿಡಾಚೆ ಅವಸ್ಥೆ ಕಂಡೆ ಕೋಟಿ “ನಂಡೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಗುರು-ಹಿರಿಯಮಾರ್ಗ್ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್” ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟಿ ಒರುಸಾತ್‌ಗ್ ಇಲ್‌ಇತ್ತ್, ತಂಡೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನಾನ್. ಕಂಡ ತನ್ನಿ ನೊರ್‌ಇಣಿ ಕೊಲ ಪೊಲೆ ಐತಿಂತ್. ಕೋಟಿ ತಂಡೆ ಪೊರೆರೆ ಉಲ್‌ಗತ್ತೆ ಒರು ಸಬ್ಬಲರೆ ಪರ್‌ತ್ ಎಡ್‌ತ್ತ್, ಕಂಡತ್ತೆ ಪುನಿರೆ ಒರು ಮೋತೆ ಕೊತ್ತಿ ಬುಟ್ಟಾನ್. ಮೇಲೆಲೆ ಕಂಡತ್ತೆ ತನ್ನಿ ಎಲ್ಲ ಬೆಲ್ಲ ಬನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಕೀಲತೆ ಕಂಡತ್ತ್‌ಗ್ ಒಲ್‌ಗಿಯೋ ಬಂತ್. ಜೋಯ್ಯಂತ್ ಕಂಡತ್ತ್‌ಗ್ ಬೂನು ಉಲ್ಲೆ ತನ್ನಿರೆ ಓಗ ಕಂಡತ್ತ್. ಮಲ್ಲಯ್ಯ, ಬುದ್ಧಿವಂತ ತಂಡೆ ಪುನಿರೆ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಬಿಲ್‌ಚಿ ಕೂಟಿತ್ತ್, ಪುಲ್ಲು ಚೊಪ್ಪರೆಲ್ಲ ತರ್‌ಬಾಟಿತ್ತ್ ಕಟ್ಟಿರೆ ಬಾಯಿರೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್, ತಂಡೆ ಕಂಡತ್ತ್‌ಗ್ ತನ್ನಿ ಬರಾತೆ ಪೊಲೆ ಮುಚ್ಚು ಬಾಟಿ ಬುಟ್ಟ.

ಅಪ್ಪ ಕೋಟಿ “ಅಯ್ಯಾ, ನಿಜಲೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಕಂಡತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿರೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಯದ್ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಣಲ ಕಾಲತ್ತೆ ಉಪ್ಪುರೆಂ, ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲತ್ತೆ ಮಲೆ ಬೆಲೆ. ಇದ್ ನಂಕುಂ ಸರಿ ನಿಂಕುಂ ಸರಿ. ನಂಡೆ ಮೇಲ್ ನಿಂಕ್ ಪಗ್ ಇನ್ನೆಂತ್, ಅದಾರೆ ನಜಲ್‌ಟ ಕಾಟೊರು. ಬಿತ್ತಿಟ್ಟೆ (ತ್ಯ) ಬೆಲೆರೊಟ್ಟ ಕಾಟಂಡ. ನಿಯಮತ್ತೆ ಪೋಲೆ ಪೋಂಡೆ ತನ್ನಿ ಅದೇ ಪೊಲೆ ಪೋಟ್‌ಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಅದಾಕ್ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜರ್ಬುಲು “ಎಂದರೆ ಚೊನ್ನೆ? ನಿಯಮಮಾ? ನೀತಿ ನಿಯಮ ಎಲ್ಲ ನಿಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ಲವರೆ ಕುಟ್ಟಿಗ್ ಆರ್ ತನ್ನರೆ? ನಿಂಡೆ ಕಂಡತ್ತೆ ತನ್ನಿಗ್ ನಂಡೆ ಕಂಡ ತೆರುವಾ? ಕಂಡತ್ತ್‌ಗ್ ಒತ್ತಿತ್ತುಲ್ಲೆ ಕಾಡ್ ಕೊತ್ತು. ಕಾಲುವೆ ತೋಂಡು. ತನ್ನಿ ಬುಡು-ಪೋಂಡ ಇಲ್ಲೇ ನೋಕು”. ಚೊಂತ್ ಅರ್‌ಬ್ಬ ಇಟ್ಟ ಕೋಟಿ ಪಿನ್ನೊಮ್ ಸಮಾಧಾನತ್‌ಲ್ “ಅಯ್ಯಾ, ನಾನ್ ಬಂತೇ ಇತ್ತರೈಂತ್ ನಂಡೆ ಯಲವಾನು ಚೆನ್ನಯ ಬಂತಿನ್ನೆಂತ್. ಒನ್ನುಗು ಒನ್ನರೆ ಆವಾತ್” ಚೆನ್ನಾನ್. “ಎಂದರೆ ಬಗ್‌ಲರೆ? ನಿಂಡೆ ಯಲವಾನು ಅವಾನೆಂದೆ ಕಾಟಿರೆ ಪಾಲ್ ಕುಡ್‌ಚೆವನಾ? ಅವಾನು ಆಗಸೆ ಪೋಟ್ ಬಾಟಿ ಬಂಡಾನಾ? ಅಲ್ಲ ಭೂಮಿ ಬಿರ್‌ಇಣಿ ಬಂಡಾನಾ? ನಿಂಡೆ ಯಲವಾನು!” ಚೆಂತ್ ಬುದ್ಧಿವಂತ ತಮಾಸೆಲೇ ಅಬ್ಬರಾಚೆ.

ಇಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆ ಬಾಯಿರೆ ಅಡಿ ಪೆನ್‌ಕರೆ ದೂರಾತಲೇ ನಿಂಡಾ ಕೇಟೊಂತುಲ್ಲೆ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ತಂಡೆ ಕತ್ತಿ ಪಿಡ್‌ಚೋಂತು ಸರಸರ ಬನ್ನ. ಆಯೆಂಗು ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಬಾಯಿರೆ ಪರಾಚಲ್ ನಿಂಡಾತ್‌ಲ್ಲೆ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ತಡ್‌ಇೋಂತು “ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬ್ಯಾಂಡ, ಅರ್‌ಸ ಬರ್‌ಪಾಟಂಡ. ತಲೆಗ್ ಬೀತಿಯೆ ತನ್ನಿ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಇಲಿಡ್. ಕಾಲ್‌ಗ್ ಬೀತಿಯೆ ತನ್ನಿ ತಲೆಗ್ ಏರ್‌ಡಾ? ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರಮೇ ಮೇಲಾತೆ ಕೀಲ್‌ಗ್ ಒಲ್‌ಗುರೆ ತನ್ನಿ ಅಜನೆಮೇ ಪೋಟ್. ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಂಡ. ರೀತಿ ರಿವಾಜುರೆ ಮೀರ್‌ರೆದುಂ ಬ್ಯಾಂಡ” ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೇ ಪಿನೊರ್‌ಕ ಕೈ ಮುಗಿಇ.

“ಕ್ರಮಗಿಮ, ರೀತಿ ರಿವಾಜು ನಿಂಕ್ ತಲೆ.....” ಚೆಂತ್ ಮಲ್ಲಯರೆ ನಾವುಲು ಪರಾಚಲ್ ಚೊರಿಯೊಂಬೊ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಕಾಕರೆ ಕೈರೆ ಬುಡುಪಾಟಿತ್ತ್ ಒರ್‌ಕಲೇ ಕಲಿಕಿಟ್ಟೊಂತೇ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ತಲೆ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ್. ಕಲ್‌ತಾರೆ ಕಂಠನಾಡಿರೆ ಇಕ್ಕಿತ್ತ್... ಮುದು ತೊಟ್ಟೊಂತು. ನಡು ಮುಲ್ಲುರೆ ಮುರ್‌ಚಿತ್ತ್, ನೆಲತ್ತೆ ಮೇಲ್ ಮಲಂಕನೆ ಬಲ್‌ತಿತ್ತ್. ಬೆಲ್ಲೆರೆ ಕೆಟ್ಟರೆ ಬೆಲ್‌ತೆ ಸುರಗಿರೆ ಮೂನು ಬಟ ಅವಾಂಡೆ ನೆಇ್ಲೆಗ್ ಇಟ್ಟಾನ್. ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಕತ್ತಿರೆ ಕುತ್ತಲ್‌ಗ್ ಬೆಚ್ಚ ಚೋರೆ ನೊರೆ ನೊರೆ ಐತ್ ಕಾರಿತ್ತ್ ದುನಿಯಾವು ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಆಕಿರತ್ತ್‌ಗ್ ಎತ್ತಿಯಾನ್.

ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಚಗತ್ತ್‌ಗ್ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ಪುದಿಯೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆಕಿಯಾರ್. ಅಜ ಚಗತ್ತೆ ಕಂಡತ್ತೆ ತೋಡುಲು ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ್ ಒರೊರು ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನ ಎಡ್‌ತತ್ತ್ “ಈ ಮನ್ನರೆಮುದ್ದೆ ನಿಂಡೆ ತಲೆರೆ ಮುಂಡಾಸ್, ಇದ್? ಮೇಲ್‌ಗ್ ಚಟ್ಟೆ ಇದ್ ಉಡ್‌ಕರೆ ಮುಂಡು. ಇದ್ ಕಾಲ್‌ಡೆ ಚೆರಾಪು” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೇ ಸುಗ್ಗಿರೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಅರ್‌ಗ್‌ಗ್ ಮನ್ನ ಮೆತ್ತಾರೆ ಪೊಲೆ ಚಗತ್ತೆ ಮೇಲ್‌ಗಲ್ಲ ಮನ್ನ ಮೆತ್ತಿತ್ತ್, ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಅವುತರ್‌ವಾಡೆಗ್ ಪೋಂಡಾರ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ಕಂಡದೇ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಪೆಇ್ಲಾಯಿಗ್ ನೆಇ್ಲೆ ಅಡಿಕೊಗು ತೊಡ್‌ಚಿತ್ತ್. ಬಾಯಿರೆ ತನ್ನಿ ಒನ್‌ಚಿತ್ತ್.

ಅವಲು ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ಕೈಲುಲ್ಲೆ ಚೋರೆ ಮೆತ್ತಿಯೆ ಕತ್ತಿರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್. ನಂಡೆ ಮಾಪುಲೆಗ್ ಆಪತ್ತ್ ಬನ್ನಾರಾಂತ್ ಬಿಯಾರ್‌ಚಿತ್ತ್. “ಕುಯ್ಯೋ” ಚೆಂತ್ ಅರ್‌ಬ್ಬ ಇಟ್ಟೊಂತೇ ಕಂಡತ್ತ್‌ಗ್ ಓಡಿಯಾಲ್. ಅಪ್ಪ ಚೆನ್ನಯ್ಯ “ಕಾಕ ಇದಿಪ್ಪ ನ್ಯಾರ ಬಂತ್. ನಜಲೆ ಚೆರಿಯೆ ಕೈರೆ ಪತ್ತಿಯೆಡ್‌ತೆ ಬೋಲ್‌ರೆ ಬೆಲಿಯೆ ಕೈಲ್ ಕೊಮಂಡ

ಚೆನ್ನ ಪಲ್ಕತ್ತೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಕೊಗು ಇದಿಪ್ಪ ನಲ್ಲೆ ನ್ಯಾರ ಚೆಂತ್ ಆ ಔತುರೆ ಉಲ್ಗ ಪ್ಯೂತ್. ಚೆರಿಯ ಇಕ್ಕೊಂಬೊ ಕಲ್ಚೆ ಬೋಲರೆ ಪರ್ತ್‌ಗ್ ಕೊಮಂತ್ “ಕಾಕ ನ್ಯಾರ ಐತ್. ಇನಿ ಔತುಗು ಪೋವ ಚೆಂತ್ ಜಂಡಾಲುಂ ಅಜಲೆ ಅವತುರೆ ತೆರು ಪಿಡ್‌ಚಾರ್ ಇಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಕೈ ಪಿಡ್‌ಚವಲು ಸೀದ ಪಡುಮಲೆರೆ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಪ್ಯೂತ್, ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕಾಲಡಿಗ್ ಬೂಂತು ತಂಡೆ ಮೂಕುರೆ ಮೂಕುತಿ. ಕಲ್ತ್‌ರೆ ಸರಮಣಿ. ಕಾದರೆ ಕುಡ್‌ಕ, ಕೈರೆ ಬಲೆ, ಇದ್‌ರೆಲ್ಲ ಎಡ್‌ತ್ತ್ ಅವಾಂಡೆ ಪಾದತ್ತವಾಡೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ತಂಡೆ ದುಃಖತ್ತೆಂ ದುರ್ದೇಶೆರೆಂ ಚೊಂತು ಬುಲ್‌ಪಿಟ್ಟಾಲ್.

ಬಲ್ಲಾಳ ಕೊನ್ನಂಕ್ ಕೊಲೆ ತಪ್ಪಾಲೆ” ಚೆಂತ್ ಅವಾಲುಗು ಸಮಾಧಾನ ಆಕಿತ್ತ ಅವತುಗು ಕಡ್ತಿ ಕೊಡ್ತು. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ಬಿಲ್‌ಚೊ ಬರೊಗು ಅಪ್ಪಮೇ ಆಲರುಂ ಬುಟ್ಟಾನ್. ಕೊನ್ನೆ ಬಿಸಯ ಕೇಟೆದೇ ಬೀಡಾರಜಂ ಅಲ್ಲಿರಜಂ ಪೇಡ್‌ಚಿ ಬೆರ್‌ಚಾರ್.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ಅವತುಗು ಎತ್ತರೆ ಮುನ್ನೊಲೇ ಅಜ ಆಕೆ ಭಯಂಕರ ಸೊರಂ ಆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಅವಾಂಡೆ ಪೆಇಲ್ಲಾಯಿ ಚೊನ್ನ ಬೇಜಾರ್ರೆ ದೂರುಂ. ಆ ದೂರು ಕೇಟ್ತ್ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಬನ್ನೆದಾಯ ಅರ್‌ಸಂ. ಈ ಬಿಸಯಯೆಲ್ಲಾ ಬಲೆತಿಯೆ ಉಮ್ಮ ಆಯೆ ಸಾಯನ ಬೈಚಿತ್ತಿರೆ ಕಾದ್‌ಗ್ ಬೂಂತು. ಅವಾಲು ಪೇಡ್‌ಚೊ ಇನ್ನಾಲ್. ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಅಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಔತುಗು ಬನ್ನಾರ್.

ಅಜಲೆ ಕಂಡೆದೇ ಸಾಯನ ಬೈಚಿತಿ “ಕೋಟಿ! ಎಂದ್ಯತ್? ಚೆನ್ನಯ್ಯ! ಎಂದಾಕೆ? ಅವತುಗು ಕೇಡ್‌ಕಾಲ ಬಂತಲ್ಲೇ!” ಚೆಂತ್ ಅರ್‌ಸತ್ತಲೇ ಕೇಟಾಲ್.

ಅಪ್ಪ ಕೋಟಿ “ಅಮ್ಮಾ! ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಬಾಯಿರೆ ಹದ ತಪ್ಪಿಯೆ ಪಲ್ಕ ಬಂತ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ಕೈರೆ ಹದ್ದೆ ಮೀರಿಯೆ ಅಡಿ ಬೂಂತು. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಬೆಡಕ್ ಪೋರ್‌ಸುಂ ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ಬಾಲಕಾರ ಅಮಸರತ್ತಗುಂ ಸರಿಯ್ಯತ್ ಚೆಂತ್ ತಲೆ ತಾತಿ ನಿಂಡಾನ್.

ಸಾಯನ ಬೈಚಿತಿ ಮಕ್ಕಮಾರೆ! ನಿಜ ಆಕೆ ಆರ್‌ದಿಗ್ ಬಲ್ಲಾಳ ನಿಜಲೆ ಕಲಿ ನಿಪ್ಪಾಟ್‌ರವಾಲ, ನಿಜಲೆ ಮಲೆರೆ ಕೀಲ್‌ಗ್ ಬೂಲ್‌ಪಾಟ್‌ರಾನ. ಪೊಲೆಲ್ ಮುಕ್ಕುರಾನ, ಆನೆರಾಟ ಚೌಟು ಪಾಟ್‌ರಾನ, ಕುದುರೆರಾಟ ಲಾತ್ ಇಡ್ ಪಾಟ್‌ರಾನ್ ಆರ್‌ಗ್ ಗೊಂತು? ದೇವರೆ!”ಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೀ ಬುಲ್‌ಪಿಡೊಗ್ ತೊಡಚಿಯಾಲ್.

ಅವಲೆ ಬುಲ್‌ಪು ಕಂಡತ್ತ ಚೆನ್ನಯ್ಯ “ಉಮ್ಮಾ ನೀನೆಂದಾಗ್ ಬುಲ್‌ಪಿಡಾರೆ? ಈ ಕತ್ತಿಗ್ ಪರಾತೆ ಉಂಡು. ನಂಡೆ ಕೈಗ್ ತಾಕತ್ತುಂ ಉಂಡು. ನಜ ಆರ್‌ಗುಂ ಪೇಡಿಕೊ ನೂಂತಿಲ್ಲೆ. ಆರಾಯೆಂಗು ಆವು ನಜಲೆ ಸರೀತ್‌ಲ್ ನೋಕೆಂಗ್. ಅಂಕ್ ನೆಇಲ್ಲೆ ತೆರು ಕೊಡ್‌ಕುರ. ಅಇಲ್ಲಾಯ ಆಕ್‌ರೆಡ್ ಕಂಡೆಂಗ್ ಅಜಲೆ ಜೀಯತ್ತೆಮೇ ಎಡ್‌ಕರ. ಚೆಂತ್ ಪೋರ್‌ಸಾಲೇ ಚೆಲ್‌ಡ.

ಸಾಯನ ಬೈಚಿತಿ “ಮಕ್ಕಮಾರೆ! ಇನಿ ನಂಕ್ ಚೈಕುಂ ಪೊಲೆ ಇಲ್ಲೆ. ಊಡೆ ಇನಿಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಂಕ್ ಊಡ್‌ತನ್ನಿ ನಂಜ್ಯತ್. ರಾಯ ಪಗೆಯ್ಯತ್. ಪಡುಮಲೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಒರು ಪಗೆ ಒಲಿಂಬೊ ಪಗೆ.” ಚೊನ್ನಾಲ್.

ಅದ್‌ಕ್ ಕೋಟಿ ‘ಅಪೆಂಗ್ ನಜ ಪೊರಾಯತ್ತಾಗ್ ಪೋಂಡ. ನಜಲೆ ಈ ರಾಯತ್ತಾಲೇ ತನ್ನಿ ಎಲ್‌ದಿರೆಮಾ? ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಆ ಪಲ್‌ಕತ್ತಾಗ್ ಬೈಚಿತಿ “ಈ ನಿಜಲೆ ಆಲ್‌ಚನ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಗೊಂತಾಯಿರಾತೆಂಗ್ ಅವಾನು ಮುಂಡ ದೆಕ್ಕಾಲೆ. ನಿಂಕ್ ತಂಡೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ತೀ ತನ್ನಿ ಕೊಡ್‌ಕೊಗು ತೀರಾಂತ್ ಡಂಗುರ ಸಾರ್‌ಬಾಚ್‌ರ. ನಿಜ ರಾಯತ್ತೆ ಗಡಿ ಕಡ್‌ಕೊಂಬೊ ನಿಜಲೆ ಪಿಡ್‌ಚಿ ತರ್‌ನೂಂತು ಉಕ್ಕಡತ್ತಂಕುಂ, ಸುಂಕತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿರಂಕುಂ, ಅರವಟ್ಟಿರಂಕುಂ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಕ್‌ವಾನ್ ಅವಾಂಡೆ ಕನ್ನ ತಪ್ಪಾಟಿ ಪೋಂಡೆಂಗ್ ಸಮಂ ಅಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವುಂ ಅಲ್ಲ.

“ಅಪೆಂಗ್ ಅವಾಂಡೆ ಬೀಡ್‌ಲ್ ಕಂಡೇ ಪೋವ. ಅವಾಂಡೆ ಪೇಡಿಯೆಂದೆ? ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಕೇಟಾನ್.

ಉಮ್ಮ ಮಕ್ಕ ಇಜನೆ ಪಲ್‌ಕರಿಯಲೊಡು ಕೂಡಿ ಪಲ್‌ಕರಇಲೊ ಇನ್ನೆ ಕನಿಕೆಮೆ ಬಲ್ಲಾಳರ ಕಡೆರೆ ಆಲಾಮಾರ್ ಬಂತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜಲೆ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಬಿಲ್‌ಚೊ. ಪೋಂಡಾರ್. ಅಜ ಅವುತುರೆ ಪರಾತಾವುರೆದ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೋಲು ಬೈಚಿತಿ ಕೋಟಿರೆ ಬಿಲ್‌ಚಿತ್ತ. ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮುನ್ನೊಲ್ಲು ಎಜನೆ ನಡಕೊನೂಂತು ಅವಾಂಡೆ ಕಾವಲು ಚೆಂತ್ ಕೊಡ್‌ಕರಾಲ್. ಔತುರೆ ಪರಾತಾಯೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಆಲ್‌ಮಾರೊಟ್ಟ ಪಾಲ ಕಡ್‌ನಾತ್. ಬೈಲ್ ಕಲ್‌ಇತ್ತೆ, ಗುಡ್ಡೆ ಪತ್ತಿತ್ತ. ಪಿತ್ತಲ್‌ಗ್ ಇಲ್‌ಇತ್ತೆ ಅಡ್ಡತ್ತೆ ಅಡರಿತ್ತ. ಪೊಲೆ ಕಡ್‌ನಾತ್ ಕೋಟಿರೆ ಆನೆ ಬಾಯಲ್‌ಗ್ ಪತ್ತಿತ್ತ. ರಾಜಾಂಗಣತ್ತಾಗ್ ಬಂತ್ ಚಾವಡಿ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಪಡುವಣ ಪಟ್ಟಸಾಲೆಗ್ ಮೊಯ್. ಬೆಲ್ಲಿರೆ ಕಲಶತ್ತೆ ಬೆಲ್ಲೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗ್ ಏರಿಯಾರ್. ಅಜ

ರಾಜಾಂಗಣತ್ತ್‌ಗ್ ಬರಂಬೊಮೇ ಪಡುಮಲೆರೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಉಪ್ಪರಿಗೆರೆ ಕಂಡಿರೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ ನಿಲಕಿ ನೋಕಿತ್ತ್ “ಓಹೊ! ಅರೆಲ್ ಎಲಿರೆ ಪೊಲೆ ಪೊರ್ನೆ ಮಕ್ಕ ಇಪ್ಪ ಪಿಲಿರೆ ಪೊಲೆ ಆಯಿರಾರ್” ಚೆಂತ್ ತಂಡಾಲ್‌ಚೆಗೆ ಚೊನ್ನೊಂಟಿ ಅಜಲೆ ಇಚಾರಣೆ ಆಕೊಗ್ತ್ ಓಲಗ ಕೊಡ್‌ಕೊಗು ಪರತಾಯ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ಉಲ್‌ಗ ಬಂತ್. ಅರಸು ಮಣೆರೆ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚಿತ್ತ್ ಓಲಗ ಕೊಡ್‌ಕೊ ತೊಡಚ್ಚಿ ಪಡುಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂನಾರ್.

ಬಲ್ಲಾಳ “ಆಕೊಗು ತೀರಾತದ್ ಆಕ್ಕಾರ್. ಇಪ್ಪ ಆವಾತದ್ ಆವೊನತ್ತರೆ” ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಲೊಗು ತೊಡಚ್ಚ್.

ಅಪ್ಪ ಕೋಟಿ ಸಾಯನ ಬೈಚತಿ ಬರಂಬೊ ಕಾವುಲು ಚೊನ್ನೆ ಪಲ್‌ಕ ನಿರಾಚೊಂತು “ಬುದ್ಧಿ! ನಜಲೆ ಉಮ್ಮಗ್ ನಿಜ ಕೊಡ್ತೆ ಪಲ್‌ಕ ಉಂಡಲ್ಲೆಂತ್” ಚೆನ್ನಾನ್. ಎಂದ್ ಪಲ್‌ಕ”? ಚೆಂತ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಕೇಟಾನ್. “ಬುದ್ಧಿ, ಈ ಒಡವೆ ಬಸ್ತ್ ಎಲ್ಲ ನಿಕ್ಕ. ಇನಿ ತರೊಗುಂತು ಇನ್ನೆದ್ ಮುನ್ನೊಲುಗು ನಿಂಡೆ ಮಕ್ಕಗ್ ಕೊಡ್‌ಕರೆ. ಚೆಂತ್ ನಿಜ ನಜಲೆ ಉಮ್ಮಗ್ ಪಲ್‌ಕ ಕೊಡ್ತಾರಲ್ಲೆ? ಚೆಂತ್ ಕೋಟಿ ಕೇಟಾನ್.

ಬಲ್ಲಾಳ - “ಕೋಟಿ, ನಿಂಡೆ ಉಮ್ಮಗ್ ನಜ ಅಪ್ಪ ಕೊಡ್ತೆ ಪಲ್‌ಕತ್ತಾಗುಂ ಇಪ್ಪ ನಿಜ ಆಕೆ ತಪ್ಪುಗುಂ ಎಂದುಂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲೆ.” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನ.

ಕೋಟಿ - “ಬುದ್ಧಿ, ನಜ ಆಲೆ ಕೊನ್ನೆದ್‌ಕ್ ನಂಕ್ ಆವುರೆದ್ ಆವಟ್ತ್! ಆಯೆಂಗಾ ನಿಜ ಪಲ್‌ಕ ಕೊಡ್ತೆದ್‌ಕ್ ನಂಕ್ ಕಿಟ್ವರೆದ್ ಕಿಟ್ಟಟ್ತ್!”

ಚೆನ್ನಯ್ಯ - “ನಜ ಚತ್ತಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಿಜಲಾಟ ಕೇಕರೆ ಅರ್?”

ಬಲ್ಲಾಳ - “ಎಂದರೆ ಬೇನು ಕೇಕೊರು ತಂಡೆ.”

ಕೋಟಿ - “ಬೀಡರೆ ಎದುರೆ ಬಾಕಿಮಾರ್ ಕಂಡೆ”

ಬಲ್ಲಾಳ - “ಅದ್ ಆವಲೆ”

ಕೋಟಿ - “ಪಾಲ್ ಬತ್ತಾತೆ ಪಾಲ್ ತಂಡೆ ಎರಮೆ

ಬಲ್ಲಾಳ- “ಅದ್ ನಂಕ್ ಬೇನು.”

ಕೋಟಿ - "ಇಡೀ ವರ್ಷ ಕಾಯಿ, ಮುಡಿ, ಪಲ್ತೆದಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಯೋಂతుಲ್ಲೆ ಆ ಚೆಕ್ಕರೆ ಮರ."

ಬಲ್ಲಾಳ - "ಅದಾರೆ ಬುಡು, ಬೇರೊನ್ನು ಕೇ

ಚೆನ್ನಯ - "ನಿಜಲೆ ಜಂಡ್ ಪೆಇಫ್ಲಾಯಿಮಾರೆ ಪೂತೋಟ ತರು"

ಬಲ್ಲಾಳ - "ಎಂದಾರೆ ಚೊನ್ನೆ?"

ಚೆನ್ನಯ - "ನಿಜಲೆ ಪಟ್ಟತ್ತೆ ಕತ್ತಿ"

ಬಲ್ಲಾಳ ಅರ್ಸತ್ತಲ್ ಚೋಪ್ಪುತ್" ಬೀಡಾರೆ ಪಾಲ್ಲ್ ಬಲ್ನೆ ನಿಜ ನಜಲೆ ಪೆಇಫ್ಲಾಯಿಮಾರೆ ಪೂತೋಟತ್ತಂ ನಜ ಪಿಡಿಕಾರೆ ಪಟ್ಟತ್ತೆ ಕತ್ತಿಂ ಕೇಟೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಇನಿ ಮುನ್ನೊಲುಗು ಎಂದಾರೆ ಕೇಕಾರಾರ್. ಎಂದಾರೆ ಆಕಾರಾರ್ಂತ್ ಚೊಲ್ಲೊಗಾವುಲ್ಲೆ. ನಿಜಲೆ ಇಜನೆಮೇ ಬುಡೊಗಾವುಲ್ಲೆ". ಚೆಂತ್, ಅಜಲೆ ಕೈಕಾಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಪೊರು ಚೆಂತ್ ತಂಡೆ ಕಡೆರೆ ಆಲ್ಮಾರ್ಗ್ ಕಟ್ಟಾಚ್ಚೆ ಆಕ್ಕ.

"ಕೇಕೊಗು ತೀರಾತೆದ್ ಕೇಟೆಂಗ್ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಬರಾತೆ ಅರ್ಸ ಬಂಡ್." ಚೆಂತ್ ಬೈಚಿತಿ ನಕ್ಕ ಚೆನ್ನೆದ್ ನೇರ್ಂತ್ ಕೋಟಿಗ್ ಇಪ್ಪ ನೆನ್ಪೈತ್, ಅವಾನು ತಂಡೆ ಚೆಟ್ಟೆರೆ ಉಲ್ಗ ಒನಿಪಾಟಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತಿನ್ನೆ ಒರು ಚೀಲೆರೆ ಮೆಲ್ಲೆ ತೊರ್ನಾತ್. ಆ ಚೀಲೆರೆ ಉಲ್ಗತ್ತಲಿನ್ನೆ ಬೆತ್ತಲೆರೆ ಕವಲೆ ಎಡ್ಡ. ಪಾಲೆರೆ ಮರತ್ತಗ್ ಬುಟ್ಟುತ್ತಿನ್ನೆ ಪಂಚವಲ್ಲಿ ಜಾತಿರೆ ಬೆತ್ತಲೆ, ಮಾಜೆರೆ ಮರಾತ್ಗ್ ಬುಟ್ಟು ಬುಟ್ಟಿ ಮುಂಡುವಲ್ಲಿ ಜಾತಿರೆ ಬೆತ್ತಲೆ ಕೋಟಿ ಬೆತ್ತಲೆರೆ ಕವಲೆರೆ ಕೈಯಿಲ್ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ ಬಲ್ಲಾಳ ದೆಚ್ಚಿತ್ತಿನ್ನವಾಡೆಗ್ ಪೊತ್.

"ನಜಲೆ ಪಲ್ಕತ್ತೆ ಸಂದ್ಬಾಟೊಗು ಆರ್ ವರ್ಷತ್ತೆ ಗಡುವು" ಚೆಂತ್ ಜೋರು ಚೊಂತು, ಆ ಬೆತ್ತಲೆರೆ ಗದ್ದಿಗೆರೆ ಮೇಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಪೇಡಿಕಾಂತೆ ಅಇಫ್ಲಮೇ ನಿಂಡ. ಕೋಟಿ ಗಡು ಬೆಚ್ಚೆದ್ ಕಂಡ್ತ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಗಡಗಡ ಬೆರ್ಚಿತ್ತ. ಅಂತಃ ಪುರತ್ತಲ್ ಪೇಡಿ ಸುರುವೈತ್. ಬೀಡಾರಜ ಎಲ್ಲ ಪೊಟ್ಟಮಾರೆ ಪೊಲೆ ಪಿಲ ಪಿಲ ನೋಕ್ಕಾರ್. ಅವಾಡೆ ಇನ್ನಜ ಎಲ್ಲ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರೆ ವೀರಾವೇಶತ್ತಗ್ ಬೆರ್ಚಿತ್ತ ಅಜಲೆ ಮೇಲ್ ತೊಡೊಗು ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲಾಂತೆ ಪುಕ್ಕಲೆಮಾರೆ ಪೊಲೆ ಓಡಿ ಪೋಯಾರ್.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಆರೆ ತಡೆಂ ಇಲ್ಲಾಂತೆ ಬಡಬಡ ಉಪ್ಪರಿಗೆರೆ ಪಡಿ ಇಲ್ ಇಣಿತ್ತ್ ಬೀಡಾರೆ ಮಯಕ್ಕ ಆಯಾರ್. ಕಿನಾವು ಕಂಡೆ ಪೊಲೆ ಕಣ್ಣ್ ಚೆಮ್ಮಿ ಕುತ್ತಿ ಬನ್ನ ಪೊಲೆ ದೆಚ್ಚವಾಡೆಗೇ ಮರಕಟ್ಟಿಯೆ ಪೊಲೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಒರು ಗೆಂಟೆ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಕನ್ನ ತೊರ್ನಾತ್ ಬೆಲೆಯಿ ಪಾಟಿಯೆ ಬಲ್ಲಿ ಬಲ್ತಿಯವಾಂಡೆಮೇ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತಲ್ಲೆಂತ್ ಆಲ್ ಚನಾಕಿತ್ತ್ “ಈ ಬಿಲ್ಲವಮಾರೆ ಚರ್ಬಿ ಬೀಡಾಗ್ ಬೆಡಕ್, ರಾಯತ್ತಾಗ್ ತೊಡಕ್, ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರ್ ಚಿತ್ತ್ ಅಜಲೆ ಪಿಡ್ ಚಿ ಕೊಲ್ಲುಬಾಟೊನಾಂತು ಎಲ್ಲಾ ಬಿದತ್ತಲ್ ಆಲ್ ಚನಾಕೊ ತೊಡಚ್ಚು.

ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕೈಕ್ ಕಿಟ್ಟಾಮಾರ್ ಅವಾಂಡೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಆರೆ ಅಂಕೆಂ ಪೇಡಿಂ ಇಲ್ಲಾಮಾರ್ ಚುತ್ತಿಯೋಂಟಿನ್ನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜ ಒರುನಾಲ್ ನಟ ಉಚ್ಚೆಗ್ ಬೈಲ್ ತಲ್ ತೆರುಲು ನಡನ್ ನಡನ್ ಬಚ್ಚಿತ್ತ್ ಬಚ್ಚಲ್ ಪೋಬಾಟೊಗು ಒರು ಅರಳಿ ಕಟ್ಟಿರವುಡೆಗ್ ಬನ್ನಾರ್. ಆ ಕಟ್ಟೆ ಕರ್ಪಾಯೆಂಗುಂ ಕನ್ನಾಟಿ ಪೊಲೆ ಲೆಂಗರೆ ನೆಲ, ನೆಲತ್ತೆ ಮೇಲ್ ನಾಲ್ ಕಡಯ ತನ್ನಿ ಪಿಡಿಕ್ರೆ ಕಲ, ಕಲತ್ತೆ ಮುಟ್ಟಿ ಒರು ಚೊಂಬು. ಅದಾರೆ ಎಡ್ ತಾಗ್ ತೆಲ್ಲ ದೂರ್ ತಲ್ ಒರು ಪಿತ್ತಲ್ಲೆ ಕೈದಂಬೆ- ಇದೆಲ್ಲ ಇನ್ನ ಸಬೊಲು ಅದ್ ಅರವಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಂತ್ ಪಿಡಿಯಾಯೋ ಇಂತ್.

ಕಟ್ಟೆರೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಂಡಾತ್ತ್ ಚೆನ್ನಯ “ಆರುಂ ಇಲ್ಲೆ? ತಾಗತ್ತಾಗ್ ತನ್ನಿ ಬೇನು. ಚೆಂತ್ ಬಿಲ್ ಚಿ ಚೆನ್ನಾನ್. ಅಪ್ಪ ಕಟ್ಟೆರೆ ಪೆರ್ಗ್ ಮೋತು ಒರು ಮುಲಿರೆ ಗುಡಿಚಲರೆ ಒರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕಟ್ಟೆರೆ ಪತ್ತಿ ಬಂತ್. ಇಜಲೆ ಕಂಡಾತ್ತ್ ತೆಲ್ಲ ನ್ಯಾರ ಅಜನಮೇ ನೋಕ್ಕೊಂತು “ನಿಜಲೆ ಜಾತಿ-ನೀತಿ ಗೊಂತಾವೊನೀಂತ್” ಮೆಲ್ಲೆ ಕೇಟಾನ್. ಕೋಟಿ - ‘ನಜ ಜಾತಿಲ್ ಮುರ್ತೆ ಆಕ್ರಂಜ’

ಚೆನ್ನಯ-ನೀತಿಲ್ ನೂಲು ಇಡ್ ರಜ.

“ಅವೆಂಗ್ ತೆಂಜರೆ ಅರ್ಗಾಗ್ ಬರು. ಪಿತ್ತಲ್ಲೆ ಕೈದಂಬೆಲ್ ತನ್ನಿ ಬೀತರೆ. ಕೈ ಕಾಟಿತ್ತ್ ತಾಗ ತೀರ್ ಕೊರು ಚೆಂತ್ ಅರವಟ್ಟಿಗರವನು ತೆಲ್ಲ ಧೈರ್ಯತ್ತಲ್ ಚೆನ್ನಾನ್ ಅದಕ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯ “ನೂರು ಕುಲತ್ತಜಲೆ ಎಚ್ಚಿಲ್ಲೆ ದಂಬೆಲ್ ಕುಡಿಕ್ರೆ ಕನಿಕೆತ್ತಜಲ್ಲ ನಜಂತ್ ಚೆನ್ನ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಜಬುಲ್ “ನಾನಂದಾಕಟ್ಟೆ? ಚೆಂತ್ ದೈನ್ಯತ್ತಲ್ ಕೇಟಿ. ಆ ನಮತೆರೆ ಪಲ್ ಕತ್ತಾಗ್ ಕೋಟಿ “ನಜ ಕೈ ಕಾಟಾರಂತ್” ಚೆನ್ನ.

“ಬ್ಯಾಂಡ ಕಾಕ. ನಂಡೆ ಕತ್ತಿರೆ ಪಿಡಿರೆ ನಾನಿಜನೆ ಪಿಡಿಕೆರೆ “ತನ್ನಿ ಬೀತಟ್ಟ್” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ತಂಡೆ ಕತ್ತಿರೆ ಕೊಡಿರೆ ಬಾಯಿರುಲ್ಗ ಇಟ್ಟ್ತ್. ಅದಾರೆ ಪಿಡಿರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಜ್ಜಿಗ್ ಕಾಟಿಯಾನ್. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತನ್ನಿ ಬೀತಿಯ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಒರೇ ಒರು ಕುಟ್ಟು ಕೀಲ್ಗ ಇತ್ತ್ ಬಾಟಾಮಾರ್ ಕುಡ್ಚೆದ್ ಕಂಡ್ತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗ್ ಅಜಬ್ಬತ್.

ಇಜನೆ ಜಂಡಾಲುಂ ಬಚ್ಚಲ್ ತ್ಯಾಚಲ್ ಎಲ್ಲ ಪೋಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ “ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಜ ಆರ್? ಅರವಟ್ಟಿಗರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಾ? ಅಲ್ಲ ಶಕುನ ಚೆಲ್ಡೆ ಭಟ್ಟಮಾ? ಚೆಂತ್ ಕೇಕ್ರಾರ್. ಅದಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ “ಬೇನೆಂಗ್ ನಾನೇ ಶಕುನ ಚೊಲ್ಡೆ” ಚೊಂತು ತಂಡೆ ಗುಡ್ಚಲ್ಗ ಇಲ್ ಇಣಿ ಪ್ಯೊತ್. ಬೆಲ್ತೆ ಗೀಟ್ರೆ ಮಂಡಲ್ತೆ ಮನಿ, ಕವಡಿ ನೊರಇಿ ಚೀಲೆ ದರ್ಬೆ ಪುಲ್ಲರೆ ಪಾಯಿ-ಇದಾರೆಲ್ಲ ಪಿಡ್ಚೊಂತು ಕನ್ ಕ್ ಚೊಲ್ಲೊಗ್ಯತ್ ಬಂತ್ ದೆಚ್ಚೆ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜಂ ಅಪಾಡೆಮೆ ದೆಚ್ಚೆ ನೋಕಿಯೋಂತಿನ್ನಾರ್. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಒರ್ಕ ಕವಡಿರೆಲ್ಲ ಕನ್ ಕ್ ಆಕಿತ್ತ್. ಕೈರೆ ಬೆರ್ಲಾರೆಲ್ಲ ಕನ್ ಕಾಕ್ಯೆ ಜೇಡಿಮನ್ನರೆ ಕಂಡ್ತ್ ನೆಲ್ತರೆ ಮೇಲ್ ಎಲ್ದಿಯ. ಗುಣಿಸಿ ನೋಕಿಯ. ಮಣ ಮಣ ಮಂತ್ರ ಚೊನ್ನ. ಅಕೇರಿಗ್ ಜಂಡಾಲೆ ಮೊಗಂ ನೋಕಿಯೋಂತು.

“ಜಂಡ್ ಕುಇಣ್ಣಾನೆ ಕಾಡೆರೆ ಪರ್ತ್ ಬೂಂತು ತೋಡೆರೆ ಕಲ್ಕಿತ್ತ್, ಕರಂಬುರೆ ತೋಟತ್ತೆ ಮೇಲ್ ನೋಟ ಬೆಚ್ಚೆ ಪೊಲೆ ಕಾಂಡ್ಂತ್” ಚೆನ್ನಾನ್.

ಚೆನ್ನಯ “ಸರಿ, ಜೋಯಿಸರೆ ! ನಲ್ಲೆ ಚೊನ್ನಾರ್. ಬ್ಯಾರೆಂದಾರೆ ಕಾಂಡ್ಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸರಿ, ಕನ್ ಕಾಕಿ ನೋಕಿತ್ತ್. ಆನೆರೆ ಕುಇಣ್ಣಿಗ್ ನಾಲ್ ಮೋತು ಅಪಾಯ. ಮೂನು ಮೋತುಲು ತೀರೆ ಅಪಾಯ, ಪಡುಕಡೆಲ್ ಮೋಸ. ಬಡಗಲ್ ಬೆಡಿರೆ ಅಡಿ. ತೆಕ್ಕ್ಲ್ ಮೊದಲೆರೆ ಉಪದರ. ಇಜನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡೋ ಉಂಡು”. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೇ ನಿಜ ಮಾತ್ರ - ಂತ್ ಚೆಂತ್ ಪಲ್ಕ ನಿಪ್ಪಾಟೊಂಬೊ ಚೆನ್ನಯ. “ನಂಕ್ ಎಂದಾವುರೂಂತು ಚೊಂತು ಬುಡೊರೂಂತು ಜೆಡ್ ಇ.

ಚೆನ್ನಯರೆ ಜೆಡ್ಚಲ್ಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ಬೆರ್ಲಾರೆ ಕನಕ್ ತಪ್ಪಿ ಪ್ಯೊತ್. ಅವನು ಮರ್ ಇಣಿ ಕನ್ ಕ್ ಇಟ್ಟ್ತ್ “೧೯೯ರೆ ಮೇಲ್ ಬುಡೊನು” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಕೋಟಿ - “ಇರ್ನೂರ್ ಬುಡೊನ?” ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ - "ಇನಿ ರಾಯ ಬುಡು, (ಇರ್ ನೂರು ಬುಡು)

ಪಿನೆ ಪತ್ತ, ಪತ್ತ, ಪತ್ತ, ಪತ್ತ ಇಜನೆ ಏರ್‌ಬಾಟಿಯೋಂತು ಪೋನು. ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಎತ್ತರೆ ತೋಲು?

ಅದ್‌ಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತಂಡೆ ಬಲತ್ತೆಕ್ಕೆರೆ ಬೆರ್‌ಲರೆ ಬುಡುಪಾಟಿ ಕಾಟಿತ್ತ ಊಡ್‌ತೋಲು ಪೋನೂಂತು ಚೆನ್ನಾನ್ ಕೋಟಿ "ಅಜ್ಜಾರು ಎತ್ತಿಯ ನಂಕ್ ಮುಹೂರ್ತ ಕೂಡಿತ್ತ ಬಂಡಾ? ಚಿಂತ್ ತಿರ್‌ಇ ಚೋದ್ಯ ಕೇಟಿ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕವ್‌ಡಿರೆ ಆಡ್‌ಬಾಟಿತ್ತ "ಅಯ್ಯನ್ನೂರ್ ಎತ್ತಿಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆತ್ತೆ ನಾಲಲ್ ಬಿಸತ್ತೆ ಗಲಿಗೆ ಮೇ ಯಾರ ಲಡಾಯಿರೆ ಅಂದಾಜಿಂ ಕಂಡೋ ಉಂಡು. ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನ.

ಕೋಟಿ - "ಆರೊಟ್ಟಿ ಲಡಾಯಿ?"

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ - "ಮೊದಲೆಗುಂ ಆನೆಗುಂ"

ಚೆನ್ನಯ್ಯ - ಲಡಾಯಿಲ್ ನಾನ್ ಮೊದಲೆರೆ ಚೀರಾಕಿ ಬುಟ್ಟಿಂಗ?

ಕೋಟಿ - "ಲಡಾಯಿಲ್ ಎಂದಾವುರೂಂತು ನೋಕಿ ಚೊಲ್ಲೂರು ಚಿಂತ್ ಮರ್‌ಇ ಸವಾಲ್ ಇಟ್ಟಾನ್.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮರ್‌ಇತ್ತೂರ್‌ಕ ಕವ್‌ಡಿರೆ ಕವ್‌ತ್ತಿಟ್ಟತ್ತ "ಲಡಾಯಿಲ್ ಆ ಆ ಆ ಆ" ಚಿಂತ್ ಬಾಯಿ ಪೊಲ್‌ನ್ ಆವಲಿ ಬುಟ್ಟಾನ್.

ಚೆನ್ನಯ್ಯ - "ಜೋಯಿಸರೇ, ಪಲ್‌ಕ ಪರ್‌ತ್ ಬಂಡಿಲ್ಲೆ?"

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ - "ಬೈದ್ಯಮಾರೆ, ಆನೆಜ ನೆಲ್‌ತ್‌ಗ್ ಬೂಂತು ನೇರ್‌ತೆ ಬುಗ್ಗೆ ಒಸರ್‌ಡ್, ಕೀರ್ತಿರೆ ಪೊಲೆ ಪರಕ್‌ರ್ ಶಾಂತಿರೆ ಕೊಯ್ಲು ಬೆಲೆಯಿರ್. ಸೌಖ್ಯತ್ತೆ ಫಲ ಕಿಟ್ಟರ್ "ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನೋಂಟೆ ದೇವರೆ ಪೇರ್ ಎಡ್‌ತ್ತ ಚಿಂತ್. ಮಣಿಗುಂ ಕಾಯಿರೆ ಚೀಲೆಗುಂ ಮೊಡಪೊಯಿತ್ತ. ನಿಮಿತ್ತ ಚೆಲ್‌ಡೆದರೆ ನಿಪ್ಪಾಟಿತ್ತ ಉಲ್‌ಗಪೋಯ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯರಜಲೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಚೊನ್ನೆದಲ್ಲ ಸುವ್ಯಾಧ್ಯತಾ ಇಲ್ಲೇ ಗೊಂತಾಯಿಲ್ಲ. ಆಯೆಗುಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಔತುರುಲ್‌ಗತ್ತೆ ಪರ್‌ತ್ ಬರುಂತೋರು ಕೋಟಿ ಅಇತ್ತೆ ಎಂಚಿತ್ತಲ್ಲಾಂತ್.

ತಲ್ ನ್ಯಾರ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಂಡ್ ಚೊಂಬುಜಲೆ ಕೊಮಂತ್ ಅಜಲೆ ಮುನ್ನೊಲು ಬೆಚ್ಚೆ ಎಲವ್‌ನು ಮೂತವ್‌ನು ಚೊಂಬುರೆ ಪಾಲ್ ಕುಡ್‌ಚಿತ್ತ್. ಬಟೆಜೆಲ್ ಇಟ್ಪತ್ತಿನ್ನೆ ಬೆತ್ತಲೆರೆ ಕೈಲ್ ಎಡ್‌ತಾರ್.

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ನ್ಯಾರ ತಾನೊ ಉಲ್ಲೆದ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಅಜ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗುಂ. ಅವಾಂಡೆ ಕವಡಿ ಮಣಿಗುಂ. ನಮಸ್ಕಾರ ಆಕಿತ್ತ್ ಕಟ್ಟೆರೆ ಇಲ್‌ಇತ್ತ್ ಮುನ್ನೊಲು ಪೋಯಾರ್.

ಆ ಅರವಟ್ಟಿಗೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಎವುಡಿತಾ ಅವಾಡ್‌ತೆ ಪಡುಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಸೀಮೆರೆ ಗಡಿಕಲ್ಲೆಗ್ ಚಮ್ಮೆ ದೂರ ಎಂದುಂ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ತಕ್ಕಮಟ್ಟೆಗ್ ಎತ್ತರೆತೆ ಒರು ಗುಡ್ಡೆ ಮಾತ್ರ ನಡುಲಿಂತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಆ ಗುಡ್ಡೆರೆ ಏರಿತ್ತ್ ಅಡ್ಡ ತೆರುಲು ಪೋಯೋಂತಿಕ್ಕೊಂಬೊ ಚೆನ್ನಯ ಇದೆಂದಾರೆ ಅಜಬು! ಕಾಕ ಮೂಡು ದಿಕ್ಕಲ್ ದೇವರ್ ಮುಲ್‌ಬುರಾ? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಕೋಟಿ ಮೊಗ ತಿರ್‌ಚಿತ್ತ್ ಕೊಂಬು ಸ್ವರತ್ತೆ ದೂರತ್ತಲ್ ಕಾಂಡೆ ಚೋಪು ರಂಗರೆ ನೋಕಿತ್ತ್ “ಯಲವ್‌ನು ಸರಿ ಅಜ್ಜಿಮೇ ನಜಲೆ ಅವ ಅಲ್ಲೆ? ಒಕ್ಕು-ಇದ್ ನ್ಯಾರ ತಾಲ್‌ಡೆ ರಂಗ್ ಅಲ್ಲ. ನಜಲೆ ಅವ ಕತ್ತರೆದಾರೆ ಮೇಲ್ ಕಲ್‌ಚೋ ಉಲ್ಲೆ ತೀರೆ ನಾವು “ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್. ಚೆನ್ನಯ “ಕಾಕ ಜೋಯಿಸ್‌ರೈಲ್ ಮೂಡುಗಡೆಲ್ ತೀರೆ ಅಪಾಯ ಉಂಡೂಂತು ಚೊನ್ನೆ ಕನ್‌ಕ್ ನೇರೈತ್. ಅಯ್ಯೋ! ಅವತುರಜ ಎಂದಾಯಾರ ಚೊಂತು. ಬೆಲಿಯೆ ದಮ್ಮ ಪರ್‌ತ್ ಬುಟ್ಟು.

ಕೋಟಿ “ಅಜ ಮುಇಣ್ಣಾಂಡೆ ಅವ ಬುಟ್ಟು ಪ್ಯೊತಿಕ್ಕುವಾರ್. ಪಡ್‌ಚವ್‌ನು ಎತ್ತ ಬಾಟಿಯೆಂಗ್ ನಜ ನಜಲೆ ಉಮ್ಮೆರೆ ಇನೊರ್‌ಕ ನೋಕ. ಚೆಂತ್ ಸಮಾಧಾನ ಆಕಿಯೋಂತೆ ಮುನ್ನೊಲು ಪೋಯಾರ್. ಅಜ ಸೀಮೆರೆ ಗಡಿ ಕಲ್ಲರೆ ಎತ್ತೊಂಬೊ ಜಂಡ್ ಜಾವು ಐತ್. ಗಡಿಕಲ್ಲೆರೆ ಒರು ಮಾಲ ಇಪರ್‌ತ್‌ಗ್ ಸುಂಕತ್ತ ಕಟ್ಟಿ ಇಂತ್. ಅಣ್ಣಿ ದೇರೆ ಚೆಲ್‌ಡವ್‌ನು ಇಜಲೆ ಕಾಲ್‌ಡೆ ಸೌತು ಕೇಟ್‌ತ್ತ್ “ಚೆಮ್ಮೆಲ್ ಆರದ್ ಪೋಂಡೆ?” ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

“ನಜ ತೆರುಲು ಪೋಂಡಜ” ಚೆಂತ್ ಕೋಟಿ ಜಬಾಬು ಕೊಡ್.

ಆರುಂ ಆವಟ್ಟು ತೆರುಕ್ ಸುಂಕ ಕಟ್ಟಿತ್ತ ಪೋರು ಚೆಂತ್ ದೇರೆ ದೆಚ್ಚವಾಡ್‌ತೆ ಪಂದಾಮಾರೆ ಚೊನ್ನಾನ್. ಕೋಟಿ-ಎಂದ್ ಸುಂಕ? ನಜಲೆ ಮೇಲ್‌ತೆ ಬೇರ್‌ಪುರೆ

ಉಪ್ಪುರೆ ಸುಂಕಮಾ? ಬಾಯಿರೆ ಬೆತ್ತಲೆರೆ ನೂರೆರೆ ಸುಂಕಮಾ? ಚೆನ್ನಯ-ತಲೆರೆ ಮೇಲ್ತೆ ಮುಡಿರೆ ಸುಂಕಮಾ? ಅಲ್ಲ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಇಟ್ಟಿ ಚೆರ್‌ಪುರೆ ಸುಂಕಮಾ?

ಅಪ್ಪ ದೇರೆ ಪರ್‌ತಗ್ ತಲೆ ಇಟ್ಟಾತ್ತ "ನಿಜಲೆ ಕೈಲುಲ್ಲೆ ಸ್ವೀಲರೆ ಕತ್ತಿರೆ ಸುಂಕ" ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನ.

ಚೆನ್ನಯ "ನಜಲೆ ಕತ್ತಿಗ್ ಬೆಲೆ ಪಿಡಿಕ್‌ರಜ ಮುನ್ನೊಲು ಪೊರ್‌ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ. ಇನಿ ಪೊರ್‌ಕೊಗುಂ ಇಲ್ಲೆ. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನ.

ಅದಕ್ ಸುಂಕತ್ತವಾನು "ಬಂಟಮಾರೆ ಕಾಲ್‌ರೆ ಚೆರ್‌ಪುರೆ ಪೂರೆ ಮೇಲ್ತೆ ಸುಂಕ, ಸೆಟ್ಟರೆ ಕೊಡೆರೆ ಮೇಲ್ತೆ ಸುಂಕ, ರಾಜಾವುರೆ ದಂಡಿಗರೆ ಕೊಂಬುರೆ ಮೇಲ್ತೆ ಸುಂಕ ಇತ್ತರೆಲ್ಲಾ ಸುಂಕತ್ತೆ ನಜ ಎಡ್‌ತರ. ನಿಜಲೆ ಬುಡೊಗುಂಡಾ? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಚೆನ್ನಯ "ನಜಲೆ ಪಿಡಿಕ್‌ರೆ? ಬಾ ಕೀಲ್‌ಗ್. ಬಿಂಕತ್ತೆ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಪಂದಾತ್ತೆ ನಜ ಸುಂಕತ್ತೆ ಕಲ್ಲಾಳಗ್ ಪೇಡಿಕ್ ರಾನ? ಕೀಲ್‌ಗ್ ಬಾ ನಜಲೆ ಮೇಲ್ ಸುಂಕ ಇಡ್" ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೀ ಎದುರುಗು ಬನ್ನ.

ಬಿಂಕತ್ತೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಪೇರ್ ಕೇಟಿದೇ ಸುಂಕತ್ತವಾಂಡೆ ಬಾಯಿ ಒಣಜಿತ್ತ. ಅವಾನು ಬೆಲ್‌ಚ ಕೊಮಂಡೆ ಚೆಂತ್, ಉಲ್‌ಗ ಪೋಯವಾನು ಅಜ್ಜಾತ್ತೆಮೇ ತಲೆ ತಪ್ಪಾಟಿ ಓಡಿಯ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಪಡುಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಸೀಮೆ ಕಲ್‌ಇತ್ತೆ ಜಾವು ಎವುಡೆಂ ಪಾರ್‌ಕಾಮಾರೆ, ತೆರುಲೇ ನಡ್‌ನ್ ನಡ್‌ನ್ ಜಂಡ್ ಮೂನು ನಾಲ್ ಕಲಿರುಲ್‌ಗ ಪಂಜತ್ತಗ್ ಬಂತ್ ಎತ್ತಿಯಾರ್.

□

ಜಂಡನೇ ಭಾಗ

ಪಂಜತ್ತ್‌ಲ್

ಪಡುಮಲೆ ಸೀಮೆಗ್ ಒರು ಬಲ್ಲಾಳ ಇನ್ನೆ ಕನಿಕೆಮೇ ಪಂಜ ಸೀಮೆಗುಂ ಒರು ಬಲ್ಲಾಳ ಇನ್ನಾನ್. ಓಂಡೆ ಪೇರ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ. ಓಂಡೆ ಅಗ (ಬೀಡ್) ಪಂಜತ್ತ್‌ಲಿಂತ್. ಆ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಪಂಜಂ ಬೆಲಿಯೆ ರಾಯ ಐತಿಂತ್.

ಪಂಜತ್ತ್‌ಲ್ ಒರು ಅವ. ಮಾಲಿಗರೆ ಅಗ ಎದುರುಲು ಚೆರಿಯೊರು ದೊಂಪ, ಬಲ್ತೆ ಮೋತು ಪದ್ಧಕಟ್ಟಿ ಉಲ್ಲೆ ತೆಂಜ್ಜರೆ ಮರ. ಎಡ್ತೆ ಮೋತು ಏತ ಇಟ್ಟಿ ಕೆನ. ಪೆರೊವು ಮೋತು ಜಂಡ್ (ಜೋಡಿ) ಕೆದೆ. ಅದಾರೆ ಮುಟ್ಟಿ ಕೋಲಿರೆ ಗೂಡು. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಈ ಔತುರೆ ಮುನ್ನೊಲ್ತೆ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಿಯೆ ಗುಜ್ಜು ತಡಮೆ ಕಡ್‌ನ್‌ತ್ತ್. ಬೇಲಿರುಲ್‌ಗ ಪ್ಯೊತ್ ನಿಂಡ್‌ತ್ತ್ "ಪಯ್ಯ! ಪಯ್ಯ! ಚೊಂತು ಬಿಲ್‌ಚಾರ್.

ಉಲ್‌ಗತ್ತ್‌ಲ್ ಆರುಂ ಓ ಚೆಂತ್‌ಲ್ಲೆ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ "ಓ ಪಯ್ಯ ಪಯ್ಯ ಇಲ್ಲೆ? ಚೆಂತ್ ಜೋರು ಬಿಲ್‌ಚೆ.

"ಆರದ್ ಬಿಲಿಕರೆ? ಚೆಂತ್ ಪೆನಿಜಲೆ ಸಾಂಡೊನ್ನು ಕೇಟ್ತ್. ಕೋಟಿ-
"ಆರುಂ ಇಲ್ಲೆ. ನಜ ತೆರುಲು ಪೋಂಡೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್. ಪಯ್ಯ ಬೈಚೆ ಉಂಡಾ?
ಕೇಟಾನ್.

ಜಬಾಬು - ಅಜ ಇಲ್ಲೆ.

ಕೇಲಿ - "ಎವುಡೆಗ್ ಪೋಯಿರ್?"

ಜಬಾಬು - ಬೈನಿ ಕೆಟ್ಟೊಗು ಸಂಕ ಮಲೆಗ್ ಪೋಯಿರ್.

ಕೇಲಿ - "ಎಪ್ಪ ಬಂಡ್?"

ಜಬಾಬು - "ಸುಬೈಗ್ ಪೋಯೆಂಗೆ ಉಚ್ಚೆಗ್ ಬಂಡ್.

ಉಚ್ಚೆಗ್ ಪೋಯೆಂಗೆ ಅಸರ್‌ಗ್ ಬಂಡ್."

ಚೆನ್ನಯ - ಬಿಸಯ ಕೇಕಾಮಾ"

ಪೆನಿಜ - "ನಜಲೆ ಅಜ್ಜಿ, ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಉಮ್ಮರೆ ಉಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಚಿ ಉಲ. ಅವಲುಗು ತಕ್ಕ ನೇರ್ತಲ್ ಮಜ್ಜಿಲಾವಾ ಮಾರೆ ಬೆಲಿಯಾಯೆ ಸಬೊಲು, ಉಮ್ಮ ಅಬ್ಬರಜ ನಜಲೆ ಜಾತಿ ಕಟ್ಟಲೆರೆ ಮೀರೊಗಾವಾಮಾರೆ, ಅವಲೆ ಕನ್ನ ಕೆಟ್ಟತ್ತ ಕಾಡ್‌ಗ್ ಬುಟ್ಟಾರುವುಲ.

ಕೋಟಿ - "ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ.."

ಪೆನಿಜ - ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ (ಕಲ್ಲ) ಕಲಿ ಎಡ್‌ಕೊಗು ತಾಲೆರೆಮರತ್ತಗ್ ಎರಿಯೆ ಒರತ ಅವಲೆ ಕಂಡತ್ತ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಪ್ಯೊತ್ ಬಲ್ಲಳಗ್ ತೆರಿಬಾಟಿಯವುಲ. ಅವಂಡೆ ಅಪ್ಪಣೆರೆ ಪೊಲೆ ಅವನು ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅವಲೆ ಔತುಗು ಕೊಟಿಯೊಂ ಪ್ಯೊತ್. ಚಂದತ್ತಲ್ ಬಲ್‌ತಿತ್ತ. ಬಿರ್ಮಣ ಬೈಚಗ್ ಮಜ್ಜಿಲಾಕಿ ಕೊಡ್ತಾನುವುಲ"

ಕೋಟಿ - "ಕರ್ಗೋಲ ತೋಟತ್ತೆ ಬಿರ್ಮಣ ಬೈದ್ಯಗಾ?"

ಪೆನಿಜ - ಒಕ್ಕು ಒಕ್ಕು, ಕರ್ಗೋಲ ತೋಟಿ - ಆ ಪೇರೇ ಮರಾನ್ ಪೋಯಿಂತ್. ನಂಡೆ ಉಮ್ಮ ಆ ಪೇರಾರೆ ಒರ್ಕ ಚೆನ್ನೆದ್ ನೆನಪುಗು ಬಂತು.

ಕೋಟಿ - ಉಮ್ಮ ಆರ್?

ಪೆನಿಜ - 'ಬಿರ್ಮಣ ಬೈಚರೆ ಮೋಲೇ ನಂಡೆ ಉಮ್ಮ'

ಕೋಟಿ - "ಉಮ್ಮರೆ ಪೇರೆಂದಾರೆ?"

ಪೆನಿಜ - "ದೇಯಿ"

ಕೋಟಿ - "ಅಬ್ಬರೆ ಪೇರ್?"

ಪೆನಿಜ - "ಕಾಂತಣ್ಣ"

ಕೋಟಿ - ಮೂಲ ಜಾಗೆ

ಪೆನಿಜ - ಕೆಮ್ಮಲಜೆರೆ ಬ್ರಹ್ಮರ ಚಿಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಕೇಟ್‌ನ್ನೆ ನಾನ್ ನೋಕಿತ್ತಲ್ಲೆ.

ಕೋಟಿ - "ಒರು ಉಮ್ಮಗ್ ನಿಜ ಎತ್ತರೆ ಆಲ್ ಮಕ್ಕ

ಪೆನಿಜ - "ಕಡಂಜಲ್‌ಗ್ ನಾನುವುಲ. ನಂಡೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಂಡೆ ಉಮ್ಮ ಯರಾಟಿ ಜಂಡ್ ಆನ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಬೀಡಾರೆ ಮುರಿಯವತುಲು ಪೆತ್ತರೆವಾಲ.

ಕೋಟಿ - "ಕರ್ನಾಟಕ ತೋಟತ್ತಂಕ್ ಬೀಡ್ ಅರೆಲ್ ಪೆರೊಗು ಪೋಗು ಏತ್ ಎಂದರೆ?"

ಪೆನಿಜ - "ಅದಾ? ಅದರೆ ಚೆಲ್ಡೆ. ಪಡುಮಲೆರೆ ಪೆರುಮಾಳ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಉಂಡಲ್ಲೆ. ಐಲ್ ಒರ್ಕ ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋಯಪ್ಪ ಐಲೆ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಮುಲ್ಲು ತರ್ಚಿತ್ತ್ ಜೀಯ ಪೋಂಡೆ ಪೋಲೆ ಆಯಿಂತಿತ್ತುವುಲ. ಅಪ್ಪ ನಂಡೆ ಉಮ್ಮ ನೋರಣಿ ಕರ್ಪಂಚಿ. ಐಮರೆ ಮರ್ಂದ್ ಆವು ಕಾಂಡ್‌ಂತ್ ಐಮರೆ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಬಿಲಿಪಾಟಿಯಾರುವುಲ. ಐಮ ತಾನ್ ನೋರಣಿ ಕರ್ಪಂಚಿ ಆಯಿಂಗುಂ ಅದರೆ ಗುಮಾನತ್ತಗ್ ಎಡ್‌ಕಾಮಾರೆ ತಾನೇ ತಂಡೆ ಕೈಲ್ ಚೊಪ್ಪು ಅರ್ಚಿತ್ತ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಪೂಣಿತ್ತ್ ಸಿಫ ಆಕೆವುಲ. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಐಮ ಅವಡೆಮೇ ಪೆತ್ತ್‌ತೂಲ. ಜಂಡ್ ಯರಾಟೆ ಆನ್ ಮಕ್ಕಲೆ ಪೆತ್ತೆ.

ಕೋಟಿ - "ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಎಂದೈತ್?"

ಪೆನಿಜ - ಮಕ್ಕಲೆ ಪೆತ್ತ್‌ತ್ತ ಮೂನು ತಿಂಜ್ಜಿಲ್ಲಲೇ ಐಮ ಮರ್ಚಿತ್ತ್.

ಕೋಟಿ - ಐಮರೆ ಅಕೇರಿರೆ ನಾಲ್‌ಲ್ ಐಮರೆ ಮುಟ್ಟ ಆರುಂ ಇಲ್ಲಾಂತ?

ಪೆನಿಜ - ನಕ್ಕ ಏಲ್ ಬಯಸ್ಸ್ ಆಂಬೊಮೇ ನಂಡೆ ಊಡೆಗ್ ಕೂಟಿಯೋಂಬತ್ತ ಕೈ ಪಿಡಿಪಾಟಿ ಬುಟ್ಟಾರಾರ್. ಅಂಡಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಾನ್ ಅವ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಪರ್‌ತ್‌ಗ್ ಕಾಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತಲ್ಲೆ. ಇಜನಾಯೆ ಸಬೋಲು ಪೆತ್ತೆ ಉಮ್ಮರೆ ಪೆತ್ತೆ ಕೊಸಿಯಾವಟ್, ಮರಾಚಿ ಬೇಜಾರಾವಟ್, ಕಾದಲ್ ಕೇಟ್‌ರಮೇ ಅಲ್ಲಾಮಾರ್ ಕಣ್ಣಲ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತಲ್ಲೆ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಮನಸ್‌ಲ್ ಉಲ್ಲಾಸತ್ತೆ ಏರಾಟವುಂ, ಉದ್ದೇಗತ್ತೆ ಇಲಿತಂ ಬಂತ್. ಅಜ ಒರ್ತರೊರಾತ ನೋಕಿಯೋಂತು ಒರು ಮಿನಿಟ್ ಮುಂಡ ದೆಚ್ಚಿನ್ನಾರ್.

ತೆಲ್ಲ ನ್ಯಾರ ಬುಟ್ಟುತ್ತು. "ಆ ಮಕ್ಕಲೆ ಆರ್ ಬಲ್‌ತಿಯಾರ್? ಚೆಂತ್ ಕೋಟಿ ಕೇಟಾನ್.

ಪೆನಿಜ - ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆತ್ತೆ ಬಿಸಯ ನಕ್ಕ ಬ್ಯಾಂಡೈತ್. ಬಿತ್ತಿಟ್ಟೆ ಕಂಡತ್ತಗ್ ಬೇಲಿ ಗಟ್ಟಿ ಬೇನು. ಪೆತ್ತೆ ಪೆನ್ನೆಗ್ ತವರು ಗಟ್ಟಿ ಬೇನು. ಉಮ್ಮ ಪೋಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಉಮ್ಮರವಾತುಗು ಪೊತ್ತಲ್ಲೆ. ಯಲಂಜ ಮಾರೆಂ ಕಂಡ್‌ತ್ತಲ್ಲೆ ರಾಯತ್ತಜ

ಮಾತ್ರ ಅಜಲೆ ಪ್ರತಾಪತ್ತೆ ಪುಗಲ್‌ಡಾರ್. ತನ್ನಿಲ್ ಉಂಡಾಯೆ ತೀ ಯುಲ, ನೆಲ್‌ತರೆ ಚೆಡಿಲಾಲ - ಚೆನ್ನಯ - “ದಾದಾ, ನಿಂಡೆ ಪೇರ್?”

ಪೆನಿಜ - “ನಂಡೆ ಪೇರ್ ಕಿನ್ನಿದಾರು”

ಅದೇ ಸಾತ್‌ಗ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಎಂಚಿತ್ತ “ದಾದ ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ನೀನೆ ಸೈ, ಯಲಜ ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ನಜಮೇ ಸೈ” ಚೆಂತ್ ಬಾಯಿಲ್ ಚೊನ್ನೊಂತೆ. ಅವಲೆ ಪಾದತ್ತೆ ಮೇಲ್‌ಗ್ ತಲೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಅಡ್ಡ ಬೂನಾರ್. ಅಪ್ಪ ಮದಾಲ್‌ರೆ ಪೆರ್‌ಗಾಲ್ ಅತ್ತರತೋಲು ಒಂಚಿದೈಚೆ ಅವಲೆ ಮಾಪುಲೆ ಇಪರ ಬಂತ್. “ಎನಿಕೊರು, ಎನಿಕೊರು” ಚೆಂತ್. ಅಜಲೆ ಬಲತ್ತೆ ಕೈಲ್ ವಯತಿತ್ತ. ಮೊಗಸಾಲೆರೆ ಉಂಜಾಲ್‌ರೆ ಮೇಲ್ ದೆಪ್ಪಾಟಿಯ. ಕಿನ್ನಿದಾರುಗಂತೂ ಆಯೆ ಕೊಸಿ ಅತ್ತರಿತ್ತರಲ್ಲ. ಅವಲು ಪೈ ಕರ್‌ನ್‌ತ್ತ ಪಾಲ್ ಬೆಚ್ಚಾಕಿತ್ತ ಕೊಮಂತ್ ಅಜಲೆ ತಕ್ಕರ್‌ಚಾಲ್. ಆಂಡ್ ದಾದರೆ ಅವತುರೆ ಅರಿರೆ ಬೆಲೆತೆ ಚೋರು ಎಂದಾರೆ. ಚಕ್ಕರೆ ಮನ್ನಿ, ಚಕ್ಕರೆ ಚುಟ್ಟಿ ಪಪ್ಪುಡ ಎಂದಾರೆ, ನೈಲ್ ತುಮ್‌ಚೆದ್, ಬೆನ್ನೆರೆ ಮೋರು, ಉಪ್‌ಕರಿ ಇಜಂತೆ ಊನುಜ ಪಯ್‌ಕಾತೆ ಬಯ್‌ತ್‌ಗ್ ಪಸಿರೆ ಯರ್‌ಕಿತ್ತ.

ಇಜನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಪಂಜತ್ತ್ವಲಿನ್ನೆ ದಾದರೆ ಔತುಲು ರಹಾತ್‌ಲ್ ಇಕ್ಕೊಂಬೊ, ಆ ಬಿಸಯ ರಾಯತ್ತಲೆಲ್ಲಾ ಪರ್‌ನ್‌ತ್ತ. ಚಮ್ಮೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಬೈಚರೆ ಔತುಗು ಮೈತ್, ಇಜಲೆ ಆನ್‌ಐಸ್‌ರಾತೆ ಮೊಗ, ಅಗಾಲ್‌ತೆ ನೆಇಚ್ಚಿ ಸಪುರ ತಡಿ, ಚುರುಕುರೆ ಕೈ ನೋಕಿತ್ತ ಅಜಬೃತ್ ಪೋಯೊ ಇನ್ನಾರ್. ಆದ್ಯತ್ತ್ವಲ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಅಗಬುಟ್ಟು ಪಂದಿಯೋ ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಆಯೆಂಗಾ ಕ್ರಮೇಣ ಪರ್‌ತ್‌ರೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಅವತುಗು ಬನ್ನೆ ಸಬೊಲು ಸಲಿಗೆ ಯಾರೈತ್ ಇಜಂ ತೆಲ್ಲ ರಾಯತ್ತಲ್. ತಲೆ ವಯತಿ ನಡಕೊಗು ತೊಡಚ್ಚಾರ್.

ಈ ಬಿಸಯ ಪಂಜಸೀಮೆರೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಯೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕಾದ್‌ಗುಂ ಎತ್ತಿತ್ತ. ಅಜಲೆ ಬುದ್ದಿರೆ ಉಸಾರಿತನಂ, ತಡಿರೆ ಬೆಲ್ಲತ್ತೆಂ ಕೇಟ್‌ತ್ತ ಸುರುಸುರು ಅವಂಡೆ ಕಾದ್‌ಗ್ ಸುವ್ವಾದ್ ಐತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಕ್ರಮೇಣ ಅಜಲೆ ಪುಗರೆದ್ ಕೈಪೆ ಪೊಲೆ ಆವೊಗು ತೊಡಚಿತ್ತ. ಅಜನೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮನಸ್ ತಿರಿಯೊಗು ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಚೊಲ್‌ಡೆ ಪೇರ್‌ರವ್‌ನು ಒರ್‌ತ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಐತಿನ್ನ.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಪಿನ್ನೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ ಒರೇ ಕಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಉಂಡೆ ಉಂಡಾಡಿರಜ. ಒರೇ ಕೆದೆಲ್ ಪೆತ್ತೆ ಬೋರಿಜ. ಒರೇ ಗುಡಿಲ್ ಪಡ್‌ಚೆ ಪಡಪೋಸಿಮಾರ್.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಬಾಲಕಾರ ಐತಿಹ್ಯಾಂಚೊ, ಪಂಜತ್ತೆ ಕೆಲವ ಚತ್ತಾರಾನ್. ಅದ್ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ್‌ಗ್ ಎಟ್ತ್ ಮಾಗಣೆರಜ ಕೂಡಿತ್ತ್ ಪಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟಿಯಾರ್. ಪಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟಿಯೆದೇ ಉಂಡು. ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಜಂಡ್ ಕೈಲ್ ಎಟ್ತ್ ಕೈ ಕೂಡಿಯೆ ಪೊಲೆ ಐತ್. ಹಿರಿಯ ಬಲ್ಲಾಳ ಇಕ್ಳಾಂಚೊ ಪಯ್ಯ ಬೈಚ ಅವಾಂಡೆ ಬಲತೆ ಕೈ ಪೊಲೆ ಇನ್ನ. ಬೀಡ್‌ಗ್ ಬೇನಾಯವ್‌ನೈತಿನ್ನೆ. ಚೆಂದುಗಿಡಿಗ್ ಮೀಸೆ ಕೂಡಿಕ್‌ರೆದ್ ಕಾಂಟಿ ಮುನ್ನೊಲೇ ಅವಾಂಡೆ ಕಣ್ಣ್ ಪಯ್ಯ ಬೈಚರೆ ಮಣೆರೆ ಮೇಲ್ ಒೂಂತಿಂತ್. ಕೇಮರ ಸೀಮರೆ ಬಲ್ಲಾಳ ಐತ್ ಜಂಡ್ ಮಲೆಗಾಲ ಕಲಿರೆ ಉಲ್‌ಗ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಬೈಚರೆ ಮೇಲ್ ಇಲ್ಲಾತೆ ದೂರುರೆಲ್ಲ ಚೊಂತು. ಅವಾಂಡೆ ಬೀಡ್‌ರೆ ಪರ್‌ತಿಟ್ತ್‌ತ್ತ್. ಅವಾನು ಇನ್ನೆ ಜಾಗೆಲ್ ತಂಡೆ ಪಾಯಿರೆ ಬುಡುಪಾಟಿತ್ತ್. ಕಾಲ್ ನೀಟಿ ದೆಚ್ಚೊಂಡಾನ್. ಬೈಚ ಬೀಡ್‌ರೆ ದೂರ ಐತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಬಲ್ಲಾಳರಾಟ ದೂರ ಐತ್‌ಲ್ಲೆ. ಅವಾನು ತಂಡೆ ಅಬ್ಬರೆ ಪಿರ್‌ಸತ್ತೆ ಬಲಬಂಟ ಚೊಲ್‌ಡೆ ಪಿರ್‌ಸ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮನಸ್ಸರೆ ಎದುಂ ಮಾಇ ಪೊತ್‌ಲ್ಲೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯತ್ತೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮನಸ್ಸರುಲ್‌ಗತ್ತೆ ಎಜನಾಯೆಂಗುಂ ಪೊರ್‌ಚಿ ಎಡ್‌ಕೊನು. ಜಂಡಾಲೆ ನಡುಲು ಒರ್‌ತರೊರ್‌ತಗ್ ಪಗಿ ಆವುಂಪೊಲೆ ಆಕೊನೂಂತು ಚೆಂದುಗಿಡಿ ನ್ಯಾರ ನೋಕಿಯೊ ಇನ್ನ. ಇಜನೆ ನೋಕ್‌ರೆದ್‌ಕುಂ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಆ ಬೈಚರೆ ಔತುಲು ದೆಚ್ಚೊಂಡೆದ್‌ಕುಂ ಸರೀ ಐತ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಚಮ್ಮೆ ನಾಲ್ ಪಯ್ಯ ಬೈಚರವ್‌ಡೆ. ಇನ್ನೆದ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿಗ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಸ್ವಭಾವತ್ತಲ್ ಪೇಡಿರೆ ಪುಕ್ಕಲ. ಬ್ಯಾರಜಲೆ ದೈರೈತನ ಅವಾಂಡೆ ಕನ್ನಗ್ ಪಿಡಿಕ್‌ಲ್ಲೆ. ಅವಾನು ಈ ಮುನ್ನೊಲೇ ಚೆನ್ನಯರ ಕೈರೆ ಕಲಿರೆಂ, ಬಿಲ್ಲರೆ ಅಡಿರುಂ, ಕೊಂಬು ಊದುರೆ ಉಸಾರಿತನವುಂ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಅಜಬು ಐತಿನ್ನೆ. ಅದುಂ ಅಲ್ಲಾಂತೆ ತಾನ್ ಬೀಡ್‌ರೆ ಕೀಲ್‌ಗ್ ಊಂದಿಬುಟ್ಟಿ ಪಯ್ಯ ಬೈಚ್ಚೆ ಇಪ್ಪ. ರಾಜಾವುರೆ ಗೆಲ್ಲಲ್ ತೂಜಿಯೋಂತುಲ್ಲೆ ನಂಡೆ ಈ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕೈ ತಾಕತ್ತರೆ ದೋಂಟಿಲ್ ಬಲ್‌ಚಿತ್ತ್ ಇಟ್ತ್‌ತ್ತ್ ನೆಲ್‌ತ್‌ಗ್ ಚೊರ್‌ಚಿತ್ತ್ ಬುಡೊಗಿಕ್ಕಾಲೇ ಚೆಂತುಲ್ಲೆ ಪೇಡಿ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ತಲೆ ತಿಂಡೊಯಿಂತ್. ಅಜನಾಯೆ ಸಬೊಲು ಅಜ ಮೂನಾಲ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ, ಪಯ್ಯ ಬೈಚ್ಚೆ, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ - ಇಜ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಕ್ಳಾಮಾರೆ - ಮೂನು ಮೂನು ಮೂಲೆಲ್ ಮೂನಾಲ್ ದೂರ ಐತಿಕ್ಳರೆದೇ ನಕ್ಳ ನಲ್ಲೆಂತ್ ಬಿಯಾರ್‌ಚಿತ್ತ್. ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಸರಿ ಕಣ್ಣ್ ನೊರೋಡಿ ನೋಕಾತೆ ಪೊಲೆ ಕಾತೋಂಟಿನ್ನಾನ್. ಆಯೆಂಗಾ ತಂಡೆ ಮನಸ್‌ಲ್ ಉಲ್ಲೆದರೆ ಮೋತುಲಾವಟ್ತ್ ಪಲ್‌ಕತ್ತಾಲಾವಟ್ತ್ ಕಾಟಿಯೋಂತಿಲ್ಲಾಂತ್. ಇದ್ ಪಯ್ಯ ಬೈದ್ಯಗ್ ಗೊಂತಾವಾಮಾರೆ ಅವಾನು

ನಾಲ್ಗ್ ಒರ್ಕಾಯೆಂಗುಂ “ನಜಲೆ ಅಲಿಯಂಕ ಮಾರ್ ಬೀಡ್‌ರೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಓಲಗತ್ತಲ್ ಒರ್ಕ ಕಾನೊನೂಂತು ಚೆನ್ನೋಂಟಿನ್ನಾರ್. ನಿಜ ಅಜಲೆ ಒರ್ಕ ಕಾನ್‌ಬಾಟೊರು” ಚಿಂತ್ ಚೆಂದುಗಿಡೆರೆ ಮುಟ್ಟ ಅಪಪ್ಪ ಕೇಟೊಂತಿನ್ನಾನ್. ಚೆಂದುಗಿಡಿ “ಈ ನ್ಯಾರ, ನಾಲೆ, ನಾಲಕ್ಕಲೆ, ಚಿಂತ್. ಒನ್ನಲ್ಲ ಒನ್ನು ಸಬೂಬು ಚಿಂತ್ ಅವ್‌ಂಡೆ ಆಲ್‌ಚನ್‌ತಮೇ ನಿಪ್ಪಾಟಿ ಬುಟ್ಟೊ ಇನ್ನಾನ್. ಬೈಚಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲ್‌ಟ ಬಂತ ಚೆನ್ನೊಂಟೀ “ಇನೊರ್ಕ ನೋಕ” ಚಿಂತ್ ಚಿಂತ್ ಇಜನೆ ಚಮ್ಮ ತಿಜ್ಜಲೇ ಕಲ್‌ಇತ್ತ್.

ಇಇಳ್ ಪಡುಮಲೆಲ್ ಪೆರುಮಾಳ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕಣ್ಣೆರೆ ಮುನ್ನೊಲು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಗದ್ದಿಗೆರೆ ಮೇಲ್ ಗಡು ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಎ ನಾಲ್ ಬೀಡ್‌ರೆ ಕೀಲ್ ಇಲ್‌ಇ ಪೋಯಾರಾ ಆ ನಾಲ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮನಸ್ ಒನ್ನಗು ಒನ್ನತ್ ಪ್ಯೊತ್. ಅವ್‌ನು ಪಲ್‌ಕ ಪಲ್‌ಕತ್ತ್‌ಗ್ ಚತ್‌ಪೋಟ್ - ಚುಟ್ಟು ಬುಡೊರು” ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೀ ಅರ್‌ಸ ಕಾರಿಯೋ ಇನ್ನ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಕಿಟ್ಟಿಯವ್‌ಡೆ ಅಜಲೆ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಕೊನ್ನುತ್ತು ಇಡೊಗು ಅವ್‌ಂಡೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಪೋಯಾರ್. ಪೋಯೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಬೈಚರೆ ಔತುರೆ ಕತ್ತ್‌ಬಾಟಿ ಬುಟ್ಟಾರ್. ಆಯೆಂಗಾ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಂ ಸಾಯಿನ ಬೈಚತಿಯುಂ ಔತುಲು ಇಲ್ಲಾಂತ್. ಅಜ ಅಇಳ್‌ತ್ತಲೆ ಮುನ್ನೊಲೇ ತಪ್ಪಾಟಿ ಪೋಯಿತಿನ್ನಾರ್. ಸಾಯಿನ ಬೈಚಿರೆ ಮಾಪಲೆ ಸಾಯಿನ ಬೈಚಿ ಮಾತ್ರ ಅವ್‌ತುಲೇ ಇನ್ನಾನ್. ಸೊರತ್‌ರಜ ಅವ್‌ಂಡೆ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಕೊಮಂತ್ ಬಲ್ಲಾಳ್‌ಗ್ ಒಪ್ಪಾಟಿಯಾರ್. ತಲೆ ತಪ್ಪಾಟಿ ಪೋಯಜ ಎವ್ವಡೆಗ್ ಪೋಯಿರಾರ್‌ಂತ್ ಅವ್‌ಂಡೆ ಬಾಯಿ ಬುಡುಪಾಟೊಗ್ಯತ್ ಅವ್‌ನುಗು ಎಲ್ಲಾ ನಮುಂತೆ ಶಿಕ್‌ಸೆ ಅದಾಬುರೆಂ ಕೊಡ್ತಾರ್. ಇಜನೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಪಡೆಇಲೊಂತು ಜೀಮ ಸಂಕಟತ್ತಲಿನ್ನೆ ಕೆಲವರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಬೀಡ್‌ರೆ ರಾಣಿ ಆ ಕೆಲವರೆ ಎಂದ್‌ಗಿಜನೆ ನೊಂಬಲಾಕರಾರ್? ಅವ್‌ಂಡೆ ಬುಟ್ಟು ಬುಡೊರು. ನಕ್ಕಂತೂ ಅವ್‌ಂಡೆ ನೋಕೊಗಾವುಲ್ಲೆ ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನೆದ್‌ಕ್ ಅವ್‌ಂಡೆ ಬುಡುಗಡೆ ಐತ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೆಲವ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಪೊಲೆಮೇ ಬೀಡ್‌ರೆ ಉಲ್‌ಗತ್ತಂಕ್ ಬೇನಾಯೆ ಕಲಿರೆ ಕೊಮನ್ನೊಂತು ಅಜಲ್‌ಟ ವಿಶ್ವಾಸತ್ತ್ಲ್ ನಡೆನ್ನೊಂತು ಬೀಡ್‌ರೆ ಕೋಟಿರೆ ಪರ್‌ತ್‌ಗ್ ಪೋಗು ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲಾಂತೆ ಔಡೆಮೇ ಇನ್ನಾನ್.

ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮನಸ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ “ತನ್ನಿ ತಟ್ಟಿಯೆಂಗ್ ಬೆಚ್ಚ, ಕಾತ್ ಇಟ್ಟೆಂಗ್ ಉರಿ” ಚೆನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಪುನ್ನು

ಮನ್ನಾಯಿತ್ ಪ್ಯೂತ್. ಗದ್ದಿಗೆಲ್ ಗಡು ಇಟ್ಟಿದ್ ನೆನ್ಪಾಂಬೊತ್ತೆಗಲ್ಲ ಅವಾಂಡೆ
ಮೊಗ ಬಾರ್ಡರ್. ಅಜ ಇನಿ ತಿರ್ ಇಣಿ ಬರಾಲೆಂತ್ ಆರಾಯೆಂಗ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್
ಮೊಗ ಬಿರಿರ್. ಬೀಡಲ್ ಪೊರ್ನೆ ಮಕ್ಕ ಬೇಜಿ ತಿನ್ನೊಗ್ಯೆತ್. ಚೆಂತ್ ನಿರ್ ಚಿತ್
ಅಜ ಎವುಡಿನ್ನೆಂಗುಂ ಸರಿಯೇ ಅಜಲೆ ಸಂಧಿ ಸಾಮತ್ತಲ್ ಆಯೆಂಗುಂ ಮರ್ ಇಣಿ
ಬಿಲಿಪಾಟೊನು ಚೆಂತ್ ಒರ್ಕ ಬೇಜಾರ್ಲ್ ಚೆಲ್ಡಾನ್. ಪಿನೊರ್ಕ “ದೂರತ್ತೆ
ಮಾರಿ ದೂರತ್ತೇ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್ ಕನಲ್ಲೆ ಗಿಟ್ಟಿ ಚೆಂತ್ ಪಿಡಿಯಿನ್ನೆಂಗುಂ ಮಡಿಲ್ ಕೆಟ್ಟ
ಬೆಕ್ಕರೆಂದಿಗ್ ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರ್ ಚಿತ್ತ ಮುಂಡ ದೆಕ್ಕಾನ್. ಇಜನೆ ಪೇಡಿರೆ
ಒರು ದಂಡರೆ ಕಲ್ತಲ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ ಪಗೆರೆ ತೆರುಲು ಪೋಯ್ತ ಪೋಯ್ತ ಪೋಗು
ತೆರಿಯಾತೆ ಬೋರಿರೆ ಪೊಲೆ ಅವಾಂಡೆ ಮನಸ್ಸ ಚಿರಿಯ್ಯತ್ ಪೋಂಡು.
ಇಜನಿಕ್ಕೊಂಬೊ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಜಾಡ್ ಪಿಡ್ ಚಿತ್ತ ಅಜಲೆ ತೇಡೊಗೂಂತು
ಪೋಯೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಬೀಡರ್ ವನಾಯೆ ಒರ್ತ ಅಲ್ಲಿರೆಲ್ಲಾ ಚುತ್ತಿತ್ತ. ಅಜ ಪಂಜತ್ತೆ
ರಾಯತ್ತಲೇ ದೆಚ್ಚಿತ್ತುಲ್ಲಾರ್ಂತ್ ಕಂಡ್ ಪಿಡ್ ಚಿತ್, ಪಡುಮಲೆಗ್ ಪೆರ್ಗ್ ಪ್ಯೂತ್.
ಅಜಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಸಯತ್ತೆಂ ಚೊಂತು ಕೊಡ್ತುತ್ತು ಯಜಮಾನಗ್ ತೆರಿಬಾಟಿಯಾನ್.
ಪಿತ್ಯಾಂಡೇ ಬಲ್ಲಾಳ ತಂಡೆ ಸೇನೆರವಾಂಡೆ ಚಾವಡಿಗ್ ಬಿಲಿಪಾಟಿಯಾನ್ ಆ
ಸೇನಬೋವ ಬೆಲ್ಲಮಂತೆ ಬೈಲ್ಗ್ ಇಟ್ಟಿತ್ತ ಅಸರತೆ ಬೈಲ್ಗ್ ಎಡ್ ಬಾಟಿಯೆ,
ಸರಿಯಾಕಿ ಬೆಚ್ಚಿ ತಾಲಿರೆ ಒಲಿರೆ ಕೆಟ್ಟರೆ ಕೈಲ್ ಪಿಡ್ ಚೊಂತು ಬಂತ್ ಬಲ್ಲಾಳಗ್
ಕೈ ಮುಗಿ ಇಣಿತ್ತ “ಬುದ್ಧಿ” ಚೆಂತ್ ನಿಂಡಾನ್. ಬಲ್ಲಾಳ “ಗುಟ್ಟರೆ ಪನಿಯುಂಡು”
ಉಲ್ ಗತ್ತೆ ಮುರಿಯಗತ್ತೆಗ್ ಬಾ” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೋಂಟೇ ಆವಾಂಡೆ ಆರುಂ
ಇಲ್ಲಾತೆ ಮುರಿಯವತುಗು ಕೂಟಿಯೊಂಪೋಯಾನ್. ಸೇನ ಬೋವರೆ ಕೈಲುಲ್ಲೆ
ಕೆಟ್ಟರೆ ಒರು ಒಲಿರೆ ಪರ್ತ್ ಎಡ್ ತತ್ತ. ಅದಾರೆ ಕಡೆ ಕೊಡಿರೆ ಕತ್ತೆರ್ ಚಿತ್ತ,
ನಡುತೆ ಉಬ್ಬಿಯೆ ಪೊಲೆ ಇನ್ನೆದಾರೆ ಸರಿಯಾಕಿತ್ತ, ಎನ್ನೆರುಂ, ಮಳಾಲ್ ರುಂ
ಪೂ ಇಣಿತ್ತ, ಅದಾರೆ ಮೇಲ್ ಶ್ರೀಕಾರತ್ತೆ ಗೀರಿತ್ತ, ಬಲ್ಲಾಳ ಚೊನ್ನೆ ಒಕ್ಕಣೆರೆ
ಎಲ್ ದಿತ್ತ ಒಲಿ ಕಡ್ಲಾಸ್ ಅವಾಂಡೆ ಕೈಲ್ ಕೊಡ್ತಾನ್. ಬಲ್ಲಾಳ ಕಡ್ಲಾಸ್ ರೆ
ಅಕೇರಿಲ್ ಕಂಟತ್ತಲ್ ಗೆರೆ ಬಲ್ ಚಿತ್ತ ಬೋವ ಅದಾರೆ ತಿರ್ ಚಿ ಕೊಡ್ತುತ್ತು.
“ಇದಾರೆ ಪಂಜತ್ತೆ ಬಳ್ಳಾಲಗ್ ಎತ್ತಬಾಟೊನು ಚೆಂತ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಕ್ಕಾನ್
ಒಲಿ ಕಡ್ಲಾಸ್ ಎಡ್ ತೊಂತು ಜಂಡಾಲ್ ಓಲೆಕಾರ್ ಮಾರ್ ಪಡುಮಲೆರೆ ಅದೇ
ನಾಲ್ ಪರ್ತಾಯಾರ್.

ಇನ್ನೆ ಬಲ್ಲಾಳ ಕಡ್ಲಾಸ್ ಎಲ್ದ್ ಬಾಟಿಯೋಂತಿಕ್ಕೊಂಬೊ ಅನ್ನೆ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಔತುರೆ ಕೊಟಿಜೆ ದೆಚ್ಚೊಂತು ತಂಡೆ ಮನ್ಸಾಲೇ ಎನ್ನರ್ “ಎಂದಾಕಿಯೆಂಗುಂ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಪೇರೇ ಮೇಲ್ ಬಂಡಲ್ಲೆ..! ಇಜಲೆ ಉಸಾರ್ತನತ್ತೆ ಬಿಸಯ ಕೇಟಿ ರಾಯತ್ತೆ ಮಕ್ಕಗ್ ಮರ್ಂದಿಟ್ಟಿ ಪೊಲೆ ಆಯಿರ್. ಪೆನಿಂಕ್ ಬಸ್ಸು ಇಟ್ಟಿ ಪೊಲೆ ಆಯಿರ್. ಕೆಲವಮಾರ್ಗ್ ಕೆಪ್ಪಮುಪ್ಪ ಪೊಲೆ ಅಯಿರ್. ಎಂದಾಕೆಂಗುಂ ಈ ಬಿಲ್ಲರೆ ಕುಟ್ಟಿಜಲೆ ಪೆರ್ಮೆ ಪಾರಾಟತ್ತೆ ನಿಪ್ಪಾಟೊಗು ಆವುಲ್ಲಲೆ! ಇಜಲೆ ಸುದ್ದಿರೆ ನಾನ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಕೆಟ್ಟಿ ಕಾಚತ್ತರೆ ಅದ್ ನಂಡೆ ಕೈ ಮೀರಿ ಪೋಯೋಂತುಂಡು.

ಎನ್ನೆ ಅಜ ನಜಲೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಎದುರುಗು ಬೂಂತು ಅವಾಂಡೆ ಮಂಗಾಕಿತ್ತ, ನಕ್ಕ ಎಡ್ಜೇರ್ ಕೊಮಂಡಾರಾಂತುಂ ಪಿಡಿಯಾವುಲ್ಲೆ. ಅಲ್ಲಾಂತೆ ನಜಲೆ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಪಿತ್ತಾಲೆರೆ ಕಾದ್, ಚೇರ್ಗ್ ಪೂತಿಯೆ ಕಂಬತ್ತೆ ಮನ್ಸಾ, ಬಂಗಿ ಬಲಿಕ್ಕರವಾಂಡೆ ಬುದ್ದಿ. ಎಂದ್ ಉಪಾಯಂ ಪಿಡಿಯಾವುಲ್ಲೆ ಬಾವಾ! ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರ್ಚೋಂತಿಕ್ಕೊಂಬೊ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಆಲ್ ಬಂತ್. “ಬುದ್ದಿ ಇಪ್ಪಮೇ ಉಡ್ತೆ ತುನಿಲೇ ಷರ್ತ್ಯತ್ ಬರ್ನೂಂತು ಅಪ್ಪಣೆ ಆಯಿರ್. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್. ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಎದುರು ಮುಂಡಾಮಾರೆ ಅನ್ನೆತ್ತೆ ಎಂಚಿತ್ತೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಬೀಡ್ಗ್ ಪೋಯಾನ್.

ಕೆಮರ ಬಲ್ಲಾಳ ಉಲ್ಗತ್ತೆ ಮುರಿಯವತುಲು ಕೆಡಿಕೆರೆ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚಿತ್ತಿನ್ನಾನ್. ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಬಂತ್ ಕೈ ಮುಗಿಇತ್ತೆ ಕೈ ಕೆಟ್ಟಿ ನಿಂಡಾನ್. ಕೇಮರ ಅವಾನುಗು ದೆಕ್ಕೊಗು ಚೆನ್ನೊಂಟೀ, ಪೊಂಚಿರಿ ಚೆರ್ಚೋಂಟು “ಗುಟ್ಟುರೆ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಬಿಸಯ ಬನ್ನಾಲ್” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ “ಬುದ್ದಿ” ಚೆಂತ್ ಅಲ್ಕ್ ಇವುಂಡಿಯೆ ಪೊಲೆ ಚೆನ್ನೊಂಟೀ ಮುಂಕೈ ತೋತಿಯೋಂತು “ಬುದ್ದಿ” ಚೆಂತ್ ಪಾಡೊರ್ಕ ಬಿಲ್ಚಾನ್. ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ “ನಜಲೆ ಪಡುಮಲೆ ರಾಜರೆ ಒಲಿ ಕಡ್ಲಾಸ್ ಉಡುಗಿರೆರೊಟ್ಟಿಗೆ ಬನ್ನಾರ್. ಬಾರೀ ಬಿಸಯ. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಬಿಸಯತ್ತಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಎಲ್ದ್ ಬಾಟಿರೆ. ಚೆಂತ್. ಕಡ್ಲಾಸ್ರೆ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಕೈಲ್ ಕೊಡ್ತಾನ್.

ಚೆಂದುಗಿಡಿಗ್ ನೆನ್ನೆ ಅಡಿಕೊಗು ಸುರುವ್ಯತ್. ಅವಾನು ಬೆರ್ಕರೆ ಕೈಲ್ ಕಡ್ಲಾಸ್ರೆ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ. ಒರ್ಕ ಓದಿಯಾನ್. ತುಪ್ಪತನ್ನಿ ಮುಲ್ಚಿಯೋಂತು

ಕೈಲಿನ್ನ ಕಡಲಾಸಾರೆ ಪಾಡೊರ್ಕ ತಿರಾಚಿ ಮರಾಚಿ ಸರಿಯುತ್ ನೋಕಿತ್ತ್ “ಬುದ್ಧಿ ರಾಯಸತ್ತೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಸರೀಯುಂಡು. ಬಾಲೆ ಚೆಂತ್ ಬಲ್ತಿಯೆದ್ ತಾಲೆ ಐತ್ ತಲೆರೆ ಜಪ್ಪಿತ್ತಲ್ಲೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.”

ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ “ಕಡಲಾಸ್ ಒದೊನೂಂತಿಲ್ಲೆ ಉಲ್ಗ ಎಂದಾರುಂಡೂಂತು ನೀನೇ ಚೆಂತ್ ಬುಡು ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೂಂಟೇ ತಂಡೆ ಬೆಲ್ಲಿರೆ ಕರಾಡಿಗರೆ ತೊರಾನ್ತ್ ಅದಾರುಲ್ಗತ್ತೆ ಒರು ಬಂಗಿರೆ ಉಂಡೆರೆ ಎಡ್ತ್ ಮುಕ್ಕಿಯೋಂಡಾನ್.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಪಾಡೊರ್ಕ ಕಡಲಾಸಾರೆ ಓದಿಯೆ ಪೊಲೆ ಆಕಿತ್ತ್ “ಬುದ್ಧಿ” ಪಡುಮಲೆರೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಬಿಲ್ಲವರಂಕ್ ಪೊರಾನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ ಕೊನ್ನುಟ್ಟು ಬೆಲಿಯೆ ಕೊಲೆ ಆಕಿತ್ತ್. ತಲೆ ತಪ್ಪಾಟಿ ಓಡಿ ಪೋಯಿರಾರ್. ಪಂಜತ್ತೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಕಾಲ್‌ಬೆಚ್ಚೆಂಗ್ ಅಜಲೆ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ್ ಕಡತೊನು..

ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ - ಇನ್ನಲ್ಲೆಂಗ್

ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಇನ್ನಲ್ಲೆಂಗ್ - ಇನ್ನಲ್ಲೆಂಗ್ ಅಜಲೆ ಊಡೆಮೇ ಕೊಲ್ಲ ಬಾಟೊನು. ಚೆಂತ್ ನಾವು ಕಡಚಿ ಚೆನ್ನಾನ್. ಈ ಅಕೇರಿರೆ ಎಲ್ತ್ ಕಡಲಾಸಾಲ್ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾಂತ್.

ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ - ಕಡತಿಲ್ಲೆಂಗ್ ಎಂದಾರಾಕ್‌ರಾನೂಲ?

ಚೆಂದುಗಿಡಿ - “ಅಜಲೆ ಪೆರ್ಗ್ ಕಡತೊನು, ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಂಗ್ ಕೊನ್ನು ಬುಟ್ಟುತ್ತು ನಜಲೆ ಉಲ್ಗತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲ್ತೆ ಚೆಜ್ಜಾಯಿ ಪಾಡ್ ಬೆಲಿಯಿಪಾಟೊನು. ನಜಲೆ ಪಡುಮಲೆ ಬೀಡರೆ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆರೆ ಒಲಿಕೊನು. - ಇಜನೆ ತಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಟಿಯೆ ಪೊಲೆ ಆಕಿತ್ತ್ ಎಲ್ದ್ ಬಾಟಿರಾರ್”

ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ - ಸರಿ ಬೀಡರೆ ಗೌರವ ನಂಕುಂ ಒನ್ನೇ ಅಂಕುಂ ಒನ್ನೇ. ಅಜನಾಯೆ ಸಬೊಲು ಅಜಲೆ ಬೀಡರೆ ಮರ್ಯಾದಿರೆ ನಜ ಕಾಕೊನತ್ತರೆ...

ಚೆಂದುಗಿಡಿ - “ಬುದ್ಧಿ ನಿಜ ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ನಾನ್ ಆಕರೆ”

ಇಜನೆ ಚೆಂತ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಪಡುಮಲೆರೆ ಬನ್ನೆ ಕಡಲಾಸಾರೆ ಒಕ್ಕಣೆರೆ ಪೊಲೆ ಆಕರೆ ಕನಿಕೆತ್ತೆ ಸೊರತ್ತೆ ಉಪಾಯ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಚೆಂತ್ ಕೊಡತುತ್ತು ಮೋಂದಿ ತಾಲ್‌ಡುಲ್ಗ ಔತುಗು ಎತ್ತೊನೂಂತು ಬಿಯಾರ್‌ಚೊಂತು ಬೀಡರೆ ಪರ್ತಾಯಿ ಪೋಯಾನ್.

ಆ ನ್ಯಾರ್ತ್‌ಗ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಔತುಗೂಂತು ಪರ್‌ತ್ಯತಿನ್ನೆ ಪಯ್ಯಬೈದ್ಯ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕೂಟಿತ್ತ ಬನ್ನೋಂತಿನ್ನ. ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಕಂಡೆದ. “ಅಯ್ಯಾ! ನಜ ನಿಜಲೆ ಔತುಗು ಪೋನೂಂತು ಪರ್‌ತಾಂಬೊ ನಿಜಲೆ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಬಿಲ್‌ಚೆದ್ ಪಿಡಿಯ್ಯತ್ ಅದ್‌ಕೈತ್ ನಜಂ ಈ ತೆರುಲ್ಯತ್ ಬನ್ನೋ.. ಉಲ್ಲೆ.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಅಜಲೆ ಪಲ್‌ಕತ್ತೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಕೊಗು ಬುಡಾತೆ ಪೊಲೆ ಅಜಲೆ ಕೈ ಪಿಡ್‌ಚೆತ್ತ ಆ ಮೂನಾಲೆಂ ತಂಡೆ ಔತುಗು ಕೂಟಿಯೋಂತು ಪೋಯಾನ್. ಅಪ್ಪಮೇ ಉಲ್‌ಗತ್ತೆ ಪಾಲರೆ ಚೊಂಬು, ಪಂತರೆ ತಬುಕು, ಗೆಂದಲಿ ಬೊಂಡ. ಇದರೆಲ್ಲ ಕೊಮಂತ್ ತಕ್ಕರ್‌ಚೊಂಡ. ಆಯೆಂಗ ಅದರೆ ಮಾತ್ರ ಆರುಂ ತೊಟ್ಟುತ್ತುಲ್ಲೆ. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬೆತ್ತಲಡಿಕೆರೆ ಬಟಜೆ ಬಂತ್. ಪಂಚವಲ್ಲೆರೆ ಪಚ್ಚೆ ಎಲೆ, ಪೂಲಾಕೆ ಅಡಕೆರೆ ಕಂಡ, ಬೆಣ್ಣೆರೆ ಪೊಲ್‌ತೆ ಬೆಲ್‌ತೆ ನೂರು, ಸೂರತಿ ಚೊಪ್ಪು ಪಯ್ಯ ಎಲೆರೆ ಒರ್‌ಸಿತ್ತ, ಉಗುರ್‌ಲ್ ದಂಟ್ ಚಿಕ್ಕಿತ್ತ. ನೆತ್ತಿಲ್ ನೂರು ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ತೋತಿಯೊಂತಿಕ್ಕೊಂಬೊ, ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಪಿತ್ತಲ್ಲೆ ತುಪುರಡತ್ತೆ ಔಂಡೆ ಮುಟ್ಟ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ “ನಿಜ ಬನ್ನೆ ಸೂರ ಪಿಡಿಯ್ಯತ್ “ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಲೊಗು ತೊಡ್‌ಜ್ಯಾನ್. ಚೆನ್ನಯ - ಗೊಂತಾವೊಗೇ ಆರ್ ತಿಜ್ಜಲ್ ಪಿಡ್‌ಚೆಂತ್ ಕುಟಿಯೊಂಪೋಗು ಎತ್ತರೆ ಕಾಲ ಬೇನಾವುರಾ?”

ಕೋಟಿ - ‘ಅಯ್ಯಾ ನಜ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮುಟ್ಟ ಪೋನೂಂತು ನಿರ್‌ಚಿತ್ತ ಎತ್ತರೆ ಕಾಲ ಐತ್, ಒರ್‌ಕ ಐಲೆ ಕಾನೊ ಕಿಟ್ಟಿರಾತೆಂತ್ ನಜ ಇತ್ತರೆ ತೋಲೊ ಕಾತೆ ಬೇಜಾರ್ ಪೋವಾತ್. ಬಲ್ಲಾಳರೆ ನಿಜಲೆ ನೀತತ್ತಲೇ ಕಾನನೂಂತು, ಅಲಿಯಂಕರೆ ಕೊದಿ.

ಪಯ್ಯ ಬೈದ್ಯ - ಎಂದರೆ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಅಲಿಯ? ನಂಕ್ ಬೇನಾಯಪ್ಪ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ನೋಕೊಗು ಕಿಟ್ಟೊಗು ಐಲ್ ಎಂದೆ ನಜ ಕೆಟ್ಟರೆ ತಾಲೆರೆ ಮರಮಾ? ತಾಲನೋಕಿ ತೋಡು ಕಡ್‌ಕೊನು, ನ್ಯಾರ ನೋಕಿ ರಾಜಾವುರೆ ಕಾನೊನೂಂತು. ರಾಜಾವ್ ಮನ್‌ಸರೆ ಬೀಡರೆ ಬಿಸಯ ಅಲ್ಲೆ ಚೆಂದುಗಿಡಿ?”

ಚೆನ್ನಯ - ಇನಿಯಾಯೆಂಗುಂ ಕಾನೊಗಾವುರಾ ಇಲ್ಲೆ?

ಚೆಂದುಗಿಡಿ - “ಅದ್‌ಕೆಂದೆ ಅಡ್ಡೆ?”

ಚೆನ್ನಯ - ಅಪೆಂತ್ ಎಪ್ಪ

ಚಂದುಗಿಡಿ - 'ನಾಲೆ'

ಪಯ್ಯ ಬೈಚ - ನಾಲೆ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ - ನಾಲೆ ಬ್ಯಾಂಡ

ನಾಲಕ್ಕಲಿ ಆವು'

ಚಂದುಗಿಡಿ - 'ನಾಲಕ್ಕಲಿ ತಿಂಗ್‌ಲಾಸೆ'

ಚೆನ್ನಯ - 'ಎತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್?'

ಚಂದುಗಿಡಿ - ಕೆದರೆ ಪೋಯೆ ಪೈ ಕೆದಕ್ ಬಂಡೆದರೆ ಉಲ್‌ಗ

ಕೋಟಿ - ಅಂಡ್ ನಿಂಕ್ ನ್ಯಾರ ಉಂಡಲ್ಲೆ

ಚಂದುಗಿಡಿ - ಅದ್‌ಕೆಂದೆ ಅಡ್ಡ?

ಇತ್ತರೆ ಆಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಔತುರೆ ಮೂನಾಲುಂ ಪೆರೊವ್ ಬನ್ನಾರ್. ತೆರುಲು ಚೆನ್ನಯ "ಕಾಕ ಈ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ನೋಕೊಂಬೊ ನಿಕ್ಕ್ ಆರೆ ನೆನ್‌ಪುತ್‌ಂತ್ ಕೇರ್‌ರಾನ್.

ಕೋಟಿ - 'ಅವ್‌ನು ಗಿಡಿರೆ ಪೊಲೆ ಕಾಂಡ'

ಚೆನ್ನಯ - ಅವ್‌ಂಡೆ ಬಾಯಿ ಮೊದಲೆರೆ ಬಾಯಿ, ನಕ್ಕ್ ಜೋಯಿಸ ಚೊನ್ನೆ ಮೊದಲೆರೆ ನೆನಪು ಬಂಡ್ - ಅಲೆ ಕಾಕ?

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಔತುರವ್‌ಡೆಗ್ ಎತ್ತಿಯಾರ್. ಮೂನಾಲುಂ ಉಲ್‌ಗ ಪೋಯಾರ್.

ತಿಂಗ್‌ಲಾಸೆ ನ್ಯಾರ ಉಯಿಚಿತ್ತ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಬ ನ್ಯಾರ ನೆತ್ತಿಗ್ ಬಂಡೆದರೆ ಉಲ್‌ಗ ಮುಂಕೈಕ್ ತಟ್ವರೆ ಪೊಲೆ ಚೆನ್ನನ ಪೂಂಚಿತ್ತ್, ಮುಂಡ ನೊರೈರೆ ಪೊಲೆ ತುಲಸಿಕಟ್ಟೆರೆ ಮೃತ್ತಿಕೆರೆ ನಾಮ ಬಲ್‌ಚಿತ್ತ್, ತೊಡೆರಗಾಲ್‌ತೆ ಚಲ್ಲಣ ಉಡ್‌ತುತ್ತು. ಚಮ್ಮೆ ಉದ್ದತ್ತೆ ಪಟ್ಟೆರೆ ಗಟ್ಟಿ ನಡುಕ್ ಚುತ್ತಿತ್ತ್, ಗಿಲಿರಂಗ್‌ರೆ ತೊಪ್ಪಿಲ್ ತಲೆರೆ ಮುಚ್ಚಿತ್ತ್, ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಚೆಲ್‌ಡೆ ಜಂಡ್ (ಬಾಲ್) ಕತ್ತಿರೆ ಕೈಲ್ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕಾನೊಗೂಂತು ಪರ್‌ತಾಯಾರ್.

ಅಜ ತೆರುಕು ಪೋಂಡೆದರೆ ಉಲ್‌ಗ ಪಯ್ಯಬೈಚ ಕಲ್ಲೆದಂಟಿ ಬೂನ್‌ಂತು, ಬೂನೆಂಗುಂ ಬೂನೆದ್ ಕಾಟಾತೆ ಪೊಲೆ ಮುನ್ನೊಲು ಪೋಂಡೆಜಲೆ ಬಿಲ್‌ಚಿತ್ತ್.

ಒರು ಗಲಿಗೆ ನಿಕ್ಕೊರು. ನಕ್ಕ ಇನ್ನಲ್ ಪಿನ್ನೆ (ಅಪಶಕುನ) ಬೆಡ್ಕೇ ಕಂಡೋ. ಉಂಡು. ಜಾವು ಬೆಡ್ಕ್ ಕಿನಾವುಂ ಬೂಂತಿಂತ್ ಕರ್ಪತ್ತ್ಲ್ ಬೂಂತು ಪೊರಾಂಡೊಂತುಲ್ಲೆ ಕಾಡರೆ ಆನೆ ನಂಡೆ ಸೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಡ್ತ್ತ್ ನೆಲ್ತ್ ಗ್ ಎಡ್ತ್ತ್ ಎರಇ ಪೊಲೆ ಕಿನಾವು ಕಂಡ್ತ್, ಎಂಚಿತ್ತ್ ಪರ್ತ್ ಬರಂಬೊ ಚೆನ್ನಯ ವರ್ಕನ್ಲ್ “ಕಾಕಾ... ಕೋಟಿ” ಚೆಂತ್ ಬೇಜಾರ್ಲ್ ಬಿಲಿಕರೆದ್ ಕೇಟ್ತ್. ಇಪ್ಪ ತೆರುಕು ಬರಂಬೊ ಕಾಲ್ ಎಡ್ಂಕಿತ್ತ್. ಅದ್ಕೈತ್ ನಿಜ ಈ ಕೆಂದಾಲೆರೆ ಪದ್ಮಕಟ್ಟೆರೆ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚಿತ್ತ್ ಅಪಶಕುನತ್ತೆ ಕಲ್ ಇತ್ತೇ ಪೋನು ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನನ್. ಇಜನೆ ಬೆಡ್ಕ್ ಶಕುನತ್ತೆ ಕಲ್ ಇತ್ತೆ ಅಜ ಬೀಡ್ ಗ್ ಎತ್ತುಂಬೊ ನ್ಯಾಯ ತಾಲೊಗಾಯಿಂತ್. ಈ ತಾನೆ ನ್ಯಾರ್ತ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಮುದು ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ್ (ರಾಜಾಂಗಣ) ರಾಜಾವುರೆ ಜಾಲ್ ಕಡನ್ ಬನ್ನೊ ಇನ್ನೆ ಆ ವೀರಕುಮಾರಮಾರೆ ಚಿರಿರುಂ, ಚಿರಿಕೆರೆ ಮೊಗತ್ತಂ, ಮೊಗತ್ತೆ ಚಂದತ್ತಂ, ಸಿರಿಸಿಂಗಾರತ್ತೆ. ನೋಕೊಗು ನೂರು ಕನ್ನ್, ಬಣ್ಣಿಸೊಗು, ಚೆಲ್ಲೊಗು ನೂರು ನಾವು ಇನ್ನಂಗುಂ ಮೆಯ್ಯಾಲೆ.

ಅಜ ಜಾವಡಿರೆ ಮೇಲ್ ಬಂಡೆತ್ತರೆಗ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಉಲ್ ಪ್ಯೂತ್ ಒರು ಮಿನಿಟ್ಲೇ ಪರ್ತ್ ಬಂತ್. “ಬೈಚರೇ, ನಿಜಲೆ ಸೊರಗುಟ್ಟುರೆದಾಯಿಂಗ್, ನಿಂಕ್ ಜಂಡಾಲ್ ಗ್ ಮಾತ್ರ ಉಲ್ ಪೋಗ ಚೆಂತ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಚೆನ್ನನ್.

ಅದ್ಕ್ ಕೋಟಿ “ಏ ಗುಟ್ಟಾಯಿಂಗುಂ ಬೀಡ್ಲ್ ನಿಜಲೆ ಕಾದರೆ ಪರ್ತ್ ಗಲ್ಲೆಂತ್ ಚೆನ್ನನ್.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ “ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಅಪ್ಪಣೆರೆ ಪೊಲೆ ನಡ್ಕರೆದ್ ನಂಡೆ ಸೊರ. ಬಲ್ಲಾಳರ್ ಗ್ ಸುಬೈಲ್ ಪಿನ್ನೆ ತಡಿಕ್ ತೆಲ್ಲ ತೀರಲ್ಲೆವಾಲ್. ಅದ್ಕೈತ್ ನಿಜ ಜಂಡಾಲೆ ಪ್ಯೂತ್ ಐಲೆ ಕಾಂಡೆದ್ ನಲ್ಲೆಂತ್ ಆಯೋ ಉಂಡು; ಅದೇ - ಪುದಿಯೆ ಕೆಟ್ ಬಾಟಿಯೆ ಮೇಲ್ ತೆಮಾಲಿಗೆ. ಐಲ್ ಅವುಡೆಮೇ ಉಂಡು. ನಿಜ ಉಲ್ ಪೋರು. ನಜ ಇಣ್ಣಿಮೇ ಕಾತೋ ಇಕ್ಕಾರಂತ್ ಚೆಂತ್ ಅಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆ ಕಡ್ತಿಯಾನ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಉಲ್ ಪ್ಯೂತ್. ಮಾಲಿಗೆರೆ ಚಂದ ನೋಕಿಯೋಂತು ಮದಲ್ಡೆ ಒತ್ತುಲುಲ್ಲೆ ಗದ್ದಿಗೆರೆ ಮುಟ್ಟ ಪೋಂಬೊ ಅದರೆ ಮೇಲ್ ಅರೆ ಚಾಣಿ ದೆಚ್ಚವನೊರ್ತ ತಡಿ ಆಡ್ ಬಾಟಿಯೊಂತು. “ಬರು ಇಣ್ಣಿಮೇ ದೆಕ್ಕ “ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೇ ಪೂರೆ ಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿ ಪಲಗೆರೆ ಕಾಟಿತ್ತ್ “ದೆಕ್ಕೊಗುಂಡು ದೆಕ್ಕೊರು, ಇದ್ ನಜ ಕೆಟ್ ಬಾಟಿಯೆ ಪುದಿಯೆ ಮಾಲಿಗೆ ಎಜನುಂಡು? ಚೆಂತ್ ಪಲ್ ಕತ್ತ್ ತೊಡಜ್ ಯಾನ್.

ಅದ್‌ಕ್ ಚೆನ್ನಯ “ಬುದ್ಧಿ, ಕೇಕೊನಾ? ಮಾಲಿಗೆ ನಲ್ಲಂಡು. ಬಲ್ಲಿರತ್ತರೆ ಬಗ್ಗಿತ್ತುಂ ಇಲ್ಲೆ. ಮುಗ್ಗರತ್ತರೆ ದುಂಚಿಂ ಇಲ್ಲೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕನ್ನ ಗದ್ದಿಗೆರೆ ಮೇಲ್ ಇಕ್ಕೊಂಬೊ. ಅಜಲೆ ಕಾದ್‌ಗ್ ಬಾಯಲ್ಲವ್‌ನು ಬಾಯಲ್ ಚಾತಿಯೆ ಸೌತು ಕೇಟ್ತ್. ಕೀಲಿರವ್‌ನು ಕೀಲಿ ಇಟ್ಟೆ ಸೌತುಂ ಕೇಟ್ತ್. ಅಂಕ್ ನಜ ಬಂದ್‌ಲ್ ಬೂನಂತ್ ಪಿಡಿಯ್ಯತ್. ಕೋಟಿ “ಯಲವ್‌ನು” ಪಾಲ್‌ಂತ್ ಬಾಯಿಗ್ ತಾಗ್‌ಬಾಟೊಂಬೊ ಅದ್ ಬಿಸತೆ ಪಾಲ್ಯತಲ್ಲೆ! ತಲ್‌ಖಾನಿಂತ್ ಚಾಯೊಗು ಬರಾಂಬೊ ಅದ್ ಮುಲ್ಲರೆ ಬಿರಿಪ್ಪು ಐತಲ್ಲೆ. ಕೆಡಿಕೆಂತ್ ಬಿಯಾರ್‌ಚೆದ್ ಅಂಬು ಐತಲ್ಲೆ. ಚೆಂತ್ ಚೂಡಾಂಬೊ ಗದ್ದಿಗೆರೆ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚವ್‌ನು ಅಜಲೆ ನೋಕಿ ಚಿರ್‌ಚಾನ್. ಚೆನ್ನಯ ಅವಾಂಡೆ ನೋಕಿಯೋಂತು ಕಾಕಾ! ಇವ್‌ನು ಬಲ್ಲಾಳ ಅಲ್ಲ. ನೇರೈತುಂ ಬಲ್ಲಾಳ ಅಲ್ಲ. ನೀನ್ ಚೊನ್ನೆದ್ ಸರಿಯೆ. ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಗಿಲಿಮೂಕು, ಕುಡ್‌ತೆ ಕಾದ್, ಜಲ್ಲೆ ಬಯರ್, ಅಂಡೆ ಕಾಲ್‌ಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್ ಕೇಟರೆ. ಓಂಡೆ ತಡಿಕ್ಕೆಚ್ಚ್ ಗರಡಿಲ್ ಕಲ್‌ಚೆ ತಡಿ ಪೊಲೆ ಉಂಡು. ಓನು ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಪೊರ್‌ನವ್‌ನು....

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಗದ್ದಿಗೆರೆ ಮೇಲಿನ್ನವ್‌ನು ಕಲ್‌ಕಿಟ್ಟೊಂತು ಕತ್ತಿರೆ ಬೀಇಗೊಂತು. ಕೀಲ್ ಇಲ್‌ಇಣಿ ಎದುರು ಬನ್ನೋ ಇನ್ನ.

ಚೆನ್ನಯರೆ ಕನ್ನ ಬಿರ್‌ಇಣಿತ್ತ್, ಪಲ್ಲ ಕಡ್‌ಚಿತ್ತ್, ಮೂಕು ಪೊಲ್‌ನಾತ್, ಬೆಚ್ಚ ಕಾತ್ ಬುಸ್ಸಂತ್ ಪರ್‌ತ್ ಬಂತ್. ತಡಿರೆ ಮುಡಿ ಜುಮ್ಮಾಂತ್ ಎಂಚಿ ನಿಂಡ್‌ತ್ತ್.

ಅದರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಕೋಟಿ ಅವಾಂಡೆ ಕೈ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ್ “ಚೆನ್ನಯ ಸಬುರೆಡ್ ಅಮಸರಾಕಂಡ” ಚೆಂತ್, ಕತ್ತಿ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಎದುರು ನಿಂಡವಾಂಡೆ ಗುರತ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್, “ಯೆಲವನೇ ಓನು ಬಲ್ಲಾಳ ಅಲ್ಲ, ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಯಾಸತ್ತ್ಲ್ ದೆಚ್ಚೆ ಅವಾಂಡೆ ಬೀಡರೆ ಕೊಟ್ಟಾರಿ “ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟು ಎಂಚಿ ನಿಂಡಾನ್.”

ಆಯೆಂಗಾ ಗದ್ದಿಗೆರೆ ಇಲ್‌ಇಣಿ ಕೊಟ್ಟಾರಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರೆ ಎದುರಿಕೊಗಾವಾಮಾರೆ ಬಡ್‌ಕ್ ಮದ್‌ಲ್‌ಲ್ ಇನ್ನೆ ಬಾಯಿಲ್ಲೆ ಸರ್ರಂತ್ ಬಲ್‌ಚಿತ್, ಅದರೆ ಕಡ್‌ನಾತ್, ತಂಡೆ ಮುದುರೆ ಪೆರೊವೇ ಅದ್‌ಕ್ ಕೀಲಿಟ್ಟಿತ್ತ್ ಪರ್‌ತ್ ಪೋಯ. ಅಪ್ಪಮೇ ನಗಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿಯೆ ಪೊಲೆ ಡಬ ಡಬ ಡಬ ಸೌತ್ಯತ್.

“ಪಡುಮಲೆರೆ ಬನ್ನಜಲೆ ಚಂದತ್ತಲ್ ನೋಕಿತ್ತತ್ತ ಇನಿ ಅಜ ನಜಲೆ ಬೀಡಲ್ ಏ ಒರು ರಗಾಲೆಯುಂ ಇಲ್ಲಾಮಾರೆ ಬೇನಾಯತ್ತರೆ ಕಾಲ ಆರಾಮತ್ತಲ್ ಇಕ್ಕ. ಚಿಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಪಲ್ಕ ಅಪರ್ತೆ ಮೋತೆ-ಕೇಟ್ ಬಂತ್. ಆ ಪಲ್ಕ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆದ್.

ಜಂಡ್ ಮೋತೆ ಬಾಯಲುಂ ಮುಚ್ಚಿ ಬುಟ್ಟಿ ಸಬೊಲು ಮೇಲ್ತೆ ಮಾಲಿಗೆ ಉಲ್ಲೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಪಾಯಿರುಲ್ಗ ಪಿಡ್ಚೆ ಉಚ್ಚಿರೆ ಪೊಲೆ ಸುಂಯ್ಯಿಂಚೊಂತು “ಅಯ್ಯೋ!” ಬಿದಿಯೆ! ಇದ್ ಪಡುಮಲೆರಜಲೆ ಪಗೆಮಾ? ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮೋಸಮಾ? ನಜಲೆ ಗ್ರಾಚಾರಮಾ? ಮಲೆಗಾಲ್ತಲ್ ಮೋಡತ್ತೆ ಮೇಲ್ರ್ ಮೋಡ ಬನ್ನೆ ಪೊಲೆ ನಜಲೆ ಮೇಲ್ ಆಪತ್ತರೆ ಮೇಲ್ ಆಪತ್ತ್ ಬಂಡಲ್ಲೆ! ನಂಕ್ ಚಾವುರೆ ಕಾಲ ಬಂತಾ? ಇನ್ನಪ್ಪ ನಜ ಓಲಗತ್ತ ಬಂಟಮಾರ್! ಚತ್ತೆಂಗ್ ವೈಕುಂಠತ್ತೆ ನಂಟಮಾರ್. ನಜ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೊರ್ನ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೆತ್ತತ್ತ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಲ್ನ. ಇನಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದೆ ಚಾವೊಗು ತೀರೆ? ಚಿಂತ್ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನೊಂಟೀ ಬಯರ್ಕತ್ತ್ ಬಾಟಿಯೋ ಇನ್ನಾರ್.

ಪಾದಿರಾಜಾವು ಕಲ್ಇತ್ತ್, ಮಾದ ಕಾನಾಂತಾವುರೆ ನ್ಯಾರತೋಲು ಜಂಡಾಲುಂ ಇನಿ ಎಂದಾರೆ ಗತಿ? ಚಿಂತ್ ಅಜಜಮೇ ಪಲ್ಕರ್ ಇಗೋಂತು. ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಮೋಸತ್ತೆ ನೆನ್ಚಿತ್ತ್ ಕನ್ನಾಗ್ ವರ್ಕ್ ಪಿಡಿಕಾಮಾರ್ ದೆಚ್ಚೋ ಇನ್ನಾರ್. ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್ತಾಗ್ ತಾನೊ ಪೋಂಡೆ ಮಾದ ಆ ಮಾಲಿಗೆರೆ ಚಿರಿಯೆ ಕಂಡಿರುಲ್ಗತ್ತೆ ಇಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆಂ ನಿಲ್ಕಿ ನೋಕಿತ್ತ್ ಕಿಲ್ ಇಲ್ ಇಗಾನ್, ಚೆನ್ನಯ ಕಂಡಿರೆ ನೋಕಿತ್ತ್ “ಕಾಕಾ ನಂಡೆ ಒರು ಮಿನಿಟ್ ನಿಂಡೆ ಕುಂಜಿರೆ ಮೇಲ್ ಪೊರ್ತನ್ ನಿಂಡೆಂಗ್ ನಜ ಊಡ್ತೆ ತಪ್ಪಾಟಾಂತ್ ಚೆನ್ನಾರ್.

ಕೋಟಿ ಮುಟ್ಟು ಊರಿತ್ತ್, ಎಲವ್ಂಡೆ ಕುಂಜಿರೆ ಮೇಲ್ ಪತ್ತ್ ಬಾಟಿತ್ತ್. ಎಂಚಿ ನಿಂಡಾನ್. ಅಜನೆ ನಿಕ್ಕೊಂಬೊ ಚೆನ್ನಯರೆ ಕೈಕ್ ಆ ಚಿರಿಯೆ ಕಂಡಿ ಎಕ್ಕಿತ್ತ್. ಅಪ್ಪಮೇ ಅವಾನು ಅದಾರೆ ಗಟ್ಟಿಲ್ ಊಂದಿತ್ತ್ ಅಗಾಲ ಆಕೊಗು ನೋಕ್ಕ. ಕಂಡಿ ತೆಲ್ಲ ಪಂದಿಯೆ ಪೊಲೆ ಕಂಡ್ತ. ದಾರಂದತ್ತೆ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ್ ಜಂಡ್ ಕೈಲುಂ ತಾಕತ್ತಿಟ್ ಬಲಿಕೊಗು ಸುರುವಾಕಿಯೆ. ಅದ್ ತೆಲ್ಲ ತೆಲ್ಲೆ ಬುಟ್ಟೊಂತು ಮದ್ಲೆಮೇ ಎಂಚಿ ಬಂತ್. ಚೆನ್ನಯ ಅದಾರೆ ಸೌತಾಕಾಮಾರೆ ಪರ್ತ್ಗ್ ಬಲ್ಚಿತ್ತ್. ಮೆಲ್ಲೆ ಕೀಲಿಲ್ಚ. ಕಂಡಿ ಇನ್ನವ್ಡೆ ಮದ್ಲೆ ಬೆಲಿಯೆ ಪೊತ್ತು ಕಂಡ್ ಬರೊಗು ತೊಡಚಿತ್ತ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಯಲೆ ಮೂತಜ ನಡುಗ್ ಕೆಟ್ಟಿ

ಬೆಚ್ಚಿ ದಲತ್ತೆ ಪಟ್ಟರೆ ಗಿಲ್ಚಿತ್ತ. ಅದರೆ ಜಂಡ್‌ರುಂ ಒನ್ನಾಕಿ ಗಟ್ಟಿ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ. ಅದರೆ ಜಂಡ್ ಮೋತುಲುಂ ನಲ್ಲೆ ಬಲ್ಚಿ ನೋಕಿಯಾರ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಆ ಉದ್ದತ್ತೆ ಪಟ್ಟರೆ ಒರು ಮೋತು ಚೆನ್ನಯ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ ಪಿನೂರ್ ಮೋತೆ ಚಮ್ಮತ್ತೆದಾರೆ ಕೋಟಿ ನೆರಿ ನೆರಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಕೈಲ್ ಪಿಡ್ಚಿ. ಇಪ್ಪ ಯಲವಾನು ಕಾಕರೆ ಕುಂಜಿಗ್ ಆದ್ಯೊಕ ಪತ್ತಿತ್ತ. ಮದಲ್‌ಲ್ ಇನ್ನೆ ಆ ಸೂಂಬುಲು ತಂಡೆ. ತಡಿರೆ ನೂತಿತ್ತ ಪಟ್ಟರೆ ಕೊಡಿರೆ ಕೈಲ್ ಎಡ್‌ತ್ತ್ ಪರ್‌ತ್‌ಗ್ ಬನ್ನಾನ್. ಉಲ್‌ಗತ್ತಲ್ ಕೋಟಿ ಪಟ್ಟರೆ ಭಾಗತ್ತೆ ಬುಟ್ಟೊಂತು ಬರಾಂಬೊ ಚೆನ್ನಯ ತಂಡೆ ಕಾಲರೆ ಒನ್ನೊನ್ನತ್ತ ಮದಲ್‌ಗ್ ಒತ್ತಿತ್ ಆ ಪಟ್ಟಿ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ ಮೆಲ್ಲೆ ಮೆಲ್ಲೆ ಕೀಲ್‌ಗ್ ಇಲ್‌ಇಲ್‌. ಅಪ ಚೆನ್ನಯ ಕೀಲ್‌ ಬಲಿಕೊಂತೋರು ಉಲ್‌ಗಿನ್ನೆ ಕೋಟಿ ಅದರೆ ಬಲ್ಚಿ ಬಲ್ಚಿ ಮದಲ್ ಪತ್ತಿಯೋಂತು ಕಂಡಿರೆ ಪೊತ್ತುರೆ ಬಂದಾಕಿಯಾನ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಆ ಪಟ್ಟರೆ ಕೊಡಿರೆ ಮಾಲಿಗರೆ ಮಾಡರೆ ಮರಾತೆ ಅಡ್ಡತ್ತ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ. ಅದರೆ ಇಲ್‌ಚಿ ಬುಟ್ಟುತ್ತು. ಅದರೆ ಆಧಾರತ್ತಲ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಕೀಲ್ ಇಲ್‌ಇಲೋಂತು ಬಂತ್ ಎಲವನಂಡೊಟ್ಟ ಬಂತ್ ಎತ್ತಿಯಾನ್. ಇತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಮಾದ ಮುಚ್ಚಿತ್ತ ಇನಿಂ ಕರ್‌ಪು ಆಯೆ ಪೋಲೆ ಕಂಡ್‌ತ್. ಗುಲಿರುಲ್‌ಗತ್ತೆ ತಪ್ಪಾಟಿತ್ತ ಚಿಮ್ಮೆರೆ ಕಾಡ್‌ರುಲ್‌ಗ ಪೊಗ್ಗರೆ ಸೊಕ್ಕಾನೆರೆ ಪೋಲೆ ಅಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಆ ಚಿಮ್ಮೆಲ್ ಅಣ್ಣಿ ಬೂಂತು ಇಣ್ಣಿ ಬೂಂತು ನ್ಯಾರ ಬೆಲ್‌ಕರೆ ಮುನ್ನೊಲು ಪಂಜತ್ತೆ ಮಾಯಕ ಆಯಾರ್.

ಪಿತ್ಯಾಂಡ್ ಸುಬೈಗ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ತಪ್ಪಾಟಿ ಪೋಯೆ ಬಿಸಯ ಚೆಂದುಗಿಡಿಗ್ ಗೊಂತ್ಯತ್ತ. ಅವಾನು ಅದರೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕಾದ್‌ಗ್ ಇಡಾಮಾರೆ ಅಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಸೆರೆಲೇ ಉಲ್ಲಾರಂತ್ ಇನ್ನೆ ಪೋಲೆ ಬಿಸಯ ಎತ್ತಬಾಟಿಯಾರ್. ಇದರೆ ನಡುಲು ಸೊರ್‌ತ್‌ರಜಲೆ ಬಿಲ್‌ಚಿತ್ತ ಗುಟ್ಟುಲು ಅವವತುಗು ಕಡ್‌ತಿತ್ತ ತೇಡ್‌ಬಾಟಿಯಾನ್. ಆಯೆಂಗಾ ತಪ್ಪಾಟಿ ಪೋಯೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯಮಾರ್ ತಪ್ಪಿತ್ತ ಪೋಯಾರ್. ಪಂಜತ್ತೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಪಿಡಿಯತ್ತೇ ಇಲ್ಲೆ.

□

ಮೂನಾಮತ್ತೆ ಓದಿ (ಭಾಗ)

ಎಣ್ಣೂರ್‌ಲ್

ಪಂಜ ಬುಟ್ಟಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಎಣ್ಣೂರ್ ರಾಯತ್ತೆ ತೆರು ಪಿಡ್‌ಚಾರ್ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಪಂಜತ್ತೆ ಎಣ್ಣೂರ್‌ಗ್ ಪೋಂಡಜ ಉಲ್‌ಗ ತೆರುಲು ಪೋವೊನಿಂತ್. ಇಪ್ಪ ಇನ್ನೆ ತೆರುಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಕಾಡ್ ನೊರಇತ್ತೆ ಪಿಲಿಜ ಒಂಚಿದೆಕ್ಕರೆ ಕುರುಚು ಕಾಡ್ ಪೊಲೆ ಆನೆ ಅಲೆಯಿರೆ ಕಲಿಕ್‌ರೆ ಬೈಲ್ ಪೊಲೆಂ ಇಂತ್. ಸುಮಾರ್ ಜಂಡ್ ಮೈಲ್ ಅಗಲತ್ತಗ್ ಮರಮಟ್ ಒತ್ತಿತ್ತಿನ್ನೆ ಆ ಕಾಡ್‌ಲ್ ಪೋಲ್‌ಮನ ಸನ ಅಇಚ್ಚೆ ಪೋಗು ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಪೇಡ್‌ಚೋ ಇನ್ನಾರ್. ಈ ಕಾಡೇ ಪಂಜ ರಾಯತ್ತಗುಂ ಎಣ್ಣೂರು ರಾಯತ್ತಗುಂ ಗಡಿಪೊಲೆ ಐತುಲ್ಲೆ ತುಪ್ಪೆ ಕಲ್ಲರೆ ಕಾಡ್. ಈ ರಾಯತ್ತೆ ಮೇಲ್ ಬಲ್ಲಾಳಮಾರ್‌ಗ್ ವಾದ ವಿವಾದತ್ತೆ ಪಲ್‌ಕ ಪಲ್‌ಕ ಎಪ್ಪೊಂ ಆಯೋಂತಿಕ್ಕರ್. ಕಾಡರೆ ಮೂಡುಗಡಲುಲ್ಲೆ ಇಪ್ಪ ಪಾಲ್‌ಬೂಂತುಲ್ಲೆ (ಪಲೇ ಬುರ್‌ನಾಸ್) ಅಯ್ಯನೂರ ಬೈಲ್‌ಗೈತ್ ಜಂಡಾಲುಂ ಅಡಿಪೆನ್‌ಕಾಕಿಯೋಂತಿನ್ನಾರ್. ತಪ್ಪಾಟಿಬನ್ನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಈ ಬೈಲರೆ ಮುಟ್ಟತ್ತೆ ಕಾಡ್‌ಲ್ ಒಂಚಿದೆಚ್ಚಿತ್ತೆ, ಕೊರಿಯ ನಾಲ್ ತೋಲು ತಂಡೆ ಜೀಯ ಬಜಾವಾಕಿಯೋಂಡಾರ್.

ಪಡುಮಲೆರೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಬಿಸಯ ಇದ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೊಲೇ ಎಣ್ಣೂರ್‌ಲ್ ಪರಡಿಂತ್. ಅಜ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಗದ್ದಿಗೇಲ್ ಗಡು ಇದ್‌ರೈಕ್ ಮುನ್ನೊಲೇ ಅಜಲೆ ಬಲ್‌ತಿಯೆ ಉಮ್ಮ ಆಯೆ ಸಾಯಿನ ಬೈಚಿತಿ ಪಡುಮಲೆಗ್ ಮುದು ಇಟ್ಚೆತ್ತೆ ಎಣ್ಣೂರ್‌ಗ್ ಪರ್‌ತ್ಯೆತ್ ಬಂತ್. ತಂಡೆ ದೂರ್‌ತೆ ಸಂಬಂಧತ್ತಜಲವ್‌ತು ದೆಚ್ಚಿನ್ನಾಲ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ರಜಲೆ ಪ್ರತಾಪತ್ತೆಲ್ಲ ಅವಲೆ ಬಾಯಿಲ್ ಕೇಟಿ ಕೂಟಕ್ಕಾರುಂ ಜಾತಿರಜಂ ಬಾರಿ ಪುಗಲ್‌ತಿಯೋ ಇನ್ನಾರ್. ಅಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆ ಮೇಲಿನ್ನೆ ಆ ಪಿರ್‌ಸ ಆ ವೀರಮಾರೆ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸತ್ತೆ ಪೊಗಲ್‌ಚ ಯಾರಾಯೆಪೊಲೆ ಪೇಡಿನೊರಇನೆ ಭಕ್ತಿಯ್ಯತ್. “ಮುನ್ನೊಲು ಪೊರ್‌ನಾತ್‌ಲೆ ಇನಿ ಪೊರ್‌ಕೊಗಿಲ್ಲೆ” ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್‌ಡೆಪೊಲೆ ಇನ್ನೆ ಆ ವೀರಮಾರೆ

ಜಂಡಾಲೆಂ ಎಣ್ಣೂರ್ರೆ ಬಿಲ್ಲವಮಾರ್ ಅಜ ನಜಲಜ ಚೆಲ್ಡೆ ಪೆರಿಮೆಲ್ ವಿಶ್ವಾಸ್ತಲ್ ನಿರಿಕೊಗು ತೊಡ್ಚಾರ್. ಇಜನೆ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಬಿಸಯ ಎಣ್ಣೂರ್ಲ್ ಜಾತಿ ಪ್ರಸಂಗ ಐತ್. ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ ಅಜಲೆ ಮೋಸತ್ತಲ್ ಪಿಡ್ಚಿ ಸೆರೆಲ್ ಬೆಚ್ಚಿರಾಚೆಲ್ಡೆ ಬಿಸಯ ಕಿಟ್ಟಿಯಪ್ಪ ಬಿಲ್ಲರಜಲೆ ಮಡಿಲ್ ತೀ ಕನಲ್ ಬೂನೆಪೊಲೆ ಐತ್. ಅಜ ಎಲ್ಲಾರುಂ ನಿಂಡವಾಡೆ ನಿಕ್ಕಾಮಾರೆ ಎಣ್ಣೂರ್ರೆ. ಬಲ್ಲಾಳ ಇನ್ನೆವಾಡೆಗ್ ಪ್ಯೊತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ರಜಲೆ ಅಜಲೆ ತಲೆ ಪೂ ಬಾಡಾತೆ ಪೊಲೆ ನೋಕಿತ್ತ ಅಜಲೆ ಈ ಸಾಧ್ಗೇ ಕಡ್ತಿಕೊಡ್ಕೊನು. ಚೆಂತ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಕಡ್ಲಾಲ್ ಎಲ್ದೊರು. ಅಜ ಅದಕ್ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲೆಂಗ್ ಅಜಲೆ ರಾಯತ್ತಗ್ ನೂಂಡುತ್ತಾಯೆಂಗುಂ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಬುಡುಪಾಟಿ ಕೂಟಿಯೊಂತು ಬರ್ನು ಚೆಂತ್ ಅಜಲೆ ರಾಜಾವುರಾಟ ಕೇಟೊಂಡಾರ್. ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳ ಬಿಲ್ಲವರಜಲೆ ಭಿನ್ನಹತ್ತೆ ಕಾವ್ಕೊಡ್ತು ಕೇಟ್ತ್. ತಂಡೆ ಕಡೆರೆ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ಚೆನ್ನವಾಂಡೆ ಬಿಲಿಪಾಟಿತ್ತ. “ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಸಂದಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಲ್ ಬಿಲ್ಚೊಂತು ಬರುಂಪೊಲೆ ಆಕ್ ಚೆಂತ್ ಒರ್ನಾಲ್ ಅವಾಂಡೆ ಪಂಜತ್ತಗ್ ಕಡ್ತಿಕೊಡ್ತಾನೆ.”

ಅಂಡ್ ಉಚ್ಚೆಗ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಒಂಚಿದೆಚ್ಚೆ ತುಪ್ಪೆಕಲ್ಲ್ ಕಾಡರೆ ಪರಾತ್ ಬಂತ್ ಬ್ಯಾರೆ ತರು ತೇಡಿಯೊಂತು ಇಕ್ಕೊಂಬೊ ಚೆನ್ನಯ ಒರ್ಕಲೇ ನಿಂಡ್ತ್. “ಕಾಕಾ ಇದ್ ಗಡಿಕಲ್ಲಾ, ಪಂಜ ಪೆರೊವೈತ್, ಇದ್ ಎಣ್ಣೂರ್. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನೆ.”

ಅಪ್ಪ ಕೋಟಿ ನಕ್ಕ ಎಲ್ತ್ ಬಂಡಿಲ್ಲೆ. ಮುನ್ನೊಲು ಪೊರಾನ್ತ್ ಕುತ್ತ ಬಲಕೊಗು ನಾನಾಯೆ. ಬುದ್ಧಿ ಪಡಿಕೊಗು ನೀನಾಯೆ ಕಲ್ಲ ಲಿನ್ನೆ ಓತು ಓದುಂತ್ ಚೆನ್ನಾನೆ.

ಚೆನ್ನಯ ಮುಟ್ಟು ಕಾಲಾರಿತ್ತ, ಗಡಿಕಲ್ಲರೆ ಎಲ್ತ್ ಓದಿಚೆನ್ನಾನೆ. ಕೋಟಿ “ಒಕ್ಕು ಚೆನ್ನಯ-ನೀನ್ ಓದಿಯೆ ಪೊಲೆ ಎಲ್ಲಂ ಇಪ್ಪ ಆಯೋ ಉಂಡು. ಮುನ್ನೊಲ್ಲೆ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಎಣ್ಣೂರು ಮಿಡ್ಕಿಂತ್ ಪಂಜತ್ತೆ ಕಾಸ್ ಪೈಸ ಎಲ್ಲ ಎಣ್ಣೂರ್ಗ್ ಪೋಯೋ ಇಂತ್. ಇಪ್ಪ ಎಣ್ಣೂರು ಪಂಜತ್ತಜ ಚೆವ್ಚಿ ಬುಟ್ಟಿ ಕರಂಬುರೆ ಗೊಜಂಟಿಪೊಲೆ ಆಯಿರ್. ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಂಗ್ ಕಾಡರೆ ಅಪರಾತ್, ನಟ್ಟಿ ಈ ಗಡಿಕಲ್ಲ ಇಪರ್ತ್ಗ್ ಬಂತ್ ಬೂಲಾಂತಾ? ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನೆ.”

ಅದ್‌ಕ್ ಚೆನ್ನಯ “ಅದ್ ಮುನ್ನೊಲಿನ್ನವ್‌ಡೆಮೇ ಎಂದೆ ಇಕ್ಕೊಗುತೀರಾ? ಚೆಂತ್ ಕೇಟೋಂತೆ ಕೋಟಿ ಎಂದಾ ಚೆಲ್‌ಡೆದ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೊಲೇ ಅವನು ನಾಲಾಲ್ ಪೊರ್‌ಕೊಗಾವಾತತ್ತರೆ ಬೆಲಿಯೆ ಗಡಿಕಲ್ಲರೆ ಒರ್‌ತಮೇ ತಂಡೆ ಜಂಡ್ ಕೈಲ್ ಪೊರ್‌ಟಿತ್ತ್, ಅದ್‌ಕ್ ಮುದುಕೊಡ್‌ತುತ್ತು ವಯತಿ ಕೊಂಪೊಯಾನ್.

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಎಣ್ಣೂರರೆ ಪಂಜತ್‌ಗ್ಯತ್ ಪೋಗೂಂತು ನಾಲ್ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಕೂಟಿಯೋಂತು. ಅದೇ ತೆರುಲು ಬನ್ನೊ ಇನ್ನೆ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ಅಜ ಆಕರೆ ಸೊರ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಅಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆಂ ಕನ್ನ ಪಂದ್‌ಬಾಟಾಮಾರೆ ನೋಕಿತ್ತೆ ನಿಂಡ, ಅವಂಡೆ ಆಲ್‌ಮಾರುಂ ಅವಂಡೆ ಪೆರ್‌ಗಾಲೇ ನಿಂಡಾರ್.

ಕೋಟಿ ಗಡಿರೆ ಕಲ್ಲರೆ ಪೊರೊಂಪೋಂಡೆ ಚೆನ್ನಯರೊಟ್ಟಿಗೆ “ಯಲವ್‌ನು ಪೇಡಿ‌ಕಂಡ ಬೆರ್‌ಕಂಡ ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನಾನ್. ಕೋಟಿರೊಟ್ಟಿ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ” ಓನು ನಿಂಡೆ ಯಲವ್‌ನಾ? ಈ ಗಡಿಕಲ್ಲರೆ ಅವನು ಎಂದ್‌ಗ್ ಪೊರ್‌ಚೆಡ್‌ಲ್ಲ್‌ತೆ? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಆ ಪಲ್‌ಕತ್ತ್‌ಗ್ ಕೋಟಿ ಆ ಕಾಡರೆ ಅಪರತೆ ಮೋತುರೆ ಗಡಿರೆ ಕೈಕಾಟಿತ್ತ್. “ಅಯ್ಯಾ ಈ ಗಡಿಕಲ್ಲೆ ನಿಕ್ಕೊನಾಯೆ ಜಾಗೆ ಕಾಡರೆ ಅಪರತ್‌ಗುಂಡು. ನಜ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ್‌ರ. ಪಂಜತ್‌ಗ್ ಬಲಬರಾಂಬೊ ಅಪರತೆ ಕಲ್ಲೆ ಇಪರತ್‌ಗ್ ಪಾರೊನ ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಇತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಚೆನ್ನಯ ಕಲ್ಲರೆ ಮುನ್ನೊಲಿನ್ನವ್‌ಡೆಗ್ ನಿಪ್ಪಾಟಿತ್ತ್. ಜಾಗರೆತೆಲ್ ಬಂತ್. “ಈ ಕಲ್ಲೆ ಎಣ್ಣೂರರೆ ಜಾಗೆರೆ ಎಂದ್‌ಗ್ ಎಡ್‌ಕೊನು? ಮುನ್ನೊಲ್‌ತೆ ಕೆಟ್ವೆಜ ಎಲ್ಲ ಇಪ್ಪಂ ಆವಟ್ವೆ ಚೆಂತ್ ನಿಪ್ಪಾಟಿಯೆ.

ಅಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆ ಅಂದಂ ಚೆಂದಂ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಅಜಬೈತ್. ಅಜಲೆ ನಡವಡಿರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಕೊಸಿಯೆತ್ ಪಲ್ ಕರಿಯೊಗು ನಾವ್ ಪಂದಮಾರೆ ಅಜಲೆ ಮೊಗತ್ತೆಮೇ ಒರು ಕನಿಕೆ ನೋಕಿಯೊಂ ತಿನ್ನೆ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ತೆಲ್‌ನ್ಯಾರ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಧೈರ್ಯ ಕೊಮಂತ್ “ಬುದ್ಧಿ” ನಿಜಲೆ ನೋಕೆಂಗ್ ನಿಜ ಆರಾ ಮೇಲ್‌ತೆ ಲೋಗತ್ತಜ ಕೀಲ್‌ತೆ ಲೋಗತ್ತಗ್ ಬನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಕಾಂಡ್. ಆಯೆಂಗಾ ನಿಜ ಆರ್ ಚೆಂತ್ ನಿಜಲ್‌ಟ ಕೇಕೊಗು ನಾವು ಪೇಡ್‌ಚಿತ್ತ್ ಬೆರ್‌ಕರ್ - ನೇರೈತ್ ನಿಜ ಆರಂತ್ ಚೆಲ್ಲೊರು ಚೆಂತ್ ಕೈ ಮುಗಿಇಣಿ ಕೇಟಾನ್.

ಚೆನ್ನಯ ಕತ್ತಿರೆ ಪಿಡಿಕೆ ಕೈ ಬೆಚ್ಚ, ಕೋಟಿ ಅಯ್ಯಾ ಕಲ್ಲು ಕುಡ್‌ಚಿತ್ತ ತಡಿ ಬೆಡ್‌ಕಾಕೊಗು ತೀರ. ಕಲವ್ವ ಚೊಂತು ಬಾಯಿ ಬೆಡ್‌ಕಾಕೊಗು ತೀರ, ನೋಕು ನಜ ಜಂಡಾಲು ಯಲೆಮೂತಂಜ, ಯರಾಟಿ ಮಕ್ಕ; ನಾನ್ ಕೋಟಿ ಮೂತೆವ್‌ನು ಓನು ಚೆನ್ನಯ ನಂಡ ಯಲವ್‌ನು ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಇದ್ದರೆ ಕೇಟಿ ಆ ಅಂಜಾಲುಂ ಪೆರ್‌ಗ್ ಸಿಂಡೊಂತೆ ಬಾಯಿಲ್ ಪಲ್‌ಕ ಬರಾಮಾರೆ ಅಜನಮೇ ಅಣ್ಣಿಮೇ ಕೈಕೆಟ್ಟಿ ನಿಂಡೊಂಡಾರ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ” ಬುದ್ಧೀ ತೇಡಿಯೆಂಗ್ ಕಿಟ್ಟಾತೆ ಮರಂದಾರೆ ಬೂರು ಕಾಲ್‌ಗೇ ಸಿಕ್ಕಿ ಪೊಲೆ ಐತ್. ಕನ್ನಾನ್ ಕಾನಾತೆ ಬಂಗಾರ್ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕೈಲೇ ಬಂತ್ ದೆಚ್ಚಿಪೊಲೆ ಐತ್. ನಿಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆಂ ತೇಡಿ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಕೊಂಬರ್‌ನೂಂತು ಪರ್‌ತಾಯೆ ನಂಕ್ ನಿಜ ಇಣ್ಣಿಮೆ ಕಿಟ್ಟಿಯೊಂಡಾರ್ ಚೆಂತ್ ಬಾರೀ ಅದಬೊಡು ಚೆಂತ್ ನಿಂಡಾನ್. ಕೋಟಿ “ನಿಜ ಆರ್? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ - “ಬುದ್ಧೀ, ನಿಂಕ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರಾಟ ಆಯೆ ಮರೆ ಮೋಸ ಕೇಟ್‌ತ್ತ ನಿಜಲೆ ಸಂಧಿ ಮದ್ಯಸ್ಥಿಕೆಲ್ ಬಿಲ್‌ಚೊಂತು ಬರೊಗು ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳ ಕಡ್‌ತಿಯೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ನಜ. ನಿಜಲೆ ಬಿಸಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುನ್ನೊಲೇ ಕೇಟಾರ ನಜ

ಕೋಟಿ - “ನಜಲೆ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಆರ್ ಚೊನ್ನಾರ್?”

ಕಿನ್ನಿಚೆನ್ನಯ - “ನಿಜಲೆ, ಬಲ್‌ತಿಯೆ ಉಮ್ಮ ಸಾಯಿನ ಬೈಚಿತಿ”

ಕೋಟಿ - ಅದ್ ಎಜನೆ? ಅವ್‌ಲು ಪಡುಮಲೆಲ್ ಉಲ್ಲಾಲ್. ಅವ್‌ಲೊಟ್ಟ ಗೊಂತಾವೊಗು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲೆ?

ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ‘ಸಾಯಿನ ಬೈಚಿತಿ ಎಣ್ಣೂರ್‌ಗ್ ಬಂತ್ ಚಮ್ಮೆ ಕಾಲ ಐತ್. ಅವ್‌ಲು ನಿಜಲೆ ಒರ್‌ಕ ಕನ್ನ ನೊರೋಡಿ ನೋಕೊನೂಂತು ಕೊಯಿಚೊಂತುಲ್ಲಾಲ್, ಬುದ್ಧಿ”

ಕೋಟಿ- “ಅವ್‌ಲು ಎವುಡೆ ಉಲ್ಲಾಲ್?”

ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ - “ಅಯ್ಯನೂರು ಬೈಲರೆ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಬೈಚರವ್‌ಡೆ.

ಕೋಟಿ - “ಅವ್‌ಲು ಆರೋಗ್ಯತ್ತಲ್ ಉಲ್ಲಾಲ್?”

ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ - ಮೂನು ನಾಲ್‌ಗ್ ಮುನ್ನೊಲು ಅವಲೆ ಜೀಮತ್ತೆ ಆಸೆ ಬುಟ್ಟುತ್ತು. ಬಾಯಿಗ್ ಪಾಲ್ ಬೀಟಿನ್ನಾರ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನ ಇನ್ನಲೆ ಮೂಣಾಂತೆ ಬಿಸಯ ನಕ್ಕ ಪಿಡಿಲ್ಲೆ ಬುದ್ದಿ”

ಇತ್ತರೆ ಪಲ್‌ಕ ಎಲ್ಲ ಆಯೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಅಣ್ಣೆ ಬನ್ನಜಲೆಟಿ ಪರ್‌ತ್ಯತ್ ಅಸರ್‌ಗ್ ಮುನ್ನೊಲು ಎಣ್ಣೂರ್‌ಗ್ ಎತ್ತಿತ್ತ, ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಬೈಚರೆ ಅವತುರುಲ್‌ಗತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯಾರ್.

ಆ ಔತುರ ಕೋಟಿಚಿ ಪರ್‌ತಿರೆನ್ನರೆ ಬೆಲ್‌ಕ್ ಮಿಣ ಮಿಣ ಕತ್ತಿಯೋಂತಿಂತ್. ಅಣ್ಣೆಮೇ ಒರು ಮುರಿಯವತುಲ್‌ಗ ಒರು ಅರ್‌ವೊ ವರ್‌ಸ ಮೀರಿಯೆ ಪೆನಿಜ ಪಾಯಿರೆ ಮೇಲ್ ಕೆಡ್‌ನಾಂತ್. ಅವಲೆ ತಡಿ ಪನಿಲ್ ಬೆಂದಾತ್, ಚಮೆಲ್ ಜಪ್ಪಿ ಪ್ಯೊತ್, ತ್ಯುರೆ ಪೊಲೆ ತ್ಯಾಂಪೆ ಆಯಿಂತ್. ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ಆ ಪಾಯಿರೆ ಮುಟ್ಟ ದೆಚ್ಚಿತ್ತ. “ಉಮ್ಮಾ, ಇಪ್ಪ ಎಜನುಂಡು? ನಿಂಡೆ ಮಕ್ಕ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಬನ್ನಾರಾರ್. ನೋಕು “ಚೆಂತ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಆ ಜಂಡ್ ಪೇರ್ ಕೇಟೆದೇ ಅವಲೆ ಮುಚ್ಚಿಯೆ ಕನ್ನತೆಲ್ಲ ಪೋಲ್‌ನಾತ್. ಪಿಡ್‌ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಪೋಲಿನ್ನೆ ಚುಂಡು ಪೋಲ್‌ನಾತ್. “ಓ ನಂಡೆ ಬಾಲ” ಚೊನ್ನೆ ಪಲ್‌ಕ ಬಾಯಿರೆ ಪರ್‌ತ್ ಬಂತ್.

ಅಪ್ಪ ಕೋಟಿ ಕೆಲ್‌ತಿರೆ ತಲೆರೆ ತಂಡೆ ಯಡ್‌ತೆ ತೊಡರೆ ಮೇಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ದೆಚ್ಚ, ಚೆನ್ನಯ ಅವಲೆ ಕಾಲ್‌ರೆ ಒತ್ತೊಗು ತೊಡಚ್ಚ.

ಚೆನ್ನಯ “ಉಮ್ಮಾ, ಸಾಯಿನ ಬೈಚರ್ ಎವ್‌ಡುಂಡು ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಅದ್‌ಕ್ ಕೋಟಿ “ಪಲ್‌ಕರಿಬಾಟಂಡ. ಪಲ್‌ಕರ್‌ಇಂಗ್ ಬಚ್ಚಿರ್ ಚೆಂತ್ ಯಲವನುಗು ಚೆಂತ್ ಕೊಡ್‌ತ.

ಸಾಯಿನ ಚೈಚಿತಿ ಬಾರೀ ಬಜ್ಜತ್ತಲ್ “ಮಕ್ಕಮಾರೆ! ನಂಡೆ ಅಕೇರಿರೆ ನಾಲ್‌ಗ್ ಬಂತ್ ನಕ್ಕ ಎತ್ತಿಯಾರ್. ಗೆಂದಲ್ (ಜಯಸಿರಿ) ನಿಜಲೆ ಕುಂಜಿಲ್ ಬಂತ್ ಎತ್ತಟ್ಟ್, ನಿಜಲೆ ಪೇರ್ ನಜಲೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಒಲಿಯಟ್ಟ್!” ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೇ ಬಾಯಿ ತೊರ್‌ನಾಲ್. ಅಣ್ಣೆ ಇನ್ನಜ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಅವಲೆ ಬಾಯಿಗ್ ಒರೊರು ಕುಟ್ಟು ಪಾಲ್ ಬೀತಿಯಾರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯರಜ ತುಳಸಿ ದಲತ್ತೆಂ ಗಂಗೊದಕತ್ತೆ ಅವಲೆ ಬಾಯಿಗ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ. ಅವಲೆ ಕಾಲ್‌ರೆ ಮೇಲ್ ತಲೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ

ಕಣ್ಣಿನಿಲ್ ಒರು ಮಿನಿಟ್ ಅವಲೆ ಕಾಲ್ ಕಲ್‌ಗಿಯಾರ್. ಬೈಚತಿ ದುನಿಯಾವುರೆ ಸಪರ್ ತೀರ್ತಾಲ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಜಾತಿರೆ ವಿಧಿ ಪೋಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಚಾವು ಸೂತಕ ನಡನ್‌ತ್. ಇದ್ಯತ್ ಕೋರಿಯ ನಾಲ್‌ತ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ಓಲಗತ್ತಾಗ್ ಪೋಯ. ಬಲ್ಲಾಳ್ ಆವಂಡೆ ಕಂಡ್‌ತ್. “ಬಾ ಇಚ್ಚಿಮೇ ದೆಕ್ಕೊಗು ಮನೆ ಉಂಡು. ನಿಂಡೆ ಕಾನಾಮಾರೆ ಚಮ್ಮೆ ನಾಲ್ಯತ್ ಅಲ್ಲೆ? ತನ್ನೆ ಸೂರ ಎಂದ್ಯತ್? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಅದ್‌ಕ್ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ “ಒಕ್ಕು, ಬುದ್ಧಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಬಿಲ್‌ಚೋಂತು ಬನ್ನರೆ. ಆಯೆಂಗಾ ಅಜಲೆ ಬಲ್‌ತಿಯೆ ಉಮ್ಮ ಮರ್‌ಚಿತ್ತಾಂಬೊ. ಅಜಲೆ ನಿಜಲೆ ಮುಟ್ಟ ಬಿಲ್‌ಚೊಂಬರೊಗು ಇತ್ತರೆ ತೋಲು ಐತ್‌ಲ್ಲೆ.” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯರೆ ಪಲ್‌ಕ ಕೇಟ್‌ತ್ ಅಜಬೈತ್. ಕೊಸೀಲುಂ ಕುತೂಹಲತ್ತಲುಂ ಸವಾಲ್‌ಡೆ ಮೇಲ್ ಸವಾಲ್ ಇಟ್ಟಾನ್. “ಒಹೋ..? ಅಜನೆಮಾ? ಎಪ್ಪ ಬನ್ನಾರ್? ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ನಿಕ್ಕ ಎವ್‌ಡೆ ಕಾನೊಗು ಕಿಟ್ಟಿಯಾರ್? ಅಜಲೆ ಎಜನೆ ಬುಡುಗಡೆ ಆಕ್‌ಬಾಟ್ಟೆ? ಕೇಮರ ಅಜಲೆ ಎಂದಾಗ್ ಕೂಟಿಟ್‌ಬೆಚ್ಚಿರೆವಲ್? ಚೆಂತ್ ಕೇಟೋಂತೆ ಪೋಯಾನ್. ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ನಡನೆ ಬಿಸಯತ್ತೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಬುಡ್‌ಪಾಟಿ ಚೆನ್ನಾನ್. ಬಲ್ಲಾಳ ಅಜ ಎಜನುಲ್ಲಾರ್‌ಂತ್ ಕೇಟಪ್ಪ. ನಾನ್ ಎಂದರೆ ಚೆಲ್ಲಟ್ತ್, ಬುದ್ಧಿ? ಕಣ್ಣಾಗ್ ಚಂದತ್ತಜ, ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಮಂಗಾವರೆ ಪೊಲ್‌ತಜ, ಅಜಂತಜ ಇತ್ತರೆ ತೋಲು ಪೆತ್ತತ್ತ್ ಇಕ್ಕಾಲೆ, ಇನಿ ಪೆರೊಗುಂ ಇಕ್ಕಾಲೆ. ಅಜ ಇನ್ನೆ ಜಾಗೆಲ್ ಒರು ರಾಯ ಆಲಿಕ, ಒರು ರಾಯ ಉಲಿಕ; ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೆ ಅಜಲೆ ಪುಗಲಿಯಾನ್.

“ಅಪೆಂಗ್ ಅಜಲೆ ನಾಲೆ ಪೋಲ್‌ಮನ ಉಚ್ಚೆರೆ ಓಲಗತ್ತಾಗ್ ಬಿಲ್‌ಚೋಂತು ಬಾ ಚೆಂತ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಉಲ್‌ಗ ಪೋಯಾನ್.

ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ ಬೀಡರೆ ಇಲ್‌ಇಶೆತ್ತ್ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ ಇನ್ನವ್‌ಡೆ ಪ್ಯೊತ್, ನಾಲೆ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಓಲಗತ್ತಾಗ್ ಪೋಗುಂಡು ಚೆಂತ್ ಅಂಕ್ ವರ್‌ಪಾಕಿ ಪೋಯಾನ್.

ಎಣ್ಣೂರರೆ ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಪಡುಮಲೆರೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರತ್ತರೆ ರಣಶೂರ ಎಂದುಂ ಅಲ್ಲ. ಪಂಜತ್ತೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರತ್ತರೆ ರಣಬೀರುವುಂ ಅಲ್ಲ. ಅವ್‌ನು ಪೆರುಮಾಲರೆ ಕಾಂಟಿ ಸಾಧು ಐತಿನ್ನ, ಕೇಮರರೆ ಕಾಂಟಿ ಬುದ್ಧಿಯಾರಿನ್ನವ್‌ನು. ಇಜ ಮೂನಾಲೆಕಾಂಟಿ ಯಾರ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಅವಂಡೊಟ್ಟ ಇಂತ್. ಅವ್‌ನು

ಅಧರ್ಮ, ದರಿದ್ರ್ಯ, ಸೀಕ್, ಸಂಕಟ, ಗಲಾಟೆ ಗುಲ್‌ಮಾಲ್. ಇದ್ ರಾಯತ್ತೆ ತಿರಲರೆ ತಿನ್ನರೆ ಪುಲುಜ ಚಿಂತ್ ಅಪಪ್ಪ ಚೆಲ್‌ಡಾನ್. ಅವಾಂಡೆ ಪೇರ್ ತುಲುರಾಯತ್ತೆ ಚೌಟ, ಬಂಗರೆ ಔತುಲೇ ಅಲ್ಲಾವಾರೆ, ಇಕ್ಕೇರಿರೆ ಅರಮನೆರವಾಡ್‌ತೋಲುಂ ಪರ್‌ಡಿಂತ್. ಎಪ್ಪಲ್‌ಪಿನ್ನೆ ಇಕ್ಕೇರಿರಜ ಓಂಡೆ ಪೇರ್‌ರೆ ಪುಗರೊಗ್ ತೊಡ್‌ಜ್ಯೆಯಾರಾ ಅಂಡ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನೆರೆಕರೆರೆ ಬಲ್ಲಾಳ ಇಯಲೆ ಪರ್‌ಇತ್ತೆ ದೂರಿತ್ತ ಪಗೆ ಕಾಟೊ ತೊಡ್‌ಜ್ಯಾರ್. ಇಜನೆ ಪಗೆ ಕೆಟ್ಟತ್ತ ಓನುಗು ಕೇಡ್ ಬಿಯಾರ್‌ಚಜಲ್‌ದಲ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ ಸುರೂತವಾನು. ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ದೇವಬಲ್ಲಾಳರಾಟ ಉಲ್ಲೆ ಮಚ್ಚರ ಆ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಬೆಡ್‌ಕ್ ಆಲ್‌ಚನತೆ ಪಸಾದ್ ಕಾತ್‌ಗ್ ತೀ ಬುಗ್ಗ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ. ಅವಾನು ತನ್‌ಕ್ ಪಂಜತ್ತಲ್ ಪಟ್ಟಕಿಟ್ಟಿ ಕೊರಿಯ ವರಸತ್ತಲೇ ದೇವಬಲ್ಲಾಳರೆ ರಾಯತ್ತೆ ಅರ್‌ಗ್‌ಉಲ್ಲೆ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಉಪದರ ಆಕೊ ತೊಡ್‌ಜ್ಯ. ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಪಿತ್ತತ್ತೆ ಎದುರುಲು ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ನೇರ್ ಪಂಚಾಯತಿಕೆ ನಡ್‌ನಲ್ಲೆ. ಬನ್ನೊ ಬನ್ನೊಂತು ದೇವಬಲ್ಲಾಳರೆ ರಾಯ ಬೆಲ್ಲಮಂತೆ ತೆನಲ್ ಪೊಲೆ ಚಿರಿಯಾಯೊ ಪ್ಯೊತ್. ತಂಡೆ ಕೈರೆ ಅಇ್ಯಾಯತ್ತಲ್ ಪತ್ತಿ ಎಡ್‌ತೆ ತಂಡೆ ರಾಯತ್ತೆ ಓದಿರೆ ಬ್ಯಾರಜಲೆ ಸಾಯತ್ತಲಾಯೆಂಗುಂ ತಿರ್‌ಇಿ ಎಡ್‌ಕೊ ನೂಂತು ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳ ಕಾತೋಂಟ್ ಇನ್ನಾನ್. ಇಜಂತೆ ವೀರರಾಯೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರೆ ಕುಂಚೆರೆ ತಾಕತ್ತಲಾಯೆಂಗುಂ ತಂಡೆ ರಾಯ ಮರ್‌ಇಿತ್ತ ತಲೆವಯತಿ ಎಂಚಿ ನಿಕ್ಕರೆ ಪೊಲೆ ಆಕೊನೂಂತು ಬಿಯಾರ್‌ಚಿತ್ತ ಅಜಲೆ ಆದರತ್ತಲ್ ಓಲಗತ್ತಲ್ ಕಾನೊಗ್ಯತ್ ಎಲ್ಲ ತಯಾರಿ ಆಕ್ಯಾನ್.

ಪಿತ್ಯಾಂಡ್ ಉಚ್ಚೆಗ್ ಎಣ್ಣೂರ್ ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯರೆ ಮುನ್ನೊಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯರಜ ಉಮ್ಮರೆ ಮುಟ್ಟ ಇಕ್ಕರೆ ಮಕ್ಕಲೆ ಪೊಲೆ, ಪೆಟ್ಟೆರೆ ಮುಟ್ಟ ಉಲ್ಲೆ ಕೋಲಿರೆ ಕುಣ್ಣಿರೆ ಪೊಲೆ, ತೂಸಿರೆ ಪೆರ್‌ಗುಲುಲ್ಲೆ ನೂಲು ಪೊಲೆ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಪೋಯಾರ್. ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳ ಅಜಲೆ ಸಾದರ ಸಂಭ್ರಮತ್ತಲ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ, ಓಲಗ ಸಾಲೆಗ್ ಬಿಲ್‌ಚೋ ಬಂತ್ ಅಜಲೆ ಸುಖ ದುಃಖಯೆಲ್ಲ ಕೇಟ್‌ತ್ತ. ಅಜಲೆ ಆಯಿಪೋಯೆ ಬಿಸಯ ಎಲ್ಲ ಕೇಟ್‌ತ್ತ, ತಂಡೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಅಜ ಆಯಿರ ಕಾಲ ಚಂದತ್ತಲ್ ಸುಖತ್ತಲ್ ಇಕ್ಕೊನೂಂತು ಚಿಂತ್ ಕೊಡ್‌ತ.

ಅಪ್ಪ ಕಿನ್ನಿಚೆನ್ನಯ “ಬುದ್ಧಿ, ನಂಕ್ ಬೇನಾಯಜ ಬೀಡರೆ ದೂರತ್ತಲ್ ಇಕ್ಕೊಗು ತೀರಲ್ಲೆ. ಇಜಂತೆ ಜಾಗೆರೆ ಮೇ ಅಂಕ್ ಕೊಡ್‌ಕೊನೂಂತು ನಂಡೊಟ್ಟ ಚೆಲ್ಲಟ್ ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳ “ಬಂಟಮಾರೆ, ನಿಂಕ್ ನಜಲೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಏ ಜಾಗೆ ಬೇನು? ಬಿಲ್ಲರೆ ನಟ್ಟಿಲ್ಲು ಆವ? ಚಿಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಕೋಟಿ - “ಬುದ್ಧಿ, ಅದಾರೆ ತನ್ನೆಂಗ್ ಜಾತಿಗ್ ಜಾತಿ ಪಗೆ ಚೊನ್ನೆ ಪೊಲೆ ನಜಲಜಲೆ ವಿರೋಧಮೇ ನಂಕ್ ಬರು”

ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳ - “ಒಕ್ಕಲಿಗ ಗುತ್ತು ಬಾಲಿಕೆ ತನ್ನೆಂಗ್”

ಕೋಟಿ - “ನಾಯಿ ಪೂಚೆರೆ ಪಗೆ ಪೊಲೆ

ದೇವಬಲ್ಲಾಳ - “ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಾರೆ ಬೆರಂಪಲ್ಲಿ ತಂಡೆ ಆವ?

ಕೋಟಿ - “ಅದ್ ಆವು, ಆಯೆಂಗಾ ಅದಾರೆ ಎಡತೆಂಗ್ ಪಾಂಬುರೆಂ ಕನ್ನಾಟಿ ಉಚ್ಚಿರೆಂ ಒರೇ ಸೂಂಬುಲು ಬೆಚ್ಚೆ ಪೊಲೆ ಆವು.

ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳ - ಅಪೆಂಗ್ ನಿಜಮೇ ಒನ್ನರೆ ಎಡಕೊರು” ಅಪ್ಪಮೇ ಚೆನ್ನಯ “ಕಾಕಾ ಪಡುಮಲೆರೆ ಜೋಯಿಸ ಚೊನ್ನೆದ್ ನಕ್ಕ ನೆನಪುಂಡು. ಆ ಅಯ್ಯನೂರು ಬೈಲು ಊಡೆಮೆ ಅಲ್ಲೆ? ಚಿಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಕೋಟಿ ಆ ಪಲ್ಕ ಕೇಟ್ತ್ “ಬುದ್ಧಿ, ಅಯ್ಯನೂರು ಗುತ್ತುರೆ ತೆರು ಚಿಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಅದ್ಕ ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳ “ಅದ್ ಒಕ್ಕಲಿಲ್ಲಾತೆ ಗುತ್ತು. ಅತ್ತರೆಮೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಗುತ್ತು ನಜಲೆ ರಾಯತ್ತಗ್ ಸೇರಿಯೆದ್ಂತ್ ಪಂಜತ್ತೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ ಕಲವು ಚೊಂತು. ನಜಲೆ ಪಲೇ ಗಡಿ ಕಲ್ಲರೆ ಪೊರ್ಚೆಡ್ತತ್ತ ಗುತ್ತುಲು ಪೊಗೆ ಎನಿಕೊಗು ಬುಡುಲ್ಲೆ. ಇದ್ ನಕ್ಕ ಗೊಂತಿಂತುಂ ನಿಜಲೆ ಮುನ್ನೊಲೇ ಗಲಾಟೆರೆ ಮನೆರೆ ಮೇಲ್ ಎಂದ್ಗ್ ದೆಪ್ಪಾಟೊನು? ಚಿಂತ್ ಆಕ್ಷೇಪ ಆಕ್ಕಾನ್.

ಗಡಿಕಲ್ಲರೆ ಬಿಸಯ ಬನ್ನೆದೇ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಒರ್ತ ಪಿನೊರ್ತರೆ ಮೊಗತ್ತೆ ನೋಕಿಯಾರ್.

ಚೆನ್ನಯ ಬುದ್ಧಿ ನಜ ನಿಜಲೆ ರಾಯತ್ತಗ್ ಕಾಲ್ ಬೆಕ್ಕೊಂಬೊಮೇ ಆ ಗಲಾಟೆರೆ ಮನೆರೆ ಚೌಟಿ ಬನ್ನರ. ನಾನ್ ಆ ಗಡಿ ಕಲ್ಲರೆ. ಮುನ್ನೊಲೆತೆ ಜಾಗೆಲ್ ಪೊರ್ತೆ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ನಿಜಲೆ ರಾಯತ್ತಗ್ ಐಂಬೊ ಮಾರ್ ಜಾಗೆರೆ ಕೂಟ್ಬಾಟಿರ. ಅಯ್ಯನೂರು ಗುತ್ತುರೆ ನಂಕ್ ತನ್ನ ಬುಡೂರು. ಗಲಾಟೆಗ್ ಬಂಡಜ ಬರಟ್ತ್, ನಜ ನೋಕುರಂತ್ ಚೆನ್ನಾರ್.

ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಅಪೆಂಗ್ ಇನಿ ಗಲಾಟೆ ತಪ್ಪಾಲೆಂತ್ ಚೆನ್ನ.

ಕೋಟಿ “ದುನಿಯಾವು ಇಕ್ಕರೆ ತೋಲು ಗಲಾಟೆ ಇಕ್ಕರೆದೇ ಬುದ್ಧಿ”
ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ದೇವಬಲ್ಲಾಳ “ಆ ಗುತ್ತು ನಿಂಕ್ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತಿನ್ನೆಂಗ್ ನಕ್ಕೆಂದುಂ ಇಲ್ಲೆ.”
ಅದಾರೆ ನಿಜ ಆಯಿರ ವರಸತೋಲು ಅಲ್‌ಂಬಿಚ್ಚಿತ್ತಾ ಬೀಡರೆ ಮರ್ಯಾದರೆ
ಒಲಿಕಾರಜ ಆವೊನು. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊಂಟೀ, ಕೈಲ್ ಬೆತ್ತಲೆರೆ ಕೊಡತಾನ್.

ಅದಾರೆ ಎಡ್‌ತ್‌ತ್ತಾ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳರ್‌ಟ ಇನ್ನೆ
ಅಯ್ಯನೂರು ಗುತ್ತುಲು ರಹಾತ್‌ಲ್ ಇನ್ನಾರ್.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಪಿನ್ನ ಕೇಮರ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಪಿಡಿಕೊಗು ಆಕೆ ಮೋಸ
ಡೋಂಗಿ, ಅಜ ಸೆರೆಡೆ ತಪ್ಪಾಟೊಗು ಆಕೆ ಉಪಾಯ, ಅಜಲೆ ಎಣ್ಣೂರ್‌ರಜ
ಪಿರಸತ್‌ಲ್ ಆದರಿಚ್ಚಿ ಬಿಸಯ, ಅಜ ಅವ್‌ಡೆ ಪಾರ್‌ತ್‌ತುಲ್ಲೆ ಬಿಸಯಂ. ಅಜಲೆ
ಸಾಯ ಎಡ್‌ತೋಂತು ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳ ತಂಡೆ ರಾಯತ್ತೆ ಬೆಲಿಯಾಕೊಗುಲ್ಲೆ
ಆಲ್‌ಚನಂ. ಇದೆಲ್ಲ ಪಂಜ ಸೀಮೆಲುಂ, ಪಡುಮಲೆ ಸೀಮೆಲುಂ ಪರಡೊಗು
ಚಮ್ಮೆ ಕಾಲ ಬೇನಾಯಿಲ್ಲೆ. ಒರ್‌ತ ಬಲ್ಲಾಳ ಅರ್‌ಸತ್‌ಲ್ ತಂಡೆ ರಾಯತ್ತುಲ್ಲೆ
ಕಿನ್ನಿದಾರುಡೆಂ ಅವಲೆ ಮಾಪುಲ್ಲೆಂ ಚಮ್ಮೆ ಉಪದರ ಆಕ್ಕ. ಇನ್ನೊರ್‌ತ ಬಲ್ಲಾಳ
ತಂಡೆ ಬೀಡಲುಲ್ಲೆ ಕೆಲವ ಸಾಯನ ಬೈಚೆರೆಂ ಅದಾಬೆಡ್‌ಕೊ ತೊಡಚ್ಚಿ ಜಂಡಾಲೆ
ಅರ್‌ಸಂ ಇತ್ತರೆಲೆ ತೀಂತ್‌ಲ್ಲೆ. ಅಜ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕಂಡವ್‌ಡೆ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತಾ
ಕೊತ್ತಿತ್ತಿಡೊರು ಚೆಂತ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಕ್ಕಾರ್. ಅಪ್ಪಪ್ಪ ತಂಡೆ ಕಡೆರೆ ಆಲ್‌ಮಾರೆ
ಗುಟ್ಟುಲು ಎಣ್ಣೂರ್‌ಗ್ ಕಡ್‌ತಿಯಾರ್. ಬಿಸತ್ತೆ ಪಾಲ್‌ಲೈತ್ ಅಜಲೆ ಕೊಲ್ಲೊನಂತು
ಗೊಲ್ಲರಜಲ್‌ಟ ಬಿಸಯಾಕಿಯಾರ್. ಅಜಲೆ ಬಿತ್ತಾ ಒಲಿಯೊಗುತೀರಾಂತ್
ಕಣಿಯರಜಲ್‌ಟ ಚೆಂತ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮೂಂತೆ ಮಾಟ ಮರ್‌ಂದ್ ಆಕ್ಕಾರ್.
ಎಂದಾರೆ ಆಕೆಂಗುಂ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ತಲೆರೆ ಒರು ಮುಡಿ ಸನ ಪಂದ್
ಬಾಟೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ.

ಚೋಡು ಪಿಲೆರೆ ಬಾಯಿರೆ ತಪ್ಪಾಟಿತ್ತಾ ರಹಾತ್‌ರೆ ಪಚ್ಚಿ ಪುಲ್ಲರೆ ತೋಟಿತ್ತಲ್
ಚೆರ್‌ಚಿ ಕಲ್‌ಚೋಂತುಲ್ಲೆ ಮಾನ್‌ರೆ ಕುಟ್ಟಿಜಲೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತಾ ಅರ್‌ಬ್ಯ ಕೊಡ್‌ಕುರೆ
ಬೆಡಕ್ ಪಿಲಿಜಲೆ ಪೋಲೆ ಆ ಜಂಡ್ ಬಲ್ಲಾಳ್‌ಮಾರುಂ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ
ಇಲ್ಲಾಂತಾಕೊನಂತು ಮನ್‌ಸಾಲೆ ನಿಯ್ಯತ್ತಾಕಿಯೋಂಡಾರ್. ಇದಾರೆ ನಡುಲು

ಚೆನ್ನಯ ಗಡಿಕಲ್ಲರೆ ಒರು ಮೋತೆ. ಎಡ್‌ತ್ತ್ ಪಿನೊರ್‌ಮೋತು ಕುತ್ತಿಯೆದುಂ. ಅಯ್ಯನೂರು ಗುತ್ತರೆ ವಿಸ್ತರನೆ ಆಕೆದುಂ ಅಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಪಂಜ ಸೀಮೆಗೆ ಸೇರಿಯೆ ಬಂಟಮಲೆಲ್ ಚೊಲ್ಲಾಂತೆ ಕೇಕಾಂತೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಬೇಟೆ ಆಕೆದುಂ, ಎಲ್ಲಾರೆ ನೆಇಳ್ಳೆಲುಂ ಒರು ನಮೂಂತೆ ಪೇಡಿ ಆಯೆದುಂ ಇದ್‌ರಲ್ಲ ಕೇಟ್ತ್ ಪಡುಮಲೆರೆ ಪೆರುಮಾಳ ಪಿನ್ನೆ ಪಂಜತ್ತೆ ಕೇಮರ ಇಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಇನಿ ಯುದ್ಧ ಆಕೊನೂಂತೇ ನಿರ್‌ಚೋಂಡಾರ್ ಈ ಆಲ್‌ಚನ್‌ತ್ತ್‌ಲ್ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಕೂಟಿಟ್ಟೊಂತು. ಅದ್‌ಕ್ ಬೇನ್ನಾಯೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆರೆ ಎಲ್ಲ ಆಕ್‌ಬಾಟಿಯೋಂತು ಅದ್‌ಕ್ ಬೇನಾಯೆ ನ್ಯಾರತ್ತೆ ಎದುರು ನೋಕಿಯೋ ಇನ್ನಾರ್.

ಬೆಚೆರೆ ಪಾವತ್ತವ್‌ನು ನಲ್ಲೆ ರಾಜಾವುಗ್ ಬೇನ್ನಾಯವ್‌ನು ಆಯೆದೇ ಚಾಡಿರೆ ಬಾಯಿಗ್ ಕಡಿಕೆ ಸುರುವಾವುರು. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಪಿರ್‌ಸತ್ತಗ್ ಪಾತ್ರ ಐತ್ ಅವಂಡೆ ಬೀಡ್‌ಲ್ ಉಸಾರಿಯ್ಯತ್ ಇನ್ನೆದ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್ ಚಾಡಿಗಾರಮಾರ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮನಸ್‌ರೆ ತಿರಿಕೊಗು ತೊಡಜಿಯಾರ್. ಅರಸರೆ ಕಾದ್‌ಗ್ ತರಲೆ ಬೆಡ್‌ಕ್, ಬಾಯಲ್ಲೆ ಕಾದ್‌ಗ್ ಒರಲೆ ಬೆಡ್‌ಕ್ ಚೊನ್ನೆ ಗಾದೆಗ್ ಸರಿಯ್ಯತ್. ಬಲ್ಲಾಳ ಆ ಚಾಡಿಗಾರಮಾರ್ ಪಲ್‌ಕತ್ತಗ್ ಕಾದ್ ಕೊಡ್‌ಕೊ ಸುರುವಾಕಿಯೆ. ಅವನು ಕಾವ್ ಕೊಡ್‌ತೆ ಕನಿಕೆಲ್ಲಾ ಚಾಡಿ ಯಾರಾಯೋಂತೇ ಮ್ಯೊತ್.

ಆಯೆ ಚಾಡಿರಜಲ್‌ದಲ್ ಒರ್‌ತ ಒರು ನಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮುಟ್ಟಿ ಆರುಂ ಇಲ್ಲಾತೆದ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್. “ಬುದ್ಧಿ ಔತುಲು ಬೇಜಾರಾವುರೂಂತು ಊಡೆ ಬನ್ನೆ. ಊಡೆಂ ನಜಲೆ ಪುದಿಯೆ ಬಂಟಮಾರ್ ಚೊನ್ನೆ ಪೋಲೆ ಬೇಜಾರ್‌ಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್. ಅಪ್ಪ ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳ ಕಾದ್ ಪೊಲ್‌ನ್‌ತ್ “ಪುದಿಯೆ ಬಂಟಮಾರ್ ಎಂದ್‌ರೆ ಚೆಲ್‌ಡಾರ್. ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

“ನಜಲೆ ರಾಯತ್ತಗ್ ಪುದಿಯಾಜ ಆಯೆ ಸಬೊಲು ಬೇಜಾರಾವುರೆದ್ ಸಾಜ “ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

“ನೀನ್ ಪೇಡಿಕಂಡ, ಎಲ್ಲತ್ತೆಂ ಬುಡುಪಾಟಿ ಚೆಲ್ಲ” ಚೆಂತ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಕುರ್‌ಬು ವಯ್‌ತಿಯೋಂತು ಚೆನ್ನಾನ್.

ಚಾಡಿಗಾರ - ಬುದ್ಧಿ, ಇದ್ ಪಾವತ್ತೆ ರಾಯವುಲ. ನಿಜ ಪಾವತ್ತೆ ಬಲ್ಲಾಳವಲ. ಇಜನೆ ಪುದಿಯೆ ಬಂಟಮಾರ್ ಕಲೆ ಕಾಟಿತ್ತ ನಜಲೆ ದೂರುರಾರ್, ಬುದ್ಧಿ”

ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಇನಿ ಯಾರ ಕೇಕೊಗು ಮನ್‌ಸಿಲ್ಲಾಂತೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಬಿಲಿಪಾಟಿತ್ತ. ಚಾಡಿರವ್‌ಂಡೆ ಎದುರುಲೇ ಅಜಲೆ ಇಚಾರ್‌ನೆ ಆಕ್ಯಾನ್.

ಅಪ್ಪ ಚೆನ್ನಯ ಕೈ ಮುಗಿಇನೋಂತು “ಬುದ್ಧಿ, ಇದ್ ಏದುಂ ಕಾಕಗ್ ಪಿಡಿಲ್ಲೆ. ಪಲ್‌ಕರ್‌ಇರೆ ನಾನ್ ನಿಜಲೆ ಕುಲತ್ತೆ ಎದುಂ ಚೆಂತಲ್ಲೆ. ಇದ್ ನೇರೈತ್ ಚೋಲ್‌ಡೆ. ನಿಜ ಕೇಕರಾರ್‌ಂತೆ ಆಯೆಂಗೆ ನಂಡೆ ಪಲ್‌ಕತ್ತೆ ನಾನೇ ಚೋಂತು ಬುಡರೆ ಬುದ್ಧಿ. ಮುಂಇಾಂಡ್ ಸರಪಲಿ ಪೊಟ್ ಬಾಟಿತ್ತ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಓಡಬಾಟಿಯೋ ಇನ್ನೆ ಅರಮನೆಗೆ ಮದಬನ್ನೆ ಆನೆರೆ ನಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ ಕೊಮಂತ್‌ಲಾಯತ್ತಲ್ ಕೊಮಂತ್ ಕೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲೆ. ಅಂಡ್ ನಂಕ್ ಚಮ್ಮೆ ಚೊನ್ನೆಂಗೆ ಚಮ್ಮೆ ಕೊಸಿಯ್ಯತ್. ಇಜಂತೆ ಸಾಹಸ ಇನ್ನೆಂಗೆ ಉಂಡೆ ಚೋರು ನಂಕ್ ತಡಿಕ್ ಪಿಡಿಕ್‌ರೆ. ನಜ ಈ ರಾಯತ್ತಗ್ ಬಂತೆ ಜಂಡ್ ಮೂನು ವರ್‌ಸ ಆಯೆಂಗುಂ ಪಾವತ್ತಜ ಆಯೆ ನಜಲ್‌ಟ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಏ ಒರು ಪೌರುಷಂ ಬೀಡ್‌ಗ್ ಐತ್ತಲ್ಲೆ. ಪನ್ನಿರೆ ನವಿರು, ಪಿಲಿರೆ ಉಗುರು, ಆನೆರೆ ಪಲ್ಲ (ದಂತ) ಇದ್‌ರೆಲ್ಲ ಕೊಮಂತ್ ಕಾಣಿಕೆ ಐತ್ ತರ ಚೊಲ್ಲೊಂಬೊ ತುಪ್ಪ ಕಲ್ಲರೆ ಕಾಡಲ್ ಕಾಲಿಡೊಗೇ ನಂಕ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲೆ. ಕೊಳಗುಳತ್ತಗ್ ಪ್ಯೊತ್ ಪಗೆರಜಲ್‌ಟ ಕಾದಿತ್ತ ಅಜಲೆ ತಲೆರೆ ನಿಜಲೆ ಪಾದತ್ತಗ್ ಒಪ್ಪಾಟ ಚೊಲ್ಲೊಂಬೊ ನಂಕ್ ರಣವೀಳ್ಳಂ ತಂತಲ್ಲೆ. ಇಜನೆ ನಂಕ್ ಊಡೆ ಉಂಡೆ ಚೋರು ಕುತ್ತ ಆಯಿರ್. ಕುಡ್‌ಚೆ ತನ್ನಿ ಪಿತ್ತ ಆಯಿರ್. ಉಡಾತೆ ತುನಿ ಮನ್ನಾವುಲ್ಲೆ. ಪಿಡ್‌ಚೆ ಕತ್ತಿ ಮಾಇತ್ತಲ್ಲೆ. ಈ ಪಲ್‌ಕ ದೂರಿರೆಂತೆ ಆಯೆಂಗೆ ಈ ಕತ್ತಿ ಉಂಡು. ನಂಡೆ ಕಲ್‌ತುಂ ಉಂಡು. ಚೆಂತೆ ಚೊನ್ನೊಂತೇ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮುನ್ನೊಲ್ಲು ಕತ್ತಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ. ತಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಟಿ ನಿಂಡಾರ್.

ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಚೆನ್ನಯರೆ ಪಲ್‌ಕ ಕೇಟ್‌ತ್ತ, ಮುಂಡಾಂತೆ ದೆಚ್ಚೊಂತೇ “ಒಕ್ಕು ಬಂಟರೆ, ನಜಲೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಬೋಂಟಿ, ಆಯನ ಎಲ್ಲ ಇಕ್ಕೊನು. ಇದ್‌ರೆ ಚೆಂತೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಲ್ ತಡಿಕ್ ತಾಕತ್ತುಂ ಕೂಡ್‌ರು. ಸಂಘಟನೆಂ ಬೆಲೆಯಿರ್. ಆಯೆಂಗಾ ತುಪ್ಪೆಕಲ್ಲ ಕಾಡಲ್ ಬೋಂಟೆಗೆ ಪೋಯೆಂಗೆ ನಜ ಪಂಜತ್ತಜಲೆ ಪೆನ್‌ಕಾಗ್ ಬಿಲ್‌ಚೆ ಪೊಲೆ ಆವುರು. ಅದ್‌ಕೈತೇ ಮುನ್ನೊಲು ಪೆರೊವು ನೋಕಿಯೋಂತುಲ್ಲೆ. ಬಂಟರೇ ಚೆಂತೆ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಅಪ್ಪ ಚೆನ್ನಯ “ಬುದ್ಧಿ ಕಾಡ್‌ಮಿರ್‌ಗತ್ತೆ ಉಪದರ್‌ತ್‌ಲ್ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ತಪ್ಪಾಟ್‌ರ್‌ದ್ ನಜಲೆ ಕಡಮೆ. ಆ ಸೊರತ್‌ಲ್ ಎಂದ್ ತೊಂದರೆ ಬನ್ನೆಂಗುಂ ಪೆರ್‌ಗ್ ಜಾರಾಲೆಂತೆ ಚೆನ್ನಾನ್.

“ಅಪೆಂಗ್ ತುಪ್ಪೆ ಕಾಡರೆ ಬೋಂಟಿ ಆವಟ್ಸ್” ಚೆಂತ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡತುತ್ತು. “ಚೆನ್ನಯ, ಈ ಚಾಡಿ ಚೆನ್ನವಾಂಡೆ ಎಂದಾಕೊನು? ಓನುಗು ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದಾರೆ? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಅಪ್ಪ ಚೆನ್ನಯ “ಬುದ್ಧಿ, ಅವನ್‌ಡೊಟ್ಟ ನಂಡೆ ಕತ್ತಿ ನೆನೆಯಿರತ್ತರೆ ಚೋರೆಯಿಲ್ಲೆ, ಕೊತ್ತಿ ತಿನ್ನಾರತ್ತರೆ ಯರ್ಚಿಂ ಇಲ್ಲೆ. ಅವಾಂಡೆ ಬುಟ್ಟು ಬುಡೊರು “ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಮೇಲ್‌ತೆ ಪಲ್‌ಕ ಬಾಕ್ ಆಯೆ ಕೊರಿಯ ನಾಲ್‌ತಾಲೇ ಕಡಲಾಸ್ ಎಲ್‌ದಾಬಾಟಿತ್ತ ಬೋಂಟಿಗ್ ಬೇನಾಯೆ ಸಾಮಂತ್‌ಗ್ ಕಡಲ್ಲೆ ಅರ್‌ಗರೆ ಬೊಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣತ್ತೆ ನಮುನೆ ನಮೂನಾಂತೆ ಬಲೆಜಲೆ ಬಿಲ್‌ಪಾಟಿತ್ತೈತ್. ಗಟ್ಟತ್ತ ಮೇಲ್‌ತೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಜಾತಿರೆ ಬೋಂಟಿನಾಯಿರೆಂ ಬಿಲ್‌ಪಾಟಿತ್ತೈತ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಒರ್ ನಾಲ್ ಸುಬೈಗ್ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಪಿಂಡ್ ಬಿಲ್ಲೆ ಬಾಣತ್ತೆಂ ಕತ್ತಿ ಬೆಡಿರುಂ, ಕೊಂಬು ಕಹಳೆರೆಂ ಪಿಡ್‌ಚೋಂತು, ನಾಯಿರೆ ಸಮೇತ ತುಪ್ಪೆಕಲ್ಲೆ ಕಾಡರೆ ನೂಂಡುತ್ತು.

ಆ ಬೋಂಟಿರಜ ಚಮ್ಮೆ ನ್ಯಾರ ಕಾತೆಂಗುಂ ಬೆನ್ನೂರ್ ಕನ್ನರೆ ಕೊಂಬ, ಪಜ್ಜೆ ಕಾಲಾರೆ ಮಾನ್, ಕೊಬ್ಬಿತ್ತಿನ್ನೆ ಪನ್ನಿ, ಕುಟುರುರೆ ಕುಡುಮುಲು ಪಕ್ಕಿ, ಏದುಂ ಎಂಚಿತ್ತಲ್ಲೆ. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅಜ ಬಲ್ಲೆ ಇನ್ನವಾಡೆ ಕಲ್ಲೆ, ಕಂಡಿ ಇನ್ನವಾಡೆ ಆಲ್. ಮೈದಾನ ಇನ್ನವಾಡೆ ನಾಯಿ ಇಜನೆ ಒ ಟ್ಟೈತ್ ಕಾಡ್‌ಗ್ ನೂಂಡಾರ್. ಸುಮಾರ್ ಜಂಡ್ ಗೆಂಟೆ ನ್ಯಾರ ಬೆರ್ದೆಗುಂ ಕಾತ್ ನಿಂಡಾರ್. ಏದೊನ್ನುಂ ನೆಲ್‌ತೆ ಮೇಲ್ ಓಡಿಯೆ ಪೊಲೆ, ಇಲ್ಲೆಂಗ್ ಮರ್‌ತೆ ಮೇಲ್ ಪತ್ತಿಯೆ ಪೊಲೆ, ಇಲ್ಲೆಂಗ್ ಆಗಾಸೆಲ್ ಪಾರಿಯೆ ಪೊಲೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತಲ್ಲೆ. ಅದಲ್‌ಪಿನ್ನೆ ಒರು ಮೋತು ನೆಲ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಎನಿಕೊಂಬೂ ಆಲತ್ತರ ಬೆಲಿಯೆ ಕರ್‌ಪು ಕಂಡ್‌ತ್ತ “ಆನೆಗ್ ಚಿರಿಯೆ, ಕುದುರೆಗ್ ಬೆಲಿಯೆ ಚೆಂತ್ ಒರ್‌ತ ಮರ್‌ತೆ ಪೆರ್‌ಗಲ್ ಪಿನೂರ್‌ತಗ್ ಕೈ ಇಸಾರ ಆಕಿಯಾನ್. ಒರ್‌ಕ್ಕಲೇ ಅದ್ ದಡಕ್ಕಾಂತ್ ಎಂಚಿತ್ತ, ಡುರುಕ್ಕಾಂತ್ ಕಲ್‌ಕಿಟ್‌ತ್ತ, ಮುಸುಂಟು ಆಡ್‌ಬಾಟಿಯದರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ ಚೆನ್ನಯ” ಎದುರುಗು ಬನ್ನೆದ್ ಎಂದರೆ, ಕೋಟಿ?” ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಆ ಕಾಡ್ ಪನ್ನಿ ತಡಿರೆ ಕೊಕ್ಕರ್‌ಪಾಟಿತ್ತ, ಮಲೆಗಾಲ್‌ತೆ ಚೆಡಲ್ ಪೊಲೆ ಸೌತಾಕಿತ್ತ, ಮಿನ್ನರೆ ಪೊಲೆ ತಂಡೆ ಕೋರೆ ಪಲ್ಲರೆ

ಆಡ್‌ಬಾಟಿಯೋಂತು, ಕಾತ್‌ರೆ ಪೊಲೆ ಕೋಟಿಗ್ ಎದುರೈತ್ ಬನ್ನೊ ಇಂತ. “ಓಡಿಯೆಂಗ್ ಬಂಟಮಾರೆ ಮರ್ಯಾದಿಗ್ ಬಂಡೆದ್. ನಿಂಡೆಂಗ್ ಜೀಯತ್ತೆ ಮೇಲ್ ಬಂಡ್ ಇಜನೆ ಕೋಟಿರೆ ಮನಸ್ ಆಡಿಯೋಂತಿಕ್ಕೊಂಬೊ ಅರೆ ನಿಮಿಷತ್ತಲ್ ಅವಾಂಡೆ ಬಲ್‌ತೆ ಕೈರೆ ಬಾಣ ಎಡ್‌ತೆಕ್ಕೈರೆ ಬಿಲ್ಲರೆ ಬುಟ್ಟುತ್ತು. ಪಾರಿತ್ತ, ಪನ್ನಿರೆ ಮೊಗತ್ತಲ್ ನೂಂಡುತ್ತು ಮುದುಲು ಪರ್‌ತ್ಯತ್. ಪನ್ನಿರೆ ಪೊರ್‌ಲಾಟಿಗೆ ಬಕಾನ ಆಗಾಸೆಗ್ ಎತ್ತರೆ ಪೊಲೆ ಆಯಿಂತ. “ಪನ್ನಿರೆ ಕಾಕ ಕೊನ್ನಾನ. ಕಾಕರೆ ಪನ್ನಿ ಕೊನ್ನುತ್ತಾ. ಚೆಲ್‌ಡೆ ತಂಸಯತ್ತಲ್ ಚೆನ್ನಯ ಓಡಿ ಬನ್ನ ಕೇಟಾನ್. ಕೋಟಿ ತಂಡೆ ಬೆರ್‌ಲ್‌ಲ್ ಕಾಟಿಯಾನ್. ಪುಲ್ಲು ಎಲೆಜಲೆ ರಾಸಿರೆ ನಡುಲು ಆನೆ ಕುಣ್ಣಿರೆ ಪೊಲೆ ಬೂಂತಿನ್ನೆ ಬೆಲಿಯೆ ಕಾಡ್‌ಪನ್ನಿರೆ ಚೆನ್ನಯ ತಂಡೆ ಎಡ್‌ತೆಗಾಲ್‌ಲ್ ಚೌಟಿಯಾನ್. ಸಾತ್‌ಗ್ ಆ ಪನ್ನಿ ಮುಚ್ಚಿಯೆ ಕನ್ನರೆ ಅರೆ ಪೊಲ್‌ನ್‌ತ್. ಬೀಲತ್ತೆ ಒರ್‌ಕಲೇ ಪಂದ್ ಬಾಟಿತ್ತ. ತಡಿರೆ ಕುಲ್‌ಕಿತ್ತ, ಅರೆ ಮಿನಿಟ್‌ಲ್ ಎಂಚಿತ್ ಓಡಿ ಪ್ಯೊತ್. ಚೆನ್ನಯ ಅದಾರೆ ಬೆರಿ ಪಿಡ್‌ಚೋ ಪೋಯಾನ್. ಅವಾಂಡೆ ಪೆರೊವಾಲು ಬಾಕಿನ್ನಜಂ ಓಡೊಗು ತೊಡ್‌ಜೆಯಾರ್.

ಪನ್ನಿ ಓಡಿ ಓಡಿ ತುಪ್ಪೆಕಲ್ಲರೆ ಗುಡ್ಡೆರೆ ಕಡ್‌ನ್‌ತ್. ಪಂಜಸೀಮೆರೆ ಅಡ್ಡತ್ತಾಗ್ ಪ್ಯೊತ್. ಒರ್‌ಕ್ಕಲೇ ತಿರ್‌ಇತಿತ್ ಚೆನ್ನಯಗ್ ಎದುರೈತ್ ಬಂತ. ಚೆನ್ನಯ ಕನ್ನಮುಚ್ಚಿ ತೊರ್‌ಕಾರೆ ಮುನ್ನೊಲು ತಂಡೆ ಜಂಡ್ ಕತ್ತಿರೆಂ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗ್ ಪಿಡ್‌ಚಿತ್ತ. ಪನ್ನಿಗ್ ಎದುರೈತ್ ನಿಂಡಾನ್. ಎದುರು ಬನ್ನ ಪನ್ನಿರೆ ಜಂಡ್ ಪಲ್ಲೆಗ್ ಚೆನ್ನಯ ಒತ್ತಿ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಕತ್ತಿ ನೂಂಡುತ್ತು ಕೀತ್ಯತ್. ಆ ಪನ್ನಿ ಎನಿಕೊಗಾವಾಮಾರೆ ಅವಾಂಡೆ ಕೈರೆ ಮುಟ್ಟಮೇ ಚೋರೆಡೆ ಓಕುಲಿಲ್ ಪೊರ್‌ಂಡ್‌ತ್ ಜೀಮ ಬುಟ್ಟುತ್ತು. ಪನ್ನಿರೆ ಯರ್‌ಚಿ ಚೋರೆ ಪ್ಯೊತ್. ಮುಲ್ಲು ಅವಾಂಡೆ ಕೈಲ್ ನೇಂಡೋ ಇಂತ.

ಪನ್ನಿ ಜೀಯಬುಟ್ಟಿ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಸರೀಯೈತ್ ಪಂಜತ್ತೆ ರಾಯತ್ತಜಂ ಅಣ್ಣಿ ಬಂತ ಎತ್ತಿಯಾರ್. ಬೋಂಟಿರಜಲೆ ಸುಬೈತೆ ಅಯಾಮ ಕೇಟ್‌ತ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಅಜಲೆ ಮುನ್ನೊಲೇ ಕಡ್‌ತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಎಣ್ಣೂರ್‌ರಜ ಏ ಕಾಡ್‌ರೆ ಏ ಮೋತುಲು ಚೆಂತ್ ತೆರಿಯಾಮಾರ್ ಅಜ ಚುತ್ತಿ ಚುತ್ತಿ ಅಪೇರಿಗ್ ಇಣ್ಣಿ ಬಂತ ಕೂಡಿಯಾರ್.

ಅಜಲೆ ಕಡೆರೆ ಮೂಪ ಒರ್‌ತ “ಈ ಪನ್ನಿ ನಜಲೆ ರಾಯತ್ತಲ್ ಬೂನುರು. ನಜಲೆ ಗಡಿಲುಲ್ಲೆದರೆ ನಜ ತಂಡಿಲ್ಲೆ. ಪನ್ನಿರೆ ತಲೆ ಬೀಲತ್ತೆ ತಂತ್ ಪೋ. ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಂಗ್ ಪನ್ನಿರೆ ನಜ ಕೊಂಪೊಂಡ “ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೀ. ಗಟ್ಟಿರೆ ಬೂದುರೆ

ಬಿಲ್‌ಪಾಟಿತ್ ಪನ್ನಿರೆ ನಡುಕು ಕೆಟ್ಟಿತ್, ತಂಡೆ ಕಡೆರೆ ಆಲೆಮುಟ್ಟ ಅದ್ ಅದ್ ಬಲಿಪಾಟಿಯಾನ್.

ಗಾಯತ್ತ್ಲ್ ಗಾಸಿಯ್ಯಿತ್ತಿನ್ನೆ ಚೆನ್ನಯ ಎಂಚಿ ನಿಂಡ್ತ್ “ಕಾಕಾ! ಎಂದ್ ನೋಕುರಾರ್? ಇಪ್ಪ ಈ ಪನ್ನಿರೆ ಗೆಂದಲ್ ಚೆಲ್‌ಡಾರಾ? ಅಲ್ಲ ಪಂಜತ್ತೆ ಮುನ್ನೂರು ಆಲ್‌ಗ್ ಎದ್‌ರಾವುರಾರ್? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಕೋಟಿ “ಚೆನ್ನಯ.. ಮುಂದುವರಿಯಂಡ. “ನಾನ್ ಒರಕ ಪಲ್‌ಕರ್‌ಇಣಿ ನೋಕುರೆ” ಚೆಂತ್ “ನಜ ಕೊನ್ನೆ ಪನ್ನಿ ನಜಲ್‌ದಲ್ಲೆ? ಚೆಂತ್ ಪಂಜತ್ತೆಬಲೆ ಮುಟ್ಟ ಇಗಾಯತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯಾನ್.

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಪಂಜತ್ತೆಬ ಬೂರು ಇಟ್ತ್‌ತ್ ಬಲ್‌ಚೊಂತು ಪೋಗು ತಯಾರಾಯೆದ್ ಕಂಡ್ತ್ ಚೆನ್ನಯ ತಂಡೆ ನಡುರೆ ಬೆಲ್ಲಿರೆ ಜೋಡೆಲೆರೆ ಅರ್‌ನೂಲು ಎಡ್‌ತ್ತ್ ಪನ್ನಿರೆ ಜಂಡ್ ಪಲ್ಲಗ್ ಸಿಕ್ಕ್‌ಬಾಟಿತ್, ಅದ್ ಒರತಮೇ ಪೆರ್‌ಗ್ ಬಲ್‌ಚಿತ್, ಪಂಜತ್ತೆಗುಂ ಎಣ್ಣೂರ್‌ಗುಂ ನಡುಲು ಇಕ್ಕರೆ ಮಂಜಲಪಾದೆ ಚೊನ್ನೆ ಜಾಗೆಗ್ ಬರಬರ ಬಲ್‌ಚಿ ಕೊಮನ್ನಾನ್. ಅದ್ ಪಿನ್ನೆ ಜಂಡ್ ಮೋತುರೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗುಂ ಲಡಾಯಿ ಐತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಆ ಮುನ್ನೂರು ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಲ್ ಕೊರಿಯಾಲೆ ಸುಗ್ಗಿ ಬೆಲೆರೆ ಪುಲ್ಲು ಚೂಡಿರೆ ಕಾತ್ ಮರ್‌ಚಿಟ್ಟಿ ಕನಿಕೆ ಅಡ್ಡಯಿಟ್ಟಾರ್. ಒಲ್‌ಇಜ ಜೀಯ ಕೈಲ್ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಮುದು ತಿರಾಚಿ ಓಡಿಯಾರ್.

ಅದ್ ಪಿನ್ನೆ ಪನ್ನಿರೆ ಕೀತಾಕಿತ್ತೈತ್. ಎಣ್ಣೂರ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಅಪ್ಪಣೆರೆ ಪೊಲೆ ಎಲ್ಲಾರ್‌ಗುಂ ಯರಾಚೆರೆ ಓದಿ ಯಾಕಿತ್ತುಂ ಐತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಬೋಂಟೆರೆ ಬಚ್ಚಲ್ ಪೋಬಾಟೊಗು ಎಣ್ಣೆ ಪೂಇತ್ತ್ ಕುಲ್‌ಚಿತ್ತುಂ ಐತ್. ಒರು ವಾರ್‌ತುಲ್‌ಗ ಅಜಲೆ ಮೇಲ್‌ತೆ ಗಾಯ ಎಲ್ಲ ವಡ್‌ಚಿತ್ ಅಜಲೆ ಕುಂಜಿ ಮಿಡ್‌ಕೈತ್.

ಊಡೆ ಎಣ್ಣೂರ್‌ರೆ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಪೆನ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪೋನೂಂತು ನಿರಾಚಿತ್ತುಲ್ಲೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳಗುಂ ಚೆಂದುಗಿಡಿಗುಂ ಈ ಬೋಂಟೆಲ್ ಒರು ಏತ್ ಕಿಟ್ಟಿತ್. ಪೆರುಮಾಲ್ ಎಣ್ಣೂರ್‌ರೆ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣತ್ತುಲ್‌ಗಮೇ ಪೊಡಿ ಪೊಡಿ ಆಕೊನೂಂತು ಇನ್ನಾನ್. ಆಯೆಂಗಾ ಪಂಜತ್ತಲ್ ಅದ್‌ಕ್ ಬೇನಾಯೆ ಸಾಮಾನ್‌ಜ ಕಿಟ್ಟಾಂತೆಮಾ ಅಲ್ಲ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಬುದ್ಧಿಂ ಚೇರ್ ಕಂಡತ್ತೆ ಕಂಬ ಪೊಲೆ ಇನ್ನೆ ಸಬೊಲ ಅಲ ಬೇರೆ ಏದಾ ಕಾರಣತ್ತ್‌ಲ್ ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಕಲ್‌ಇತ್ತುಂ ಪೆನ್‌ಕ್‌ಗ್ ತಯಾರಿ ಐತ್‌ಲ್ಲಾಂತ್. ಅದ್‌ಕೈತ್ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ವರ್‌ಕನಾಲುಂ

ಎಂಚೆಂಚಿ ಚೊನ್ನೊ ಇನ್ನಾನ್. ಅವ್ನು ಪಂಜತ್ತೆ ಮುನ್ನೂರು ಆಲ್ಮಾರೆ ಮೋತುಗು ಮಸಿಯಾಯೆ ಬಿಸಯ ಕಿಟ್ಟಿಯದೇ. ಅದ್ಕ್ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಾಡ ಪಡಿಪಾಟೊನು ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಚೆಂತ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿಗ್ ಚೆಂತ್ ಕೊಡ್ತಾನ್. ಇಜನೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಕೊಡ್ತೆ ಧೈರ್ಯತ್ತಲ್ ಉಬ್ಬಿತ್ತ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಒರು ತಮಾಸೆ ಆಕ್ರೆ ಪೋಲ್ತೆ ಒರು ನಮೂಂತೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಇಟ್ಟಿ ಕಡಲಾಸರೆ ಎಣ್ಣೂರ್ಲ್ ಕಡ್ತಿ ಕೊಡ್ತಾನ್.

ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಕಲ್ ಇ ಏಲಾಮತ್ತೆ ನಾಲ್ ಈ ಕಡಲಾಸುಂ ಎಣ್ಣೂರ್ಲ್ ಬಂತ್ ಎತ್ತಿತ್ತ್. ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಬೀಡರೆ ಓಲಗತ್ತಲಿನ್ನಾನ್. ಯಡ್ತೆ ಮೋತುಲು ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ, ಬಲ್ತೆ ಮೋತುಲು ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ. ಎದುರುಲು ಪೊವ್ನೆಟ್ಟ್ ಪ್ಯಾಂಟೆರಜ. ಪೆರೊವ್ ಮೋತುಲು ಚಾಮರ ಬೀಯರೆ ಪೆನ್ನ ಮಕ್ಕ ಇಜನೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆರೆ ವಿಲಾಸ ವೈಭವತ್ತೆ ಒಡ್ಡೊಲಗತ್ತಲ್ ಇನ್ನೆ ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಎದುರುಲು ಪಂಜತ್ತೆ ಒರ್ತ ಕೊಮನ್ನೆ ಕಡಲಾಸರೆ ಬೀಡರೆ ಸೇನ ಬೋವ ಓದಿಯಾನ್.

ಅದೆಂದರೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ -

ಶ್ರೀ ಪಿನ್ನೆ ಪಂಜ ಬೀಡರೆ ಬಲ್ಲಾಳ ಪಟ್ಟತುಲುಲ್ಲೆ ಪಂಜ ಸಂಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಕೆಮರ ಬಲ್ಲಾಳರಜ ಎಣ್ಣೂರು ಬೀಡರೆ ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಎಲ್ದಿಯೆ ಕಡಲಾಸ ಎಂದರೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷ ೧೭೧೭ನೆ. ಶ್ರೀಮುಖ ಸಂವತ್ಸರತ್ತೆ ತುಲಾಮಾಸ ನಾಲ್ ೨೫ರವಡ್ತೋಲು ಜಂಡ್ ಮೋತುಲುಂ ರಹಾತ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಜಲೆಂ ನಿಜಲೆಂ ಜಂಡ್ ರಾಯತ್ತೆಂ ಬ್ಯಾರೆ ಆಕೊಗೈತ್ ಇಟ್ಟತ್ತಿನ್ನೆ ಗಡಿಕ್ಕಲ್ಲರೆ ನಿಜಲೆ ಕಡೆರೆ ಬೆಡ್ಕ್ ಆಲ್ಮಾರೆ ಪೊಚಿತ್ತ್ ನಜಲೆ ಸಂಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಸರಹದ್ದುರೆ ಬೇರೆ ಆಕಿರಾರ್, ನಜಲೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲಾಮಾರೆ ನಜಲೆ ಸಂಸ್ಥಾನತ್ತೆಗ್ ಸೇರಿತ್ತಿನ್ನೆ ಬೈಲು ಭೂಮಿರೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಕಿ ಯೋಂಡುರಾರ್, ಇಪರ್ತೆಗ್ ನಜಲೆ ಕಾಡ್ಗ್ ನೂಂಡುತ್ತು ನಜಲ್ಟ ಕೇಕಾಮಾರೆ ಪನ್ನಿರೆ ಬೋಂಟೆ ಆಕಿತ್ತ್ ನಜಲೆ ಕಡೆರಜಲೆ ಪಲ್ಕ ಮೀರಿತ್ತ್ ಅದರೆ ಬಲ್ಚೋಂತು ಪೋಯಿರಾರ್. ಚೆಂತ್ ನಂಕ್ ತೆರ್ ಇೊಂಡರ್. ಈ ವಿವಾದ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯ್ಯತ್ ಇತ್ಯರ್ಥ ಆವುರೆದಕ್ ಮುನ್ನೊಲು ನಜಲೆ ಕಾಡಲ್ ಕೊನ್ನೆ ಪನ್ನಿರೆ ತಲೆ ಬೀಲತ್ತೆ ಈ ಕಡಲಾಸ ಕೊಮನ್ನಜಲೆ ಕೈಲ್ ಕಡ್ತಿಕೊಡ್ಕೊರು. ಅದ್ ನಜಲೆ ಸಮಾಧಾನತ್ತೆಗೈತ್. ಅದ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಗ್ ನಿಜ ಆನತನತ್ತಲ್ ಕೊಲುಗೂಲತ್ತೆಗ್

ಆಲ್ಮಾರೆ ಕೂಟಿಯೋಂತು ಬರ್ನು. ಅಜನೆ ಪೆನ್‌ಕ್‌ಗ್ ಬರೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆಂಗೆ ಬಲ್ಲಾಳರಾಯ ನಿಜ ತುನಿ ಉಡ್‌ತುತ್ತು, ರವಕೆ ಇಟ್ಪತ್ತ, ಬೀಡರೆ ಕೊಟಿಚಿ ತಲೆತಾತಿ ನಿಂಡೆಂಗೆ ಬಲ್ಲಾಳರಾಯೆ ನಜ ದಿಬ್ಬಣ ಎಡ್‌ತೊ ಬಂಡ ಪೆನ್ನ ಕೇಕೊಗು ಬರ್‌ನೂಂತುಲ್ಲ.

ಇಜನೆ ಸೇನ ಬೋವ ಓದಿಯೆ ಕಡ್‌ಲಾಸರೆ ಬಿಸಯ ಕೇಟ್‌ತ್ತ ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಬಾಯಿರೆ ಪಸೆ ಆರಿ ಪೋಂಡು. ಜಂಡ್ ಮಿನಿಟ್ ಓಲಗತ್ತ ಸೌತು ಎಲ್ಲ ಅಡ್‌ಚಿತ್ತ.

“ಕಿನ್ನಿ ಚೆನ್ನಯ, ಕಡ್‌ಲಾಸರೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಕಾದ್‌ಗ್ ಬೂಂತಲ್ಲೆ. ಇದ್‌ಕ್ ಎಂದರೆ ಚೆಲ್‌ಡೆ? ಚೆಂತ್ ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳ ಕಿನ್ನಿಚೆನ್ನಯಡೆ ಮೋತುಗು ನೋಕಿತ್ತ ಕೇಟಾನ್, ಈ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಸಂಗತಿ ಬೆಚ್ಚ ಪಾಲರೆ ಮುಕುಲಿರೆ ಪೊಲೆ ಉಲ್‌ಗ ಎಡ್‌ಕೊಗುಂ ಅಲ್ಲ, ಪರ್‌ತ್ ತುಪ್ಪೊಗುಂ ಅಲ್ಲ. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಆಯಿರ್. ಎಂದ್ ಆಕರೆ? ಚೆಂತ್ ಕೇಟಾನ್.

ಕಿನ್ನಿಚೆನ್ನಯ ಎಂಚಿತ್ ‘ಬುದ್ಧಿ’ ಚೆಂತ್ ಬೇಜಾರಲ್ ಬಿಲ್‌ಚಿತ್ತ ಮುಂಡ ದೆಚ್ಚಾನ್.

ಅಪ್ಪ ಕೋಟಿ “ಬುದ್ಧಿ, ಬೀಡರಜಲೆ ಉಸಾರಿಯಾಕರೆ ನಿಜಮೇ ಇಜನೆ ಆಕೆಂಗೆ ಆಕರೆಂದರೆ? ತೀಗ್ ಚಲಿ ಪಿಡ್‌ಚೆಂಗೆ, ತನ್ನಿಗ್ ಬಾಯಿ ಒನಚ್ಚೆಂಗೆ, ಕಾತ್‌ಗ್ ಬೇರಾತೆಂಗೆ ಸಮಾಕರಜ ಆರ್? ಇಜಂತೆ ನ್ಯಾರ ಬರಾಂಬೊ ನಿಜಲೆ ಪೋಲ್‌ತಜ ಸಮಾಧಾನತ್ತಲ್ ನಡ್‌ಕೊನು. ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಅಪ್ಪ ಚೆನ್ನಯ “ಬುದ್ಧಿ ನಂಡೊಟ್ಟ ನಿಂಕಾವಟ್ಪೆ ನಿಜಲೆ ರಾಯತ್ತಾಗಾವಟ್ಪೆ ಅಪಾಯ ಬಂಡಂತಿನ್ನೆಂಗೆ. ನಾನ್ ಇಪ್ಪಮೇ ಪರ್‌ತಾವುರೆ. ನಕ್ಕ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಕೊರು ಚೆಂತ್ ಕೈ ಮುಗಿಇಗೆ ನಿಂಡಾನ್. ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಆ ಬಂಟಮಾರೆ ದೆಸೆಲ್ ನಂಡೆ ರಾಯತ್ತಾಗ್ ಆಪತ್ತ ಬಂತೆರಚೆತ್ತಂತೆ ಮನ್‌ಸಲೆ ನಿರ್‌ಚಿತ್ತ. ಬಾಯಿ ಬುಟ್ಟು ಚೊಲ್ಲೊಗಾವಾಮಾರೆ, ಉಸ್ಸಂತ ಒರ್‌ಕ ದಮ್ಮು ಬುಟ್ಟಾನ್.

ಅದರೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ ಕೋಟಿ ‘ಬುದ್ಧಿ’ ನಿಜ ಅಲ್‌ಚನ ಬುಡೊನು. ಇನಿ ನಂಕ್ ರಣವೀಳ್ಕೆ ತಂತೆ ಕಡ್‌ತಿಯೆಂಗೆ ನಜ ಪಗೆಕಾರೆ ಎದುರೊತ್ತುತ್ತು ರಣರಂಗತ್ತಲ್ ಪೋರಾಡಿತ್ತ. ಅಜಲೆ ತಲೆರೆ ಚೆಂಡಾಡಿತ್ತ, ಅದಲ್ಲೆಂಗೆ ನಜಲೆ ಮೇಲ್‌ಲುಲ್ಲೆ. ಚೋರೆಡೆ ಚೆಲ್ಲಾಡಿತ್ತ, ನಿಜಲೆ ಋಣತ್ತೆ ತೀರ್‌ಕೊನೂಂತು ಉಲ್ಲ” ಚೆಂತ್ ಗಟ್ಟಲ್ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಇಜಂತೆ ಪಲ್ಕ ಕೇಟೆದೇ ಅಣ್ಣೆ ಇನ್ನೆಜ ಎಲ್ಲಾರ್ಗುಂ ನಲ್ಲೆ ಉಮೇದ್ ಬಂತ ಅಜಲೆ ಕೈ ತಟ್ಟಲೋಡು ಕೂಡಿ ಆಸ್ಥಾನಕಲ್ ಜ್ಯೊ ಪೊಲೆ ಐತ್. ಅರ್ಸ ಬರ್ಬಾಟ್ರೆ ಕಡ್ಲಾಸ್. ಆಂಕರ್ತೆ ಕಡ್ಲಾಸ್! ಅಲಾಕತ್ತಿರೆ ಕಡ್ಲಾಸ್! ಇಜಂತೆ ಪಲ್ಕ ಎಲ್ಲ ಬಾಯಿರೆ ಬಾಯಿಗ್ ಪಾರಿತ್. ಒನ್ನ ಜಂಡಾಲ್ ಆ ಕಡ್ಲಾಸ್ ಕೊಮನ್ನವಾನುಗೇ ಅಡಿಕೊಗು ಪೋಯಾರ್. ಕೋಟಿ ಎತ್ತರೆ ಬ್ಯಾಂಡ ಬ್ಯಾಂಡ ಚೆಂತ್ ತಡ್ ಇಂಗುಂ, ಬೀಡರೆ ಮಂಜು ಪೆರ್ಗಡೆ ಚೊನ್ನವಾನು ಆ ಕಡ್ಲಾಸ್ರೆ ಕಡೆ ಕೂಡಿ ಕತ್ತೆಚಿತ್ ಅದರೆ ಕೊಮನ್ನವಾಂಡೆ ಕಲ್ತ್ ಕಟ್ಟಿತ್. ಅವಾಂಡೆ ಪರ್ ಇತ್ ತಮಾಸೆ ಆಕಿತ್ ಚಾವಡಿರೆ ಪರ್ತ್ ಊಂದಿತ್. ಅವಮಾನ ಅಕಿ ಕಡ್ತಿಯಾನ್.

ಇಜನೆ ಮೋತುಗು ಮಂಗಳಾರತಿಯಿತ್ ಪಂಜತ್ತ್ ಪೆರ್ಗ್ ಬನ್ನೆ ತಂಡೆ ಕಡೆರೆ ಆಲೆ ಕಂಡ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಆಯತ್ತರೆ ಅರ್ಸತ್ತಲ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೊಟ್ಟಿ ಪ್ಯೊತ್, ಎಣ್ಣೂರ್ಲೆ ಮೇಲ್ ಪೆನ್ ಚೊಗು ಪೋಗು ಎಲ್ಲಾ ತಯಾರಿ ಆಕಬಾಟೊರು. ನಾನೇ ಕುದ್ದು ಪಡುಮಲೆಕ್ ಬೇಗ ಪ್ಯೊತ್ ಚೆಲ್ಡೆ ಚೆಂತ್ ಬೇಗ ಪ್ಯೊತ್ ತೂಕತ್ತಲ್ ಇನ್ನೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಎಸಾರ್ತಾಕಿತ್, ಸೇನಾಸಮೇತ ಪಂಜತ್ತಲೆ ಪಾರ್ಟಿಗ್ ಸೇರೊರೊಂತು ಅವಾಂಡೆ ಸಾಯಂಕೇಟಾನ್.

ತುಲಾಮಾಸ ಕಲ್ ಇತ್ ವೃತ್ತಿಕ ಮಾಸ ಬಂತ ಪತ್ತನಾಲ್ ಕಲ್ ಇತ್ ಪ್ಯೊತ್. ಕಂಡತ್ತಲಿನ್ನೆ ಬೆಲೆಜ ಮುನ್ನೊಲೆ, ಜಾಲ್ ಸೇರಿಂತ್. ತನ್ನಿನ್ನೆ ಕಡೆಲೆಲ್ಲಾ ಸುಗ್ಗಿರೆ ಬೆಲೆಜ ಒನ್ನರೆ ಗೇಣ್ ಮೇಲೆ ಬನ್ನಂತ್. ಹಿಂಗಾರು ಮಲೆ ಬರಾಮಾರ್ ಆಗಾಸೆ ತೆಲ್ ಇಂತ್. ಮಲೆಗಾಲ್ ತಲ್ ನಿಂಡ್ ಪ್ಯೊತಿನ್ನೆ ಸೊರಜ ಎಲ್ಲ ಇದ್ ಕ್ ಮುನ್ನೊಲೆ ಸರಾಗ ಐತ್ ನಡ್ಕೊ ತೊಡಚಿತ್. ಗುಡ್ಡೆ, ತೋಡುಲೆಲ್ಲಾ ತನ್ನಿ ಕೊರೊಡಿ ಆಯೆ ಸಬೊಲು. ಪೋರಾಡರೆ ಎರ್ದಾಜ ಗಟ್ಟಿತ್ತೆ ಚರ್ಕರೆ ತುಲು ನಾಡ್ಗ್ ಎಡ್ತೊ ಬರೊಗು ತೊಡ್ಚಿಂತ್. ತುಲುನಾಡರೆ ಪೇರ್ ಪೋಯೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಜಾತ್ರೆ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನೊ ಇಂತ್.

ಜಾತ್ರೆಗ್ ನಾಲ್ ನಾಲ್ ಮುನ್ನೊಲು ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಆಲ್ ಮಾರೊಟ್ಟಿ ಕೂಡಿತ್ ಪೆರುಮಾಲ್ ಪರ್ತ್ಯೆತ್. ಪೆರ್ಲಂಪಾಡಿರೆ ಮಾರ್ಗತ್ತಲ್ ಪ್ಯೊತ್ ಎರುಕಡ್ ಪರೆ ಮುಟ್ಟ ಬಂತ ಇಲ್ ಇಾನ್. ಪಂಜತ್ತೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಆಲ್ ಮಾರ್ ಸಾಮಾನ್ ಸರಂಜಾಮುರೆ ಎಡ್ತೊಂತು ಕಡವರೆ ಅವರ್ತ್ ಇನ್ನಾರ್. ಕೇಮರಡೆ ಇನೊರು ದಂಡ್ ಎಣ್ಣೂರ್ಗ್ ಎಂಡುಂ ಪೋವಾತೆ ಪೊಲೆ ಆಕಿತ್ತಾಯಿಂತ್. ಈ

ಸೈನ್ಯ ಕಲ್ಲತರುಲು ಬಂತ್ ತಂಡೆ ರಾಯತ್ತೆ ಗಡಿಲ್ ಗಟ್ಟಿಯ್ಯತ್ ನಿಂಡ್‌ತ್ತುಲ್ಲೆ ಸುದ್ದಿ ಜಾತ್ರರೆ ಮುನ್ನೊಲ್‌ತಂಡ್ ಎಣ್ಣೂರರೆ ದೇವಬಲ್ಲಾಳಗ್ ಗೊಂತ್ಯತ್. ಅವನು ಅಣ್ಣೂರು ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಎಣ್ಣೂರು ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಎದುರು ಬೈಲ್‌ಲ್ ನಿಪ್ಪಾಟಿತ್ತ ಪೆನ್‌ಕ್‌ಗ್ ತಯಾರ್ಯತೇ ನಿಂಡಾನ್.

ಪೆನಜೊಗು ತಯಾರ್ಯತುಲ್ಲೆ ಬಿಸಯ ಕೇಟಿ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ತಂಡೆ ಅವತುರಜಲುಂ, ಪೈಕಡ್‌ಚಿಜಲೆಂ ದೂರತ್ತ್‌ಗ್ ಕಡ್‌ತೊಗು ಪರ್‌ತಾಯಾರ್. ಬಂಗಾರ್ ಬೆಲ್ಲಿ ಇನ್ನಜ ಅದರೆ ನೆಲತ್ತೆ ಅಡಿಲ್ ಒನಿಪಾಟಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ ಅಜಲಜಲೆ ಔತುರೆ ಕಾತೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಮದಾಳ ಸೀಮೆರೆ ರೈತಮಾರ್ ಲೂಟಿಯಾಕ್‌ರೆ ಪೇಡಿಲ್ ತಂಡೆ ಪೆಣ್ಣಾಯಿ ಮಕ್ಕಲೆಂ ಸೊತ್ತುರೆಂ ಎಲ್ಲತ್ತೆ ಕೊಕ್ಕಡತ್ತೆ ತೆರು ಲೈತ್ ಕಡ್‌ತಿ ಬುಟ್ಟಾರ್.

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ಷಷ್ಠಿರೆ ನಾಲ್ ನ್ಯಾರ ಉಯಿಕೊಂಬೊ ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಂಕ್ ಬೆತ್ತಲಡಿಕೆರೆ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು. ತಂಡೆ ಸೈನ್ಯತ್ತ್‌ಗ್ ಅಜಲೆ ಮೂಪರಾಕಿತ್ತ. ಅಜ ಚೊನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಕೇಕೊಗು ಪರ್‌ತಾಯಾನ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಸೈನ್ಯತ್ತೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಲ್ ಬೀಡರೆ ಕಾಕೊಗುಂ, ಎಣ್ಣೂರರೆ ನಾಲ್ ಮೋತೆ ಕಾಕೊಗುಂ, ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಚಾಕ್‌ರಿಗುಂ ಬೇನಾಯತ್ತರೆ ಆಲೆ ಓದಿ ಆಕಿತ್ತ. ಒಲ್‌ಇ ಪಾದಿ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ತಂಡೊಟ್ಟ ಕೂಟಿಯೋಂತು. ಎಣ್ಣೂರು ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ತೆರು ಪಿಡ್‌ಚಾರ್.

ನ್ಯಾರ ಜಂಡ್‌ಮಾರ್ ಎರ್‌ರತ್ತರೆಗ್ ಜಂಡ್ ಕಡೆರಜಂ ಎದುರೈತ್ ಬರ್‌ಂಬೊ ಪೆನ್‌ಕ್ ತೊಡಚಿತ್ತ. ಜಂಡ್ ಕಡೆರಜಂ ಎರ್‌ಇ ಅಂಬುಲು ಚಮ್ಮೆ ಆಲ್ ಮರ್‌ಚಿ ಬೂನಾರ್. ಮೂನು ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಗಲಿಗಲ್ ಪಂಜತ್ತೆ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳ ಏರಿಯೆ ಕುದುರೆರೆ ಕನ್ನಗ್ ಅಂಬು ತಾಗಿತ್ತ. ಬಲ್ಲಾಳ ಕುದುರೆರೆ ಕೀಲ್ ಬೂಂತು. ಯುದ್ಧ ರಂಗತ್ತೆಮೇ ಓಡಿ ಪೋಯಾನ್. ಎಣ್ಣೂರರೆ ಕಡೆಲ್ ಯುದ್ಧ ಆಕ್ಕೊ ಇನ್ನೆ ಮಂಜು ಹೆಗ್ಗಡೆ ಚೊನ್ನೆ ವೀರ ಅಡಿ ಬೂಂತು ಅವಡೆಮೇ ಮರ್‌ಚೆದ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ ಎಣ್ಣೂರರಜಂ ಓಡೊಗು ಪರ್‌ತಾವೊಗು ತೆರು ನೋಕ್ಕೊ ಇನ್ನಾರ್. ಅದೇ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಸರಿಯ್ಯತ್ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಪಿನ್ನೆ ಚೆಂದುಗಿಡಿಯುಂ ಅಜಲಜಲೆ ಕುದುರೆರೆ ಓಡ್‌ಬಾಟಿಯೋಂತು ಮುನ್ನೊಲು ಮುನ್ನೊಲು ಬರ್‌ಂಬೊ ಎಣ್ಣೂರರಜ ಓಡಿ ಪೋಗು ತೊಡಚಿಯಾರ್.

ಎಣ್ಣೂರರೆ ಆಲ್ಮಾರ್ ನಿಂಡವ್ಡೆ ನಿಕ್ಕಾಮಾರೆ ಪೆರ್ಗ್ ಪೋಂಡೆದರೆ ಕಂಡೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಅಜಲೆ ಕತ್ತಿರೆ ತಿರ್ಚೋಂತು. ಎದುರುಗು ಬಂಡೆಜಲೆ ಕತ್ತಿಲ್ ಕೊತ್ತಿಯೋಂತು. ಓಡಿ ಪೋಗು ಪರ್ತಾಯಜಲೆ ಓಡಂಡಾಂತ್ ಯುದ್ಧ ಆಕೋಗು ಉಮೇದ್ ಕೊಡ್ತೊಂತು ಬಾಕಿಮಾರ್ ಕಂಡತ್ತಾಗ್ ಬನ್ನಾರ್. ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್ತಾಗ್ ಶತ್ತು ಸೈನ್ಯತ್ತೆ ಇರ್ನೂರು ಆಲ್ ಅಜಲೆ ಚುತ್ತುವರ್ಇಗಾರ್.

ನಜಲೆಮೇ ಚುತ್ತು ಬನ್ನೆ ಪಗೆರಜಲೆ ಕಂಡತ್ತ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜ ಮುದುಕು ಮುದು ಇಟ್ತ್ ನಿಂಡಾರ್. ಚುತ್ತು ಮುತ್ತುಲ್ ಬಂಡೆ ಅಡಿರೆ ಒರು ಗಲಿಗೆ ತಪ್ಪಾಟಿಯೋಂಡಾರ್. ಅದಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅಜ ಜಂಡಾಲುಂ ಕರಂಬುರೆ ತೋಟತ್ತಾಗ್ ಬೂನೆ ಕುಇಱ್ಱಾನೆರೆ ಪೊಲೆ, ಕುರಿ ಮದ್ದೆಗ್ ನೂಂಡೆ ಪಿಲಿ ಕುಇಱ್ಱಿಜಲೆ ಪೊಲೆ ಪಗೆರಜಲೆ ಕೈಗ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೆ ಕನಿಕೆ ಕೊನ್ನೊಂತು ರಣ ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧ ಅಕ್ಕೊ ಇಕ್ಕೊಂಬೊ ಒರು ಚಿತ್ರ್ತೆ ಅಂಬು ಕೋಟಿರೆ ಮರ್ಮಸ್ಥಾನತ್ತಾಗ್ ಬೂಂತು ಅವಾಂಡೆ ಕಲ್ಲೆ ಬೊಂಬೆರೆ ಪೊಲೆ ಆಕಿ ಬುಟ್ಟುತ್ತು.

ಅದರೆ ಕಂಡೆ ಚೆನ್ನಯ “ಕಾಕಾ! ಕಾಲ್ ತಿರಿ ಕಾಲ್ ತಿರಿ ಚೆಂತ್ ಕಲ್ಕಿಟ್ಟಾನಾ.

ಕೋಟಿ “ಎಲವಾನು. ತಲೆಗ್ ಎರಿರ್ ಚಿತ್ರ ಅಂಬು (ಚಿತ್ರ ಬಾಣ); ನೆಇಱ್ಱೆರೆ ಕೀತಾಕಿರ್ ...ಮೊಗ, ಕಣ್ಣೆಗ್ ಪಾರಿರ್ ಮುಇಱ್ಱೆ ಪೊಡಿ” ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೀ. ಅಪ್ಪಮೇ “ಯಲವಾನೇ, ನೀನ್ ಎಪ್ಪೊಲುಂ ಪೆರೊವ್ ಮುನ್ನೊಲು ನೋಕುಲ್ಲೆ. ಅದಾ! ನಿಂಡೆ ಮುದುರೆ ಪೆರ್ಗಲ್” ಚೆಂತ್ ಕೈ ಇಶಾರ ಆಕಿ ಕಾಟಿಯಾನ್.

ಆ ನ್ಯಾರ್ತಾಗ್ ಸರಿಯುತ್ ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಚೆನ್ನಯರೆ ಮುದುರೆ ಪೆರ್ಗಲ್ ಕಲ್ಲ ಪೆಜ್ಜೆಲ್ ನೂಂಡುತ್ತು ತಂಡೆ ಕತ್ತಿರೆ ಅವಾಂಡೆ ಕಲ್ತಾಗ್ ಬೆಕ್ಕೊ ಪರ್ತ್ಯನ್ನಾನ್.

ಅಪ್ಪಮೇ ಚೆನ್ನಯ ಮೊಗ ತಿರ್ಚಿತ್ತ. ಇನ್ನವ್ಡಾತೆಲಾಗಿತ್ತ. “ಕಾಕಾ! ಇದ್ ಮೊದಲೆ ಪರಾನೊ ಬಂತ್ ಕಡಿಕ್ಕರೆ ಸ್ವಭಾವ. ಕನ್ನೆಗ್ ಕಾಂಡಿಲ್ಲೆ. ಕೈಲ್ ತೊಡಾಲೆಂತ್ ಚೊನ್ನೆ ಪೊಲೆ ಪೆರ್ಗಲ್ ಬನ್ನಾರ್” ಚೆಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂಟೀ ಕುದುರೆರೆ ಪೊಲೆ ಕಾಲ್ಲ್ ಒರ್ಚೊಟು ಚೊಟಿಯಾನ್. ಆ ಅಡಿ ಚೆಡಲಡ್ಚೆ ಪೊಲೆ ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಕಪಾಲ್ತಾಗ್ ತಾಗಿತ್ತ ಅವಾನು ಅಇಱ್ಱೆಮೇ ಮೌತಾಯಾನ್.

ಚೆಂದುಗಿಡಿ ಚತ್ತದೇ, ಅವಾಂಡೆ ಸೈನಿಕಮಾರ್ (ಕೋಳಗುಳತ್ತೆ) ಅಇಱ್ಱೆ ಬುಟ್ಟು ಓಡೊಗು ತೊಡಜೆಯಾರ್. ನ್ಯಾರ ನೆತ್ತಿಗ್ ಬಂಡತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್ತಾಗ್ ಯುದ್ಧ ಎಲ್ಲ ತೀಂತಿಂತ್. ಯುದ್ಧತ್ತೆ ಜಯಧ್ವನಿ ಎಣ್ಣೂರು ಬೀಡ್ಗ್ ಎತ್ತಿತ್ತ.

ಅಪ್ಪ ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಆ ವೀರಮಾರೆ ಭಾರೀ ಸಂಭ್ರಮತ್ಮಲ್ ಎದರ್‌ಕೊಗು ಪಟ್ಟತ್ತೆ ಜೋಡಿ ಕುದುರೆಜಲೆಂ, ಜಂಡ್ ಪಲ್ಲಂಕಿರೆಂ ಚಮ್‌ಚಿತ್ತ್ ನಡ್‌ನೋಂತೇ ಪೋಯಾನ್. ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಎದುರುಲುಲ್ಲೆ ಬಾಕಿಮಾರ್ ಕಂಡತ್ತ್ಲ್ ಅಡಿಯ್ಯತ್ ಬೂಂತುಲ್ಲೆ ಕೋಟಿ. ಅವ್‌ಂಡೆ ಅಂತಿಕಾಲ್‌ತೆ ಸೇವೆ ಆಕ್ಯೊ ಇನ್ನೆ ಚೆನ್ನಯ್ಯ. ಇಜಲೆ ಜಂಡಾಲೆ ಪೆರ್‌ಗಲ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪತ್ತೆ ಮೋತುಲು ಪಲ್‌ಕ ಇಲ್ಲಾಮಾರ್ ನಿಂಡ್‌ತ್ತುಲ್ಲೆ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ್ - ಇಜ ಮೂನಾಲೆಂ ಕಂಡಾನ್. ಜಂಡ್ ಮೋತೆ ಬರಾಬರಿ ಸೈನಿಕಮಾರ್ ರಣರಂಗತ್ತ್ಲ್ ಬೂಂತು ಮೌತಾಯಿನ್ನಾರ್. ಒಲ್‌ಇಜ ಜೀಯ ಕೈಲ್ ಪಿಡ್‌ಚಿ ಓಡಿ ಮೋಯಿನ್ನಾರ್.

ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕಂಡತ್ತ್ಲ್ ಅಜಲೆ ಕಾಲ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂಂತು ನಮಸ್ಕಾರ ಆಕಿತ್ತ್, “ನಂಡೆಂ ನಂಡೆ ಬೀಡ್‌ರೆಂ ಬಚಾವಾಕೆ ಬಂಟರ್ ನಿಜ. ನಿಜಲೆ ಅಡಿಯಾಳ್ಯತುಲ್ಲೆ ನಂಡೆ ಕಾಕೊನು. ನಂಡೆ ಮುಂಡ್ ಕೊತ್ತಿತ್ತೆ ನಿಂಕ್ ಮಣಿಯಾಕೆ ಬೆಚ್ಚೆಂಗುಂ ನಿಜಲೆ ಉಪಕಾರ ತೀರ್‌ಬಾಟೊಗಾವಲೆ. ಇನಿ ಈ ರಣಭೂಮಿರೆ ಬುಟ್ಟುತ್ತಾ, ಈ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಲ್ ಓಲಗ್ಯತ್ ಬೀಡ್‌ರೆ ಚಾವಡಿಗ್ ಬರು, ಬಂತ್ ನಂಡೆ ರಾಯ ಉದ್ದಾರ ಆಕೊರು” ಚಿಂತ್ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಐತ್ ಕೇಟೊಂಡಾನ್.

ಅತ್ತರೆಗ್ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಮುನ್ನೊಲ್ ಬಂತ್ ತಂಡೆ ಕೈರೆ ನೆತ್ತಿರೆ ಮೇಲ್ ಬೆಚ್ಚೊಂತು “ನಾನ್ ಬಲ್‌ತಿಯೆ ಕುಳ್ಳೆರೆ ಮೇಲ್ ಕೈಯಿಟ್ಟೆ ಪಾಪಿ ನಾನ್... ನಂಡೆ ಈ ದೋಷತ್ತ್‌ಗ್ ಇದೇ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತ್” ತಂಡೆ ಕೈಲುಲ್ಲೆ ಸುರಗಿರೆ ತಂಡೆ ಬಯತ್‌ಗ್ ಕುತ್ತೊಗೂಂತು ಪರ್‌ತಾಂಬೊ “ಕೋಟಿ” ಬ್ಯಾಂಡ ಬುದ್ಧಿ - ಕೈ ಎಡ್‌ಕೊರು” ಚಿಂತ್ ಇಶಾರ ಆಕ್ಯಾನ್. ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಎಂಚಿತ್ತ್ ಪೆರುಮಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕೈಲಿನ್ನೆ ಸುರಗಿರೆ ಪತ್ತಿ ಎಡ್‌ತಾನ್.

ಇಂಚೆ ಕೋಟಿರೆ ತಡಿರೆ ಒಲ್‌ಗುರೆ ಜೋರೆರೆ ಸಿಪತ್ತ್ಲ್ ಅವ್‌ಂಡೆ ಜೀಯ ತೇಜಿಯೋಂತು ಮುಲ್‌ಜಿಯೋಂತಿಂತ್. ಅವ್‌ನು ಯಲವ್‌ಂಡೊಟ್ಟ “ಚೆನ್ನಯ್ಯ ನಂಡೆ ನ್ಯಾರ ಆಯೊ ಬಂತ್. ನಂಡೆ ಈ ಶಿವಾಲಯತ್ತ್‌ಗ್ ಎದುರೈತ್ ಬಲ್‌ತಿ ಬುಡು” ಚಿಂತ್ ಚೊನ್ನೊಂತೇ ಆಗಾಸೆರೆ ಕಡೆಗ್ ನೋಕಿಯೋಂತು “ಚೆನ್ನಯ್ಯ, ಇಂಡ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಜಾತ್ತೆ. ದೇವರ್ ರಥಾರೋಹಣ ಆಯಿರ್. ಗರುಡ ಪಕ್ಷಿ ತಂಡೆ ರೆಂಕೆರೆ ಬುಡುಪಾಟಿತ್ತ್ ಮಂಡಲಾಕಾರತ್ತ್ಲ್ ರಥತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಆಗಾಸೆಲ್ ಚುತ್ತುರೆ ಪೊಲೆ ಇಪ್ಪ ತಡಿ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಕೈಲಾಸತ್ತ್‌ಗ್ ಮೋಗು ನಂಡೆ ರೂಹು

ಕೊಬೋ ಉಂಡು. ಆಯೆಂಗಾ ನಕ್ಕ ಸ್ವರ್ಗತ್ತಾಗ್ ತನ್ನಿ ಬುಡುರೆ ಮುನ್ನೊಲು ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತಲ್ ಪೂಜೆ ಆವಟ್ತ್ ಚೆಂತ್ ಆ ಪಲ್ಕತ್ತ ಮೆಲ್ಲೆ ದಮ್ಮು ಬಲ್ಚಿ ಚೆನ್ನಾನ್.

ಸೂರ್ಯ ತಾಲೊ ಪೋಯಾನ್. ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತಲ್ ಘಂಟೆರೆ ಸೌತು ಕೇಕೊ ತೊಡ್ಚಿತ್. ಪೂಜೆಗ್ ತೊಡ್ಕ ಐತ್. ಪಂಡತ್ತೆ ಕಾಲತ್ತಲ್ ಎಜಂತೆ ಭಯಂಕರ ಪೆನ್ಕ್ ಆಯೊಂತಿನ್ನೆಂಗುಂ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಪೂಜೆಗೆಲ್ಲ ಜಂಡ್ ಕಡೆರಜಲ್ಟಂ ಅಡ್ಡಿಯಾಯೋ ಇಲ್ಲಾಂತ್.

ಪೂಜೆಯ್ಯತ್ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರ್ತ್‌ಗ್ ಎಡ್ತೊ ಬನ್ನೆ ಆರತಿರುಂ, ತೀರ್ಥತ್ತೆಂ ಕೋಟಿ ಸ್ವೀಗರಿಚ್ಚಿತ್ ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಮುಟ್ಟತ್ತಾಗ್ ಬಿಲ್ಚಿತ್ “ಬುದ್ಧಿ ಇನಿ ಮುನ್ನೊಲ್‌ಗ್ ಆಯಿರಾಯಿರ ಕಾಲ ಈ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರಡೆ ಪೂಜೆ ಪಡುಮಲೆಲ್ ಅರವಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ವತ್ತುಲ್ಲೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ಕೈಲ್ ನಡಕೊನು.” ಚೆಂತ್ ವಸೀಯತ್ ಎಡ್ತಾತ್. “ಬಾಯಿಗ್ ತೀರ್ಥತ್ತೆ ಬೀತೊರೂಂತು” ಚೆನ್ನಾನ್.

ದೇವಬಲ್ಲಾಳ ಪಿನ್ನೆ ಪೆರುಮಾಳ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಜಂಡಾಲುಂ ಅವಾಂಡೆ ಜಂಡ್ ಮೋತುಲುಂ ದೆಚ್ಚಿತ್ ತೆಲ್ಲ ಕಂದಾಲೆ ತನ್ನಿರುಂ ಅವಾಂಡೆ ಬಾಯಿಗ್ ಬೀತಿಯಾರ್. ಕೋಟಿ ಆ ಜಂಡಾಲ್ ಬಲ್ಲಾಳರೆ ಕೈರೆ ತಂಡೆ ಕೈಲ್ ಜೋಡಾಕಿ ಗಟ್ಟಿ ಪಿಡ್ಚಿತ್ “ಇನಿಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಿಜ ಕೂಡಿತ್ತ್ ಚೈಕ್ರೆದ್ ನಲ್ಲೆದ್” ಚೆಂತ್, ಕನ್ನ ಮುಚ್ಚಿಯಾನ್, ಮುಚ್ಚಿಯೆ ಕನ್ನ ಪಿನ್ನೆ ಪೊಲ್‌ನಾತ್ತೆ ಇಲ್ಲೆ.

ಕೋಟಿ ಮರ್ಚೆದ್ ಕಂಡ್ತ್ ಚೆನ್ನಯ “ಕಾಕಾ! ನಿಜಲೆ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ನಾನೆಜನೆ ಚೈಕಪ್ಪ? ಪೊರ್ಕೊಂಬೊ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬನ್ನಜ ಪೋಂಬೊತ್ತುಗು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೋನತ್ತರೆಮೆ. ಕಾಕಾ! ನಿಜಲೆ ಪೆರ್‌ಗಲೇ ಬಂಡೆ” ಚೆಂತ್ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲ್ಲು ಇನ್ನೆ ಕೆಂತ್ರೆ ಬಾಯಿಕಲ್ಲಾಗ್ ತಂಡೆ ತಲೆರೆ ತಾಂಟ್‌ಬಾಟಿಯಾನ್. ಚೆಂದುಗಿಡಿರೆ ಕತ್ತಿರೆ ಕುತ್ತುಲು ಮುನ್ನೊಲೇ ಚೋರೆ ಪ್ಯೊತ್ ಅಧ್ವಾನ ಆಯೆ ಅವಾಂಡೆ ತಲೆರೆ ಓಡುಲು ಬೆಲ್ತೆ ಬೊಂಡುರೆ ಮಾಲೆ ಒನ್ನು ಪರ್ತ್ ಬಂತ್. ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಬಲಿಪೀಠತ್ತಲ್ ಇಟ್ಟಿ ಮಲ್ಲಿಗೆರೆ ಮಾಲೆ ಪೊಲೆ ಬಂತ್ ಒೂಂತು. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವಾಂಡೆ ರೂಹ್ ಮೇಲ್ ಪ್ಯೊತ್. ಅಪ್ಪಮೇ ಆ ಶಿವಾಲಯತ್ತೆ ಉಲ್‌ಗ ಕತ್ತಿಯೋಯಿನ್ನೆ ಬೆಲ್ಕೆಲ್ಲ ತನ್ನಾಲ್‌ತಾಗೇ ಪೊಲ್‌ಇ ಪ್ಯೊತ್. ಒರು ಗಲಿಗೆ ತೋಲು ಚೆಡಿಲ್ ಮಿನ್ನ ಬಂತ್. ಒಲಕೆ ಪೊಲ್‌ತೆ ದಾರೆಲ್ ಮಾಲೆ ಬೂಂತು ಒರ್‌ಕಲೆ ನಿಂಡ್ತ್.

ದೇವ ಬಲ್ಲಾಳ "ಹಾ! ಹಾ! ಬಿದಿಯೇ ಇಂಡ್‌ಗ್ ನಂಡೆ ರಾಯತ್ತಾಲಿಂತ್ ನಂಡೆ ಬಜಾವಾಕೆ ಆನಜ ಬೂಂತು ಪ್ಯೊತಲ್ಲೆ! ಚಿಂತ್ ಬೇಜಾರ್ ಆಕ್ಯಾನ್. ಆ ಜಂಡ್ ಮಯ್ಯತ್‌ರೆ ಚಮ್‌ಚಿತ್ತ್, ತಾನ್ ಕೊಮನ್ನೆ ಪಲ್ಲಕಿಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ್, ಬೆಲಿಯೆ ಗೌಜಿಲ್ ಮೆರವಣಿಗೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಬೀಡ್‌ಗ್ ಎಡ್‌ತೋ ಬನ್ನಾನ್. ಪಿತ್ಯಾಂಡ್ ಪೊವ್‌ನೆಟ್ತ್ ಪ್ಯಾಂಟೆರಜಂ ಒಟ್ಟಿತ್ ಜಾತಿ ಬಿಧಿಗ್ ಅನುಸಾರ್ಯತ್ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆಕ್ಯಾರ್.

ಏ ನ್ಯಾರ್‌ತ್ ಕೋಟಿರೆ ರೂಹು ತಡಿರೆ ಬುಟ್ಟು ಪ್ಯೊತಾ ಆ ನ್ಯಾರ್‌ತ್‌ಗ್ ಸರಿಯ್ಯತ್ ಪಡುಮಲೆರೆ ಬೀಡ್‌ಗ್ ತೀ ಬೂಂತು ಅದ್ ಕತ್ತಿತ್ತ್ ಭಸ್ಮೆ ಐತ್. ಬಿಸಯ ಆಕೊಂಬೊ ಬೀಡ್‌ರಂಕ್ ಬಾರೀ ನಲ್ಲವನ್ಯತ್ ನಡ್‌ನೊ ಇನ್ನೆ ಕೆಲವಸಾಯಿನ ಬೈಚಿ ಬೀಡ್‌ಲ್ ಆರುಂ ಇಲ್ಲಾತದ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್. ಪಗೆ ತೀರ್‌ಕೊಗು ಬೀಡ್‌ಗ್ ತೀ ಕೊಡ್‌ತಾನ್‌ಂತ್. ತೀ ಪಿಡ್‌ಚೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಬೀಡ್‌ಲಿನ್ನೆ ಬ್ಯಾರಜಲೆ ಕನ್ನ ತಪ್ಪಾಟಿ ಪೋವೊಗು ಆವಾಮಾರೆ ಆ ತೀಲೇ ಅವನುಂ ಬೂಂತು ಕತ್ತಿಯಾಂತ್ ಪಿನ್ನೆ ಗೊಂತ್ಯತ್.

ಎಣ್ಣೂರು ಬಲ್ಲಾಳ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕತ್ತಬಾಟಿ ಶುದ್ಧ ಆಕ್‌ಬಾಟಿಯೆ ಜಾಗೆಲ್ ಅಜಲೆ ಸಮಾಧಿ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್ ಗುಡಿ ಆಕ್‌ಬಾಟಿಯಾನ್. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತಲ್ ನಾಲ್‌ಗುಂ ಅರ್ಚನೆ ಆಕೊಗು ಅಂಡ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಂಕ್ ಕವ್‌ಡಿ ಇಟ್ತ್‌ತ್ತ್ ಕನ್‌ಕ್ ಚೊನ್ನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ಬಿಲಿಪಾಟಿತ್ತ್. ಅವನುಗು ಉಂಬಲಿ ಕೊಡ್‌ತುತ್ತು. ಕೋಟಿರೆ ಅಕೇರಿರೆ ಪಲ್‌ಕತ್ತೆ ನಡ್‌ಪಾಟಿಯಾನ್. ಪೆರುಮಾಳ್ ಬಲ್ಲಾಳ ಪಡುಮಲೆಗ್ ಪೆರ್‌ಗ್ ಪ್ಯೊತ್. ಅವ್‌ಡೆ ಪುದಿಯೆ ಬೀಡ್ ಕೆಟ್ಟ್ ಬಾಟಿತ್ತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಜಲೆ ಕಂಬುಲ್‌ತೆ ಕಂಡತ್ತೆ ಅರ್‌ಗ್‌ಲೇ ಅಜಲೆ ಗುಡಿರೆಂ ಚಂದತ್ತ್‌ಲ್ ಆಕ್‌ಬಾಟಿತ್ತ್. ಅವ್‌ಡೆ ತಾನ್ ಚೈಚಿತ್ತಿನ್ನತ್ತರೆ ತೋಲು ನಾಲ್‌ಗ್ ಮೂನು ಬಟ ಆ ಮೂರ್ತಿರೆ ದರ್ಶನತ್ತ್‌ಗ್ ಪ್ಯೊ ಬನ್ನೊ ಇನ್ನಾನ್.

ಕಾಲಕಲ್‌ಇ ಪೊಲೆ ತುಲುನಾಡ್‌ಲ್ ಬಲ್ಲಾಳಮಾರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಜ ಆ ಔತುರಜಲೆ ಕೈಬುಟ್ಟು ಪ್ಯೊತ್ತಿನ್ನೆಂಗುಂ, ಅಜಲೆ ಬೀಡಜ ಅಲಾಕ್ಯತ್ ಮನ್ನತ್ತಿಂಡ್ ಪ್ಯೊತ್ತಿನ್ನೆಂಗುಂ, ನಾಲ್ ಶತಮಾನತ್ತೆ ಮುನ್ನೊಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಲ್ ಬಿಲ್ಲರ ಪ್ರಭಾವ

ಎಜನೆ ಇಂತ್ ಚೆಲ್ಡೆದ್ಕ್ ಚಮ್ಮೆ ಗ್ರಾಮತ್ತಲುಂ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಂಕೃತ್
ಕೆಟ್ಟಿಯೆ ಗರಡಿಜ ಇಪ್ಪ ಸಾಯಿದ್ಯತುಂಡು. ಉಪದ್ರ ಆಕಿ ಆಕಿ ಅಲ್ಞಾಜಲೆ ಪೇರ್
ಅಲ್ಞೆತ್ತ. ರಾಯತ್ತೆ ನಲ್ಲೆದ್ಕೃತ್ ಕಾದಾಡಿತ್ತ ಕಾಯ ಬುಟ್ಟುತ್ತು ಕೈಲಾಸತ್ತಗ್
ಸಂದಿಯಜಲೆ ಪೇರ್ ಒಲ್ಞೆತ್ತ.

□

ಕೋಟ ಚೆನ್ನಯ

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಒಳನುಡಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿಯೆಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅನುವಾದ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದವರಾದ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಕನ್ನಡದ ಆದ್ಯ ಕಥೆಗಾರರು. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯೂ ಅನನ್ಯವಾದುದು. ಜನಪದರು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಟ ಚೆನ್ನಯರ ಕಥೆಯನ್ನು ಪಂಜೆಯವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಿರುಕಾದಂಬರಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು ಕೂಡ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಷಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದೀತು ಎನ್ನುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ನಮ್ಮದು.

ಡಾ. ಅಜಕ್ಕಳ ಗಿರೀಶ ಭಟ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ ಅಂಚೆ
ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೫೬

KUVEMPU BHASHA BHARATHI PRADHIKARA
KBBP 0506 PRICE Rs. 80/-

9 789391 812621
ಕೋಟ ಚೆನ್ನಯ